

9 GB DVD

2006. október

CP

Computer
PANORÁMA

**csak
1395 Ft!**

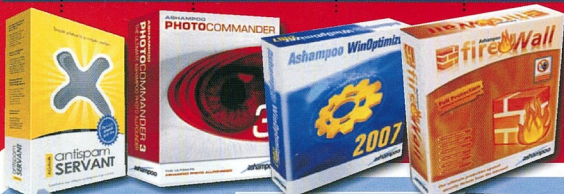
AJÁNDÉK SZOFTVEREK

★ **Agava Antispam Servant**
extra
spam-szűrő

★ **Photo Commander 3**
képtárolgizálás,
konvertálás,
szerkesztés

★ **Windows Optimizer 2007**
Windows
ezermester

★ **Ashampoo Firewall**
könnyen
használható,
hatékony tűzfal

Gitároktaó program Learn to play GUITAR

LE A DRÓTOKKAL!
WLAN routerek
tesztje 46. oldal

ÍGY VEGYEN PC-T!
Hol, mit, mennyiért?
58. oldal

IT-karrier

legértékesebb diplomák

legjobban fizető állások

állásmegtartó tippek

XVII. ÉVF. Előfizetéssel
csak 1160 Ft www.cp.hu
00010
9 5471 036 423035

↘80

↘92

↘116

↘86

MS Power Point 2007

A prezentálás királya

Online fotóelőhívás

Kipróbáltuk a legjobbkat

A stabil PC titka

Hibaelhárítási trükkök

Védelem az interneten

Mindent a tűzfaláról

At the heart of the image

Viszont egy gyönyörű nap a fényképezésre

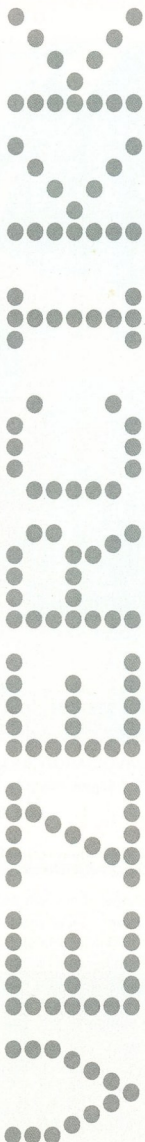
11 MEZŐS AUTOFÓKUSZ RENDSZER. MINDEN BELEFÉR.

Kövesse akár a legtávolabbi témát a nagysebességű Multi-Cam 1000 AF szenzorral! Rögzítse a látványt a sokféle, kompatibilis Nikkor objektívek egyikével, 10,2 megapixeles felbontásban, továbbfejlesztett képfeldolgozással! Még akkor is, ha alig látható. www.nikonD80.info

D80
NEM FOG
CSALÓDÁST OKOZNI

FÜLÖP NORBERT
főszerkesztő

Kritikus tömeg

Az internet nagy pillanatai nem mindig jelentenek jót nekünk, hiszen a világ legfontosabb híroldalai is éppen a New York-i World Trade Center 2001-es lerombolásakor értek el látogatottsági rekordot. A szerverek egy része nem is bírta a váratlan rohamot. Emlékszem még, ahogy ültünk a szerkesztőségben a gép előtt, és izgatottan próbáltuk kihámozni az egymásnak ellentmondó információk közül a valódi történéseket. Ezek az internet nagy pillanatai, hiszen a televízió és a rádió a zárt műsorstruktúra miatt nehezen reagál az eseményekre, nem beszélve az újságokról, amelyek a versenyfutásban körülbelül annyi eséllyel indulnak, mint egy konflis a Forma 1-es autókkal szemben.

A szeptember végi budapesti zavargások és tüntetések a hazai online teret is felpezsdítették, a Webaudit szerint az első napokban 2,2–2,3 millió ember lógott a hálón, ami abszolút rekord. Igazi „katasztrófaturizmus” indult meg, az online szerkesztőségek pedig ontották a képeket, a helyszíni jelentéseket és kommentárokat, és persze azonnal indultak a látogatók véleményét szondázó szavazások. Közben a lapok és a tévétársaságok között megindult a szokásos perpatvar, hogy ki, hogyan számolt be az eseményekről, a szerepeket persze a politikai törésvonalak mentén már jó előre leosztották. A dolog azért érdekes, mert a négy országos politikai napilap példányszáma összesen nincs négyszázezer, ami negyede-ötöde az internetes olvasóközönségnek. Az adatok talán még beszédesebbek, ha azt is hozzá tesszük, az évek óta favorit Barátok közt átlagosan 2–2,5 millió körüli nézettséggel utasít mindenkit maga mögé, a televíziós hírműsorok pedig többnyire fel sem kerülnek a top 10-es listába.

Mindez persze nem újdonság, legfeljebb most még szembetűnőbb az online médiumok szerepe, felelőssége, és mind anakronisztikusabbá válik a hagyományos média feletti uralomért folyó harc. Úgy vélem, mindez nekünk, embereknek mindenképpen jó lehet, hiszen az interneten eltérő vélemények, látásmódok jelennek meg, így feltétlenül átfogóbb képet kaphatunk a bennünket körülvevő világról. A magas látogatottsággal bíró oldalak szavazásain is mind többen kiikkelnek, az Origón a cikk írásának kora délutánján már csaknem 20 ezren voksoltak, ezek eredményeit pedig mind komolyabban kell venni. A netes társadalom mérete lassan eléri a kritikus tömeget, ez a közösség pedig széles információs bázisból tájékozódik, véleményével és akaratával pedig a döntéshozóknak is számolniuk kell. A következő lépés majd az elektronikus szavazás lesz. Nagyon várom.

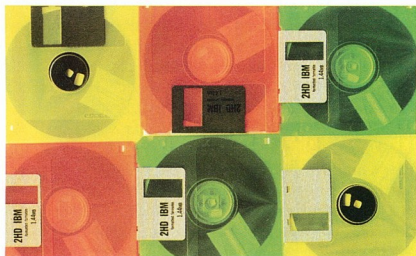
címlapon

IT-karrier	25
WLAN routerek tesztje	46
Így vegyen PC-t!	58
MS PowerPoint 2007	80
Mindent a tűzfaláról	86
Online fotóelőhívás	92
A stabil PC titka	116

mozaik

AJÁNLÓ	18
FLOPISZTORI	
A hajlékonylemez története	20
15 ÉVES A WWW	
Weboldalak, amelyek megváltoztatták a világot	22

címlapsztori

ÁLLÁSKERESÉS AZ INTERNETEN	
Találd meg a legjobb munkát!	26
EGYETEMEK ÉRTÉKE A MUNKAADÓK SZERINT	
A legkelendőbb diplomák	28
POZÍCIÓVÁLTÁS	
Karrier tanácsok	30
KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁS	
Vár a nagyvilág	32
IT MUNKAERŐPIAC	
Állások élesben	34

tippek, trükkök

10 TIPP A LEVELEZŐKHOZ	
Levélítők	110
DIGITÁLIS FOTÓSULI 7.	
A tájképfotózás rejtelmei	112
MEGELOZŐ KARBANTARTÁS	
Óvó kezekben	116

TAKARÍTÁS ÖT LÉPÉSBEN

Felesleges fájlok törlése	119
DVD-ÍRÓK	
Korongozó kiskaté	120
CORELDRAW X3	
Készítsünk egyedi logót!	122
ÖSSZETETT DOKUMENTUMOK A WORDBEN	
Kódfejtes	124

Vezérlékek	3
Tartalom	4
Lemzsmelléklet	6
CP-szervíz	8
Hírek	12
Előzetes	128
DVD-borító	129
Impresszum	130

hardver

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

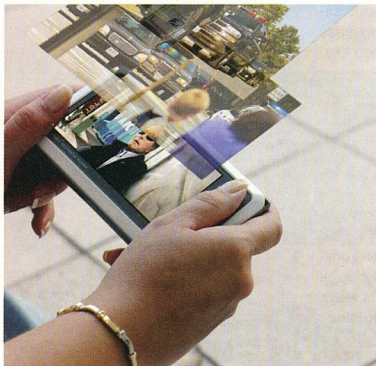
CyberHome DVR 1600D	38
LG GSA-H10N	38
Microsoft Natural Ergonomic Keyboard 4000	39
Philips Brilliance 200W6CS/00	39
HP nc2400	40
Nokia E50	40
ASUS AiGuru S1	42
Epson Stylus Photo R340	42
Fujitsu Siemens Pocket LOOX T830	43

WLAN ROUTEREK TESZTJE

Többet tud, mint gondolnánk! 46

HORDOZHATÓ FILMLEJÁTSZÓK

Személyi mozi 52

KONFIGURÁCIÓVÁSÁRLÁS

Hogyan vegyünk PC-t? 58

szoftver

BÖRZE

→ Iconic Tray 1.21 **66** → PC Tattletale Parental Control & Internet Monitoring Software **66** → Win Desktop Manager **67** → Photo2DVD Studio **67** → Liquid Screen Saver Maker **68** → STOPzilla! **68** → NET Traffic Meter **69** → J.River Media Center **69**

KÉPNÉZEGETŐ SZOFTVEREK

Nézzük, mire képesek! 70

IPHOTO

Képszerkesztés Macintoshban 76

MICROSOFT POWERPOINT 2007

A prezentáció királya 80

PROPELLERHEAD RECYCLE 2.1

Loopjaink újrahasznosítva 83

ABBY PDF TRANSFORMER PRO 2.0

PDF egy perc alatt 84

TŰZFALAK OTTHONRA 1. RÉSZ

Védelem az interneten 86

WORD-TRÜKK

Amikor a Delete gomb nem működik 90

kommunikáció

ONLINE FOTÓRENDELÉS

Nagyítások a netről 92

CONEXPERT INTERNETGYORSÍTÓ

Gyors internet modemen? Igen! 96

KATTINTÁSÉRZÉKELŐ: CLICKDENSITY

Forró nyomon 98

KÉPFELISMERŐ KERESŐ

Tudom már, ki vagy! 100

KULTÚRA A VILÁGHÁLÓN 4.

Komolyzenei útmutató 102

SOONR

Számítógép-elérés mobiltelefonról 106

TELJES VERZIÓ

Ashampoo Photo Commander 3.5

Ha szeretnénk átlátható módon karbantartani, használni és szerkeszteni a számítógépen tárolt képeinket, az *Ashampoo Photo Commander 3.5* teljes mértékben a segítségünkre lehet ebben. A program ingyenes regisztrációs kódját a „Get full version key” gombbal kérhetjük (az interneten keresztül).

TELJES VERZIÓ

Ashampoo WinOptimizer 2007

Windowsunk karbantartása elengedhetetlen dolog. Legalább kéthetente érdemes egy kicsit megtisztítani és optimalizálni a rendszert. A *WinOptimizer* nemcsak a rendszer karbantartásában, optimalizálásában segít, hanem hasznos a fájlok titkosításához, darabolásához is. A program ingyenes regisztrációs kódját a „Get full version key” gombbal kérhetjük (az interneten).

TELJES VERZIÓ

AGAVA Antispam Servant

Az *AGAVA Antispam* segít megszabadulni az idegesítő és felesleges reklámlevelektől, spamektől. A program automatikusan figyeli a POP3, SMTP és IMAP forgalmat, és a felesleges leveleket a [SPAM] szóval jelöli meg. Így bármelyik levelezőkliensben könnyedén létrehozhatunk egy szabályt azok törölésére, elküldetésére. Regisztráció: www.bluesquad.co.uk/vnu/antispam/register

TELJES VERZIÓ

Ashampoo Firewall 1.0

Az *Ashampoo* cég teljesen ingyenessé tette tűzfal programját, ami örömteli hír. Így ugyanígy ingyen használhatunk egy nagy-szerűt, könnyen konfigurálható tűzfalat, és védhetjük meg gépünket az online betolakodóktól.

Abbyy PDF Transformer 2 – PRÓBAVERZIÓ

A PDF fájlformátum egyre népszerűbb, egyre többen tárolják dokumentumaikat e könnyen használható és minden platformon olvasható formátumban. A *PDF Transformer* segítségével a legnépszerűbb dokumentumformátumokat konvertálhatjuk PDF-be, sőt, akár egy PDF-ből is készíthetünk mondjuk szerkeszthető Word dokumentumot.

SZOFTVERVÁLOGATÁS

Grafikai programok

Able RAWer 1.2
AZ Paint Pro 6.6Batch JPEG Rotator 1.0
ConvertMovie 4.0
ImTOO DVD-ripper 4.0
Proxel EXIF ToolFalco Icon Studio 1.1
FotoTagger 2.0
Image Repainter Demo 1.1
MemoryShow Pro 1.0
MemoriesOnTV 3.11
PC OMR 7.2Photo Toolkit 1.2
Proxel Lens Corrector 1.01S10
WebAlbums 2.2
ShiftN 1.5

Hálózati programok

Advanced Net Monitor for Classroom
Available Domains Professional Edition 4.01
CfAddress Extractor 1.0
EF Mail Manager 3.0
Outlook Express Attachment Extractor 1.45
Free Download Manager 2.1
HTML Optimizer
ProlstantSync
Free Internet TV 6.0
MP3 RocketRecovery for Outlook 1.5 Demo
Outlook Helper 5.9
Bells and Whistles for Outlook 3.0123
PimpFish BasicPaessler Router Traffic Grapher 5.3
RegFreeze 5.51
AD-PurgeOffice-Scheduler 1.28 Demo
Stealth Mailer 3.0
URL SearchVenta Fax & Voice 5.71
Visual Menu Maker 3.3
WikiPedia SearchBar 1.02
WorldCleaner 3Xlight FTP Server 2.24

Zenei programok

3D MP3 Sound Recorder G2 RL4.01
ImTOO Audio Encoder 2.1
ImTOO Audio MakerAudio Deformator ProAudio Editor GoldColor7
Music Editor 5.4
Digital Audio Editor 7.1
JS Virtual Piano 2.0
Magic Audio CD Burner 2.1
Magic MP3 CD Burner 3.6
MorphVOX 6.7
MP3 To Ringtone Master Evaluation Edition 1.0
MP3 Cat 2.7
MP3 Splitter Joiner Pro 3.1
Music Fan's Factory 8.6
WIN Tape 7.3b5

Felhasználói programok

Abridgelsert 1.1
CallClerk 3.07
CloneMasterData Manager
3EF Process Manager 4.0
Error Repair Pro 1.0
FreeUndeleteNTPort Library 2.7
PTFB Pro 3.12
RAR Backup 2007.119
Remote Backup Magic Pro Demo
Backup Machine 1.152
CFI ShellToys XP 5.2
Shut Down Expert 4.88
aSSE Setup 4.1
Tactile 3D 1.27
The UndeleteTrojan Remover 6.52
Word Frequency Counter 5.82
Win SerfWinRAR 3.6

Guitar Academy SE • TELJES VERZIÓ

A *Guitar Academy SE* használatához két dologra lesz szükségünk: gitárra és angoltudásra. A program áttekinthető, látványos felületen segíti a tanulást, kihasználva a számítógép nyújtotta interaktivitás lehetőségeit. Az SE verzió 8 leckét és persze az alapokat tartalmazza a kereskedelmi változat 48 leckéjéből, de ez bőven elegendő ahhoz, hogy alapszinten megtanuljunk gitározni. A program Windows és Macintosh (OS X) változatban is megtalálható lemezünkön, és néhány extrát is tartalmaz (például gitárhangoló programot). A szükséges kód: 1200-4701-0205-1905

Linux-disztribúciók • TELJES VERZIÓ

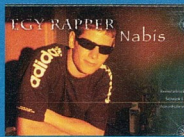
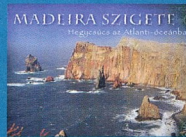
Előző számunkban megismerkedhettek a készülő *Freemint* rendszerrel. Nos, elkészült a hivatalos 1.0-s verzió is. Egyszerűen zseniális! Gyors, szép és „okos”. Ha Linuxra akarunk váltani, eljött az idő. Ennél már csak a fizetős *Linspire* lehetne jobb, de a *Freemint* ugyebár ingyenes. Az *Ark Linux 2006 Live* disztribúció azoknak szól, akik nem szeretnének sokat „szórakozni” a telepítéssel és konfigurálással. A *Mandriva* (egykor *Mandrake*) mindig is az egyik kedvenc disztribúciónk volt, így érdeklődéssel várjuk, milyen lesz a 2007-es verzió. Addig is egy kis előzetes a készülő rendszerből egy béta változat segítségével. Az *Ubuntu* egyre népszerűbb a Linuxot használók körében, s ez bizony nem véletlen – most a 6.06.1-es verziót próbálhatják ki olvasóink.

Demók és próbaverziók • PRÓBAVERZIÓ

Természetesen azokról sem feledkeztünk meg, akik egy kis kikapcsolódásra vágnak. Most is vannak játékdemóink szép számmal. De ki próbálhatnák olyan egyszerű programokat is, mint például a *KoolMoves 5.5*, amellyel gyorsan és programozói tudás nélkül készíthetünk látványos Flash animációkat, vagy a *MOVAVI Suite Edition 2.0*, amely szinte mindent tartalmaz, amire a DVD-k és filmek konvertálásában szükségünk lehet.

INTERAKTÍV MULTIMÉDIA MAGAZIN

A CP DVD mellékletei nem lehetnek meg multimédia nélkül, így e hónapban is jelentkezik interaktív magazinunk, a *Tájéoló*. Természetesen most sem maradhatott ki a mozielőzetes, így ezúttal is hat aktuális filmből pillanthatunk bele olvasóink. Emellett természetesen a havi zeneadag sem maradhat el, ismét egy ifjú előadó mutatkozik majd be. És persze a *Tájéoló* lényege, az interaktív utazás sem hiányozhat. Ezúttal Madeira szigetéről, illetve Somoskő és Sálgo várához kalauzoljuk el Önöket. Végül pedig megmutatjuk Budapest kevésbé népszerű arcát.

Várjuk leveleiket! Problémáikat és kérdéseiket az olvasoi.rovat@cpanorama.hu címre küldhetik el Köhler Zsolt (Zsol@) részére.

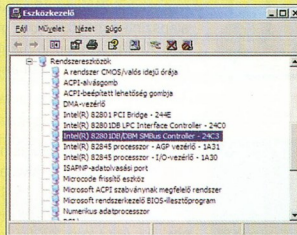
Notebook, Office, NumLock

A következő problémámra szeretnék választ kapni:

1. Vásároltam egy ACER Travelmate 2413 NLM típusú laptopot. A telepítések után a driverek között sárgával kijelölt SM buszvezérlőre bukkantam, amit nem is sikerült sehonnán fellelőpíteni, de még csak azt sem jelzi, mi ez a meghajtó. A részleteknél pedig azt írja, ennek az eszköznek nincs is szüksége meghajtóra, ez a 0. PCI busz, 31. eszköz, 3. funkció.

2. Az Office 2003-ban, amit használtam, nincs benne a Frontpage, ezért azt külön telepítem fel hozzá. Az asztali gépemen ez még sosem okozott hibát, de itt telepítés közben azt jelzi (és ettől kezdve nem is lehet folytatni), hogy nem tudja olvasni a tridsn.dll fájlt. A fájl pedig ott van a könyvtárban.

3. A NumLock billentyű nem kapcsol be automatikusan, a BIOS-beállítás elle-

AZ SMBUS MEGHAJTÓI AZ ALAPLAP KOMPLEX TELEPÍTŐJÉVEL KERÜLNEK A GÉPÜNKRÉ

nére. Tudom, hogy a registryben kell átírni egy kulcsot nulláról egyre, de nem tudom, melyiket.

K. Ernő

1. Az újabb gépeken az op. rendszer számára elérhető az SM-Bus, amely a perifériák „szervizadatait” (hőmérséklet, ventilátorok fordulatszám, órajelek beállítása, stb.) figyeli. Ha nincs fent hozzá a meghaj-

tóprogram, az nem okoz gondot, de ajánlom, hogy a telepítő CD-ről tegye fel az alaplapi meghajtókat, ebben ennek is benne kell lennie. Ha nincs meg a lemez, a forgalmazó remélhetőleg tud adni. Ha mégsem, az Acer honlapjáról a *Support and Download* alól letölthető.

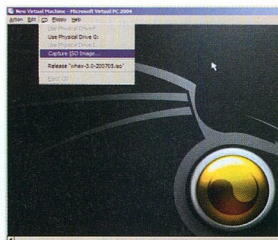
2. Ajánlom, hogy próbálja meg kímálsolni a CD tartalmát a merevlemezre, és onnan telepíteni a programot. Ha a DLL mégsem olvasható, azt letöltheti a www.dl111.com/tridsn.dll_download.html címről. Itt mellesleg sok más DLL is megtalálható, ha csak egy hiányzik, érdemes ezt használni.

3. Ha minden igaz, a Windows indulásakor a NumLock a registryben itt kapcsolható be: `HKEY_USERS\Default\Control Panel\Keyboard`. Ez alatt az *Initial Keyboard Indicators* értékének 2-t kell megadni. Ha mégis kikapcsol, akkor azt egy program teszi a Windows indulásakor, ezért érdemes az MSCONFIG-gal játszani, és kikapcsolni vele az így elinduló programokat.

MS Virtual PC

Augusztusi számukban olvastam, hogy a Microsoft ingyenesé tette a Virtual PC 2004-et, ezért rögtön le is töltöttem és telepítettem. Abban kérném a segítségüket, hogy hogyan kell elindítani egy virtuális számítógépet. Sokszor próbálkoztam már, de csak eddig a feliratig jutottam el: „Booting from hard disk... Cannot load from harddisk. Insert System disk and press any key.”

P. Sándor

A MICROSOFT VIRTUAL PC 2004-EN ELINDUL A LIVECD-S LINUX IS – CSAK LASSAN

Egy frissen telepített virtuális PC-n sincs még operációs rendszer, azt telepíteni kell rá úgy, mint egy hagyományos gépnél. A bootsorrend: flopi-CD-merevlemez, ezért a virtuális gép BIOS-ába be sem kell lépni, tegyük bootlemez a flopmeghajtóba, kezelni fogja. Ha telepítő CD-nk van, akkor az indítás után a

CD nevű menüben lehet párosítani a virtuális listát a gépben lévő meghajtóval. Itt lehet ISO fájlt megadni, ezt úgy fogja kezelni, mintha csak egy valós meghajtó lenne. Az ilyen gépen elsősorban DOS és Windows, kivételes esetekben Linux is futhat, de utóbbira inkább a *VMWare*-t ajánlom.

RAM-bővítés régi gépben

KT133 alaplapon 128 MB/133 SD RAM van a gépemben. Lehetséges-e kétszeresére növelni a RAM-ot, ha még egy ugyanolyan (128MB/133 SD RAM) kártyát behelyezek? A processzor 700 MHz-es AMD.

B. János

Természetesen lehet! Ha három foglalat van az alaplapon, és a RAM két oldalas, akkor az 1-es és a 3-as foglalatban fognak nagy valószínűséggel működni, ha normális esetben az 1-esben és 2-esben nem működnek. Ha lehet pontosan ugyanolyan, egy-, illetve kétoldal-as modult használjunk, ezek keverését néhány alaplap nem tolerálja, ha el is indul velük a gép, és nem fogja le használat közben, gyakran csak a felét látja.

64 bit, egér, program

Érdeklődni szeretnék, hogy az Intel Core Duo processzorai 32 vagy 64 bites technológián alapulnak-e? Hol található olyan lista a processzorokról, amelyek képesek 64 bites rendszereket futtatni? (Mint a Windows XP 64 bit Edition) Továbbá kérdezném, hogy a bruttó 250–300 ezer forintos árkategóriába tartozó laptopokba Ön milyen processzort javasol az Intel és az AMD mobil palettájáról?

További kérdésem: PS/2 porton tartott egerem újraindítás után megbénult, a problémát sem rendszer-visszaállítással, sem a meghajtó újratelepítésével nem sikerült megoldani többszöri próbálkozás után sem. Ezután adapterrel átvettem az egeret a COM portra, amit az eszközelemben a hardverváltások-keresése menüpontonra kattintva sikeresen telepített is a rendszer, és hibaként ki is jelölte a PS/2 egér meghajtóját, amit ekkor eltávolítottam. Ezután újraindítottam, de az egér most sem működött. A hardverváltásokra kattintva azonban újra használható volt. Újraindítás után az egész történet kezdődik előlről... Így az egér mindig csak kézi telepítés után használható. Gépem: Win XP Prof. HUN SP2, Intel Celeron 2400 Mhz, 512 MB RAM, ASUS alaplap. Egy utolsó kérdés: Amennyiben írok egy kis .NET programot, beküldhetem-e Önökhöz publikálásra?

H. Ákos

A processzorok listája igen nagy, nem csak árjelben térnek el egymástól, azonos név alatt különböző foglalatú, különböző tudású változatok léteznek. A következők támogatják a 64 bites kódtuttatását az asztali és notebook processzorok közül: AMD vonalon kivétel nélkül az összes Athlon 64, a Sempron processzorok pedig az E6 Stepping (Socket 754, Palermo mag, 90 nm) óta természetesen az AM2 foglalatba illeszkedők is. Mobil vonalon ilyenek a Turion 64-es processzorok.

Az Intelnél már nem ilyen egyszerű a helyzet. Az Extreme Editionök között mindegyik (840, 955 és 965), a régebbi Pentium 4 Extreme Edition családból csak a 3,73 GHz-es, amely egyébként 90 nm-es technológiával készült már. A Pentium 4 HT processzorok között az 5x1, és 6xx jelzésűek 64 bitesek, a 600-as családból azok, amelyeknek 1-re vagy 2-re végződik a sorszámuk, ezen kívül a SpeedStep technológiát is támogatják. A Pentium D összes tagja, és a Core 2 Duo és Core 2 Extreme processzorok szintén ismerik az EM64T utasításkészletet.

Mobil vonalon 64 bites rendszereket jelenleg a Core 2 Duo alapú processzorok jöhetnek csak szóba. A Core Duo és Core Solo mobil processzorok gyorsak ugyan, de csak 32 biten. Ha mindenképpen notebookba kell a 64 bit, akkor jelenleg csak a Turion 64 alapú gépek érik meg, ezek már 300 ezer forint alatt kaphatók, a Core 2 Duo-s mobil gépek tömeges elterjedé-

FIGYELEM! KÜLFÖLDÖN MÁR VOLT, TALÁN NÁLUNK IS AKAD GEODE-RŐL VAGY ATHLON XP-M-RŐL ÁTNEVEZETT SEMPRON. A KÉT FELSŐ HAMIS, AZ ALSÓ EREDETI (FIGYELJÜNK A BETŰTÍPUSRA!)

sére még egy kicsit várnom kell. Nem 64 bites notebookok között még mindig jók a Centrino-alapú (tehát ez a rendszer, nem a processzor neve) és a Core Duo-s gépek.

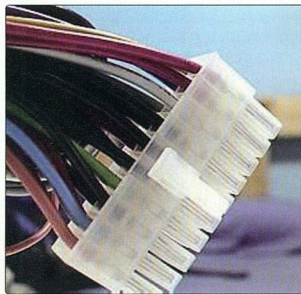
A soros egér az XP óta problémás, de a gépek fel kellene ismernie, ha minden alapjai meghajtó a helyén van. Ha más egér sem működik a PS/2 porton, akkor csak egy USB-s változatot tudok ajánlani, ha viszont igen, akkor az egér a rossz.

A programhoz csak annyit, hogy minden egyedi készítésű, hasznos programot szívesen látunk és közlünk lemezmelletünkön!

Ismét egy rejtélyes bekapcsolás

Kedves Zsolt! Nem vagyok egy túlképzelt gépguru, a tavalyelőtti generációhoz tartozom, úgy hogy azt kérésem, bölcsődés kornak megfelelően válaszoljon, ha lehet, a kérdéseimre. Úgy, ahogy illik, kikapcsolom a gépet (Start, kikapcsolás, türelem) és ki is kapcsol, azonban pár másodperc múlva bekapcsolja magát! Most úgy próbálom kifogni rajta, hogy áramtalanítom a gépet. De ez azért nem az igaz! Segítségét köszöni:

Margit nagyi

A ZÖLD (POWER GOOD) ÉS A FEKETE ÉRINTKEZŐK ROVIDRE ZÁRÁSAVAL BEKAPCSOL A TÁPEGYSÉG ALAPLAP NÉLKÜL IS

Kedves Margit nagyi! Lehet, hogy a PC nincs jól bedugva a konnectorba, vagy a földelése nem megfelelő (ha nem földelt konnectorban

van, akkor már meg is van a hiba). Ha igen, akkor lehet, hogy az alaplap BIOS-a van elállítódva, ehhez bele kell lépni a menüjébe, ám ehhez bekapcsoláskor a Del (vagy

Delete) feliratú billentyűt kell nyomogatni. (A BIOS beállítását azonban legjobb hozzáértő szakemberre bízni, mert ha véletlenül rosszul állítjuk be, nagy gondot okozhatunk.) A Power Management menüben szokott lenni egy Restore On AC/Power Loss opció, ezt kell Off-ra állítani. Az is lehet, hogy az ugyanígy lévő Resume On opciók bármelyike Enabled-en van, így előfordulhat, hogy bekapcsol, ezeket mind le kell tiltani. Bekapcsolni csak szunnyadó módból tud a gép, de az S3 módban teljesen olyan, mintha állna. Ha még így is hasonlóak a tünetek, akkor vagy rosszul van a házba szerelve az alaplap, vagy károsodott a kapcsoló körüli áramkör. De még a tápegység is okozhat ilyesmit, mert ha laza a kábele, akkor a tápegység bármikor bekapcsolhat, ezért egy másikkal is ki kellene próbálni a gépet.

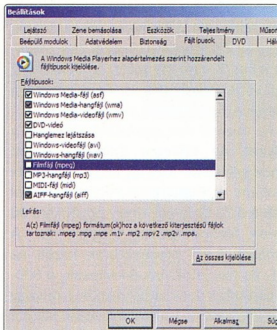

Elhappolt AVI

Segítségüket szeretném kérni. Két médialejátszó van a gépen, az egyik a Windows Media Player 10, a másik a Nero Show Time. Utóbbi volt az alapértelmezett lejátszó, de közben frissítettem a Windows Média Playeremet, és az lett az alapértelmezett. Szeretném, ha megint a Nero lenne az alapértelmezett, de nem tudom, hogy hol kell ezt átállítani? Windows XP SP2 rendszerem van.

Sz. Ferenc

Jómagam a ZoomPlayer és a Media Player Classicot használok régóta, ezek egyike sem agresszív, már ami a fájlkiterjesztéseket illeti. A megoldás: az AVI fájlra kell jobb gombbal kattintani, itt megkeresni a **Társítás/Program választása...** opciót, és kiválasztani a **Nerot**. Ugyanitt be is kell jelölni a pipát, hogy mindig azt használja. Ha a következő Windows Media Player 10 indulása után

A MEDIA PLAYER 10 REGISZTRÁCIÓINAK TÖRLÉSE UTÁN MÉG NEM BIZTOS, HOGY A MÁSIK LEJÁTSZÓ FOG ELINDULNI

ismét visszaállna a helyzet, akkor a MediaPlayerben meg kell nyitni az **Eszközök/Beállítások** ablakot, rámenni a **Fájltípusokra**, majd kitérőlni, mit ne játsszon le automatikusan.

Tömörített levelek

Az én problémám az Outlook Express-szel van. Tömörítette a régi leveleimet, és nem tudom visszahozni azokat. Ha jól emlékszem, már volt erről szó egy régebbi magazinban, de nem találtam meg.

V. Richárd

Egy fizetős programot könnyedén találtam itt: www.oemalrecovery.com/outlook-express-recovery.html

Ez elvileg minden DBX fájlból ki tudja olvasni a leveleket, még ha azok sérültek is. Ingyenes programot csak jelszófeltörőből találtam, de gondolom, nem ez a probléma (sok ilyen van ezen a címen: www.nirsoft.net/utis/index.html). Ezeket a programokat csak akkor használjuk, ha semmilyen jogot nem sértünk vele!

Skype, a tűzfaljáró

Kábeler internetelérésemet szeretném megosztani két számítógépre egy WLAN routerrel. Az egyik gépen ez probléma nélkül működik, de a másik gépről a Skype kivételével más program nem éri el az internetet. Amennyiben a routert kikapatom, akkor minden rendben működik. Két különböző típusú routert is próbáltam.

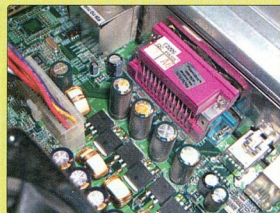
T. György

A netet nem látó gépen valószínűleg a hálózati beállításokkal lehet gond, esetleg a router beállításával, miszerint a tűzfal minden TCP adatot tilt (a Skype más protokollt használ). Valószínűbb viszont, hogy a géppel van a hiba, és annak is a TCP beállításai. Ezt a legegyszerűbb a Windows újrtelepítésével orvosolni, ugyanis a hibát meglehetősen nehéz megtalálni a rendszerben.

A notre-dame-i kondenzátor

Úgy gondoljuk, „meghalt” a számítógépünk ASRock GE Pro-M2 típusú alaplapja (az alapjai diódák kipukkantak, illetve púposak). Lehet-e ezt a problémát orvosolni? Ha nem, milyen típusú alaplapot tudna ajánlani (Intel 478 tús 2,4 GHz-es processzorhoz), amely viszonylag olcsó (péNZtárcakímélő), és az árához képest megbízható.

K. Péter

FELPUFFADT A KONDENZÁTOR, KISZIVÁRGOTT AZ ELEKTROLIT, DE A GÉP LÁTSZÓLAG MÉG MŰKÖDIK – A HIBÁT AKÁR A TÁPEGYSÉG IS OKOZHATJA

A púpos és elpukkant elektrolit-kondenzátorokat (a diódák szinte mindig az IC-k belsejében található) elvileg lehet cserélni, de gyanítom, hogy a kárt olyan alkatrész okozta, amelyen nem látszódik a sérülés – csere után vagy nem indulna el az alaplap, vagy ismét elszállnának a kondik. Ezt a tápegység hibája is okozhatja, ha más alaplappal jól működik, akkor elvileg jó. Kategóriától függetlenül az **ASUS, MSI, Gigabyte** alaplapokat ajánljuk, és van még néhány jó

nevű márká is a piacon. Ma már szerencsére csak olyan 478-as alaplapot lehet kapni, amely ismeri a 800 MHz-es FSB-t, így az újabb processzorok is gond nélkül mennek bennük. Ezek közül szinte mindegy, melyiket, de ezen a platformon Intel, esetleg VIA chipsetes legyen. Javasolom a www.depo.hu oldalt, ott nagy a kínálat. A legtöbb olcsó, fontos alkatrészeket nem tartalmazó (könnyű) tápegység hosszú távon így teszi tönkre az alaplapokat.

Ikerestvére

Van egy jó kis gépem, és ezt szeretném még egy kicsit tuningolni. A konfiguráció a következő: ASUS P5WD2 Premium alaplap, Intel P4 3,20 GHz CPU, 2x1 GB DDR2 memória, 2x160 GB SATA HDD, ASUS EN7800GT 256 MB VGA stb. Az a kérdésem, hogy lehet-e SLI-be kötni más fajta kártyával (pl. ASUS EN7800GTX, vagy ASUS EN7900GTX), vagy csak azonos típussal lehet? Az a helyzet, hogy fél éve vettem a GT-s kártyát, és már sehol nem kapok ikerestvérkét mellé. Az üzletek nem is bíznak semmi jóval.

Pali

A 7800GT és GTX között már akkora a különbség, hogy legfeljebb csak egy kis „sufnituninggal” lehet őket összehozni, ehhez pedig a RivaTuner programmal meg kell változtatni a kártya ID-jét. Ekkor persze ki tudja, hogy a kártyák hiba nél-

AZ NVIDIA SLI RENDSZERE AZONOS KÁRTYÁKAT KÖVETEL MEG, ELLENTÉTBEN AZ ATI CROSSFIRE-REL

kül fognak-e menni egymással, igazából ki kellene próbálni, erre meg nem biztos, hogy vonatkozik a garancia. Talán az első három napban... A 7800GT és a 7900GTX szinte biztos, hogy nem megy egymással, mert más a belső felépítése, hasonló a helyzete a 7800GT-GTX párnál is. Ha mégis, akkor ott a kérdés, hogy a VGA árából nem lenne-e jobb alaplapot és kétféle CPU-t vásárol-

ni, azon már látszana a nagyobb sebesség. A 7800GT is elég jó sebességgel bír, később pedig nem kell olcsón eladni a feleslegessé vált második kártyát.

Tévé tuner notebookhoz

Egy HP nx6110-es notebookhoz szeretnék tévé tuner-t venni (lehetőleg hibridet, tehát analóg és digitális tévé- és rádióadások vételére egyaránt alkalmasat). Ezzel kapcsolatban lenne néhány kérdésem:

1. Képmínőség szempontjából milyen típusú tuner ajánlanának: USB vagy PCMCIA csatlakozású? Mivel asztali gépem nincs, nem jelentene problémát, ha a tuner csak notebookhoz tudnám használni.

2. Az Önök által javasolt csatlakozású tunerok közül minőség szempontjából melyik márkát, ill. melyik márká melyik termékét tartják a legjobbnak a 20–35 ezer Ft-os árkategóriában? Én két termékről hallottam eddig: az AVerTV Hybrid+FM Cardbusról (ez PCMCIA-s), ill. Cinergy Hybrid T USB XS-ről, ami USB csatlakozású. Érdekelne az is, hogy e kettőtől mi az Önök véleménye!

M. Ferenc

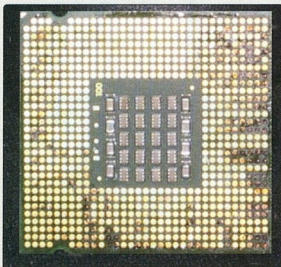
Nagyanban függ a minőség az adatátviteli sebességtől: míg egy USB 2.0-s elméleti maximuma 480 Mb/s, addig a PCMCIA-nak csak 20 Mb/s. Ezért a Cynergy-t ajánljuk, a Terratec növegsőbb márká, mint az Avermedia. Ha már láttuk őket, akkor azok az újságunkban megjelenő gyorstesztek lehetnek, az ideje év első felében megjelent tunerkártya tesztünk óta nem történt annyi változás a piacon, hogy nagy tesztben összehasonlítsuk őket.

Nagytakarítás után jön a mentő

A számítógépmegkötés után szíriénáz hangot ad! Nem állítottam el semmit. Úgy tudom, az ilyen jelzés CPU-val kapcsolatos. 900 MHz-es Celeron van a gépben, ami eddig tökéletesen működött. Igaz, 914 MHz-en, de nem adott semmilyen hangot. Próbáltam már a CMOS törlés után is újra felismertetni a processzort, de ugyanúgy sipol. Egyébként a rendszer elindul, és minden jól működik, igaz, sipol. Viszont ha a feladatkezelőben leállítom a cmd.exe alkalma-zást, akkor leesik a CPU terhelése 4-5%-ra, és megszűnik a sipolás. Amint terhelve van a gép, újra sipol. Próbáltam belerakni 500 MHz-es CPU-t is, hasonló eredménnyel. Vajon mi a megoldás?

M. Dániel

Lehet, hogy takarítás közben lecsúszott a CPU ventilátorának a csatlakozója, beragadt a ventilátor, ezért a kívánt értéknel lassabban forog, ezt az alaplap úgy tekintheti, hogy állnak a lapátok (1400–2000 rpm alatt szokott sipolni). Sipolásra számíthatunk akkor is, ha az Intrusion Detection nevű BIOS opciót engedélyezzük, ez akkor hallgat el, ha az alaplapra kötött

HA NEM VIGYÁZUNK, KÖNNYEN ÉGETT PROCESSZOR LEHET A JUTALMUNK (INTEL PENTIUM EXTREME EDITION 840)

PC-ház ajtajának kapcsolója zárva van. Ha egyáltalán nem kötünk rá semmit, de bekapcsoljuk az opciót, sipolni fog.

A szűrőasztó túlmelegedés is okozhatja. A BIOS remélhetőleg kiírja a CPU hőmérsékletét, ami ne legyen több 55–60 foknál! Ha maga a hűtőborda mozdult el, akkor gyenge a hatás, a processzor túlmelegszik, a gép sipol. Szerintem ott lesz a hiba.

Lehetőség szerint olyan hűtőbordát válasszunk a processzorhoz, amely le is tudja hűteni. Egyáltalán nem baj, ha nagyobbát vásárolunk, de a nagy borda régi ventilátorát is egészen olcsón cserélhetjük. Figyeljünk a borda helyes rögzítésére!

Wifi

Teljes lefedettség Budapesten
 Más európai és tengerentúli nagyvárosokhoz hasonlóan hamarosan Budapest területén is kiépül a Wifi hálózat, így bármerre legyünk is, vezeték nélküli internetezhetünk majd. A Fővárosi Közgyűlés ősszel írja ki az ehhez szükséges pályázatot, amelyben a város egyes szolgáltatási területeire külön-külön, illetve egyben is pályázhatnak majd a cégek. A nyertesek tíz éves koncessziót kapnak, a hálózathoz szükséges Wifi routereket pedig várhatóan a köztéri lámpaoszlopokra telepítik majd, a beruházás teljes költsége pedig elérheti akár a félmilliárd forintot is. A tervek szerint, jövő tavasszal elkezdődhetnek a munkálatok, így akár már nyáron is használhatjuk a budapesti Wifi hálózatot.

OLPC

100 dolláros laptop:
 4 millióan várják
 „Minden gyermeknek egy laptop” (One Laptop per Child – OLPC), így hívják azt a kezdeményezést, amely oktatási célra olcsó noteszgépeket fog eljuttatni a fejlődő országokban élő gyerekeknek. Az OLPC által tervezett eszköz a médiában 100 dolláros laptopként ismert, valójában 135 dollárba fog kerülni – de 2010-ig akár 50 dollár alá szoríthatják az árat. Operációs rendszere Red Hat Linux, processzora egy 500 MHz-es *Geode*, RAM-ja 128 Mb-ot. Érdekeség, hogy meglevő helyett 500 Mb-ot flash-memóriája van, de ennél is különösebb a dual-mode kijelző. Színesben elég szerény a felbontása, de átkapcsolható feke-

te-fehérre, így háromszorosára nő a felbontás. Eddig összesen négymillió gépet rendeltek a következő államokból: Nigéria, Argentína, Brazília, Thaiföld.
 Honlap: laptop.org

VoIP és bluetooth

Konferenciatelefon Skype-hoz
 Támogatja a Skype konferenciabeszélgetését a *ClearSky Bluetooth* asztali eszköz (TVP-SP4Bk) az amerikai *Trendnet* cégtől. A beszélgetés közvetlenül fogadható, a Skype- és hagyományos számok szintén közvetlenül hívhatóak a készülékkel. A kijelző mutatja a SkypeOut befizetésből fennmaradó összeget is. Ideális esetben a ClearSky akár 100 méterre lehet a PC-től, a gépre és az internetre azonban feltétlenül szükség van a beszélgetéshez. A mostanában megjelent készülék ára 100 euró.
 Honlap: trendnet.com

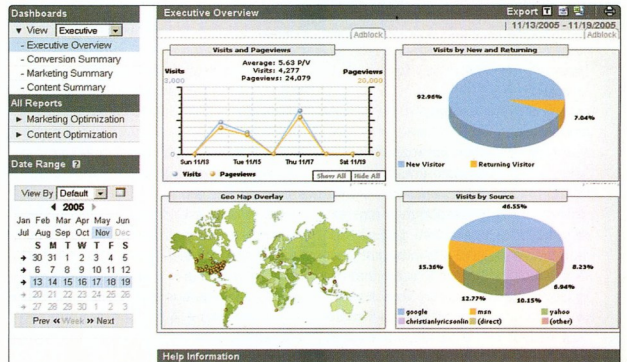

WIMAX

Dollármilliárdok drót nélküli netre
 A WIMAX technológia (a WLAN továbbfejlesztett változata) komoly konkurenciát jelent majd a 3G-nek. Most az észak-amerikai *Sprint* bejelentette, hogy két éven belül 3 milliárd dollárt fog beruházni a WIMAX kiépítésébe. A próbák során a csúcsteljesítmény 50 kilométeres hatótávolság és másodpercenként 108 Mbit adatátvitel volt. Jövőre kezdődik a Sprint-féle WIMAX próbatüzeme, 2008-ban pedig már 100 millió embert érhet el az USA-ban.

Google Analytics

Bárki elemezhet
 Eddig is dítal volt a weboldalak forgalmát elemző *Google Analytics*, de a nagy tónegás miatt nem használhatta mindenki a tavaly óta működő szolgáltatást. Mostantól bárki regisztrálhat, és továbbra is ingyen nézetheti saját honlapja látogatottságának részletes, grafikus elemzését. Ehhez azonban egy rövidke Javascript sort kell illeszteni a weboldal forrásszövegébe. Egyetlen korlát mégis akad: akinek a honlapja havi ötmillió látogatónál többet fogad, az vagy fizet az elemzésért, vagy szerződik a keresőóriással hirdetésre (AdWords), és akkor már egyáltalán nincs felső határ.
 Regisztráció: www.google.com/analytics

LEGO

HighTech robotjáték

Már Magyarországon is kapható a *Lego Mindstorms NXT*. Ez az újfajta robotjáték nemcsak a gyermekek, de a robotokért és az informatikáért rajongó felnőttek számára is erősen ajánlott. A Mindstorms NXT úgy mozog és viselkedik, ahogy csak a lelkes alkotók szeretnék – a lehetőségek és a mozdulatok száma végtelen! A robot képes megkülönböztetni a színeket, érzékeli a távolságot, reagál az érintésre és a hangra, akár táncol is.

A Lego cég legkeresettebb játékának lelke egy önálló, úgynevezett *NXT* építőkocka, amely számítógéppel programozható, 32 bites mikroprocesszort tartalmaz. Ez bluetooth vagy USB révén köthető össze a számítógéppel, sőt akár mobiltelefonról vagy PDA-ról is irányítható. A

Mindstorms NXT ajánlott fogyasztói ára 78 990 forint. Ha olvasnánk működés közben is kíváncsiak a Lego masinájára, akkor figyelmükbe ajánljuk a lemezünkön lévő angol nyelvű demót.

Samsung

Intelligens kijelző és 64 Gb-ás flash

A *Samsung Electronics* olyan intelligens mobilkijelző-meghajtó IC (DDI) kifejlesztését jelentette be, amely lehetővé teszi, hogy a készülékek kijelzőin nappal is élénk képek jelenjenek meg. Mostanáig a mobil DDI-k rendeltetése mindössze annyi volt, hogy meghajtsák az LCD kijelzőket. Ám az új DDI automatikusan méri a környezet fényerejét, és meghatározza az

optimális képi kimenetet. Szabadtéri használatkor jobban látszik a kijelző, és sötétebb környezetben közel harmadával is csökkenhet az LCD energiafogyasztása (mérésékködi a háttérvilágítás).

Az intelligens DDI eszköz fényérzékelője és feldolgozó áramköre harminckét szintre osztja a beeső fényt. Az eszközt úgy tervezték, hogy mindegyik szinthez a legmegfelelőbb képjavító algoritmust válassza ki, ettől a színek élthűbbek lesznek. Az alapszínek felerősítésével az LCD-képek akkor is élénkek maradnak, amikor a kijelzőt közvetlen napfény éri. Mindez a hordozható médialejátszó és az MP3-lejátszóknál jön majd különösen jól.

Emellett 32 Gbites flash-chipek (NAND) prototípusát mutatta be a koreai cég, méghozzá 40 nanométeres szerkezeti felépítéssel – így ez világszerte az egyik legfinomabb áramkör, amelyet eddig produkált a félvezetőipar. Egy Compact Flash Flash maximális kapacitása így akár 64 Gb-ás is lehet.

Sony PlayStation 3

Csak 2007 márciusától

Rossz hír azoknak, akik már nagyon várták a november 17-ét, a *PlayStation 3* európai debütálását: a *Sony* bejelentette, hogy a játékkonzol csak 2007 márciusában jelenik meg a PAL szabványt alkalmazó területeken. Tehát Európában, Oroszországban, a Közel-Keleten, Afrikában és az Ausztrália-Oceánia régióban. Viszont Japánban és Észak-Amerikában az előre meghirdetett napon kerül a konzol a boltok polcára, vagyis november 11-én, illetve november 17-én. A csúszás oka, hogy a *Sony* Csoporton belül előállított Blu-Ray diódk tömeggyártása a tervezettnél lassabban halad, ami hátráltatja a *PlayStation 3* eme alapvető fontosságú alkatrészének beszerzését.

Coomp-Ker

"Az okos kereskedő áruháza..."

www.coomp-ker.hu

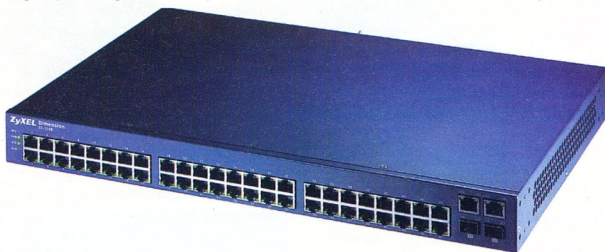
Zyxel

Extra garancia

Hosszú élettartamra tervezik a ZyXEL termékeit, és ezt megerősítendő az eddigi három évre szóló termékgaranciát október 1-től öt esztendőre bővítik. Ehhez a vásárlónak mindössze regisztrálnia kell egy webes felületen, és néhány adat megadása után a garanciaidő a vásárlás napjától számított öt évre módosul – minden hivatalos magyarországi értékesítésű ZyXEL eszköze.

A professzionális tűzfalak és switchek kategóriájában a garancia kiterjesztésén

túl bevezetik a 72 órás cserét is. Ennek lényege, hogy minden (hivatalos csatornán eladott) ZyXEL *Dimension* menedzselhető switch és ZyWALL tűzfal meghibásodása esetén a ZyXEL vállalja, hogy a bejelentéstől számított három munkanapon belül javítja vagy kicseréli az eszközt. Ha az azonnal javítás nem lehetséges, úgy a felhasználónak lehetősége van arra, hogy előbb kérje a csereeszközt, majd csak annak üzembe helyezése után küldje vissza a meghibásodott egységet a központi szervizbe. A 72 órás csere a garancia első három évében érvényes.

eSpirit

Magyar Multimédia PC szoftver

Mindig öröm számunkra, amikor magyar informatikai sikerről számolhatunk be, már csak azért is, mert ezen a téren sajnos nem vagyunk elkenyézelve. Az *eSpirit Kft.* nevét a jövőben valószínűleg sokat halljuk majd, ugyanis az internetes televíziózással kapcsolatos szoftverük, a *Xentaurx* egy németországi szolgáltatótól már működik.

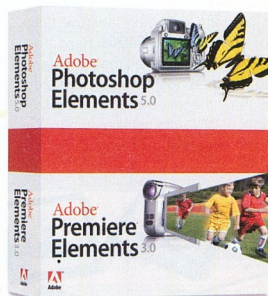
A *Xentaurx* egy Windows Vista-alapú Média PC szoftver, amellyel a nálunk is ismert set top box fogadhatják az IPTV adásokat, illetve a felhasználók használhatják ezek extra szolgáltatásait. A szoftver teljes körű tervezését, fejlesztését az *eSpirit* készítette, a grafikat pedig a *Carnation* adta hozzá. A szoftveren fellelhető legfontosabb funkciók a Live TV, a Live Radio és a VoD (video on demand). A szolgáltatás segítségével a német *Artec* szolgáltató szerverein az előfizetők szabadon tudnak keresni az egy hónapig tárolt tévéműsorok között, és ami megtetszik nekik, azt tüstént meg is nézhetik.

Adobe újonságok

Photoshop és Premiere Elements

Az *Adobe Systems* bejelentette a *Photoshop Elements 5.0* és a *Premiere Elements 3.0* programok Windows változatát. A termékek egyedülálló integrált funkcióval a felhasználók többek között videofeltekkel és átmenetekkel tudják fokozni a fényképes diabemutató hatását, kimerevített képkockát alkalmazhatnak a videóban, profi kivitelben tudnak nyomtatni CD/DVD címkét és borítót. A legnépszerűbb házi fényképszerkesztő, a *Photoshop Elements* külön-külön vagy kiskereskedelmi csomagban egyben is

megvásárolható új verziója a digitális fényképek rendezésénél, szerkesztésénél fokozza a kreativitást. A videózás megosztóitainak a *Premiere Elements* egyszerű felhasználói felületet kínál, amellyel még könnyebb a házi videót DVD-vé alakítani. A *Premiere*-rel egyszerűen lehet videoklipeket importálni csaknem minden digitális médiaeszköztől, és a felvételeket DVD-n vagy hordozható eszközökön tudjuk megosztani. A *Photoshop Elements 5.0* és a *Premiere Elements 3.0* Windows változata egy csomagban is elérhető lesz 43 625 forintért. A programok külön-külön 31 125 forintba kerülnek.

Tűzveszélyes noteszgépek

Kitiltva a repülőkről

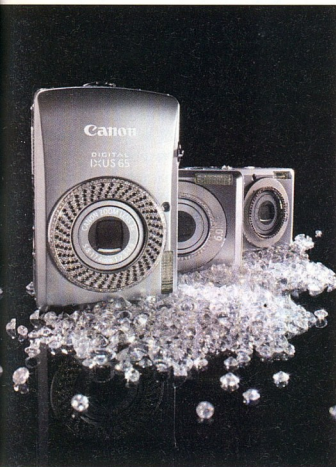
Előző számunkban már írtunk a kigyulladásra hajlamos Dell noteszgépekről, amelyek nem okoztak még tragédiát. Előbb egy ausztrál légitársaság tiltotta meg a Dell gépek használatát repülésekor, most a Korean Air számuzta a Dell és az Apple masinait. Ugyanis állítólag az utóbbihoz is a Sony szállít akkumulátort. A tiltást a szakemberek többsége túlzásnak tartja.

T-Online

Cyber Café hálózat Budapesten

A *T-Online Magyarország* és a cseh *ProGamers* megnyitotta a hazai számítógépes és konzoljátékosok legnagyobb, legmodernebb klubját *T-Online PG Cyber Café* néven. Ez a kezdeményezés Csehországból indult, ahol már hét hasonló online játék internetkávészó működik sikeresen. A számítógépes játékok kedvelői hazánkban is egyre többen vannak, körükben egyre népszerűbbek azok az online játékok, amelyeket az interneten keresztül egyszerre többen játszhatnak. A szórakoztató hálózat első hazai „bázisán” a játékrajongók egész évben zajló bajnokságokon, a legkülönbözőbb játékokban mérhetik össze erejüket és tudásukat a virtuális térben. A látogatók 160 négyzetméteres helyiségben 80 csúcsmínőségű számítógépet használhatnak.

Canon

10 éves az IXUS márka
 Ki gondolná, hogy a Canon IXUS fényképezőgépek éppen tíz éve vannak jelen az életünkben, örökítik meg minden-napjainkat? Pedig éppen ennyi idő telt el azóta, hogy Yasushi Shiotani megtervezte az első, még analóg IXUS kamerát. A digitális IXUS kamera 2000-ben jelent meg, és ezzel a sikertörténet folytatódott, hiszen tíz év alatt 33 millió darab talált belőle gazdára szerte a világon. A Canon londoni születésnapjaitján divattervezők, fotómodellek és mintegy 600 újságíró együtt ünnepelte a stílus-teremtő IXUS modell évfordulóját, hiszen az IXUS kamerákat az innovatív technikai megoldások mellett a stílus és a minőség határozza meg leginkább. Ennek jegyében a Canon elkészített egy darab, több mint 40 ezer euró értékű, összesen 380 darab gyémánttal kirakott IXUS fényképezőgépet, amelyet jótékonyági

céllal az eBayen árvereztek el, ennek bevételét pedig a Nemzetközi Vöröskereszt részére ajánlották fel. Ezen kívül a cég neves modell- és divattervezők részére felajánlott 100 fényképezőgépet, hogy készítsenek képeket a divatszakra kulisszák mögött zajló, titokzatos életéről. A legsikerültebb fotókból egy különleges magazin készült, az ennek eladásából befolyó összeggel pedig ugyancsak a Vöröskereszt munkáját kívánják támogatni. A születésnapj rendezvény előtt mutatkoztak be az legújabb IXUS modellek – a Digital IXUS 900 Ti, a Digital IXUS 850 IS és a Diogital IXUS i -, amelyek a hagyományosan erős formavilágon túl számos innovatív technikai megoldást is tartalmaznak. Egyik ilyen az arcfelismerő funkció, ami felismeri a fényképezőgép előtt állók - maximálisan kilenc ember - arcát, és igyekszik ezeknek megfelelően beállítani az élességet és az expozíciót.

ESSILOR – A TÖKÉLETES LÁTÁSÉRT

iradában dolgozik és estére gyakran bepirosodik a szeme? Sokat fáj a feje munka közben, különösen a nap végén?

A fenti problémák egy teljesen hétköznapi jelenség, a szemfáradtság tünetei. Ezeket a tüneteket a számítógép használók 75%-a rendszeresen tapasztalja, attól függetlenül, hogy visel szemüveget, vagy sem. Az informatika korszakában élünk, az információk hallatlan sebességű áramlásának világában.

A tökéletes látással szemben támogatott igények ebben a rohanó világban minden eddiginél gyorsabban növekednek és változnak.

A számítógépek ma már részei a munkahelyi és otthoni környezetünknek egyaránt, ezért a látásélességgel és komforttal szemben támogatott igények nem mindennapok.

Az Essilor, a világ vezető szemüveglencse gyártója folyamatosan arra törekszik, hogy az egyedi igényeknek megfelelően megoldást nyújtson a különböző típusú látásproblémákra, az egészség jegyében.

A CD mellékletben, és a www.essilor.hu weblapon elhelyezett **ESSILOR COMPUTER VISION TESZT (Számítógépes látásellenőrzés)** mindössze néhány percet vesz igénybe az Ön idejéből, azonban segítségével egyszerűen és gyorsan megállapítható, vajon az Ön látása megfelelő-e a számítógép előtt.

VARILUX Computer

A Varilux a világ nr.1 progresszív lencsecsaládjá, melynek termékei a 40 év feletti, ún. presbyop korosztály számára jöttek létre.

A Varilux Család új tagját, a **VARILUX® Computert** kifejezetten a számítógépes látás optimalizálása érdekében fejlesztette ki az Essilor.

Az **Essilor Anti Stress** szemüveglencsék tökéletes megoldást nyújtanak a 20 és 45 év közöttiek számára a számítógép előtt.

Az Anti Stress lencsék pihentetik, és megóvják a szemet az állandó megerőltetéstől, így viselőik nagyobb látás-komfortban részesülnek a nap minden percében.

Essilor Anti Stréss

Az Essilor termékeiről bővebb információt weblapunkon olvashat: www.essilor.hu
 Keresse az Essilor szemüveglencséket az optikai üzletekben.

Az Essilor az Október a Látás Hónapja aranyfokozatú támogatója.

Apple

A legújabb iPod nanók

Megújult a világ legnagyobb számban eladott digitális zenelejátszója, a *iPod nano*. Az *Apple* éppen azokon a pontokon fejlesztette tovább másinait, ahol erre a legnagyobb szükség volt. Így az akkumulátorok már egész napos zenehallgatást is kibírnak, a tárcapacitás pedig több mint a duplájára nőtt, miközben a méretet a mérnököknek tovább sikerült csökkenteniük.

Az új iPod nano támogatja a szünetmentes, folyamatos lejátszást, ennek köszönhetően élvezetesebb hallgatni a mixeket, a koncertfelvételeket. Továbbá támogatja az *Auto-Sync* technológiát, amelynek révén a digitális zenegyűjtemény, a fényképek, a podcast adások, a cím- és naptárbejegyzések mindig szink-

ronban maradnak az asztali Mac vagy Windows számítógéppel, USB 2.0-s kapcsolaton keresztül.

Az *Apple* új tartozékokat is kínál az új iPod nano modellekhez: nyakba akasztható fülhallgatót, karpántot, dokkolót és egy kompakt, új hálózati töltőt, amely utazáshoz is ideális. Az új iPod nano örökölte elődei 30 fűt dokkoló csatlakozóját, így számtalan régebbi tartozékkal is használható.

A második generációs iPod nano 2 Gb-át tárcapacitással ezüst színben, 4 Gb-át tárcapacitással három további színben, míg a 8 Gb-átos változat feketében rendelhető. Használatukhoz *iTunes 7.0* szoftver kell, valamint Mac számítógép USB 2.0 kapuval és Mac OS X 10.3.9 (vagy újabb) operációs rendszerrel, avagy PC Windows XP SP2 (vagy újabb) rendszerrel.

ADSL-piac

Nettelefon-előfizetés nélkül

A *Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH)* határozata nyomán a jelentős piaci erejű (JPE) szolgáltatóknak nagy mértékben csökkenteniük kell a hurokátengedés (RUO) egyszeri és havi díjait. Javulnak a kisebb szolgáltatók szerződéses feltételei, tovább erősödhet a széles sávú piacon, és gyakoribbá válhat a telefon-előfizetés (hangszolgáltatás) nélküli ADSL-kínálat is. A RUO díjcsökkenés mértéke valóban jelentős, 66–82 százalék. Emellett az egyszeri tételek közül is többet eltöröltek, vagy drasztikusan lejjebb vittek. Így a nagykereskedelmi szolgáltatások után most már a helyi hálózatot nélkülöző kisebb szolgáltatók is labdába tudnak rúgni, ADSL-t nyújtvá ügyfeleiknek. Egyébként nyár közepére félmillió fölé nőtt az ADSL-előfizetések száma Magyarországon.

E-szolgáltatások

Hiába van, kevesen használják

Kedves olvasónk, tegye a szívére a kezét, próbált már hivatali ügyet az interneten keresztül intézni? Ha a válasza igen, akkor ön a csekély 2 százalékból tartozik. Ugyanis a többség – bár ismeri a lehetőségeket – egyelőre nem használja ki a milliárdokért megteremtett online szolgáltatásokat.

A *Szonda Ipsos* 2006. júniusában végzett kutatásából az is kiderül, hogy a válaszolók közül legtöbben az APEH portálját ismerik, minden ötödik ember pedig hallott már az *Ügyfélkapuról*. Ám a szolgáltatók igazi gyűjtőhelyét, a **magyarország.hu**-t már csak 15 százalék ismert.

Érdekes, hogy az online ügyintézés lehetőségét elvből ismerők 22 százaléka egyetlen honlapot sem tudott megnevezni, ahol ílyesmit lehet igénybe venni. Mindez azt is jelenti, hogy egyelőre siralmas az e-ügyintézés gyakorlati helyzete.

Vodafone

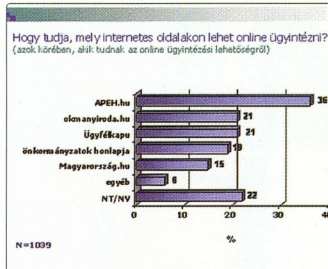
Új 3G telefonok a kínálatban

Ősszel újabb négy telefon jelenik meg a Vodafone harmadik generációs mobilkínálatában, így már tíz készülék közül választhatnak az ügyfelek. A portfólióban ismét feltűnik egy exkluzív készülék, a Nokia 6234, ezenkívül mostantól kapható a mobilszolgáltatónál a Sony Ericsson K610i, a Samsung SGH-Z400 és a Nokia E61 modellje. A Nokia 6234 az első olyan 3G modell a finn gyártótól, amelyet kizárólag a Vodafone számára készítettek. A készülék 2 megapixeles

kamerájának nyolcszorosos a zoomja, és az átlagnál nagyobb, 320×240 képpontossá a kijelzője.

A Sony Ericsson modellje, a K610i a Vodafone kínálatában kapható legkisebb harmadik generációs készülék.

Tömege mindössze 89 gramm, mérete 45×102×17 mm. A Samsung SGH-Z400 készülék az első szétcsúsztatható típusú telefon a Vodafone 3G portfólióban. A kis telefon technikai jellemzői közül említést érdemel a 2 megapixeles fényképezőgép és a 30 Mb-átos belső memória.

Biztonsági kishírek

Frissítések, veszélyes hibák

Windows 2000: adatromboló patch – egy biztonsági frissítés komoly adatvesztést okozhat Win 2000 alatt. A tünet a 920958 (MS06-049) számú update telepítése után léphet föl olyan gépen, amely NTFS fájlrendszert használ, ezen felül egyes könyvtáraknál NTFS-tömörítést is, és a benne lévő fájlok 4 Kbájtól nagyobbak. Következmény: az ilyen fájlok olvashatatlaná válhatnak, amint módosít rajtuk a felhasználó, vagy újat hoz létre. A *Microsoft* ideiglenes javítást adott ki: <http://support.microsoft.com/kb/925308/>

Microsoft: biztonsági frissítések – A *Microsoft* szeptemberi javítócsomagjai három biztonsági frissítést jelentenek: kettő a *Windows* hibáját orvosolja, egy a *Publisher*-ét. Emellett módosítottak két augusztusi patchet is. A *Word 2000* egy közismert hibájára azonban lapzártáig nem jelent meg javítás. Érdemes minél hamarabb letölteni a frissítéseket.

Adobe Flash Player: biztonsági update – minden platformot érintő kritikus biztonsági rés miatt fontos lecserélni a *Flash Player 8.0.24.0*-s és korábbi változatát. Ajánlott átérni a legújabb (*9.0.16.0*) verzióra. Ezt elvégzi a lejátszó automatikus update-je. Aki valamiért mégsem tudja a 9-es es *Playert* használni, innen töltsse le a 7-es és 8-as verzió frissítését: www.adobe.com/support/security/bulletins/apsb06-11.html

Internet Explorer: újabb biztonsági rés – eddig ismeretlen rést használ ki néhány kártékony (zömmel pomográf tartalmú) weboldal, és az IE-használók gépét trójai programmal, spyware-rel fertőzheti meg. Lapzártakor az egyetlen ellenszert az *Active X* letiltása jelentette, akárcsak egy korábbi, hasonló résnél (*DirectAnimation*). Aki a befoltozatlan rések miatt az IE helyett inkább más böngészőre térte át (pl. *Firefox*, *Mozilla*, *SeamMonkey*, *Camino*), az a legfrissebb verziót használja, mert nemrég ezekben is találtak kritikus biztonsági hibákat. Szakemberek szerint az *Opera* böngésző igen jó alternatíva, mert nem találnak rajta fogást a hackerek.

Apple QuickTime: biztonsági update – a médiajátszó 7.1.3-as verziója hat különféle biztonsági rést szüntet meg. Tehát

aki használja a *QuickTime*-ot *Windows* vagy *Macintosh* (OS X 10.3.9 vagy magasabb verziójú) környezetben, annak fontos átérnie az új változatra. A korábbiakban lévő rés miatt ugyanis kártékony kódok lehet becsempészni a számítógépre (puffertúlcsordulással vagy preparált *FlashPix* állománnyal). *QuickTime* letöltése *Windowsra*: www.apple.com/quicktime/download/win.html

PDF: támadás megnyitáskor – a beágyazott *JavaScript* miatt veszélyforrást jelentenek a *PDF* dokumentumok, állítja egy angolai szakember, *David Kierznowski*. A védekezés egyszerű lenne: kikapcsoljuk az *Adobe Reader* és az *Acrobat* beállításában a *JavaScript*-et. Csakhogy az ilyen tartalmú *PDF*-ek megnyitáskor makacsul rákérdezik mindkét program, hogy végrehajtsa-e a scriptet, illetve megnyissa-e a benne szereplő weboldalt (laikusok gyanútlanul jóvá is hagyják). Érdemes kipróbálni a gyors és kisméretű *Foxit Reader*-t, ez (a 2-es verziótól) ugyan szintén kezelni tudja a scriptet, de csak külön letöltendő plugin révén – amit jobb kihagyni. Két preparát, ám ártalmatlan fájl szemlélteti a veszélyt: <http://michaeldaw.org/md-hacks/backdooring-pdf-files/>

Symantec AV CE: biztonsági rés – közepesen súlyos veszélynek vannak kitéve az *AntiVirus Corporate Edition 10.0*, *9.x* és *8.1*, valamint a *Client Security 3.0*, *2.x* és *1.x* verziók. A javítás a *LiveUpdate* révén automatikusan végbemegy. Részletek: www.symantec.com/avcenter/security/Content/2006.09.13.html

TESTRE SZABVA

MINDEN
ESZKÖZ
EGYÜTT VAN?

DS
CATIA

IBM
Business
Partner

DS
DASSAULT
SYSTEMES

EDUCATION
PARTNER

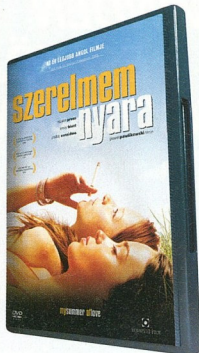
CAD
TERV
MÉRNÖKI KFT

CAD-Terv Mérnöki Kft.
Tel.: +36-1-461-9000
Fax: +36-1-461-9001
info@cadterv.hu
www.cadterv.hu
catia.lap.hu

DVD

Szerelmem nyara

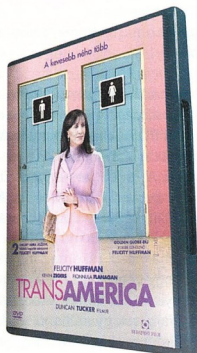

Őszi, téli időben jó visszaemlékezni a meleg napokra. Főleg, ha az egy hosszú, forró nyár története. *Mona* 15 éves. Iszik, betörésekből tartja fenn magát, és játékgépfüggő. A kocsmában, ahol dolgozik, pocskéul mennek a dolgok. Egy véletlen folytán megismeri az előkelő családból származó *Tamsint*, akinek az édesanyja színésznő, nővére pedig halálra éhezette magát. A sorsdöntő találkozást követően a két tinédzser eddig sem nyugodt élete végleg a feje tetejére áll. *Mona* Tamsinék luxusvillájába költözik, ahol a lányok vad szerelemben, a szenvedély és az erőszak csapdájába esnek, ami egész addigi életüket megváltoztatja. A szenvedélyekkel és kalandokkal teli találkozásról szóló film *Helen Cross* nagy sikerű regénye alapján készült és 2005-ben elnyerte a legjobb angol filmnek járó Korda Sándor-díjat. A filmben legalább annyit tudunk meg magunkról, álmainkról, emlékeinkről, féltelmekről, szerelmeinkről, mint erről a két lányról, akikért végigizguljuk a filmet.

További információ:
www.budapestfilm.hu

DVD

Transamerica

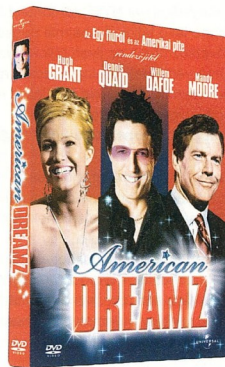
Ha maradunk a nem szokványos szexuális történeteknél, akkor érdemes végig nevetni és sirni ezt a filmet. Főszereplője *Bree*, lánykori nevén *Stanley*, aki transzszexuális. Már csak egy hét, és az utolsó műtéten is túl lesz, férfitesté végérvényesen nővé változhat. Am egy váratlan telefonhívás az egész életét a feje tetejére állítja. New Yorkban letartóztatták 17 éves fiát, akinek létezéséről a telefonhívásig nem is tudott. *Bree* képtelen bevallani fiának, hogy a konzervatív középosztálybeli női külső valójában az apját rejti. Amikor rájön, hogy a fiú Los Angelesig akar stopponni, csak hogy megkeresse az apját, felajánlja, hogy elviszi. A hosszú út alatt találkoznak múltjuk szereplőivel, és nemcsak egymást, hanem saját magukat is megismerik...

A *Transamerica* elsősorban nem a szexualitásról, hanem az emberi természetről ad gondolkodtató és érzelmes képet. A *Breet* játszó *Felicity Huffman* alakításáért Golden Globe-díjjal jutalmazták, és Oscar-díjra jelölték.

További információ:
www.budapestfilm.hu

DVD

American Dreamz

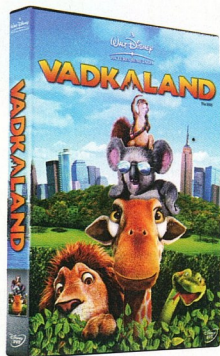
A film a megasztárok kereséséről szól. Az olyan, idehaza is rendkívül népszerű tehetségkutató műsorokról, amelyeknél a nézők milliói imádják a futószalagon érkező új felfedezettteket, a producereket boldogan számolják a bevételt, a magukat tehetségesnek gondoló sztárjelöltek pedig csak úgy özönlenek a válogatásra. A történetben a show sztár-házigazgatója, *Martin Tweed*, alig várja, hogy végre valami új, valami izgalmas történjen. Úgy dönt, hogy ebben az évben egy kicsit felturbózza a műsort, és igazi egyéniségeket válogat majd be a versenybe. Már ennyi is elég lenne ahhoz, hogy az ideit válogató ne fulladjon unalomba, de ráadásul az USA frissen újraválasztott elnöke elvállalja a zsűrizés feladatát a műsor döntőjében. A hír hallatán egy titkos arab terror szervezet azonnal felveszi a kapcsolatot az egyik versenyzővel, hogy a döntőben robbantson fel egy bombát. Ehhez azonban az emigráns arab énekesnek el kellene jutnia a döntőig.

További információ:
www.intercom.hu

MULTIMÉDIA CD-ROM

Vadkaland

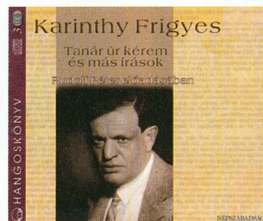
Aki gyerekeinek keres kellemes szórakozást jelentő DVD-t, családi programként nézze meg, vajon mit csinálnak az állatkerti állatok éjszaka? A New York-i állatkert kissé lökött lakói egész biztosan nem a ketreceikben ücsörögnek. Amint az utolsó gondozó kiteszi a lábát a kapun, indul a buli, a hancúr és kedvenc sportjuk, a „tek-nős-teke”.

Egy napon azonban valami megzavarja a felhőtlen jókedvet: Sámson oroszlán egy szem fiát visszatelepítik vadon élő társai közé. Az ifjú sörényesnek viszont egyáltalán nem fűlik a foga a vadon vadságaihoz, menne vissza kényelmes állatkertjébe. New Yorkból szerencsére mentőexpedíció indul útnak Sámson vezetésével. A csapat tagjai, a szellelbeült anakonda, a városi mókus, a városi éléhez szokott zsiráf és a csipős megjegyzéseiről híres koala elkísérik barátjukat a városi dzsungel veszedelmén át egészen a rettegett vadonba. Akinek a Madagaszkár bejött, az ne hagyja ki a Vadkalandot sem!

További információ:
www.intercom.hu

HANGOSKÖNYV

Karinthy Frigyes:
Tanár úr kérem és más írások

Ki ne ismerné a *Tanár úr kéremet*, Karinthy 1913-as novellafüzérét? A *rossz tanuló felel*, a *bukott férfi*, a *Röhög az egész osztály* és a *Lógok a szeren* tartalmát szinte betéve tudjuk, sőt a *Magyarázom a bizonyítványom* cím lassan állandó kifejezéssé válik.

A novellák főszereplője *Bauer Károly*, középiskolai tanuló, aki tulajdonképpen Karinthy saját maga. Ahogy a bevezetőben írja: „Bizony, nem is tudom, hányadik osztályába jártam már az életiskolának, de nagyon sok osztály volt, és úgy volt, hogy már huszonhét éves vagyok, és ülök egy kávéházban, és nem jól éreztem magam, képzeld, pedig mostanában hogy szerettem volna huszonhét éves lenni. Szóval a kávéházban ültem, és úgy volt, hogy tényleg egy író lettem, ami lenni akartam, és már sok könyvem megjelent, és ismertem személyesen Bródy Sándort, és elfogulatlanul beszélgettem Molnár Ferencsel, és autogramot kértek tőlem, és képzeld, mégse éreztem jól magam, nem furcsa?” A huszonhét éves férfi visszaemlékezik, milyen is volt a középiskolai élet... A három CD-ből álló hangoskönyvből kettő tartalmazza a *Tanár úr kéremet*, a harmadik pedig más írásokat, *Rudolf Péter* előadásában.

További információ:
www.kossuth.hu

TESTRE SZABVA

CATIA®

MINDENT
WWW.CADTERV.HU TUD

A TERMÉK TERVEZÉSÉRŐL

CAD-Terv Mérnöki Kft.
Tel.: +36-1-461-9000
Fax: +36-1-461-9001
info@cadterv.hu
www.cadterv.hu
catia.lap.hu

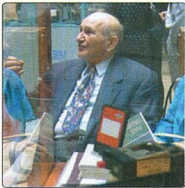
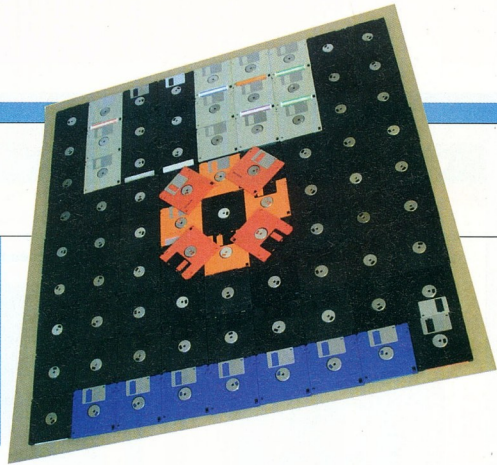

Flopsztori

A hajlékonylemez története

Bármilyen furcsán is hangzik, a flopi története nagyon szomorú történet – legalábbis nekünk, magyaroknak...

Szerző: Henryke

JÁNOSI MARCELL, AZ ISMERETLEN ÖTLETGAZDA

MAGYAR TALÁLMÁNY UTÁNZATA: AZ „ÖS” 3 INCHES KAZETTÁS FLOPI JAPÁNBÓL

Számítógépes perifériák jönnek és mennek – akad, amely több évtizedig velünk marad, miközben alig változik, mint például az egér vagy a billentyűzet („Az ember aki feltalálta az egeret”, Computer Panoráma 2006/06). Más eszközök azonban – főleg az adattárolók és a megjelenítők népes családjából – lassan a feledés homályába vesznek.

Vajon ki fog emlékezni pár év múlva a mátrixnyomtatókra (van, aki már most sem igazán tudja, mi is az ☺), de lassan a CRT monitorok is kihálnak (bár a gyártók ezt nem szeretik hallani, és szerintük nem is igaz, de csak figyeljünk majd mondjuk öt év múlva), és persze fokozatosan a flopilemezek is eltűnnek (az 5¼ inches flopi elméletileg már el is tűnt). És persze lassan el fog tűnni az életünkéből a 3½-es flopi is – a flopilemezeket felváltják (felváltották) a CD-k, DVD-k, USB-s eszközök. Mielőtt azonban végleg eltűnik, a flopi megérdemli, hogy megismerjük a történetét.

Kezdjük rögtön a szomorú tényekkel: a ma is használatos, 3,5 inches, úgynevezett „kazettás” flopilemezt mi magyarok találtuk fel, egészen pontosan egy, az egész világon elismert zseniális elme, *János Marcell*. Ő találta fel – egyáltalán nem mellékesen – a fröccsöntőgépet is. A hetvenes években János a BRG fejlesztési igazgatója volt, és szabadságot nyújtott be egy új adattárolóra, a „kazettás lemezre”, vagy ahogy akkoriban nevezték, a „hajlékony merevlemezre”.

A találmány nagyszerűnek ígérkezett, hiszen nem volt más, mint egy olyan merevlemez, amelyet ki lehetett venni a gépből, bárhová magunkkal cipelhettük, és persze más gépekbe is azonnal beilleszthettük! Ez most talán nem hangzik olyan nagy dolognak, de ne feledjük: mindez a hetvenes években történt... A BRG azonban nem kezdte meg a sorozatgyártást, mondták úgy is: előállt a Rubik-kocka effektus. Ráadásul nem is voltak hajlandók eladni a találmányt.

Érthetetlen: gyártani nem akarták, de azt sem hagyták, hogy más tegye ezt! Pedig tekintélyes érdeklődők jelentkeztek: a *Commodore* tulajdonosa és „feltalálója”, a legendás *Jack Tramiel* (a C64-es gépek atyja) személyesen repült Budapestre, és győzködte a BRG fejeseit... De nem sikerült. A legszomorúbb azonban, hogy egy ilyen jellegű találmányról

Magyar flopi

A magyar flopi, az *MCD-1* ugyanakkora tárolókapacitással rendelkezett, mint amerikai és japán változatai, meghajtója azonban tízszer kisebb helyet foglalt a gépben, mint a sorozatban gyártott külföldi modellek! 1981-ben gyártottak pár próbadarabot, majd abbahagyták a sorozatgyártást. Később a szabadalmi díjat nem fizették, így ettől kezdve *János Marcell* alkotását mindenki szabadon felhasználhatta. A japánok bevalloztan „Mr. János” találmányát felhasználva vitték végig a flopi ügyét.

Kovács Győző szerint „*A János-találmány elköttyavetyélése a Rubik-kockánál is nagyobb volumenű vesztesége volt az országnak és persze a feltalálónak is.*” (Mérőföldkövek a magyar informatika történetében, Kovács Győző összeállítása, www.ling.su.se).

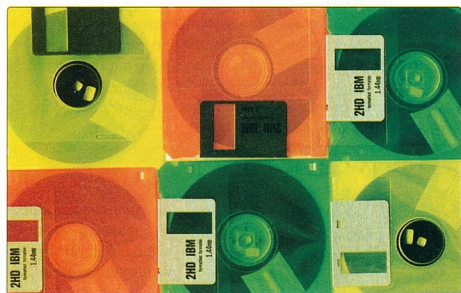

rögtön értesült a szakma (még a vasfüggönyön keresztül is), és természetesen ha megvenni nem is tudták, azért az alapötletet – hogy finoman fogalmazunk – követni tudták. Persze nem sokára meg is születtek a japán és egyéb külföldi fejlesztésű lemezek. Ezt nyilván soha nem foga senki elismerni, így jelenleg az a helyzet, hogy a floppyeknek rengeteg „atyja” és feltalálója van. Az igaz persze János Marcell volt, de azért nézzük meg a többieket is.

Az IBM már 1967-ben elkezdte a hajlékonylemezek fejlesztését, illetve az ilyen irányú kísérleteket. (Ebből lett később az egyik ősflopi, a nyolc inches IBM-változat.) A fejlesztést vezető Alan Shugart később kilépett az IBM-től, és a Memorexnél folytatta pályafutását, majd 1972-ben megjelent a Memorex 650, az első írható-olvasható floppy. Éppen ezért a források legtöbbször Shugartot említik az első floppy megjelenése kapcsán. Ami igaz is, leszámítva egy apróságot: ez a lemez nem az a lemez, amely később világszerte elterjedt.

Az IBM-vonal alapján készültek az 5 1/4 inches lemezek, ez tény, ám a „tipikus” floppy, azaz a 3 inches verzió Japánból érkezett: AmDisk-3 Micro-Floppy-Disk Cartridge System néven emlegették, és az Amdex jelent meg vele 1982-ben. És ez bizony nem

Miért „flopi”?

Az elnevezés az IBM-től származik: mivel az általk kifejlesztett lemez „hullámzott”, ha erősen megmozgatták (angolul: „flop”, „it flops”), így hát elnevezték „floppy”-nak. Érdekesség, hogy a ma is használatos, János-féle 3 1/2-es kazettás lemez nem hajlik (hiszen kemény tokban van), így elvileg nem is hívhatnánk flopinak.

Hányféle van belőle?

- Flopilemezekből alapvetően háromféle létezik:
  - 8 inch: A 60-as években fejlesztette ki az IBM, elméletileg ez az első flopilemez.
  - 5 1/4 inch: Az IBM-féle lemez utóda, 100 Kbájt és 1,2 Mbájt közötti tárcapacitással. A legnépszerűbbek a 360 K-s és az 1,2 Mbájtos modellek voltak. Ez a tulajdonképpeni „hajlékony” lemez.
  - 3 1/2 inch: A mai értelemben vett szabványos flopi, János Marcell találmánya alapján. Legnépszerűbb változatai a 720 K-s (*double-density*) és az 1,44 Mbájtos (*high-density*).

volt más, mint a János-féle „kazettás hajlékonylemez”. A meghajtót a Hitachi, a Matsushita és a Maxell közösen fejlesztette. A lemezek kétdoldalasak voltak, oldalanként 180 Kbájt (360 Kbájt/lemez) kapacitással, és kezdetben nem voltak túl népszerűek az akkoriban használatos, IBM-féle 5 1/4-es lemezek mellett, lévén hogy semmivel sem volt nagyobb a tárolókapacitásuk. Később a kapacitás megnőtt (720 Kbájt), majd 1984-ben bejelentették, hogy az Apple 3”-os meghajtókat fog használni a Macintosh 128K-s gépekben. Ezáltal a kazettás, azaz a „három és feles” – ahogy itthon néha helytelenül nevezik – flopi egy csapásra szabvánnyá változott, és maradt is egészen napjainkig. ■

MINDEN, AMI SZÁMÍTÁSTECHNIKA

QWERTY Lite 2.1

Intel Celeron D1 2,1 GHz,
256 MB RAM,
40 GB HDD,
Integrált VGA,
CD olvasó

55.900,-

QWERTY Miid2 2.6

Intel Celeron D1 2,6 GHz,
256 MB RAM,
80 GB HDD,
GeForce FX 5200,
128 MB VGA,
Dual layer DVD író

79.900,-

QWERTY Plusz 2.9

Intel Celeron D1 2,9 GHz,
512 MB RAM,
80 GB HDD,
GeForce FX 5200,
128 MB VGA,
Dual layer DVD író

91.900,-

QWERTY Explorer 3.0

Intel Pentium 4 3,0 GHz,
512 MB RAM,
160 GB HDD,
GeForce FX 5300,
128 MB VGA,
Dual layer DVD író

114.900,-

QWERTY Expressz Dual

Intel P4 Dual Core 930,
1 GB RAM,
160 GB HDD,
GeForce 7500 GT,
256 MB PCI-E VGA,
Dual layer DVD író

199.900,-

QWERTY Titan Alton 64

AMD Alton64 3200+ GHz,
1 GB RAM,
200 GB HDD,
GeForce 7500 GS,
256 MB PCI-E VGA,
Dual layer DVD író

149.900,-

QWERTY Core2 Duo

Intel P4 Core2 Duo 6400 CPU,
1 GB RAM DDR2 667 MHz,
300 GB S-ATA HDD,
GeForce 7900 GS,
256 MB TV-out PCI-E VGA,
DVD-RW Dual layer

259.900,-

IQ NOTEBOOK IQ-808

15" XGA TFT,
Intel Celeron
M 1,3 GHz,
CD-RW+DVD,
256 MB DDR RAM,
40 GB HDD

49.900,-

19" képátó, 8 ms válaszidő,
700:1 kontraszt, 250 cd/m² fény,
2x1W hangszóró, DVI, D-sub,
3 év garancia!

ÁRAINK BRUTTÓ ÁRAK!

Canon

PowerShot A710
7 Mpix

86.900,-

EOS 400
7,0 Mpix

295.200,-

PowerShot A640

10 Mpix

98.900,-

KAMERA 1 GB MEMÓRIAKARTYÁVAL

6 Mpix

121.900,-

EPSON

D-88

20.900,-

R-340

49.900,-

www.qwerty.hu

MÁR 22 ÉVE ÖNÖKÉRT!

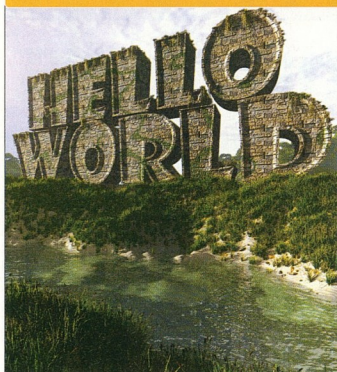
QWERTY
COMPUTER

Központi üzlet, szerviz: 1111 Budapest, Bartók Béla út 14. Tel.: 466-9377

EPSON - OLYMPUS Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 466-5419

NOTEBOOK Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 209-4733

Weboldalak, ame

15 éves a WWW

Nem is olyan régen az amazon szó még harcias nőszemélyt jelentett. Ha ma megkérdezzük valakit, mi jut eszébe erről a szóról, alighanem egy internetes áruházat fog említeni.

Szerző: Gyarmati László

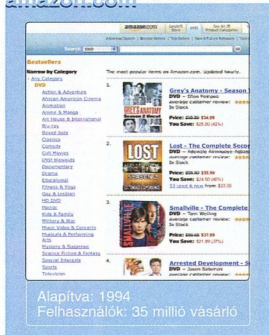

Gyökeresen megváltoztatta életünket az internet. A hétköznapi felhasználásban a legnagyobb áttörést a *World Wide Web* megjelenése hozta. Az internetnek ez a grafikus felülete milliók, milliárdok számára tette egyszerűen elérhetővé a hálózaton tárolt információkat.

15 évvel ezelőtt, pontosan 1991. augusztus 6-án *Tim Berners-Lee* elkészítette azt a kódrendszert, amellyel kényelmesen és hatékonyan lehet használni a hálózatot. A WWW felület annyira sikeres lett, hogy másfél évtized elteltével 40 milliárd (!) nyilvános weboldal érhető el. És ez csak a jéghegy csúcsa, mert ezeknek a weboldalaknak a dinamikus megjelenítéséhez, frissítéséhez hatalmas háttér is tartozik. Becslések szerint az internetnek az a része, amelyet a keresők nem érnek el, ennek a számnak 500–750-szerese.

Az évforduló alkalmából az *Observer* összeállított egy listát, és felsorolja azokat a weboldalak, amelyek ez alatt a másfél évtized alatt alaposan megváltoztatták a világot. Ebből válogattunk olyanokat, amelyek a hazai internetezők életét is megváltoztatták.

amazon.com

Alapítva: 1994
Felhasználók: 35 millió vásárló

Az egyik legrégebbi és legsikeresebb WWW szolgáltatás. Az online áruház elsősorban CD-k és DVD-k eladására szakosodott. A névadásnál valami olyat szerettek volna, ami hatalmas és megállíthatatlan – így esett a választás az Amazonas folyóra. A website mindkét feltételnek eleget tesz. Történelül vezető az online áruházak listáját, hatalmas, évi 8 milliárd dolláros forgalommal.

Az *Amazon* legnagyobb vonzereje, hogy gyorsan, a megjelenés pillanatában hozzá lehet jutni a legújabb lemezekhez, és ráadásul olcsóbban, mint a hagyományos boltokban. A világ csaknem minden részére vállalják a szállítást, az országok listáján több mint 250 név szerepel. Nincs semmi akadály, hogy Magyarországról vásároljunk. A legtöbb esetben még a szállítási költségekkel együtt is kedvezőbb áron lehet hozzájutni az új kiadványokhoz. A kezdeti áru kínálat lassan egyre szélesebb lesz, már könyveket, ajándéktárgyakat, műszaki cikkeket is lehet rendelni.

eBay.com

Alapítva: 1995
Felhasználók száma: 168 millió

Aki vásárolni vagy eladni szeretne valamit, előbb-utóbb ennél a világméretű aukciós oldalnál köt ki. Nagyon nehéz olyasmit kitalálni, amit ne lehetne itt megtalálni. Egyébként egy törött lézermutató toll volt az eBay első, árverésre bocsátott tárgya.

A szokványos, boltokban is megvásárolható tárgyak mellett olyan különlegességek-re is bukkanhatunk, amelyek még a gyűjtők szívét is megdobogtatják. A különlegességek mellett az *eBay* legnagyobb vonzereje, hogy még a licitációk után is a listaárknál olcsóbban lehet hozzájutni a felkínált tárgyakhoz, szolgáltatásokhoz.

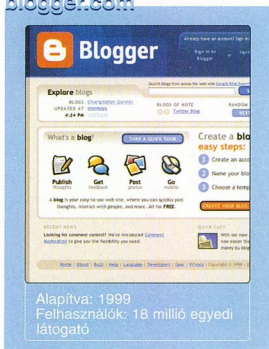
Egyre több gyártó kínálja új termékeit az *eBay*-en. A rendszer Magyarországról is használható, már nem ritka, hogy hazánk is szerepel azon országok között, ahová vállalják a licitálás után megnyert áruk szállítását. Az *eBay* szorosan összekapcsolódik a *PayPal* rendszerrel,

Yek megváltoztatták a világot

igy biztonságosan intézhetjük a fizetéseket is. Lapzártánkkal egy időben válik lehetővé, hogy ezen a rendszeren keresztül ne csak fizetni, hanem pénzt kapni is lehessen Magyarországon. Így itthon is mindenki előtt megnyílik a lehetőség, hogy megunt vagy felesleges tárgyain jó áron tudjon túladni.

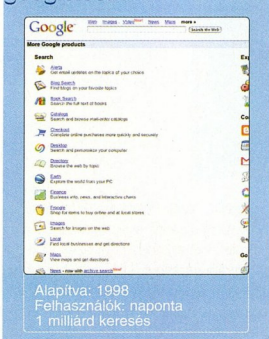
blogspot.com

Alapítva: 1999
Felhasználók: 18 millió egyedül látogató

Az internetes naplórás reneszánszát éli. Amikor a *Blogger* létrehozói céget alapítottak, és elkezdtek kialakítani a webnaplók tárolására alkalmas környezetet, még fogalmuk sem volt arról, hogy nagyon lesz ebből pénz. Am ez az új hobbi váratlanul megmozgatta az egész internetes világot, és ma már nem ritka, hogy a hírportálok helyett blogokból tájékozódunk a legfrissebb eseményekről. A *Blogger.com* egyszerű kezelhetőségével emelkedik ki a többi blogportál közül. Használatával egy blog elkészítése és feltöltése a hálózatra olyan egyszerű, mint egy szövegszerkesztő használata. A könnyű kezelés ellenére az itt készített és tárolt oldalak professzionális megjelenésűek. Nincsenek pontos számadatok arról, hány netnapló létezik – becslések szerint több millió –, és minden percben egy újabb születik.

google.com

Alapítva: 1998
Felhasználók: naponta 1 milliárd keresés

A világ legnagyobb internetes keresőrendszerének neve már fogalom, olyannyira, hogy még az *Oxford English Dictionary*-ben is megtaláljuk mint főnevet és igét. A történelem leggyorsabban fejlődő változatát egy újszerű keresési eljárás indította útjára. A korábbi keresőrendszerek a sok millió találatot az alapján rangsorolták, hogy az adott oldalon hányszor szerepel a keresett kife-

jezés. A *Google* a rangsort az alapján határozza meg, hogy az adott oldalra hány másik oldal hivatkozik. A gyakorlat bebizonyította, hogy ezzel a megközelítéssel sokkal jobban lehet rangsorolni a találati listát, ezért rövid idő alatt csaknem mindenki áttért erre a keresőre.

A siker további szolgáltatások beindítására ösztönözte a tulajdonosokat, így mára a keresés mellett egy hatalmas internetes birodalmat találunk. Így például ide tartozik a *Gmail* levelezőrendszer, a *Google News* hírportál, a *Froogle* ár-összehasonlító, a *Google Talk* VoIP telefon és a *Google Earth*, amelynek segítségével úgy láthatjuk bolygóinkat, lakóhelyünket, mint eddig még soha.

wikipedia.com

Alapítva: 2001
Felhasználók: naponta 900 000 látogató

Ahogy az sok ötletnél lenni szokott, a *Wikipedia* is részben kényszerűségből született. Létrehozója kiábrándult a nehezen használható és a gyorsan elavuló enciklopédiákból, amelyekben ráadásul nagyon nehéz megtalálni egy-egy témát. Ezért létrehozott egy ingyenes és mindenki számára elérhető online enciklopédiát, hogy saját maga írja te- li a virtuális oldalakat.

A *Wikipedia* nyitottsága azt is jelenti, hogy bárki létrehozhat benne új szócikkeket, és a megírókat is kiegészítheti speciális részekkel. A rendszer annyira jól működik, hogy másodpercenként 2000 oldallal bővül, és már 113 nyelven találunk benne szócikkeket. A magyar változat 2003-ban indult, és már közel 40 000 bejegyzést tartalmaz. A teljes *Wikipedia* több mint 1 millió angol és több mint 3 millió más nyelvű szócikket tartalmaz.

Sokan félnek használni, mivel semmi sem garantálja, hogy az itt megtalálható információk helytállók. Erre azonban pontosan a rendszer nyíltsága a garancia, mert ha véletlenül vagy készakarva hibás információk kerülnek a lexikonba, biztos, hogy gyorsan kijavítja azokat valaki.

Egyébként az óriási tekintélyű *Nature* tudományos folyóirat összehasonlította a (szintén hatalmas tekintélyű) *Encyclopaedia Britannica* és a (sokak által vitatott) *Wikipedia* megbízhatóságát. Az eredmény közel jár a döntetlenhez – ami egyértelműen a nyílt enciklopédiának kedvez. Hiszen a *Britannica* 237 esztendeje létezik, a

MOZAIK

Wikipedia pedig csak fél évtizede... A Nature mindkét enciklopédiában 42 természettudományos cikket vizsgál meg, és 4–4 súlyos hibát talált bennük. Egy „átlagos” tudományos címszóban előforduló kisebb-nagyobb hibák – valamint hiányosságok és félreérthető információk – száma a Wikipédiában 3,8 és a Britannica esetén 2,9.

napster.com

Alapítva: 1999
Felhasználók: 38 millió (2001),
0,5 millió (fizetős)

Alapítva: 1999
Felhasználók: 38 millió (2001),
0,5 millió (fizetős)

Alapítva: 2001 nyarán a Napster végét is jelentette. Pontosabban az ingyenes Napster végét, mert rövid szünet után az új tulajdonosok beindították a fizetős MP3-letöltést. Ez azonban már sohasem érte el a kezdeti népszerűséget.

youtube.com

Alapítva: 2005
Felhasználók: napi 100 millió
klip

kell csak elküldeni barátainknak, ismerőseinknek. Mi döntjük el, hogy az állományok mindenki számára hozzáférhetőek-e, vagy csak azok nézhetik meg, akik ismerik a jelszót.

Jelenleg naponta 100 milliónál is több klipet néznek meg a látogatók, és a kínálat 24 óránként 65 ezer új videóval gyarapszik. A videók mereve bájttan és időtar-

Egy egyetemista szeretne volna megosztani barátaival néhány digitális zeneszámát. A történet folytatásában a többiek is megosztották állományait és egyre szélesebb körben kezdtek el használni a fájlok megosztására szolgáló rendszert. 2000-ben már 70 millió regisztrált felhasználó volt, amit nagyon rossz szemmel néztek a nagy lemezkiadók.

Végül pedig több millió dolláros jogdíj fizetésére ítélték a tulajdonosokat, és ez 2001 nyarán a Napster végét is jelentette. Pontosabban az ingyenes Napster végét, mert rövid szünet után az új tulajdonosok beindították a fizetős MP3-letöltést. Ez azonban már sohasem érte el a kezdeti népszerűséget.

Egy összefüggés nélkül készült vidám videót akart másoknak megmutatni néhány fiatalember – ez adta az alapötletét a YouTube videomegosztó oldalnak. Rendkívül egyszerű és barátságos felületen keresztül lehet feltölteni és megnézni a videókat, ráadásul a tárolásuk ingyenes. A méretük miatt elektronikus levél mellékleteként leggyakrabban el sem küldhető klipeket egyszerűen csak fel kell tölteni az oldalra, és a rámutató internetcímet

tamban is korlátozhat, így nem fenyegeti az a veszély az oldalát, hogy mozifilmek illegális másolásait is felkerülnék rá. Annál gyakoribbak az amatőr felvételek és rövid téméműsorrészek. Ez utóbbiakkal akadt némi gond van, mert az amerikai tévéstudiók eleinte nem örültek az internetes közönségnek, ám egyikük (NBC) már stratégiai szövetségre lépett a YouTube-bal, és ez bizonyára megváltoztatja a konkurens adók magatartását is. A legújabb tervek szerint másfél éven belül minden (!) eddig készült zenei klip elérhető lesz a YouTube-on.

yahoo.com

Alapítva: 1994
Felhasználók: 400 millió

A napi átlagosan 3,4 milliárd találatával vezette az internetes statisztikákat. Azonban az ideai adatok már a Google elsőségét jelzik. Mindkét weboldal egy nagyon kis vállalkozásból nőtt hatalmasá. Végzős egyetemisták szórakozásból készítették el a Yahoo!-t, ami nagyon gyorsan rendkívül népszerű keresőszolgáltatássá vált. A keresésen kívül ma már sok minden kötődik a Yahoo!-hoz. Van elektronikus levelezője, hír-

és online játék portálja, azonnali üzenetküldője és vásárolni is lehet internetes áruházukban. A vetélytársához hasonlóan a Yahoo! is elkezdte felvásárolni az izgalmasabb webszolgáltatásokat kínáló cégeket. Így többek között hozzájuk tartozik a Geocities, az eGroups és az internetes rádióadásokat sugárzó Broadcast.com.

TIM BERNERS-LEE TALÁLTA KI A WWW ALAPJAIT. MELLESLEG MEGALKOTTA A VILÁG ELSŐ WEBSZERVÉRÉT, WEBBÖNGÉSZŐJÉT ÉS WEBOLDALAT FÁDÁSUL MINDEZT INGYEN ADTA A VILÁGNAK

A teljesség igénye nélkül ezek voltak azok az oldalak, amelyek a World Wide Web tizenöt éves fennállása alatt megváltoztatták életünket. Lehet, hogy nem ezek az oldalak nyemék a látogatottsági versenyt – bár sokuk ott is az élményzónyba tartozik –, de ezeknek a webhelyeknek köszönhetően máshogyan vásárolunk, másként keresünk, máshogyan tanulunk, más módon (is) szórakozunk. ■

Ambrus

IT-karrier

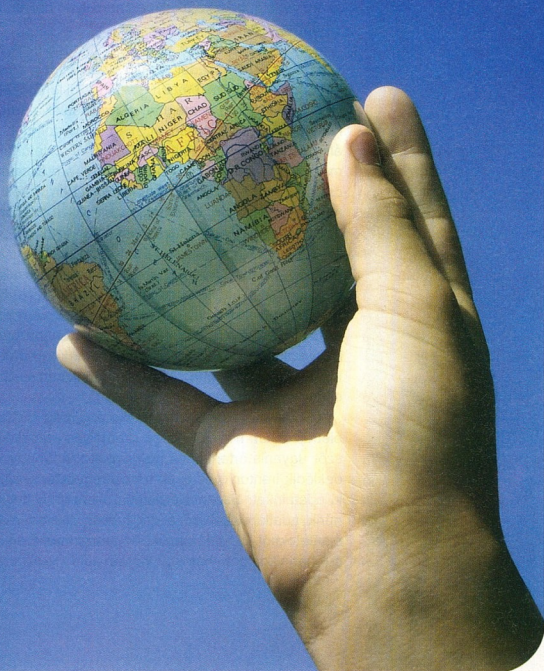
Százával találunk a neten álláskereső oldalakat – köztük sok informatikai és telekom ajánlatot –, a szakmai fórumokon is akadnak időszakai és állandó munkával kecsegtető ajánlatok. Ezeket akkor is érdemes néha szemügyre venni, ha nagyjából elégedettek vagyunk a munkánkkal. Elvág-e ismerni kell ahhoz az álláspiacot, hogy megállapíthassuk: megfelelő áron és méltó feltételekkel adjuk-e el munkaerőnket.

Ha rájövünk, hogy megszokott helyünkön csupán hűségünkre apellálnak, de sem anyagilag, sem szakmailag nem becsülnék meg, itt az ideje alaposan szétnézni, önéletrajzot írni, és azt tömörre, mégis hatásossá csiszolgatni. Előbb azonban nézzünk magunkba: vajon eleget tettünk-e azért, hogy a vezetők is jól lássák munkánk értékét, ötleteink hasznosságát?

Persze annak a legkényelmesebb, aki elismert szakember a maga szűkebb-tágabb területén, és nem ő keresgéli a jó állást, hanem őt keresik meg. Hiányszakmák esetén pedig már az egyetlen kapujában ott tülekednek a cégek, és ajánlatokkal bombázzák a végzősöket.

Aki kreatív, gyors és még nyelvtudása is megfelelő, az könnyen talál munkát Nyugat-Európában is – ámbár a kinti fizetések gyakran alig haladják meg a hazaiakat. A nemzetközi tapasztalat mégis meghozza gyümölcsét: nem csak tájékozottabb lesz az ember, de az előrejutásban is sokat számít. Mindezekben és sok másban segít tájékozódni részletes összeállításunk. Még jobb munkát és még több sikert kívánunk.

Ambrus András

CÍMLAPSZTORI

ÁLLÁSKERESÉS AZ INTERNETEN

Találd meg a legjobb munkát! 26
EGYETEMEK ÉRTÉKE A MUNKAADÓK SZERINT

A legkelendőbb diplomák 28
POZÍCIÓVÁLTÁS
Karriertanácsok 30

KÜLFÖLDI MUNKAÁLLALÁS
Vár a nagyvilág 32
IT MUNKAERŐPIAC

Állások élesben. 34

Találd meg a legjobb munkát!

Álláskeresés az interneten

Bizonytalan az állásunk, nincs megfelelő munkánk, vagy egyszerűen csak váltani akarunk, hogy tovább építsük karrierünket? Akkor ideje bekapcsolni a számítógépet, és fellépni az internetre, ahol több száz álláskereső és karrierépítő oldal kínál nekünk segítséget.

Szerző: Fülöp Norbert

Álláskereséskor az egyik leggyakoribb hiba, hogy kapkodunk, és azonnal jobbnál jobb ajánlatokra, lehetőségekre számítunk. Pedig a türelem itt is kifizetődik, ezért érdemes kicsit szétnéznünk, hogy mire is számíthatunk.

Az *Expresszhez* hasonló online hirdetési rendszerekről túl sok újdonsággal nem szolgálhatunk. Éppen úgy tudunk jelentkezni az itt megjelenő állás hirdetésekre, mint ahogy

azt az újságokban már megszokhattuk. Ottjártunkkor több mint 16 ezer állást találtunk, mégpedig kategorizálva. Informatikai munka is bőven akadt: csaknem 400, ezekre pedig grafikusot, programozót és telekommunikációs szakembert egyaránt kerestek. Az ilyen típusú oldalak sajátossága, hogy a változásokat többnyire ömlesztve, feladási időpont szerint rendezve találjuk, így a keresés nagyon időigényes. Bár az apróhirdetési oldalakon sok informatikai állás akad, vezetői posztra általában nem ilyen helyen keresnek embert a cégek.

Az állásközvetítésre szakosodott portálok, valamint a személyzeti tanácsadók és fejezdáscégek oldalai – az apróhirdetésekkal szemben – számos új lehetőséget kínálnak. Amennyiben a meghirdetett állások valamelyike felkeltette az érdeklődésünket, nincs más dolgunk, mint önéletrajzunkat elküldeni, majd várni, hogy telefonon vagy e-mailben megkeressenek bennünket. Természetesen nem csak az interneten keresztül, de telefonon, levélben, valamint személyesen is érdeklődhetünk a szimpatikusabb ajánlatokról, így ha nem vagyunk hálóközlemben, papíron is elküldhetjük életrajzunkat. Ezen kívül minden állásközvetítő cég rendelkezik saját személyi adatbázissal, amely a látogatók által kitöltött adatlapokat tartalmazza. Ezeket mi magunk a weboldalon is kitölthetjük, sőt csatolhatjuk előre elkészített önéletrajzunkat. A munkaadók, ha gyors eredményt akarnak, maguk is kereshetnének az adatbázisban, így előfordul, hogy még csak keresnünk sem kell, hanem a cégek találnak meg bennünket.

Fontos mozzanat, hogy amikor egy cég kiválasztja önéletrajzunkat, nem jut hozzá személyes adatainkhoz. Először ugyanis értesítenek bennünket arról, hogy valaki érdeklődik irántunk, és csak ha beleegyeztünk, akkor adják ki adatainkat. Eszerint érdemes minél több helyre feltöltenünk adatainkat és életrajzunkat, hiszen a beérkező ajánlatokból jól lemérhetjük, hogy mennyit érünk. Ráadásul bármikor befuthat egy vissza nem utasítható ajánlat.

Online szolgáltatások

Önéletrajz feltöltése – a fejezdáscégek oldalaira és a karrierportálok többségére feltölthetjük önéletrajzunkat, amely azután kereshető adatbázisba kerül. A fejezdások később ebben keresnek megfelelő jelöltek után, de a munkatársat kereső cégek is válogathatnak innen, természetesen nem ingyen. Mivel ezek az adatbázisok egymással nincsenek kapcsolatban, az esélyeink annál jobbak, minél több helyre töltjük fel. Szerencsére a már megírt életrajzunkat egy az egyben feltölthetjük, elég ezt csak egyszer megírni.

Fizeteskalkulátor – a fejezdáscégek oldalain gyakran találunk fizeteskalkulátort, amelyben megnézhetjük, hogy a végzettségünk és gyakorlatunk alapján körülbelül milyen fizetésre számíthatunk. Az egészben az a jó, hogy így megnézhetjük, mennyire jó vagy rossz az aktuális fizetésünk, hiszen ez fontos szempont a váltásnál.

Tesztek – a nyelvi teszteken kívül számos orientációs kérdőív is akad a karrieroldalakon. Ezekből kiderülhet, milyen típusú munka felel meg leginkább a habitusunknak, egyéniségünknek. Megtudjuk például, hogy alkalmatlanok vagyunk marketing és sales területre, ám nagyon jó elemzők lennénk, vagy éppenséggel fordítva.

Minták önéletrajzhoz – az ember nem születik rutinos önéletrajzírónak, így mindig elkel egy kis segítség. A weboldalakon általában találunk különféle önéletrajz- és motivációs levél mintákat, ami sokat segíthet a munkában.

Munkahelyi vonzerő: pénz és hangulat

A Computer Panoráma online oldalán – www.cp.hu – és az online hírlevelünkben kérdőívet tettünk közzé. Ebben arra kerestük a választ, hogy olvasóink és az IT-szakma iránt érdeklődők hogyan vélekednek saját munkahelyükről, jelenlegi és jövőbeni lehetőségeikről. A kérdőívet pár nap alatt több mint 500-an töltötték ki.

A CP felmérés szerint a legtöbben (48,32%) nyugodtnak, stabilnak értékelik munkahelyi helyzetüket, ám sokan (39,21%) bizonytalanok, azaz nem tudják, mit hoz a holnap. Mindez főleg annak fényében érdekes, hogy csak minden tizedik válaszoló látta úgy: karrierje felível.

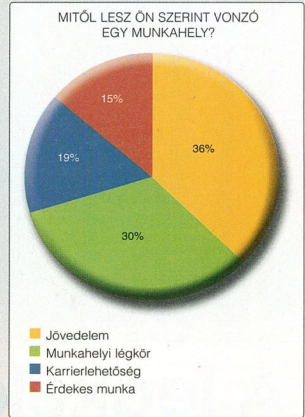
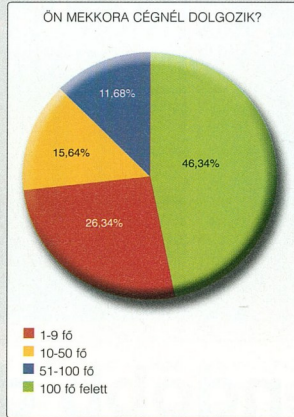
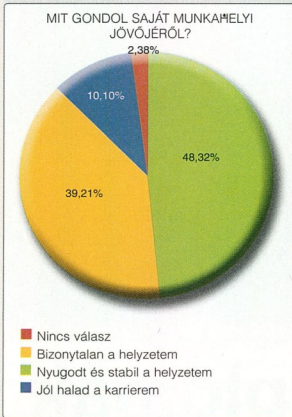
Nem meglepő, hogy egy munkahely esetében a legfontosabb (36%) motivációs tényező a jövedelem, ám szinte minden harmadik ember (30%) szerint még ennél is fontosabb a munkahelyi légkör. Viszont a karrierlehetőség és a szakmai kihívás kevesek számára lényeges.

Felmérésünkben kerestük a hazai álomcéget, azt a munkahelyet, ahol a legtöbben szeretnének dolgozni. A „vágyak listáján” az első helyen a *Microsoft* áll. A kommunikációs cégek szintén csábítóak, hiszen három is bejutott a legjobb hat közé. A nagy hardverlegendák közül az *IBM* és a *HP* csipett még el jó helyezést.

CP TOP 6 LISTA

Az informatikai és a telekommunikációs területen mely cégeknek tartja a legvonzóbbnak, Ön melyikhez menne el szívesen dolgozni?

1. Microsoft ★★★★★
2. T-Mobile ★★★★★
3. T-Com ★★★
4. IBM ★★
5. Pannon ★
6. HP

Karrierlelőhelyek

www.apronet.hu – apróhirdetési rendszer állásajánlatokkal

<http://origo.hu/allas/index.html> – portál állásajánlatokkal, hasznos információkkal és cikkekkel, önéletrajz-feltöltési lehetőséggel

www.cvonline.hu – portál állásajánlatokkal, karriertanácsokkal, tesztekkel, fizetéskalkulátorral, önéletrajz-feltöltési lehetőséggel

www.karrier.hu – portál álláslehetőségekkel, hasznos tanácsokkal, külön IT-re szakosodott területtel

www.jobline.hu – a legnagyobb állásközvetítő rendszer mintegy 2700 nemzetközi állásajánlattal, önéletrajz-feltöltési lehetőséggel, karriertanácsokkal

www.antal.com – nemzetközi fejevadászcég, magyar és külföldi álláslehetőségekkel

Amennyiben a megkeresés éppen nem aktuális – vagyis nem kívánunk váltani –, akkor egyszerűen nem járulunk hozzá adataink átadásához.

Ilyen személyi adatbázist természetesen nem csak az internetes portálok, hanem maguk a személyzeti tanácsadók is fentartanak, ezért ezek oldalaira is érdemes ellátogatnunk.

Az interneten nem csak akkor érdemes szétréznünk, ha éppen állást keresünk, vagy feltennénk önéletrajzunkat – ugyanis a karrierépítés egy folyamatos, soha véget nem érő tevékenység. Érdemes tájékozódnunk a munkaerő-piaci helyzetről, arról, hogy a cégek milyen szakképzettségű és tudású embereket keresnek. Hiszen ebből látjuk, mit érdemes tanulnunk, illetve miben szerezzünk nagyobb rutint.

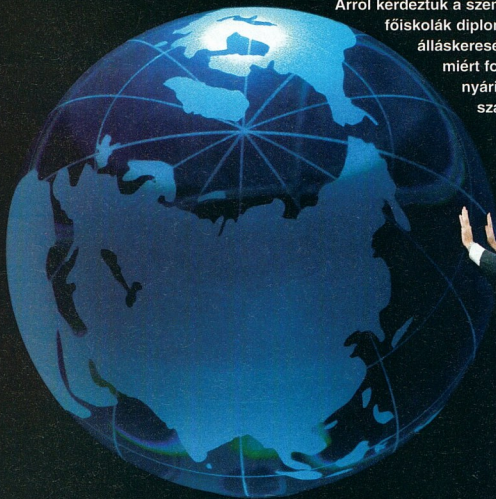
Az online fizetéskalkulátorok segítségével megnézhetjük, hogy a végzettségünkkel és gyakorlatunkkal körülbelül milyen fizetésre és egyéb juttatásokra számíthatnánk a piacon. Így kiderül, hogy cégünk mennyire becsül meg bennünket. Ezen kívül a kibertér tele van fejevadászcég és karriertanácsadók tippjeivel, így egy kis utánajárással egészen jól felkészülhetünk az álláskeresésből, az önéletrajzírásból és az interjúból egyaránt.

Egyetemek értéke a munkaadók szerint

Arról kérdeztük a személyzeti tanácsadókat, mely egyetemek és főiskolák diplomáit tartják a legjobbnak a munkaadók, és az álláskeresőknél ez mennyire számít. Azt is megtudjuk, miért fontos a hallgatók jövője szempontjából a nyári gyakorlat. Végül, de nem utolsósorban a szakmai tanfolyamokat is szemügyre vesszük.

Szerző: Karácsony Zoltán

A legkelendőbb diplomák

Megoszlik a személyzeti tanácsadók véleménye arról, milyen súllyal számít az írásbeli pályázatban, ki hol szerezte meg informatikai diplomáját. Abban mindenki egyetértett, hogy a *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Kara* a jól csengő nevű intézmények között szerepel.

„Szakmai körökben jó híre van a BME-nek és a Budapesti Műszaki Főiskolának. A BME-n belül azonban nem mindegy, melyik szakon, milyen specializáción végzett az ember. Sokszor tanároktól is függ egy-egy évfolyam sikere” – mondja *Csudutov Csudinka*. A Kecskeméti Főiskola, a Dunaújvárosi Főiskola vagy akár a BME műszaki menedzser képzései nehezen értelmezhetők fejlődés körökben. „Van ugyanis olyan hely, ahol nagyon sok, összesen 52, egymáshoz szorosan nem kötődő tárgyat tanulnak a hallgatók, és ez azzal jár, hogy nem tudnak egy-egy területben elmélyedni – igazából semmihez sem értenek” – teszi hozzá a *Mimox* ügyveze-tője.

Nincs feketelista, de...

A *Proffipower*nél az iskolák neve nem alapvető kiválasztási szempont. „Van olyan megbízónk, aki kiköti, hogy csak a BME-ről vagy

a Közgázról fogad el jelentkezőket, a GDF-et pedig kizárja. Mi ezt nem tartjuk jónak. Meg kell adni mindenkinek az esélyt, és elsősorban az azonnal leíhatható tudás alapján dönteni” – mondja *Turmezey Luca* HR tanácsadó.

Nincs feketelista a *Mimox*nál sem, de vannak a piacnak megfigyelései. A tapasztalatok szerint tízből három cégnél fenntartásokkal fogadják a *Gábor Dénes Főiskoláról* (GDF) jelentkezőket. Ettől függetlenül nem szabad leírni az itt végzeteket, ugyanis sok tehetség is itt diplomázik. A *Microsoft* például évente kiválaszt területenként tíz úgynevezett MVP-t. Ez a cím a „legértékesebb szakértő”-t tarja. „SQL területen néhány évvel ezelőtt egy GDF-es hallgató kapta meg ezt a címet. Azt kell erről tudni, hogy aki MVP, az végső esetben akkor is megoldja a problémát, ha azzal senki más a világon (!) nem boldogul” – mondja *Csudutov Csudinka*.

Az *Országos Felsőoktatási Információs Központ* 2005-ben 99 hazai céget kérdezett a műszaki képzést nyújtó intézményekről. Egy válaszadó több iskolát is említhetett, amellyel elégedett. Az összes említés alapján az első hat helyen az alábbi sorrend rajzolódt ki:

1. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
2. Budapesti Műszaki Főiskola*
3. Miskolci Egyetem*
4. Szent István Egyetem
5. Veszprémi Egyetem és Kecskeméti Főiskola

* Ha csak az első helyen történt említéseket nézzük, akkor ez a sorrend: 2. a Miskolci Egyetem, 3. a BME.

Szoftverfejlesztő nyári gyakorlat

Borsós Dávid szeptemberben kezdte a 3. évet a BME Villamosmérnöki és Informatikai karán, műszaki informatika szakon. A húsz esztendőes fiatalember a nyarat egy szoftverfejlesztő cégnél töltötte, amivel piaci értékét, szakítását és kapcsolatrendszerét is növelte. A cég annyira meg volt elégedve vele, hogy állást is ajánlott. Dávid azonban egyelőre az egyetemet szeretné sikeresen végezni.

„Úgy gondoltam, sokkal hasznosabban töltöm majd a nyári szünetemet egy cégnél dolgozva: élesben is kipróbálom, hogy mit sikerült tanulnom az egyetemen, tapasztalatokat szerzek, hogy milyen dolgozni ebben a szakmában, és nem mellékesen keresetek némi pénzt is. Egy fejevadászcég, a Mimox révén keresztül sikerült megtalálni a helyet. Írtam nekik egy e-mailt még május környékén, és a vizsgaidőszakra már megvolt ez a lehetőség. Egy viszonylag kisebb cégnél, az elsősorban bankok számára szoftvereket fejlesztő Vemssoft Kft.-nél dolgoztam. Két hónap alatt sok mindennel foglalkoztam, például a fejlesztés alatt álló programok adatbázisában elvégeztem az éppen szükséges változtatásokat, tárolt eljárásokat írtam bele, de némi Java programozásra, valamint UML diagramok készítésére is volt lehetőségem.

Ugyanannyit dolgoztam, mint a főállású programozók, ez napi 8-9 órát jelentett. De nem kellett szigorúan ott ülnöm kilenctől ötig: ha valami dolgom volt munka előtt vagy után, nem jelentett gondot, ha nem értem be pontosan, vagy ha előbb elmentem. Ugyanakkor előfordult az is, hogy a programrészt, amelyen épp dolgoztam, nem működött tökéletesen, és kicsit tovább maradtam bent, hogy megkeressem és kijavítsam a hibákat.

Hasznát vettem a nyári munka alatt a BME-n tanultaknak. Ugyan hobbiból otthon is írtam kisebb programokat korábban, de a Javát a BME-n tanultam meg, sőt az objektumorientált programozással is ott találkoztam először. Azt hiszem, az egyetem hatása az is, hogy gyorsan bele tudtam tanulni a számomra új eszközökbe és technológiákba.”

Tapasztalat és állásajánlat

„A gyakorlat legfontosabb hozadéka, hogy megtanultam az SQL és PL/SQL nyelveket, és némi gyakorlatra is szert tettem a hazilátukban. Továbbá kissé megismertem az Oracle adatbázis-szerver használatát, ami szintén nagyon hasznos lehet a későbbiekben. Ezen kívül láttam néhány hasznos javás programozási fogást is. A munkahelyen beleláltam abba, hogyan zajlik egy nagyobb méretű szoftver elkészítése, miként lehet jól felosztani a feladatokat, persze úgy, hogy a határidőket is tartani tudjuk.

Fizetést kaptam, bár nem ez volt a legfontosabb. A céggel valószínűleg többé-kevésbé kapcsolatban maradok, próbálták is rábeszélni, hogy maradjak ott főállású programozóként, de fontosabbnak gondolom, hogy az egyetemen jól teljesítek. A kettőre együtt pedig biztosan nem lenne elég időm. Előbb tehát szeretném minél jobb eredménnyel befejezni az egyetemi tanulmányaimat, utána pedig programozóként elhelyezkedni valahol. Ha minden jól megy, akkor még három évem van az egyetem végéig. Lehet, hogy jövő nyáron is megyek gyakorlatra.”

Borsós Dávid története kapcsán Csudutov Csudinka, a Mimox ügyvezető igazgatója megjegyezte, ha Dávid folytatja a nyári gyakorlatokat, akkor az egyetemről kikerülve rövid időn belül akár bruttó 800 ezer forint körüli fizetés és biztos állás várja. Nemcsak a tehetsége, hanem szorgalma és helyzetfelismerése miatt is.

Hasznos és népszerű tanfolyamok

Simon Ferenc, a Számalk oktatásszervezője és partnere-dzserje elmondta, hogy az informatikusok körében népszerűek a 3–5 napos intenzív tanfolyamok. Ezek általában egy nagy cég – például Microsoft, Cisco, Oracle – konkrét termékéhez kapcsolódó képzések. Rendszergazdák körében legkeresettebbek a Microsoft Windows Server 2003 és Windows XP tanfolyamok. A Windows Vista és az Office csomag 2007-re várható megjelenése után valószínűleg ezen termékek tanfolyamait is keresni fogják majd a hallgatók. Az Oracle-nél az adatbázis-adminisztráció, a PL/SQL programnyelv számít népszerűnek.

A piac által keresett tudásnak számítanak a Java-tanfolyamok, valamint a Visual Studio .Net és Visual Studio 2005 kurzus. A tanfolyamokról látogatási bizonyítványt kapnak a hallgatók. A magas szintű szakmai tudás megszerzése mellett a tréningek hivatalos, nemzetközileg elismert vizsgákra is felkészítenek.

A HP egyes vizsgáihoz előfeltétel egy-egy tanfolyamon való részvétel, viszont a Microsoft, az Oracle és a Cisco esetében ez nem követelmény. Ettől függetlenül előkészítő kurzusok és/vagy megfelelő gyakorlati idő és tapasztalat nélkül nehéz sikeresen letenni a vizsgát.

Míg egy évtizeddel ezelőtt Magyarországon a vállalatok nagy része nem volt tisztában a nemzetközileg elismert vizsgákkal, addig mára egyre nagyobb körben elfogadják, sőt van, ahol feltételül szabják ezeket. Hiszen a cégeknek is érdeke, hogy munkatársaik megszerezzék a szükséges fokozatot. Egyrészt ezáltal növekszik a munkatársak értéke, másrészt a minősített szakemberek száma a partner-együttműködésekben a cég hasznára válhat.

A Microsoft 5 napos tanfolyamai 180–220 ezer közötti sávban érhetőek el. A Cisco képzései 250–300 ezer forintos sávban mozognak, a HP-kurzusokra 200–300 ezer, az Oracle-tanfolyamokra pedig 300–400 ezer forint a képzési díj. A munkavállalók még ebben az évben bruttó 60 ezer forintot leírhatnak az szja-alapból, ha államilag akkreditált intézménybe járnak. Jövőre sajnos megszűnik ez a kedvezmény.

Elméletileg lehetőségük volna a regisztrált munkanélkülieknek, hogy tanfolyam-támogatást kérjenek a helyi munkaügyi központtól. Ám a központok sokallják a 8–10 ezer forintos óradíjat, és rendszerint nem is adják meg. A cégek a munkavállalók képzésére felhasználhatják a szakképzési hozzájárulást – amely a munkáltató által kifizetett éves bruttó bértömeg másfél százalékának egyharmada.

Karriertanácsok

Pozícióváltás

Minek építeni a karriert, az ügyis megy magától. Vagy mégsem? Ha munkahelyünkön (is) odafigyelünk a körülöttünk zajló eseményekre, és a legjobkor ismertjük hasznos elképzeléseinket főnökönkkel, úgy valóban akár egyetlen nap alatt megváltozhat életünk. Persze az is lehet, hogy már csak egy új munkahelyen tudjuk kibontakoztatni képességeinket – de váltani idejében kell, nem az utolsó pillanatban.

Szerző: Mészáros Zsolt

Ha alkalmazottként nem is adatik meg nekünk, hogy golf- vagy squash klubokban egyengessük karrierünket, érdemes kipróbálnunk a főnök hobbjait, kedvenc elfoglaltságait, és egy jól elcsippent pillanatban egyértelműen tudtára adnunk, ha minket is érdekel az adott téma. Például már az önéletrajzba sem árt beleírni, ha sportolunk, szeretjük a kutyákat, lovakat, mert akár a felvételi beszélgetésen közvetlenebb csevegés alakulhat ki – a közös témáknak köszönhetően.

Lássunk és látszódjunk!

Ha úgy érezzük, igazából alig ismerjük a cég belső, „titkos” életét és a főnökök vesszőparipáit, figyeljünk oda a munkatársakra, ők akarva-akaratlanul is közölnék velünk a cégről, sőt rólunk szóló információkat.

Nem illene elmondani, de kétségtelen tény, hogy a cég működéséről, a kollégákról a cigarettázó helyiségben lehet a legtöbbet megtudni. Emiatt ne szokjon rá (vagy vissza) a dohányzásra senki, de főként nagy irodaházak közös helyiségeiben, előtereiben számtalan állásváltótást alapozott meg az információcsere, sok-sok ember köszönheti az ilyen találkozásoknak, folyosói beszélgetéseknek jelenlegi munkáját. Nem elég a rátermettség, meg is kell ismertetnünk önmagunkat, gondolatainkat a döntéshozókkal, hogy ők szintén elismerjenek bennünket!

A váltás időzítése

Ne csak akkor gondolkozzunk a váltáson, ha végképp elégedetlenek vagyunk jelen-

legi helyzetünkkel, és úgy érezzük, esélyünk sincs a cégen belüli előrelépésre. Ugyanis ebben a lelkiállapotban sok ember alig képes új állást találni, hiszen már önmagában, tudásában, szakértelmében sem bízik. Ha lehetséges, ne várjunk addig, amikor úgy érezzük, hogy lassan eljön a váltás ideje – ami nem ritkán 2-2,5 év múlva érezhető –, hanem jelenünk meg idejében a munkaerőpiacon. Pályázzunk meg állásokat, érdeklődjünk, hogy más cégeknél hasonló beosztásban mennyit keresnek mások. Így nem kerülünk időzavarba, és ha van hozzá türelmünk, valószínűleg a számunkra legelőnyösebb álláshoz jutunk.

Sikeresek és gyorsnak tekinthető az, aki 1 hónap alatt talál új állást, az átlagos pedig a 3 hónapos keresés. Ugyanakkor jellemző, hogy az IT területen a fiatal, ambiciózus, nyelvet jól beszélő pályázók sokszor hamarabb kerülnek magas beosztásba, mint más területeken dolgozó társaik.

Út a partnerhez

Sokan jelenlegi cégük partnereinél találnak új állásra, ez azért is szerencsés, mert a munkaadó és a munkavállaló legalább részben mentesül a hosszadalmas betanítás alól. Elvégre a partnerek meglehetősen jól ismerik egymás cégeit, tevékenységi köreit. Nem elhanyagolható szempont munkahelyváltásnál az sem, hogy már az elhelyezkedés pillanatában ismerjük régi kollégáink habitusát, a cég működési rendjét, időbeosztását, karrierkilitásait és juttatásait.

Ne sajnáljuk!

A munkahely gyakori változtatása ugyanakkor keresztülhúzhatja a cégen belüli karrier lehetőségét. De ha már

nincs, akkor a középiskola feltüntetése, tehát az általános iskola nem szükséges. A sok munkahelyen megfordultak szorított életük fontosabb állomásaira, amelyek kötődjenek valamiképpen a megpályázzandó álláshoz, ugyanakkor lehetőleg legyen kronologikusan egységes a felsorolás, tehát ne legyenek benne 3-4 éves lyukak. A szakmai tapasztalatokat fordított sorrendbe állítsuk, a legutolsót legyen az első helyen. Érdemes néhány sorban leírni azt is, hogy pontosan mi volt egy-egy helyen a feladatunk.

Ismeretek és hobbi

Az IT területen különösen fontos a tanfolyamok (OKJ számmal), az általunk ismert programozási nyelvek felsorolása. Megjegyezve, hogy a nyelvtudást ma már a legtöbb helyen (a költségvetési intézmények kivételével) nem kell nyelvvizsgával igazolni. De ezzel persze nem érdemes visszaélni. A társalgási szint azt jelenti, hogy képesek vagyunk megérteni a tárgyaló partnerrel, és mi is meg tudjuk érteni magunkat vele, emellett váratlan helyzetekre határozottan tudunk reagálni, sőt önálló ötletekkel, javaslatokkal is képesek vagyunk előállni.

Az érdeklődési körbe – ahogy ezt előljáróban is kiemeltük – érdemes minél többet beírni, hátha a közös élmények hatására kedvezőbb elbírálásban részesülünk. Ráadásul ez alapján némileg értékelhetnek is minket, hiszen aki szereti például a focit, az valószínűleg jó csapatjátékos, aki ír, fest, alkot szabadidejében, az pedig kreatív.

döntöttünk a távozásról, többé nem érdemes azon rágódní, hogy milyen jó lett volna, ha maradtunk még egy fél esztendeig. Ugyanis ha fél éven belül valóban tervezték volna előléptetésünket vagy fizetés-emelésünket, és csakugyan meg voltak elégedve a munkánkkal, akkor kilépéskor ezt közölnék velünk, reménykedve az ajánlatuk visszatartó erejében.

Ezek lettek volna a „kemény” marasztaló érvek, de valamiért elmaradtak – tehát ezek után ne döjjünk be a vezetőség lélektani fogásainak, hanem igyekezzünk objektíven felmérni a cégnél betöltött szerepünket. Ne legyen ránk hatással a főnök részéről érkező sajnálkozás és megfélemlítés sem. Ha pedig ennek a vállalkozásnak valóban olyan pótolhatatlan veszteség a távozásunk, akkor ugyebár anyagilag és erkölcsileg egyaránt meg kellene minket becsülniük.

Életrajz képpel

A munkahely-változtatáshoz elengedhetetlen a jó önéletrajz (cv). Ez közhelynek tűnik, ám a HR-esek – elmondásuk szerint – a mai napig kapnak botránnyos „cv”-ket. A legfontosabb, hogy tiszta, áttekinthető legyen, és még egy kiemelkedő pályafutású munkakeresőnél se legyen hosszabb 1,5–2 oldalnál. Tartalmazzon fényképet (jelenlegi vonásainkat hordozó igazolványképet), és iskoláinkból is elegendő a felsőoktatási intézmény(ek) megemlítése, ha

Online jelentkezés

A netre feltett önéletrajzokra ugyanazok a formai szabályok vonatkoznak, mint a levélben elküldöttekre. Készítsünk személyes weboldalt! Ma már számos ingyenes tárhely és felhasználóbarát weboldalválasztó szolgáltatást találunk a hálón, és minimális befektetésért cserébe lefoglalhatjuk saját domainnevünket. Akár egyéni arculatot is tervezhetünk oldalunknak, így jóval professzionálisabb képet sugallhatunk magunkról. Az oldalon helyeztünk el egy bemutatkozó részt, ahol felsoroljuk a munkatapasztalatokat, referenciákat, képzettségeket.

Teszteljük le az így elkészített bemutatkozó oldalt, hogy különféle böngészőkkel nézve ugyanolyan képet mutató-e. Az önéletrajzot tartalmazó részt egy kis ügyességgel úgynevezett feltételes html oldallal alakíthatjuk, amely az összes programmal hibátlanul együttműködik. Ha online területen dolgoztunk eddig is, ne felejtjük el belinkelni korábbi munkáinkat. Mindig pontos linket helyezzünk el az oldalon, így egyértelművé tesszük, hogy mivel foglalkoztunk eddig.

Ám mindezek leírásakor ne ragadjon el minket a fantázia, maradjunk meg a valóság talaján.

Anyagi felelősség

A multinacionális cégek saját tanfolyamokat indítanak új munkatársai számára (Microsoft vizsgák – MCP, MCSE, MCDBA minősítés, CISA biztonsági terület, de pl. az Oracle, az SAP Hungary és a HP is képző dolgozóit). Ide tartozik, hogy ha valakit a cége ingyenesen képez tovább, akkor a legtöbb esetben a képzésért az alkalmazottnak anyagi felelősséget kell vállalnia. Ez azt jelenti, hogy a cég kikötheti, mennyi ideig kell alkalmazásában maradnia a dolgozónak – vagy visszakérheti tőle a tanfolyam árát. A munkaszereződésben ezekre a pontokra oda kell figyelni!

INFORMATIKAI ÁLLÁSOK!

www.grafton.hu

grafton
TECHNOLOGIES
the right people

Vár a nagyvilág

Külföldi munkavállalás

Az IT-ipar szerencsére világszerte elismeri a magyar informatikusokat. Mind gyorsaságban, mind pedig kreativitásban jók vagyunk, ráadásul világvizonylatban olcsón dolgozunk. Csak néhány célszámot említve: az USA, Írország, Németország és Ausztria (németudással), valamint Anglia területén dolgoznak magyar informatikusok.

Szerző: Karácsony Zoltán

Jövedelmek világszerte

Éves jövedelmekről komoly áttekintést nyújt a *Salaryexpert* angol nyelvű honlapja (www.salaryexpert.com), azon belül a *Free Salary Calculator*. Az országok listája roppant terjedelmes – Afganisztántól Japánon át Zimbabwéig –, persze Európa sem marad ki belőle, hazánkat pedig Budapest, Miskolc és Debrecen képviseli. A foglalkozások menüjét legördítve viszonylag kevés informatikai szakmát találunk, elvégez az egy általános jellegű jövedelemkalkulátor.

Néhány példa innen a szoftverfejlesztők éves keresetére (nagyvárosi átlagok extra juttatások nélkül, kerekítve): Magyarország: 8874 ezer Ft, Ausztria: 88 250 euró, Belgium: 63 000 euró, Dánia: 211 000 dán korona (28 300 euró), Hollandia: 65 200 euró, Nagy-Britannia: 34 000 font (50 500 euró), Németország: 90 700 euró, Spanyolország: 65 700 euró, Svédország: 620 500 svéd korona (67 200 euró).

Meglehetősen alacsony a magyarok külföldi munkavállalási hajlandósága – még a közép-kelet-európai régióban is. A megkérdezetteknek csupán 30 százaléka mondta, hogy jobb munkalehetőségért hajlandó lenne tartósan más országban élni. A mobilitási kedv ugyan némileg nagyobb az IT-területen – ez a nyelvtudásnak és a külföldön is jobban bevethető szakértelemnek köszönhető –, ám sokakat visszatart a hosszas külföldi tartózkodástól az, hogy a velük kikötőző családtagoknak nehéz lesz majd az alkalmazkodás, és a gyermekeket sem szívesen szakítanák ki megszokott környezetükből. A tipikusan kétkeresős családokat az is itthon tartja, hogy a házasításnak gyakran jóval kisebb a reménye a megfelelő munkára, és ilyen bizonytalanságért nem akarja feladni magyarországi állását. Éppen ezért sokan vállalnak munkát olyan külszériai projekteknél, amelyek csupán néhány hónapig tartanak, és ezt az időt egyedül töltik kint.

30–75 eurós órabér

A külföldön dolgozó informatikusoknak minden ottani tartózkodási kárpótlás díját maguknak kell kifizetniük, tehát az alkal-

mazó cég a béren kívül más juttatást általában nem ad nekik. Ennek következménye, hogy kevesen kockáztatják meg a teljes család ellátását, így marad a kényelmesnek ritkán nevezhető ingázás.

Nem csoda tehát, hogy sokak fejében megfordul: ha már külföldi munkahelyet keresnek, az ne legyen nagyon messze hazájuktól, családjuktól.

Nyilvánvaló, hogy jelentős eltérések akadnak az EU-n belül a bérek terén. Egy ötven eurós órabérért dolgozó szakember mindenesetre már elégedettnek mondhatja magát. Németországban a fejlesztők általában negyven eurós, az SAP specialisták pedig közel ötven eurós órabérre számíthatnak. Utóbbiak Angliában hetvenöt eurót is kaphatnak!

A bérezés azonban még adott országon belül is jelentős eltéréseket mutathat (ahogy idehaza is): függ a cég nagyságától, tevékenységétől, valamint az elvégzendő munka felelősségétől is. A közölt órabérek ennek megfelelően csupán iránymutatóak, nem biztos, hogy egy angol kisvállásban működő cég azonnal 75 eurós órabérrel veszi fel új alkalmazottait.

Többen várnak minket!

Külföldön dolgozó honfitársaink aránya 1-2 százalékra tehető. A *Szociális és Munkaügyi Minisztérium* összesen 50-60 ezerre becsüli az EU-országokban dolgozó magyarok számát. A korlátozások ellenére Ausztria és Németország a legnépszerűbb a külföldi munkavállalók körében, és növekszik az érdeklődés Nagy-Británia iránt.

Ennek ellenére Magyarországon sem kaptak kedvet tömegesen a munkavállalók a külföldi állásváltásra.

2006. május 1-től *Finnország, Portugália, Spanyolország*, valamint *Görögország* bőlíntott rá a magyar munkavállalók fogadására. Az eddig is nyitott *Írország, Nagy-Britannia, Svédország* és a velünk együtt csatlakozott 9 országgal együtt összesen már 16 európai országban vállalhatunk szabadon munkát. A fennmaradó 8 országban is dolgozhatunk ugyan, de kisebb-nagyobb megkötésekkel.

Hollandia: várhatóan az év végére hozzák meg a döntést a kérdésben.

Olaszország: összesen 170 ezer fővel emelték meg a kvótát (ez együttesen értendő a nyolc kelet-közép-európai új tagra).

Dánia: marad az engedélyeztetési rendszer.

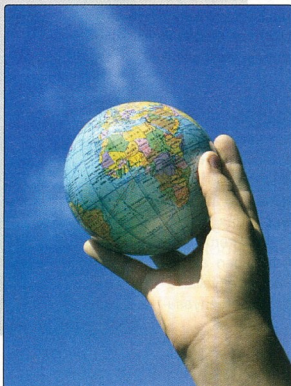
Belgium, Luxemburg, Franciaország: egyes ágazatokban nyitnak. Ez Franciaország esetében hét ágazat 612 foglalkozási körét jelenti. Egyes párizsi számítások szerint ez 700 ezer álláshelyet érint országszerte.

Ausztria és Németország: A magyar munkavállalókat leginkább érintő célországok tovább halasztják a teljes nyitást, azonban az országaink között lévő megállapodások alapján mindkét országban lehetővé teszik a munkavállalást bizonyos feltételek mellett. (Forrás: www.europass.hu)

Webcímek külföldi munkavállaláshoz

Az Európai Bizottság Foglalkoztatási Mobilitás portálja: europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=hu

allas.lap.hu
eujobinfo.hu
europass.hu
euwork.hu
itjobs.hu
job.hu
jobimpex.hu
jobline.hu
jobmonitor.hu
jobpilot.hu
külföldimunka.lap.hu
monster.hu
multijob.hu
munka.lap.hu
opsjobs.hu
profession.hu
teamwork-one.hu
workania.hu

Nyelvtudás, tapasztalat

Ausztria és Németország állásajánlataiban szinte az első helyen szerepel – az IT területen is – a német nyelvtudás. A német nyelvet leginkább a tízéves szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek keresik. A fiataloknak – egy-két éves gyakorlattal – bizony nehezebb a dolguk. Nagyon kerestettek a Java, Oracle, C++ fejlesztők és az SAP-specialisták. Az EU egész területére igaz, hogy gyakran bankok keresnek informatikai projektjeik számára embereket. Itt mindenképpen szükséges a megfelelő nyelvtudás, hiszen gyakran az ügyfelekkel is beszélni kell.

A külföldön munkát vállalók átlagosan egy-három évet töltenek kint, bár a megbízók három-hat hónapra kötnek velük szerződést, amelyet kölcsönös megelégedés esetén meghosszabbítanak. Nem ritka az sem, hogy az első külföldi munka során újabb megbízást kap az illető, így hosszabb ideig marad kinn. Érdemes tisztában lenni azal is, hogy a kijutás adminisztrációs részét olyan közvetítő cégek intézik, amelyeknek a megbízó fizet – nem pedig a munkavállaló!

Diplomák elismerése

Az Európai Unióban minden ország maga dönti el, hogy mely szakmák gyakorlását köti a diploma külön elismertetéséhez, azaz hatósági engedélyhez. Az úgynevezett szabályozott szakmák köre országonként különböző, és az elbíráló hatósági szervek is szakmanként és országonként eltérőek: kamara, minisztérium, szakmai külön e célra létrehozott központ. (A nem szabályozott szakmák esetében a munkaadó dönt, hogy elfogadja-e a jelentkező által felmutatott dokumentumot vagy sem.) Egyébként az informatika területén külföldön nagy presztízse van a budapesti műegyetemen és a Szegedi Egyetemen szerzett diplomának. Ezek elismerten kiemelt tudást adnak.

Az engedélyeztetésről információt nyújtanak a következő címen: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications

Esélyek

Szabó Lindától, az ITJobs HR tanácsadójától megtudtuk, hogy nem csak közvetlen állásajánlatokkal kerülhetünk külföldre. Nemzetközi multinacionális cégek szívesen cserélnék embereiket világszerte, az anyacég szervezésében kijárvánva a dolgozókat egymás országaiába. A tanácsadó szerint a hazai informatikai piacon jelenleg körülbelül 2-2,5 ezer embert foglalkoztat a külföldi munkavállalás.

A megpályázott állásoknál minden esetben érdemes tájékozódni az országról, a cégről. Mindenképpen kockázatot jelent ugyanis a túlzottan kicsi cég. Például Írországi és angolai kisebb állásközvetítő előszeretettel kínálnak egy-két fős, gyakorta bizonytalan helyzetű vállalkozásokat kelet-európai dolgozóknak. Érdemes inkább nagy állásközvetítők és ellenőrizhető háttérű cégek kínálatából választani! Az idegen országban folyó munkavállalásban átmenetet képez az itthonról való külföldre dolgozás. Az e-learning projektek általában több kutató és fejlesztőmőnők munkáját fogják össze, akár másfél éves időtartama is. A projekt résztvevői hazájukban dolgoznak, de a megbízójuk külföldi cég.

Érdekes tanácsadó tapasztalat, hogy nagy igény mutatkozik az úgynevezett „előregedő rendszerek” üzemeltetői iránt, a kint már kifutó programokhoz. Sok országban egyre kevesebben boldogulnak ezekkel, azonban kiváltásuk időigényes feladat. Ilyenek például a pénzügyi szektor régi alkalmazásai és az ezekhez használatos programnyelvek, mint például a múlt század hatvanas éveiben kifejlesztett PL/1 (Programming Language One, más rövidítéssel PLI). Ezt főleg IBM nagyszámítógépes (mainframe) környezetben használták, de a PL/1-nek léteznek egyéb Unix-alapú és Windows, OS/2 változatai is. ■

IT munkaerőpiac

Az informatikában dolgozni jó, ha a piac által elvárt tudással rendelkeznek az álláskeresők. Ebben az esetben tárt karokkal és csábító fizetéssel várják őket a cégek. A kulcskérdés tehát: ki számít keresettnek? Hogyan lehet megfelelni az igényeknek? Milyen hibákat kell elkerülni az írásbeli jelentkezésnél? Többek között ezekre kértünk választ a személyzeti szakemberektől.

Szerző: Karácsony Zoltán

Állások élesben

Az informatika ugyanúgy működik, mint a munkaerőpiac többi szegmense. Vannak területek, ahol sokkal több az alkalmas jelölt egy-egy meghirdetett pozícióra és van, ahová a fejdadások is nehezen találnak megfelelő pályázót.

Túlkinálat és munkaerőhiány

„Nagyobb a válogatási lehetőség az egyszerűbb, minimális számítástechnikai szaktudást igénylő help desk munkakörre, ahová – különösen a Microsoft Office esetén – 40-50 jelentkezés is beérkezik 3-4 nap alatt”, mondja Szabó Linda, az IT Jobs tanácsadója. „Rengetegen ismerik az olyan egyszerűbb webes technológiákat, mint például a HTML, a MySQL. Akkor van baj, ha emellett nem ismernek komolyabb eszközöket is” – figyelmeztet Csudutov Csudinka, a Mimox ügyvezető igazgatója.

Hiány mutatkozik azonban C++, .Net, C#, Java programozási területen, ahogyan az a nyilvánosan meghirdetett állásokat böngészve kiderül. A Magyar Telekomon belül működő T-Systems Hungary Kft.-nél a fejlesztők közül most különösen keresettek a Java, a J2EE, a C++ és a Power-

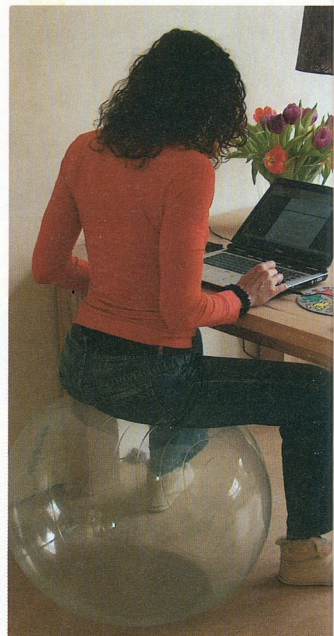
Builder szakértői, a rendszeradminisztrátorok közül pedig a HP Unix, a Linux, a Sun Solaris és az IBM AIX ismerői.

Ugyancsak nehéz a fejdadások dolga, ha vállalatirányítási rendszerek tanácsadóit keresik. Az SAP konzulenseknek jó dolga van. Rengeteg ilyen szakemberre lenne szükség, de nagyon nehéz az igényelt keretszámot prezentálni – mondja Turmezey Luca, a Profipower tanácsadója.

„Az SAP-ben ritka a meghirdetett oktatási lehetőség, tananyagot és szakkönyvet szintén nehéz beszerezni, ezért a cégen belüli tréning és tapasztalat nagyon sokat érhet. Az SAP tanácsadói pozíció pedig a legjövődélmezőbb informatikai tevékenységek közé tartozik”, teszi hozzá Gottdank Tibor, az MTA SZTAKI tudományos munkatársa.

Pályázói gyengeségek

Több problémát is látnak a tanácsadók az informatikában állást keresőknel. Az angoltudás és az öneladás gyengeségét emeli ki Csudutov Csudinka: „Korábban a kommunikációképes angoltudás a nagyobb és nemzetközi cégeknél került fel a fő elvárások közé. Most azonban azt tapasztaljuk, a magyar kis- és középvállalkozásoknál is elengedhetetlen az érvényesüléshez.”

Az IT-fejlesztés példája: „Ha egy kis cég fejleszt egy szoftvert, és szeretne betérni a nemzetközi piacra, felteheti a termékét freeware-ként az internetre, egy ingyenes letöltéseket gyűjtő oldalra. Amikor népszerű lesz, és kereslet mutatkozik iránta, akkor fizetősé teheti a programot. Am az alapvető dolgokat – mint a fizetési feltételek, a támogatás, az ügyfélszolgálat – meg kell tárgyalnia az oldal üzemeltetőjével, angolul. Ehhez pedig valóban jó nyelvtudás kell”, teszi hozzá a személyzeti szakértő. „Szintén szükséges az angol, ha nemzetközi erőforrásokat vonnak be a projektekbe, vagy még inkább, ha külföldi az ügyfélnél a döntéshozó.”

Nem tartja rossznak a fiatalok angoltudását Turmezey Luca, a Profipower személyzeti tanácsadó cég munkatársa, bár elismeri, az idősebbeknél rosszabb a helyzet. „Gondnak tartom az angol mellett még egy – német vagy francia – nyelv ismeretének a hiányát. Pedig aki például németül is tud, jelentősen növelheti keresettségét. Egyre több olyan megbízás érkezik hozzánk, amelyben két nyelvet is követelményként jelölnek meg” – teszi hozzá a tanácsadó. Ezt erősíti meg *Molnár Rita*, a T-

Systems Hungary Kft. HR igazgatója is. „A kommunikációképes nyelvtudás hiánya sajnos gyakori buktató: nem elsősorban az angol nyelv esetében, hanem azoknál a pozícióknál, ahol a német nyelv is megjelenezik az elvárások között. Számos felsőoktatási intézménnyel állunk szoros kapcsolatban, és azt tapasztaljuk, hogy elenyésző számban tanulnak az informatikusok németül. Pedig nekünk több pozíciónál is fontos a némettudás.”

A kommunikáció, a prezentáció is gyakori hiányosság, ám nehezen betölthető programozói állásoknál sokszor eltekintenek tőle a munkaadók. Az üzleti tanácsadásban, és az IT értékesítésben azonban megkerülhetetlen. Jó iránynak tartják viszont a szakemberek a projektekben, csapatban dolgozva születő diplomamunkákat, házi dolgozatokat.

Az írásbeli pályázatok visszatérő gyengesége, hogy a jelentkezők túl szűkszavúan fejtik ki korábbi munkatapasztalataikat. Az előző munkahely és a pozíció megnevezése ugyanis nem elegendő. Az IT pozíciókra – például Java, .NET, Delphi, C++ stb. pozíciókra jelentkezőknek az is meg kell említeniük, kikkel, milyen projekteken

Keresetek az informatikában

Több fejvadászt is megkérdeztünk, hozzávetőleg mekkora összegre számíthatnak az informatikai területen elhelyezkedők. Az alábbiakban a közepes és nagy cégeknél, jó nyelvtudással elérhető jövedelmet közöljük. Kiseb cégeknél vagy nyelvtudás nélkül 10, de akár 30 százalékkal is szerényebb lehet a jövedelem!

Help desk: szinttől (1-3) függően 200–350 ezer Ft
Rendszergazda: 300–500 ezer Ft
Üzemeltetési vezető: 500–600 ezer Ft
Junior fejlesztő: 250–300 ezer Ft
Senior fejlesztő: 400–600 ezer Ft
Szoftver architekt: 500–600 ezer Ft
Projektvezető: 600–800 ezer Ft
IT vezető: 600 ezer – 1 millió Ft
Tanácsadó (pl. SAP): 500–700 ezer Ft
Projektvezető: 600 ezer – 1 millió Ft

Great job opportunities for SAP Specialists!

ExxonMobil

- Business Support Center in Budapest is offering challenging assignments that will provide opportunities for candidates to work in a global environment and further develop their SAP skills and knowledge, by **supporting and developing some of the largest and most complex SAP systems in the world.**

We are looking for people with fluent English for the following positions:

- Junior SAP Analyst
- ABAP Programmer
- SAP Basis Analyst
- SAP Batch Analyst
- SAP Financial Analyst
- SAP Business Warehouse Analyst
- SAP Retail Analyst
- SAP CRM (ISA and J2EE) Analyst
- SAP Supply Chain Analyst
- SAP Order to Cash Analyst
- SAP Purchase to Pay Analyst
- SQL/VB Programmer/Analyst

We offer:

- Competitive remuneration package
- Continuous training and personal development
- Good career opportunities, including the broader IT arena, in a high quality-working environment

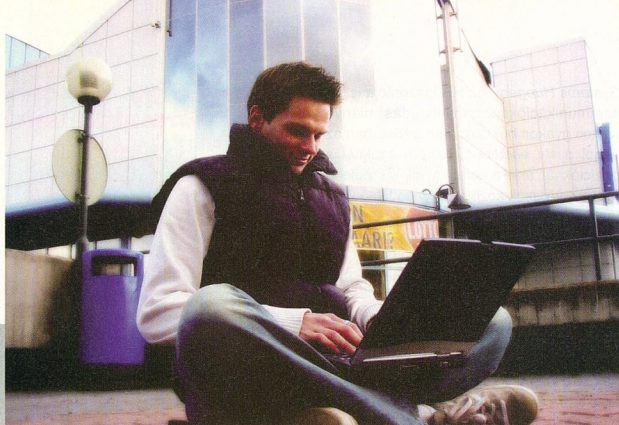
If you require further information about the positions please visit:

www.grafton.hu/exxon or call on (061) 235 2647.

More information about ExxonMobil Corporation can be found on **www.exxonmobil.hu**.

If you would like to apply, please send your CV in English and Hungarian to our recruitment agency **em@grafton.hu** with reference "CP".

A nagyoknál munkaszerződés

Egyre inkább jellemző, hogy munkaszerződéssel alkalmazzzák az IT-seket. Ez azt is jelenti, hogy a kézhez kapott nettó összeg a korábban számlára dolgozó szakembereknél csökken. Kisebbségi cégek még részben felvállalják a számlás foglalkoztatást, a multiknál viszont szinte kivétel nélkül a munkaszerződés az elfogadott.

dolgoztak, hányan voltak a csapatban, milyen sikereket hozott a munka.

Így történik a kiválasztás

„Amikor például Java programozásra keresünk jelentkezőt, az önéletrajzok átnézése után szóbeli interjúra hívjuk a jelöltet. Három szakmai kérdésből általában kideríthető, érdemes-e tesztet íratni vele. Ha igen, akkor Java tesztet ír a jelölt, és ha ez jól sikerül, azonnal ki tudjuk közvetíteni” – mondja a toborzás menetérol Csudutov Csudinka.

Ahhoz, hogy a diploma előtt állók jó eséllyel induljanak el az álláskeresésben, tartani kell a lépést a legújabb technológiákkal. „Egyetemistáknál, főiskolásként ezt legkönnyebben szakmai gyakorlaton teheti meg az ember. Érdemes nyáron, akár ingyen cégekhez elmenni és munkánkat felajánlani. A kurrens tudás megszerzésére a másik lehetőség a Microsoft, a Sun, a Cisco, az Oracle vagy más nagy cégek tréningcenterinek látogatása” – tanácsolja a Mimox vezetője.

Az IT Jobs a kiválasztásban nagy hangsúlyt fektet a nyelvtudás megállapítására. Nem a megszerzett vizsga, hanem az állásinterjú nyújtott produkció a mérvadó.

Szintén kiválasztási szempont az ambíció. „A diákköri munka, egy diákszervezetben betöltött vezető pozíció is erre utalhat. A kooperatív képzésben való részvétel a szakmai tapasztalat megszerzését mutatja. Ez általában azt jelenti, hogy a hallgató az utolsó évben a heti öt napból háromnegyét a cégnél tölti”, avat be a toborzásba Szabó Linda. „Munkahelyváltás előtt álló pályázóknál az interjúm rákérdezők az okokra is. Ugyancsak kérdezők az önismeretéről: milyennek látja saját munkavégzési stílusát, és megkérjük, hogy ezt támassza alá néhány példával.”

A T-Systems toborzásáról Molnár Rita elmondta: az írásbeli pályázat beadása után 1-3 körös interjúkon át lehet bekerülni. „Legtöbbször egy körben zajlik a kiválasztás, amelyen a HR és a szakmai terület egy-egy vezetője is jelen van. Azoknál az állásoknál, ahol együttes feltétel a német és az angoltudás, telefonos interjút készítünk. Körülbelül 15 percen egy előre megbeszélte időpontban hívjuk a pályázót, és magyarul, németül és angolul is beszélgetünk vele. Ezt követően a beszélgetés értékelését átküldjük az illetékes szakmai vezetőnek. Az ő véleményük és a telefonos beszélgetés értékelése alapján hívjuk be az esélyeseket a második körre, ami már egy személyes meghallgatás.” Vezetői pozíció – például projektvezető – esetén három körből áll a kiválasztás. A harmadik körben a menedzsment egy tagja, külföldi együttműködés esetén a külföldi projektvezető is részt vesz a megbeszélésben.

A beérkezett pályázatok minőségéről Molnár Rita így vélekedik: 60-70 százalékban jó önéletrajzokat kapnak. „Gyakori hiába azonban a terjedelem. A túl rövid cv-ből gyakran nem derül ki, pontosan mi is volt a pályázó korábbi feladata, milyen jellegű projekteken dolgozott, hány fős szakmai

teamben, és milyen eredményt ért el. A másik végtel nem sem, amikor az álláshirdetésben elvárásként nem szereplő és a szakmai végzettséghez nem kapcsolódó információkat közöl a jelentkező.”

A személyzeti vezető azt javasolja minden álláskeresőnek, olvassa el alaposan a hirdetéseket. Az elvárások között szereplő „hívószavakat” próbálja meg beépíteni a cv-be, illetve azokat hangsúlyozza ki szakmai múltjában.

Nehéz kimozdítani a szakembereket?

A magyar nem mobil nemzet, nehezen változtatja lakhelyét – áll több európai mobilitási vizsgálatban. Az IT személyzeti tanácsadók viszont úgy látják, a nagyobb munkanélküliséggel küzdő keleti régiókból viszonylag könnyű Budapestre csábítani a jelentkezőket. Turmezey Luca azonban megjegyzi, vannak olyan városok, például Szeged és Debrecen, ahonnan csakugyan nehezebb kimozdítani az IT-seket. Am általában véve egy-egy jó állásért sokan vállálják az országon belüli költözést.

Szintén a debreceni informatikusok helyhez kötöttségét emeli ki Szabó Linda, hozzátéve, Erdélyből viszont folyamatosan nagy az érdeklődés. A Romániából jelentkezőkkel előfordul, hogy az IT Jobs telefonos előszűrőt végez, vagy tesztet töltet ki, és csak ezután hívja el őket magyarországi interjúra. Így a főlösileges utazástól szeretnék megkímélni a pályázókat. A külföldi, nem uniós állampolgároknak meg kell küzdeniük azzal a kényelmes céges gyakorlattal, hogy a vállalkozások nehezen szánják rá magukat a munkavállalási engedély elintézésére. „Inkább csak akkor hajlandók erre, ha jó szakemberről van szó egy hiányterületen”. Az jelenthet még könnyebbé, ha a cég a pályázó országában is működik” – teszi hozzá Szabó Linda.

Csudutov Csudinka szerette, ha a törvényhozók megkönnyítik a leendő uniós tagállamok itteni munkavállalását. „A Magyarországon működő informatikai cégeknek nagy szükségük volna a keletre! – például a kolozsvári, temesvári műszaki felsőoktatásból – érkező fiatal tehetségekre. Ezért nagyon fontos lenne, hogy a politikai döntéshozók ne görbítsenek akadályokat a román és bolgár munkavállalók magyarországi munkavállalása elé a két ország EU-csatlakozása után. Ugyanis fontos projektek torpannak meg, és határidők csúsznak a munkaerőhiány miatt.” ■

Hígyed

Részekből egész

Új év, új processzorfigyelés, új hardverek. Az informatika világában az idő még gyorsabban telik, mint egyébként. Nagyon fel kell kötni a gatyát, ha azt szeretnénk, hogy számítógépünk mindig az aktuális helyzetnek megfelelően modern állapotban legyen. A korszerűsítést egy darabig egy-egy alkatrész cseréjével is megoldhatjuk, de egyszer eljön az a pillanat, amikor már jobban járunk, ha a foltozgatás helyett új gépet vásárolunk.

E havi számunkban megnézzük, hol és miként vásárolhatunk PC-t (legyen szó akár a régi gép cseréjéről, akár első konfiguráció vásárlásáról). Természetesen megnézzük, hogy a bevásárlópontoknak, a szakboltoknak, illetve az egyéni gépösszeállításnak mik az előnyei és a hátrányai. A legnagyobb hangsúlyt a multimédiás és játékgépek egyéni összeállítására fektettük; az ilyesfajta konfigurációk összeállításához szükséges alapsmeretek nemcsak akkor jöhetnek jól, ha a gépet végül tényleg egyénileg állítjuk össze, hanem a szakboltokhoz is felkészült(ebb)en fordulhatunk.

Ha abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a gépvásárlás apropója a régi gép korszerűsítése volt, akkor az új gép megvétele után a család immáron két géppel is gazdálkodhat. Biztosak vagyunk benne, hogy a régebbi masina internetezésre, levelezésre, s valószerűleg filmnézésre is alkalmas – bár ehhez még hálózatba is kell kötni a két gépet! Mivel a két masina nagy valószínűséggel nem helyiségben lesz, a kábelzdsungel elkerülése végett a vezeték nélküli hálózatiéptést javasoljuk! Az ilyesfajta hálózatok egyik fontos kelléke a WLAN router – rovatunkból megismerkedhetnek a legnépszerűbb típusokkal.

Ezúttal a filmek és az utazások kedvelőit sem hanyagoltuk el, hiszen a Magyarországon kapható PMP-eket (hordozható személyi médialejátszókat) is megvizsgáltuk.

Hígyed Gábor

HARDVER

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

CyberHome DVR 1600D	38
LG GSA-H10N	38
Microsoft Natural	
Ergonomic Keyboard 4000	39
Philips Brilliance 200W6CS/00	39
HP nc2400	40
Nokia E50	40
ASUS AiGuru S1	42
Epson Stylus Photo R340	42
Fujitsu Siemens Pocket LOOX T830	43
WLAN ROUTEREK TESZTJE	
Többet tud, mint gondolnánk!	46
HORDOZHATÓ FILMLEJÁTSZÓK	
Személyi mozi	52
KONFIGURÁCIÓVÁSÁRLÁS	
Hogyan vegyünk PC-t?	58

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

ASZTALI DVD-FELVEVŐ CYBERHOME DVR 1600D

Forgalmazó: **Night Computer** Internet: www.nightcomp.hu Ár: **32 868 Ft**

Az olcsó DVD-lejátszók kora lejárt, érkeznek az olcsó DVD-felvevők. A várhatóan hamarosan igen népes tábor egyik első fecskéje a *CyberHome DVR 1600D*, amely a nagyobb márkák belépő szintű modelljeihez képest azonos tudással, de jóval kedvezőbb árral csalogatja a vásárlókat.

A mindössze 3 kg-os és csak 349×230×54 mm méretű, tehát nagyon aprócska masina négyféle lemeztípust kezel: segítségével DVD-R, DVD-RW, DVD+R, illetve DVD+RW lemezekre vehetünk fel. Bár a masina képes lejátszani a DivX formátumot is, felvenni viszont csak MPEG-2-ben tudunk. Ennél a felvevőnél is a szokásos öt minőségi beállítást találjuk, amelyek kiválasztásával 1–6 órányi felvételt rögzíthetünk DVD lemezenként.

Ezt, valamint az összes többi beállítást az OSD menűn keresztül érhetjük el – egyelőre angol nyelven. A gyártó ígérete szerint azonban hamarosan lesz magyar verzió is, ezzel párhuzamosan pedig a kézikönyv fordítása is készül. Mivel a DVR 1600D-t készítői elsősorban tévéadások felvételére szánják, 5.1-es audiókimenetet nem, csupán sztereo hangcsatlakozót tartalmaz. (Meg persze digitális kimenetet is arra az esetre, ha külső erősítőt szeretnénk használni.) Van viszont egy előlapi FireWire csatlakozó: ide DV kamerát köthetünk, ha a szalagon tárolt felvételt szerkesztés nélkül egyből DVD-re szeretnénk másolni.

- + kiváló ár/teljesítmény arány
- + kis méret
- nincs time-shift
- a távirányító csúnya

DVD-ÍRÓ LG GSA-H10N

Forgalmazó: **LG Magyarország** Internet: www.lg.hu Ár: **9180 Ft**

- + kiváló minőségű DVD-írás
- + gyors olvasás
- a firmware-frissítő szoftver nem magyar nyelvű
- a DVD-RAM lemezek drágák

A DVD-írók piacán nagy a harc, hiszen szinte minden gyártó portékája közel azonos sebességet és minőséget kínál. A masinák közül az egyik leggyorsabban vizsgáltuk most meg tesztlaborunkban, mégpedig az LG GSA-H10N-t.

A DVD-író 16x-os sebességgel írja a DVD+R és DVD-R lemezeket, 10x-es tempóval a DVD+R, 8x-os értékkel a DVD+RW és 6x-os sebességgel a DVD-R DL és DVD-RW korongokat. 12x-es DVD-RAM támogatása révén a meghajtó kiváló választás mindazok számára is, akik olyan asztali DVD-felvevőt használnak, amely DVD-RAM lemezekre rögzít.

A DVD-író olvasási képességeire sem lehet panasz, az LG terméke ugyanis egyike ama kevés típusnak, amelyek 16x-os sebességgel nemcsak írni, hanem olvasni is tudják a DVD+R és DVD-R lemezeket. Ezzel a teljesítménnyel a meghajtó nemcsak a DVD-írókat, hanem számos DVD-olvasót is maga mögé utasít.

A DVD-írókkal kapcsolatban az egyik legfontosabb alapszabály, hogy mindig a legfrissebb firmware-t használjuk, hiszen így garantálhatjuk a legjobb minőségű lemezek elkészítését.

A frissítés folyamata azonban a legtöbb egységnél nem olyan egyszerű, hogy a számítástechnikában járatlan felhasználók is bátran nekiláthatnak. Az LG termékei esetében szerencsére ezért már nem kell aggodni: a honlapról letölthető alkalmazás segítségével a meghajtó vezérlőszoftvert egyetlen gombnyomással kényelmesen frissíthetjük.

BILLENTYŰZET

MICROSOFT NATURAL ERGONOMIC KEYBOARD 4000

Forgalmazó: Procomp Internet: www.procomp.hu Ár: 14 500 Ft

A számítógép vásárlásakor méltatlanul kevés figyelmet szentelünk a klaviatúrának, noha olyan perifériáról van szó, amelyet a számítógép előtt ülve tulajdonképpen folyamatosan használunk. A billentyűzet kialakítása nagy mértékben meghatározza, hogy kezünk mennyire gyorsan fárad. Hosszabb távon a gyors fáradás mellett vagy helyett komolyabb panaszok, például izületi fájdalmak is jelentkezhetnek.

Az már régóta ismert tény, hogy a hagyományos klaviatúra kialakítása ergonomiai szempontból korántsem tökéletes, hiszen kezünket nem egyenesen, hanem a csuklónál meghajlítva kell használnunk. A *Microsoft* éppen ezért jó néhány évvel ezelőtt már megjelentetett egy olyan beviteli eszközt, amely közepén (egészen pontosan a 6-T-G-B gombok mentén) meg van hajlítva, ennek készült el most az újabb változata, *Natural Ergonomic Keyboard 4000* néven.

A 104 gombos klaviatúrát persze mindenkinek szokni kell, de néhány napi használat véleményünk szerint elég ahhoz, hogy agyunknak se legyen idegen az egyébként tényleg kényelmes kéztartás. A teljes kényelem jegyében egyébként a szokásostól eltérően nemcsak a klaviatúra hátsó részét, hanem egy alátétet az elejét is felemelhetjük.

A félbevágott kialakítás az ergonomia mellett egy másik előnnyel is jár: a billentyűzet használója kénytelen megtanulni két kézzel gépelni, hiszen az átnyúlással az írási sebesség már túlzott mértékben lelassulna.

- + kényelmes használat
- + plusz funkciógombok
- a billentyűk kissé „puhák”
- viszonylag drága

MONITOR PHILIPS BRILLANCE 200W6CS/00

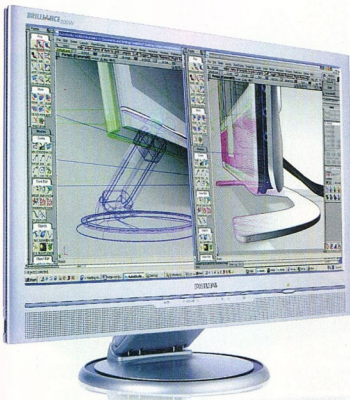
Forgalmazó: Macroda Internet: www.macroda.hu Ár: 123 840 Ft

Ha szélesvásznú megjelenítőre vágyunk, a legjobb vételt pillanatnyilag a húsz colos masinák jelentik: ezeknek ugyanis már elég nagy a felbontásuk, de árban a még megfizethető kategóriát képviselik. Nem véletlen, hogy a legtöbb gyártó egyre több energiát fektet bele a 16:10-es képarányú megjelenítők fejlesztésébe.

A *Philips*től a kategória egyik legjobb monitorát, a *200W6CS/00*-t láttuk vendégül. A megjelenítőbe S-IPS panel került (természetesen saját, azaz *LG.Philips* fejlesztés), amely kiváló színhűséget és nagy betekintési szöveget biztosít, s fényerejére, kontrasztarányára és a válaszidőre sem lehet panaszunk.

A monitor felbontása 1680×1050 képpont, ami kevés az 1080 soros HDTV tartalom 1:1 arányú megjelenítéséhez (igaz persze, hogy ilyesfajta tartalom még sokáig nem lesz elérhető), minden máshoz viszont bőségesen elég. Ha filmet nézünk, akkor például a képernyőt majdnem teljesen kihasználhatjuk, internetezésnél vagy szövegszerkesztésnél pedig jól jöhet, hogy az eddig megszokottnál sokkal több információt láthatunk egyszerre.

A Philips mérnökei az ergonomiai szempontokat és az extra szolgáltatásokat sem hanyagolták el! A káva például nemcsak dönthető, hanem emelhető és forgatható is, a menüben a képarány megváltoztatására szolgáló pont is található, s kapunk beépített hangfalpárt, illetve egy plusz USB csatlakozót is. Az USB révén a *SmartManage* alkalmazást is használhatjuk, amely a Philips saját hálózaton keresztüli vezérlést teszi lehetővé.

- + kiváló képminőség
- + sok extra szolgáltatás
- + az ára lehetne valamivel kedvezőbb
- nincs HDCP-támogatás

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

MOBILTELEFON NOKIA E50

Forgalmazó: **Nokia Internet: www.nokia.hu Ár: 89 990 Ft**

A Nokia az elmúlt időben inkább a multimédiás és divattelefonokat kedvelőket részesítette előnyben – a kifejezetten üzleti felhasználóknak szánt készülékekből lényegesen kevesebbet mutatott be. Ez utóbbiak közé tartozik az E50, amelyet az egyik legjobban sikerült üzleti telefonnak éreztünk. Annak ellenére, hogy egy S60-as operációs rendszerrel (annak is új, harmadik kiadásával működő) készülékről van szó, méretét tekintve gyakorlatilag megfelel a 6310/6230-as vonalnak: 113×44×16 mm, súlya pedig 104 gramm.

Az E széria legkisebb modelljéről lévén szó, pár prémiumszolgáltatásról azért le kell mondanunk, ezek közé tartozik például a 3G-s hálózatok használata, illetve a nagyobb készülékeken terjedő WLAN-kapcsolat is. Kivétel tekintve a telefon igényes kidolgozású, az elemtartó fedele fémből készült, a használt műanyagok tapintása sem rossz, igaz, inkább strapabírónak, mint elegánsnak tűnnek. Az E50 kijelzője 2"-os képátlójú, felbontása pedig 240×320 pixel, képe tehát tüéles, igaz, nem túl nagy. A kis méretek ellenére nagyon jól sikerült a billentyűzet, a numerikus gombok kiválóan kezelhetőek, és a joystick használata is könnyű. Egyedül a menü, illetve a visszalépésre/törésre szolgáló „C” billentyű elérése nehézkes kissé, ezek ugyanis be vannak szorítva a soft-gombok és az alattuk elhelyezett gombok közé.

- + remek méretek
- + rengeteg funkció
- 3G hiányzik
- néha lassú működés

NOTEBOOK HP NC2400

Forgalmazó: **HP Magyarország Internet: www.hp.hu Ár: 445 281 Ft**

Egy ultrahordozható számítógép jellemzői között nemcsak a kis méret és az alacsony tömeg, hanem a munkára fordítható idő is igen fontos. Ez utóbbi terület az, ahol a HP új, nc2400-as noteszgépe a legjobban teljesít: az alapkonfigurációhoz tartozó hatcellás akkumulátorral valamivel több, mint 5 órányi üzemidőre számíthatunk. Ha ennél is többre vágyunk, a nagyobbik, kilenc cellás akival, konzervatívabb felhasználás mellett akár 8 órát is eltölthetünk, míg ha inkább a legkisebb súly elérése a célunk, a háromcellás változattal értékes grammokat spórolhatunk meg.

Természetesen a kiváló elemélettartam miatt a teljesítmény területén némi kompromisszumra kényszerülünk: a gép központi processzora az Intel Core Solo ULV 1300 MHz-en üzemelő változata, amely keveset fogyaszt, de nem igazán gyors. Ez ugyan az általános irodai feladatok közben nem észrevehető, de például az nc2400 bekapcsolásánál már érezhető késedelmet okoz. Az általunk kipróbált modellben fél gigabájt memória (amelyből pár megát a lapkakészletbe integrált videokártya vesz el) és egy 40 gigabájt merevlemez található. A gép beépített optikai meghajtóval is rendelkezik, egy DVD/CD-RW kombó képeben. A 12,1 hüvelykes, szélesvásznú kijelző felbontása 1280×800 pixel, tömege pedig 1,6 kg (a közepes akkumulátorral).

A kis méret miatt sajnos a tapipadról le kell mondanunk, helyette egy pöccökegér használható. A billentyűzet kialakítása jól sikerült, a felül elhelyezett érintőgombos funkcióbillentyűk pedig kifejezetten jól néznek ki. Adataink biztonságáról ujlijenomat-olvasóval kombinált TPM modul gondoskodik.

- + igényes kivétel
- + hosszú elemélettartam
- közepes teljesítmény
- magas ár

Vágd zsebre az egész világot!

GPS-navigáció az utazás szerelmeseinek

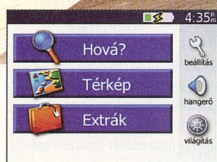
A GARMIN nüvi nem csupán hordozható GPS-navigációs készülék, hanem utazási információs adatbázis és digitális szórakoztatóközpont egyben.

A GARMIN nüvi amelelt, hogy magyar nyelvű hangnavigációval fordulóról-fordulóra navigál bennünket, számos hasznos utazási kiegészítőt is tartalmaz. Beépített MP3 lejátszó, hangos könyv, JPEG képnéző, világóra, számológép valamint árfolyam- és mértékegység átváltó teszi igazán sokoldalú utitársá a tenyérnyi készüléket. Ha mindez nem lenne elég, opcionálisan megvásárolható hozzá az Oxford University Press ötnyelvű hangos szótára is, amellyel akár utazás közben is fejleszhetjük nyelvtudásunkat.

A GARMIN nüvi 360-as készülék Bluetooth™ kihangosítóként is üzemel, és támogatja az FM TMC forgalmi riasztásokat.

GARMIN nüvi 360
GPS készülék
Nyugat-Európa
térképsomaggal

Ajánlott fogyasztói bruttó ár:
199.900,- Ft

Az egyszerű, felhasználóbarát menürendszernek és az érintőképernyőnek köszönhetően a GARMIN nüvi GPS-készülék használata könnyedén megtanulható.

A részletes termékismertetőt és a márkaképviseletek elérhetőségeit megtalálja weboldalunkon.

Info vonal: (1) 801-2830

 GARMIN
www.garmin.hu

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

VOIP/SKYPE TELEFON ASUS AIGURU S1

Forgalmazó: **ASUS Magyarország** Internet: www.asus.hu Ár: **bevezetés alatt**

Több gyártóról hallottuk, hogy kiemelten foglalkoznak, vagy fognak foglalkozni a Skype telefóniával. Jelenleg két irányból várhatjuk a VoIP/Skype telefonok fejlesztését: az IT hálózati területén (is) tevékenykedő cégektől, mint a *D-Link* és a *Netgear*, valamint az olyan cégektől, amelyek már sok tapasztalattal rendelkeznek a (mobil) telefonok készítésében (kíváncsian várjuk, mikor készülnek márkás GSM/WiFi normás telefonok).

Most azonban térjünk vissza az *ASUS*-hoz, hiszen az elsők között próbálhattuk ki a cég Skype-támogatású telefonját, amely a hozzá tartozó 54 megabites USB dongle-jával kapcsolódik a PC-hez. Az elv nem sokat változott, hiszen egy USB-s hangkártya az alapja, amely ez esetben WiFi-s, és a szokásostól eltérően hatszatosmás, a szoftver pedig három virtuális audiokábel-t telepít a gépünkre. Ezekben a Skype alatti beszélgetés (2 csatorna) és egy különlegesség, a *WiFi music* sztereó zenéje halad. A kék háttér-világítás kijelzőn a zene üzemmódot választjuk, ennek hatására az *AiGuru* program elindítja a Windows Media Playert, és az előre megadott lejátszólista elemét lejátsza. A zenét a PC dekódolja, a telefonra annak csak a hangja kerül. A kijelzőn megjelenik a számok címe, amelyek között ugrálhatunk, tekerni sajnos nincs lehetőségünk. A zenét kihangosítva is hallgathatjuk, és a fejhallgató kimenettel bármelyik aktív hangfalra átvihetjük.

- + nagy hatótávolság
- + frissíthető firmware
- nem mobiltelefon minőség, gyenge szoftver
- csak a saját WLAN dongle-jával megy

NYOMTATÓ EPSON STYLUS PHOTO R340

Forgalmazó: **Epson** Internet: www.epson.hu Ár: **53 290 Ft**

- + remek képminőség
- + reneteg funkció
- lassú
- kicsi TFT

Az *Epson Stylus Photo R340* a nagysikerű *R300* utódának tekinthető. Első ránézésre a legfontosabb újításnak a színes LCD kijelző tűnik, amelynek köszönhetően az *R340* immár tökéletes fotónyomtatóként is használható.

A maximálisan A4-es méretig használható asztali nyomtató az Epson piezo technológiájára épül, hat különálló tintapatronnal dolgozik, és 5760×1440 dpi felbontásra képes. Bár egyszerű színes tintasugaras nyomtatóként is megállja a helyét, ezen a téren nem tartozik a legjobbak közé. Ennek oka elsősorban közvetlen versenytársainál lassabb működése – a különbség ugyan nem számottevő, de érezhető (katalógusadat szerint FF és színes szöveg esetén egyaránt 15 lap/perc sebességet ér el).

Színes képek, elsősorban fotók esetében azonban a sebesség helyett inkább a minőség a lényeges, és ezen a területen az *R340* kifejezetten jól teljesít: felbontása kiváló, és a színhűségével is meg voltunk elégedve. Különleges szolgáltatása a közvetlen nyomtatás a megfelelő CD/DVD lemezekre. A számítógéppel való összekapcsolásra egy USB 2.0 port áll rendelkezésre.

Önálló, azaz számítógép nélküli használatra az összes elképzelhető (SD-től az xD-ig) kártyaformátumot támogató kártyaolvasó és PictBridge/USB Direct Print kompatibilis bemenet, illetve a 2,4 hüvelykes színes LCD kijelző teszi igazán alkalmassá. A kártyaolvasóba helyezett adathordozón található képeket külső CD-íróra is menthetjük. A nyomtató képeken számítógép nélküli is elvégezhetünk egyszerűbb szerkesztési feladatokat, javításokat (*PhotoEnhance*, *Print Image Matching*).

TELEFONOS PDA FUJITSU SIEMENS POCKET LOOX T830

Forgalmazó: Fujitsu Siemens Internet: www.fujitsu-siemens.hu

Ár: bevezetés alatt

A *Fujitsu Siemens* PDA-palettája nemrég egy új szériával bővült: a „közönséges” C és a GPS-szel egybeépített N után megérkezett a T is, amely az egyszerűt nyerszámítógépet GSM-modullal kombinálja.

Telefonos PDA-ból több is van a piacon, a T830 elsősorban képességeit tekintve emelkedik ki ezek közül: 3G-s telefonmodulja mellett GPS, bluetooth és WLAN funkciókkal is rendelkezik.

Külsőalakját illetően szakit a *Pocket LOOX* hagyományaival, mivel egy meglehetősen vasos készülékről van szó – méretei 126×64×21 mm, tömege 195 gramm. A négyzet alakú, 240×240 pixeles képernyőt körbelelő keret is kifejezetten vastag. A készülék kezelésére nemcsak az érintőkijelző használható, ugyanis a T830 teljes QWERTY billentyűzettel is rendelkezik (emiat kell megelégednünk a kisméretű, 2,4 hüvelykes kijelzővel). Bár a gombok mérete erősen korlátozott, rövidebb szövegek bevitelére jól használhatók.

Sajnos a nagy tudásszint mellett csak közepesnek mondható a gépbe épített hardver teljesítménye: a gép processzora az *Intel XScale* 416 MHz-es változata, amelyet 128 Mb-ot ROM és 64 Mb-ot RAM egészít ki. A beépített WLAN adaptere pedig 2.0-s. A készülék operációs rendszere a *Windows Mobile 5.0 Phone Edition*, amelyet a szokásos segédalkalmazásokon kívül pár *Fujitsu Siemens* által fejlesztett saját szoftverrel is kiegészítettek.

- + mindent tud
- + 3G-s modul
- viszonylag kis kijelző
- vasos

LINKSYS®
A Division of Cisco Systems, Inc.

Hálózat, kötöttségek nélkül!

www.linksys.hu

Megérkeztek a wireless-N készülékek!

12x nagyobb sávszélesség,
4x nagyobb hatótávolság,
kevesebb elérhetetlen pont!

CISCO SYSTEMS
LINKSYS

Szemtől szemben

Ahogy nő a széles sávú internetelérések száma hazánkban, úgy veszik egyre inkább át az IP alapú szolgáltatások a hagyományos telefonbeszélgetések helyét. A számítógépes kapcsolatteremtés leginkább kedvelt formája a videotelefonálás, amely során nemcsak halljuk, hanem látjuk is a vonal másik végén ülő személyt. A Genius webkamerái valamennyi esetre kínálnak alternatívát.

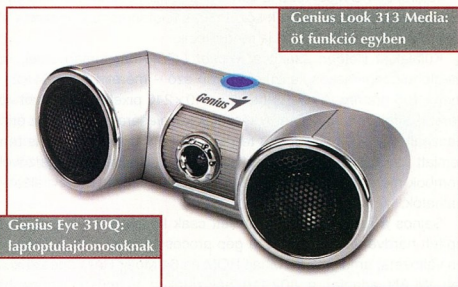
A modern számítógépek majdnem minden, a videotelefonáláshoz szükséges hardvert és szoftvert tartalmaznak, így – az interneteléssel is rendelkező felhasználóknak – mindössze egy webkamerát kell vásárolniuk. A Genius igazán széles választékkal várja ügyfeleit; termékpalettáján nem kevesebb, mint 16 féle modell található, amelyek nemcsak az otthoni, de még a kirodai felhasználási területeket is lefedik.

A kamerákat többféle szempont alapján is csoportosíthatjuk, ám, mivel tudásban és felépítésben is annyira különböző modelleket találunk, a legcélravezetőbb, ha a CMOS érzékelő (képerzékelő) alapján válogatunk. A Genius jelenleg 100K, 300–350K és 1,3M képpontos érzékelőt szerel kameráiba. 100 000 képponttal 352×288, 300K-val 640×480-as, 1,3 Mpixellel pedig akár 1280×960 képpontos felbontást érhetünk el mozgóképek esetében. Bár (főleg az internetelérések átlagos feltételi sávszélessége miatt) a 352×288 képpont is bőven elegendő, a Genius a jövőbiztos kamerakészítés mellett kötelezte el magát, így amellet, hogy az újdonságok a két nagyobb felbontású érzékelő valamelyikét kapják, arányuk már most is háromszoros a kisfelbontású képrögzítőkhöz képes.

HÉTKÖZNAPI IGÉNYEK

A VideoCAM Messenger és VideoCAM Look kamerák az általános felhasználói igények figyelembevételével készültek, a kamerák fizikai kialakítása és a szoftverkörítés egyaránt kényelmes használatot tesz lehetővé. Az objektív például mindkét terméknel széles tartományban dönthető és 360 fokban elforgatható, a keretprogram használata pedig – miként valamennyi többi Genius termék esetében is – nagyon könnyen elszájhatható. A fényképkészítést megkönnyítő, ahogyan a legtöbb Genius kamerára, így a VideoCAM Messengerre és VideoCAM Lookra is egy-egy gyorsgomb került.

Az apróságok kedvelői (de leginkább azok, akik sokat utaznak és ezért hordozható számítógépet használnak) az Eye 310 és Eye 311Q típusok közül választhatnak. Mindkét kamera 640×480-as videofelbontásra és 1280×960 képpontos állóképkészítésre alkalmas, kialakításuk pedig pontosan olyan, hogy könnyedén felcsipthessük őket a képernyő tetjére. Mindkét Eye kamera esetében – gondolva arra, hogy a noteszgépet akár út közben is használhatjuk – a beépített mikrofon helyett headsetet találunk. Az Eye 311Q vörös színben, kistestvére pedig fehér-ézüst színösszeállításban vásárolható meg. A Look 1320-as típusjelzésű kamera a termékpalettán jelenleg a felbontásrekorder: 1,3 Mpixeles CCD érzékelővel szerelték fel, így akár borotvakeres, 1280×960 képpontos videófájlok és 4 Mpixeles állóképek is készíthetők segítségével.

Genius Look 313 Media:
öt funkció egyben

Genius Eye 310Q:
laptoptulajdonosoknak

Genius
Trek 310:
éjjellátó
kamera

Genius Look 1320: 1,3
MPixeles CCD érzékelővel

KÜLÖNLEGSÉGEK

Ha igazán kuriózumra vágyunk, választhatjuk a Look 312P típust, amelyről első látásra biztosan nem mondja meg senki, hogy valójában micsoda! A webkamera ugyanis egy plüssállat belsejében van elrejtve, mégpedig úgy, hogy a kamera szeme, azaz az optika a kutya orrán „keresztül” lát ki. Természetesen, akit a plüssállat néz, azt látja a vonal másik végén ülő fél is! A kamerához külön felerősíthető mikrofon is tartozik. A Look 312P egyedülálló egy másik szempontból is: szinte minden számítógéppel használható,

Azt, hogy egy webkamera mire és hogyan használható, a kamera kialakítása és a mellékelt szoftverkörítés együttesen határozza meg. Szerencsére a felhasználók kényelmének a Genius hardveres és szoftveres szempontból is nagy figyelmet szentelt!

Hardveres részen a kamerák legtöbbje széles tartományban forgatható, dönthető, legtöbbjük tetéjére pedig még egy gomb is került, amelyet azonnali fényképezésre használhatunk.

A kamerákhoz adott keretprogram egyszerű felépítésű, és három fő szolgáltatást kínál.

Az első kettő természetesen az állóképek, valamint a mozgóképek rögzítése, a harmadik pedig a mozgásérzékelésen alapuló felvételkészítés – azaz a kamerák biztonsági rendszerként is használhatók. A Genius minden kameráját ugyanazzal a keretprogrammal csomagolja, ezért a biztonsági funkció valamennyi típusnál elérhető.

Minden kamerára jellemző a wdm rendszerű meghajtóprogram is, amelynek hála a képrögzítést valamennyi népszerű csevegőprogramból (MSN, ICQ, Skype, Yahoo Messenger, AOL Instant Messenger)

elérhetjük és használhatjuk. Az univerzális driver tudására jellemző, hogy automatikus fényerőkorrekcióra és fényegyensúly-állításra is képes.

12 modellhez a DDPlayCam alkalmazás is jár, amely telepítése után a kamerák képeket beszéd közben az arckövetésre, valamint arra is, hogy a felvételeket különféle látványos és viccesebb viccesebb effektusokkal pszdítsák fel.

Végül, de nem utolsósorban említésre érdemes, hogy a termékpalettán 7 Mac OS és 1 Linux kompatibilis masinát is találunk.

hiszen a telepítő CD-jén Windows, Mac OS X és Linux meghajtóprogramok is helyet kaptak.

Szintén a különlegességek között tarthatjuk számon a Look 313 Media típusú kamerát, amely valójában egy ötfunkciós eszköz – a webkamera szolgáltatás mellett USB-s hangfalként, USB HUB-ként és fejhallgató-, illetve mikrofoncsatlakozóként is használható. A belső tartalom mellett a külső sem mindennapi: a hengeres kialakítás vonzza a tekintetet, míg a forgatható hangszórók révén a hang iránya oldalra vagy előre szabályozható.

A STÍLUS KEDVELŐINEK

A stílusos megjelenés hívei a Slim sorozatból választhatnak. Az egyedi tervezésű, talp nélküli mindössze 15 mm-es vastagságú kamerák mindenféle környezetben jól mutatnak.

A Slim 320 és 321-es típusúhoz külső mikrofon tartozik (kellően hosszú zsinórral, hogy tetszőleges helyen elhelyezhessük őket), a Slim 322-höz viszont fülré csíptethető változat, ideálissá téve ezzel a kamerát azok számára, akik gyakran használják valamilyen csevegőprogramot. A 322-esnek egyébként a talpkialakítása is eltérő valamelyest, hogy ne csak a TFT monitorok tetéjére, hanem akár az oldalára is felerősíthessük. Plusz, a kamera csomagolásában egy tokot is találunk, arra az esetre, ha a webkamerát bármilyen utazásra is magunkkal szeretnénk vinni.

A hármashból a Slim 320 is tartogat még egy meglepetést: nemcsak fekete, hanem ezüstsíznű borítással is megvásárolható.

ÉJSZAKÁZÓKNAK

A termékpalettán két olyan kamera is van, amelyeket a Genius azok számára készített, akik a kamerákat nem (csak) nappal szeretnék használni. A Trek 320R (amellyel, hogy kiváló technikai paraméterekkel bír) egy beépített LED-es fényforrást is kapott, amelyet a fehér színű káva mögé építettek be. Sötétben igazán látványos, ahogyan a kamera a hét megjeleníthető színárnyalat (piros, kék, zöld, sárga, cián, lila és fehér) között váltogat.

Még ennél is érdekesebb talán a Trek 310-es típus – e kamera lencsésjét hat infra fényű LED veszi körül! Az éjszakai felvételek minősége a hat lámpácskának köszönhetően kiváló, és még a kapcsolásukkal sem kell bajlódni; a Genius kamerája rossz megvilágítás esetén automatikusan bekapcsolja őket.

Genius Look 312P: állati kamera

Genius Slim 321C: a stílus kedvelőienek

A LEGKISEBBEK

A legkedvezőbb árral a 100K-s CMOS érzékelővel felvértezett eszközök bírnak, ezekből a gyártó termékpalettáján négyet is találunk. Valamennyi típus QCIF, azaz 352x288 képpontos mozgóképfelbontásra képes; ez pontosan elegendő ahhoz, hogy valakivel, aki éppen a világ másik oldalán tartózkodik, videokapcsolatot létesítsünk.

A négy (sőt, valamennyi Genius) webkamera közül a legkisebb VideoCAM Eye névre hallgat, és elsősorban a hordozható számítógépek tulajdonosainak készült. Ezt a mindössze 55x28x52 mm-es méret mellett hűtlen tükröző a készülék kialakítása is: a formatervezett felső részhez egy olyan talp készült, amellyel az apróságot bármely laptop képernyőjére pillanatok alatt felcsíptethetjük. Asztali megfelelője a VideoCAM Trek. A szokásos kiegészítő szoftvereken kívül e két kamerához a DDPlayCAM Software is jár – ez a program az arckövetés képességét kölcsönzi az eszközöknek. A VideoCAM Eye és a VideoCAM Trek további közös tulajdonsága, hogy nemcsak Windowst, hanem Mac OS-t futtató számítógépeken is használható. A két almodell a VideoCAM GE111 és GF112 nevet viselik. Előbbi kamera a TFT monitorokon érzi jól magát, a GF112-t asztalra vagy CRT monitorra ültethetjük. A Geniusra jellemző módon még az almodellek is számos kényelmi szolgáltatást kínálnak: a GE111 és GF112 például egyaránt 360 fokban elforgatható objektívet kaptak, a Genius keretprogramjának segítségével pedig mindkét eszköz betölthet akár biztonsági funkciót is.

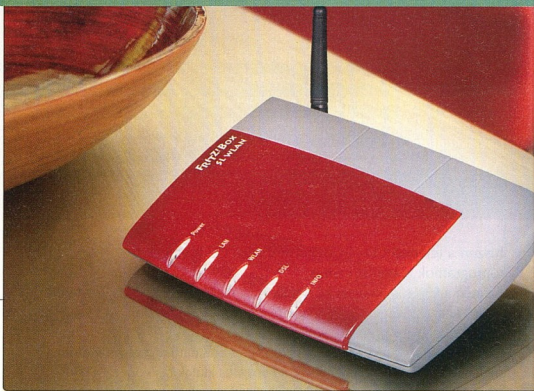
-x-

WLAN routerek tesztje

A széles sávú internetkapcsolat terjedése megálíthatatlan. A nagy sebesség mellett azonban nagyobb szabadságra is vágyunk, így a vezeték nélküli hozzáférések is egyre népszerűbbek. A WLAN routerek segítségével otthonunk bármely szegletében elérjük az internetet.

Szerző: Köhler Zsolt

Többet tud, mint gondolnánk!

Alig jelentek meg a 802.11g szabványú hálózati eszközök – köztük routerek is –, már mindenki arról beszélt, hogy hamarosan érkezik az egész városrészeket lefedő, igazán nagy sebességű hálózat, a WiMax. Sajnos még egy jó darabig várunk kell az elterjedésére, de addig sem kell nélkülöznünk a gyors, vezeték nélküli internet-hozzáférést. A 11 megabit ma már szinte vicces, a 22, 33 és 44 megabites készülékek pedig nem igazán terjedhettek el, mert jöttek az 54 megabitesek (802.11g).

Manapság nagyon sok 802.11g-s készülék kapható, amelyekel már akár DivX filmeket is lejátszhatunk a hálózaton keresztül. Csak a hálózat hatótávolsága okozhat némi gondot, ha például házunk két távoli pontja között szeretnénk gyors kapcsolatot létesíteni.

Szerencsére erre is van megoldás: a hamarosan véglegesített 802.11n (most éppen Draft 802.11n) szabvány, amelynek a sebessége a 240 megabit/s-ot is meghaladja. Jó néhány cég már most piacra dobta N-es készülékeit, és ahogy elnézzük, a történelem ismétli önmagát. Tesztünkben választ keresünk arra, milyen előnyöket is nyújt az új szabvány, de arra is, hogy mi mindent kaphatunk egy WLAN router megvásárlásával.

Alapvető funkciók

A különféle kapcsolatok beállításával ezeknél az eszközöknél nem kell sokat foglalkoznunk! Internetkapcsolatnál például csak a szolgáltatótól kapott felhasználói névre és jelszóra van szükségünk: ADSL esetén a PPPoE, kábeltel esetén pedig a Dinamikus IP-címet kell beállítanunk. A helyi hálózat gépeihez sem kell nyulnunk: a routereken futó DHCP szerver jóvoltából minden PC megkapja a saját IP-címét.

Talán mondanunk sem kell, hogy a routereket webes felületen keresztül konfigurálhatjuk, a beállításokat áttekinthetjük, valamint

részletes naplót kaphatunk az eseményekről – aminek otthon semmi értelme, ha minden jól működik.

A hálózat biztonsága érdekében az internetről jövő támadások ellen használjunk tűzfalat – az otthoni routereken ezek egyszerűbb, de már SPI változata található. Minden készülékben megadhatunk pontos IP-címekre és portokra mutató szabályokat, de ezt a lehetőséget csak nagyon kevesen használják.

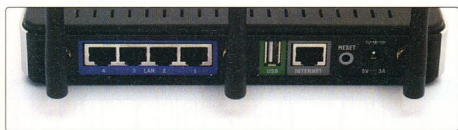
Fontosabb funkció a portok átirányítása (Port Forwarding), amely lehetővé teszi, hogy egy belső gépen futó program kívülről adatokat kapjon. Ez általában játékok és a P2P, azaz fájlcsere programok használatokor jön jól – a prémium routereken gazdag, előre kitöltött lista is van, egyszerűbb ezek beállítása. Ha nem szeretnénk állítgatni, akkor a gépünket a DMZ-be tehetjük, ám ekkor semmi nem fogja védeni, csak a rá telepített szoftveres tűzfal.

A tűzfalhoz szorosan kapcsolódik a VPN-támogatás, amelyet minden routeren engedélyezni kell akkor, ha cégünk belső hálózatához szeretnénk kapcsolódni. A VPN használatokor a PC hozzá létre a kapcsolatot, a router csak átengedi a forgalmat.

MIND A KETTŐ DRAFT 802.11n SZABVÁNYÚ, MÉGSEM KOMPAKTILIBLIS EGYMÁSSAL, CSAK A 802.11g SZERINT

HA EGY ROUTEREN USB PORT IS VAN, AKKOR MÉG NEM BIZTOS, HOGY AZ NYOMTATÓSZERVEREN KIVÜL, MÁS FUNKCIÓJA IS VAN – PÉLDÁUL FÁJL-SZERVER MINT ESETÜNKBEN: D-LINK DIR-635

Extrák

Nem jellemző, hogy egy router rászorulna a firmware frissítésére, de már a kezdetek óta adott ez a lehetőség. Ennek az előnyeit csak akkor élvezhetjük, ha a firmware nyílt kódú, és az önkéntes fejlesztők programjaival több szolgáltatást hozhatunk ki a routerből. A Linksys WRT54-es sorozata éppen ilyen, de az ASUS WL500G-Deluxe, a Ravo W54RT és néhány Buffalo típus is ezek közé tartozik. Ezek a firmware-ek sokszor jócskán túlmútatnak az otthoni igényeken, használatukat elsősorban a profiknak ajánljuk.

A WLAN kezelésének képességét az extrák közé kell sorolnunk, noha ma már alig veszünk „vezetékes” routert. Egy alap WLAN router ma már az 54 megabites 802.11g-t használja, egye-ke pedig a 802.11a-t is ismerik (ha a kliens is hasonló rendszerű, akkor egyszerre tudja használni a két frekvencia-tartományt, valós 108 megabites sebességet elérve), és persze itt vannak a Draft 802.11n-es készülékek is.

A vezeték nélküli adatátvitel önmagában is extra, de nemcsak a sebessége, hanem a hatótávolsága is fontos, mivel a legtöbbször a lakás, a ház két távoli pontja között szeretnénk kapcsolatot létesíteni. Viszonylag kevés routeren lehet szabályozni az éterbe leadott teljesítményt, a legtöbb esetben is csak csökkenteni lehet azt. Ugyan a nagyobb antennával szerelt routerek sem léphetik túl a hírközlési szabályozásban megengedett értékeket, legalább a bővítéssel nem kell majd bajlódunk. A speciális (pl. Netgear RangeMax WPN824 vagy RangeMax Next WNR854T) és a kifejezetten olcsó routerek beépített antennákkal rendelkeznek, ezeket cserélni, bővíteni nem lehet. Baj az olcsóbb típusokkal lehet, azok hatótávolsága általában kicsi. A gyárilag szerelt antenna nagyságával a D-Link DGL-4300-as játékrouterre tartja az első helyet, egy 5 dBi érzékenységgel antennával, de ha kell, azt is lehet bővíteni.

A vezeték nélküli hálózatok biztonságát a szolgáltatási terület csökkentésén kívül a különféle kódolások, valamint az IP- és MAC-cím alapján történő szűrésnek révén teremthetjük meg. Míg a legtöbb router csak a WEP, esetleg a WPA titkosítást ismeri, néhány irodai alkalmazásra is felkészített típus a Radius szerverrel is együttműködik, de csak a legújabbak ismerik a WPA2-t, amelynek erős AES titkosításával már nagyon sok biztonsági rés bezáródik – igaz, a hálózat még így is támadható, a hitelesítésre szolgáló jel-szavak (néhány nap vagy hét alatt, kellő mennyiségű lehallgatott adat birtokában) feltörhetőek.

Az erős titkosítás minden routert terhel, az átviteli sebesség drasztikusan csökken, ezért otthon sokan kerülnek a használatát. További hátrány, hogy a vegyes (WEP és WPA) támogatású hálózatokban csak a gyengébb titkosítást használhatjuk. Otthon védelem nélkül legfeljebb annyi baj érhet minket, hogy egy warden vagy a szomszéd a mi előfizetésünk terhére tölt le programokat, elfoglalja sávszélességünket. Szerencsére ezek szoftveres védelemmel is kiszűrhetőek, ilyen például a Trend Micro Internet Security WLAN-figyelő része. A vezeték nélküli hálózat extrái közé soroljuk a WDS-t, amellyel több, egymás hatókörében lévő

Kisszótár

Annex → Az Annex eredetileg olyan kommunikációs eszköz, amelyhez sok kliens csatlakozik soros porton keresztül. Az ADSL szolgáltatók központjaiban két fő típusra terjedt el (A és B, ezek nem kompatibilisek egymással), így azokhoz csak a nekik megfelelő routerrel kapcsolódhatunk.

CSMA/CA → Eredeti nevén *Carrier Sense Multiple Access With Collision Avoidance*, amely a CSMA/CD (*Collision Detection*) más elvű megoldása egy kommunikációs problémára. Az egy csatornát használó kliensek csak akkor forgalmaznak adatot, ha meggyőződtek a csatorna szabad voltáról. A kliens egy adott ideig belehallgat a csatornába, és ha csönd van, forgalmazni kezd. Ha valaki éppen forgalmaz, akkor várakozik. Ott használják, ahol a CSMA/CD (Ethernet is ilyen) nem használható, így minden WLAN-nál.

DHCP → *Dynamic Host Configuration Protocol* – a DHCP szerint működő szerver feladata a DHCP kliensek kéreseinek kielégítése. A kérés a hálózat IP-címeivel, routeivel kapcsolatos, az új kliensek egyedi IP-címet kaphatnak. Ez a cím egy idő után lejár (*expire*), azt a szerver újítja meg ismét.

DMZ → *Demilitarized Zone* – az ide helyezett számítógép a tűzfal külső részére kerül, a router csak a címfordítást (*NAT – Native Address Translation*) végzi el, így könnyebben elérhető. **DoS, DDoS** → (*Distributed*) *Denial Of Service* – az internetes támadások ama csoportja, amelyek lebenítik a routereket, tűzfalakat. Ahhoz hasonlíthatnánk, mintha étteremben rendelnénk egy ebédet, de még annak elkészülte előtt eltűnnék. A konyha gőzerővel dolgozik, hiába. Ezt tömegesen előidézve az étterem csak a felesleges teendőkkel foglalkozik, és megáll az élet.

MIMO → *Multiple In, Multiple Out* – a kommunikáció nem csak egy antennán, hanem egyszerre többön, több csatormán zajlik. Ezzel a szabad csatornák kihatásait kihasználva, összesen nagyobb mennyiségű adatot engednek át.

NAT → *Native Address Translation* – az utóbbi időben tévesen második tűzfalnak nevezik, pedig csak annyit tesz, hogy a publikus hálózati címetek átfordítja privát címekké, így a LAN porton lévő gépek kommunikálni tud a világhálóval, miközben konkrét IP-címe rejte marad. Fő célja a kliensek számának megsokszorozása, a címfordítást a routerek végzik.

OFDM → *Orthogonal Frequency-Division Multiplexing* – lényege, hogy egy adott frekvenciasávot több alcsoportra osztanak, és azokon a szó (bájt)nak egy-egy bitjét egy időben küldik el, ezzel sokszorozásra nő a csatorna adattovábbítási képessége. Az adó az inverz Fourier transzformációt, a vevő ennek ellenkezőjét alkalmazza a jel kódolására és dekódolására.

SPI → *Stateful Packet Inspection* – a tűzfal csak azokat az adatokat enged bejutni a hálózatba, amelyek kiváltó oka a hálózat belülről külvilágra jutott kérés. A hivatlan vendéget nem látják szívesen, mert támadó szándékú is lehet.

WDS → *Wireless Distribution System* – e rendszer segítségével több router vezeték nélküli kapcsolható egymáshoz, így a rájuk kapcsolt LAN kliensek egymást is láthatják (WDS Bridge), vagy a WLAN kliens az összes router által lefedett területen mozoghat, miközben megmarad a kapcsolata.

WEP, WPA, Radius → A *Wired Equivalent Privacy* és a *WiFi Protected Access* titkosító, hitelesítő szabványok a WLAN kliensek jogosultságait ellenőrzik. Sajnos az alkalmazott kódok soha nem elég erősek, ezért kell Radius (vagy más, pl. Kerberos) szervert használni, amely harmadik félként hitelesíti a „tranzakciót”, ezáltal nő a biztonság.

Routerek

									
Név	ASUS WL-500G Premium	ASUS WL-566gM	D-Link DI-624	D-Link DGL-4300	D-Link DIR-635	Draytek Vigor 2910VG	Edimax BR6216MG	Linksys WRT-54GL	Linksys WRT-54GP2
Forgalmazó	ASUS Magyarország	ASUS Magyarország	D-Link Magyarország	D-Link Magyarország	D-Link Magyarország	Gamaxnet	Kelly-Tech	Alphasonic	Alphasonic
Internet	www.asus.hu	www.asus.hu	www.d-link.hu	www.d-link.hu	www.d-link.hu	www.gamaxnet.hu	www.kellytech.hu	www.linksys.hu	www.linksys.hu
Írányár (Ft)	24 000	39 000	20 000	38 100	39 000	59 000	22 500	19 000	36 000
Kompatibilitás	125 High-Speed Mode	240 MIMO	SuperG	SuperG	Draft 802.11n	SuperG	802.11g (MIMO)	802.11g	802.11g
Sebesség (Mbit/s)	125	240	108	108	240	108	54	54	54
Antenna	R-SMA	3xR-SMA	R-SMA	R-SMA (5dB)	3xR-SMA	2xR-SMA	3xRP-SMA	2xR-SMA	2xR-SMA
Legerősebb titkosítás	WPA2-PSK	WPA2	WPA	WPA	WPA2	WPA2 (VPN: HW 3DES)	WPA2	WPA2	WPA
Különleges jellemzők	Download Master (FTP, HTTP, Torrent) letöltés USB-s merevlemezre, 2xUSB web-kamerának, nyomtatónak, WDS, kettős tűzfal WAN és WLAN hálózathoz	ASUS EZSetup, időzített tűzfal szűrők, Manual DHCP	Kábeldiag-nosztika, NTP óráfrissítés	Gamefel – prioritás a játékoknak, automatikus játékkonfigurálás, WDS, gigabites LAN portok	Megújult, kiváló konfigurációs felület, fejlett QoS, konfigurálás USB kulccsal (USB port)	Kettős WAN port, időzített tűzfal aszűrés, minden részében paramérezhető tűzfal, komplex QoS portenkénti prioritással, VPN, VoIP, Wireless VLAN	54 megabites Turbo mód, egy adó és két vevő antenna, WMM támogatás	Nyílt, Linux-alapú firmware, sok lehetőséggel, hozzáértők számára	Beépített PAP adapter két analóg telefon számára, NeophoneX szolgáltatással (opc.) előre beállítva

WLAN routerből nagyobb lefedettségű hálózatot hozhatunk létre. Ha az egyetlen bejelentkezünk a hálózatra, a másik hatókörébe át lépve úgy vándorolhatunk, hogy mindig az erősebb bázisállomáshoz csatlakozunk, azonos feltételekkel – pont úgy, mint a mobiltelefonnal. A legjobb WDS alapú szolgáltatásokat (láthatják-e a WLAN kliensek a LAN-t, vagy csak a két routert kívánjuk egymáshoz kapcsolni) eddig az *ASUS WL500G-Deluxe* routerében láttuk.

Szintén a komolyabb felhasználást segíti a VLAN-ok csoportosítási lehetősége: ezzel a funkcióval a router portjait, esetleg a vezeték nélküli hálózatot is külön tudjuk választani, köztük csak speciális esetekben engedve átjárás. Mivel a LAN, WAN és WLAN hálózatok is virtuális, különálló hálózatoknak számítanak, az ezek közötti átjárás is szabályozható, például a *Zyxel P-660H* routeren. Az *Access Restriction* vagy *Parental Control* nevű opcióknál a szigorú szülő megadhatja, hogy csemetéje gépével csak este 10-ig internetezhet, nem nézheti meg a felnőtteknek szóló weboldalakot, sem például azokat, amelyeken a „gumimaci” szó szerepel.

A biztonsághoz tartozik még a WAN oldalon működő tűzfal is, amely magasabb szinten ellenőrzi az adatforgalmat. Az olyan, tipikusan a hardveres tűzfalakra jellemző tartalomszűrést, amely a vírusokat is észreveszi a forgalomban, jó ideig nem fogunk látni, de a tény, hogy a fejlesztés ebbe az irányba halad, a legjobban a *Draytek Vigor 2910G* router *Content Security Management* tűzfalán mérhetjük le, amely az IM (MSN Messenger, ICQ stb.) és a P2P (eMule, DC, Torrent stb.) alkalmazásokat biztosítja.

A prémium routerekben forgalomszabályzást (QoS) is találunk, amelynek keretében a hálózati paraméterekkel megadhatjuk,

A ROUTER TELJESEN SZOKVÁNYOS CSATLAKOZÓIN SEMMI NEM UTAL, HOGY A LAN CSATLAKOZÓK BIZONY MÁR GIGABITESEK (NETGEAR RANGEMAX NEXT)

hogy melyik alkalmazás kapjon több és melyik kevesebb sávszélességet. Hatékonyabb, ha a teljes sávszélességet igénybe vevő letöltés mellett prioritást adunk még a *POP3* (e-mail) vagy *http* (web-) forgalomnak.

Különlegességek

Mennyivel jobb, ha az aránygyors webes konfigurációs felületen nem a portok számát kell memorizálnunk és beírunk, hanem csak a kiválasztott szolgáltatást és IP-címet kell megadnunk egy listában. Mint már említettük, egyes routerek a Port Forwardinghoz és QoS-hez is előre kitöltött listával kaphatók, így konfigurálásuk még egyszerűbb.

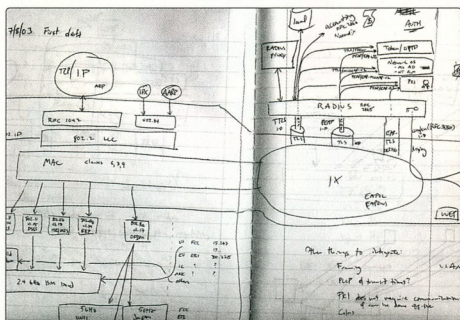
Mivel az otthoni felhasználók nagy részét nem érdekli más, csak az, hogy működök-e az alkalmazása, nagyon hasznos extra az *egyszerűsített adminisztrációs felület*. A sort jó két éve a

Linksys WRT-300N	Microcom AD2730/35	Netgear WPN824	Netgear WGT624	Netgear WNR834	SMC 7908 VoWBR	SMC WBR14T-G	SMC 2304 WBR-AG EU	U.S. Robotics USR 5461	Zyxel Prestige 660WH
Alphasonic	Fincom International	HRP Hungary	HRP Hungary	HRP Hungary	CHS Hungary	CHS Hungary	CHS Hungary	RRC Hungary	ZyDATA Hungary
www. linksys.hu	www.micro- com-ce.com	www.net- gear.com	www.net- gear.com	www.net- gear.com	www.smc.com	www.smc.com	www.smc.com	www.usr.hu	www.zyxel.hu
33 700	29 990	29 400	13 900	54 000	34 000	14 000	34 000	21 200	67 000
Draft 802.11n	802.11g	MIMO	SuperG	Draft 802.11n	802.11g	SuperG	802.11a+g	MAXg	802.11g+
240	54	108	108	300	54	108	108	125	100
3 db, beépített WPA2	R-SMA WPA	Belső (7 db) WPA-PSK	Beépített WPA-PSK	Belső (3 db) WPA2-PSK	2xR-SMA WPA-PSK	R-SMA WPA	Beépített (2db) WPA	R-SMA WPA2	R-SMA WPA-PSK
Draft 802.11n technológia, irányított lapantennával	Beépített ADSL2/2+ modemmel, automatikus sebességszabályozás (WAN), beállítások, tűzfal szinten is külön kezeltek minden portját, VideoBlast támogatás	Varázslós rendszerű konfigurálás (SmartSetup), saját domainnév, Trend Micro Home Network Security támogatással, rejtett DMZ, 2 VPN csatorna	Bővített biztonsági beállítások szülői felügyelethez, SmartWizard a biztonságos WiFi egyszerű beállításához	Egyszerűen konfigurálható WiFi biztonság, T változatos gigabites LAN portok (Gigabit edition, drágább) Top Dog eszközzel 300 Mbit/s sebesség	ATA adapter 2 analóg telefon számára, USB port külső háttértár számára (megosztott meghajtó), fejlett tűzfal	Gyors (EZ) WAN konfigurálás, ingyenesen letölthető MicNet, WiFi biztonsági program	Időzített tűzfal szűrés, több DMZ szerver (több publikus IP esetén), behatoló érzékelése, e-mail figyelmeztetés, korlátozható WDS	Egyedülálló MAXg technológia (nagyobb WLAN biztonság), telepített segítő szoftver, USB nyomtatószerver	Beépített ADSL 2/2+ modemmel, nagyon jó média sávszélességmenedzsment (MBM), egyszerű konfiguráció (Zero Configuration), fejlett tűzfal

Netgear indította el, éppen a RangeMax technológiájú routerével, amely kihasználta a Windows Universal Plug and Play funkcióját, és a kapcsolat beállításához már érthető (angol) konfigurációs varázslót használt, amely a sűgóval együtt a routeren futott.

Ez mind szép és jó, de ma már kevés: a routerek speciális funkcióit nehéz beállítani. A D-Link DIR-635-re és a Netgear WNR854T-re egyaránt jellemző a varázsló alapú beállítás, ahol – ha kérjük – éppen csak a legalapvetőbb adatokat kell megadnunk, amelyeket az internetszolgáltatóunktól kaptunk. Előbbi, USB portjának köszönhetően arra is módot ad, hogy a konfigurációt előre elkészítsük a számítógépen, majd azt a porton keresztül a routerre feltöltsük.

EZZEL KEZDŐDİK MINDEN IEEE SZABVÁNY KIDOLGOZÁSA: A VÁZLATTAL

Az ilyen egyszerűsített kezelői felületek előnye, hogy az IP-címek helyett az éppen kapcsolódott PC nevét adhatjuk meg, a portok nyitására pedig, hogy egy praktikus példával éljünk: 6112-6119 számok helyett Diablo II-vel kell megadnunk.

Az alapszolgáltatások mellett mást is be kell állítanunk, így például, ha routerünkön van ATA port egy vagy két analóg telefon számára (mint az SMC 7908VoWBR routeren), akkor a VoIP beállításával ugyancsak meg kell szenvednünk (noha valójában egyszerű a dolog, csak sok a vele kapcsolatos opció). Szerencsére egyre több szolgáltató előre konfigurálja az általa kínált routert, így még könnyebb a helyzetünk.

A hagyományos WAN és LAN portokon kívül más különlegeségeket is találhatunk egyes routereken: az üzleti felhasználásra szánt két WAN portos típusokkal egyszerre két szolgáltatóhoz csatlakozhatunk, a Draytek Vigor 2910G-je pedig ezek mellett tűzfalval és QoS funkcióival is kiemelkedik a mezőnyből.

Az utóbbi idők legnagyobb sikerű szolgáltatása az USB portra épül, ám a router kiválasztásakor érdemes ügyelni, néhány típus ugyanis ezen keresztül csak a nyomtatókat támogatja (nyomtatószerver), ezenkívül még akkor is, ha két port van rajta. A D-Link, SMC és jó néhány ASUS routeren ezekkel a csatlókkal külső tároló, USB pendrive vagy külső merevlemezház is működhet, így a hálózaton elérhetjük annak tartalmát, mi több, az ASUS WL500G-Premium még a torrentes fájlok automatikus, PC nélkülű letöltésére is képes. Emellett kétségtelenül azok a routerek atrnák majd sikert a piacon, amelyek beépített ADSL modemmel vannak ellátva, tehát kisebb energiafogyasztással és kevesebb kábellel számolhatunk, ha ezeket használjuk.

HARDVER

A *Microcom AD2730* és *AD2735* vezeték nélküli routerek webes menüjében külön szekció foglalkozik az ADSL opciókkal, amelynek beállítását egy „szerezd magad” csomag leírása alapján egyáltalán nem tartjuk megoldhatatlannak. A jövőben ezek a készülékek nagyon fontosak lesznek, támogatják az ADSL 2/2+ szabványt, és az egy-két szolgáltató hajlandó lesz támogatni őket, máris nagyobb lesz a lehetőség az igazi széles sáv elterjedésére.

A *Zyxel P-660H* és több modem nélküli készülék is rendelkezik a *Zero Configuration* opcióval, amely az ADSL vonal/kapcsolat típusának azonosítására szolgál. Nekünk csak a felhasználói nevet és jelszavunkat kell megadnunk, és máris működik a kapcsolatunk, méghozzá a vonal minőségéhez képest a legjobb sebességen. A *Microcom* routere támogatja a *VideoBlast* adatkezelést is, amely prioritást biztosít a hálózati multimédiás tartalomnak (streamelt filmeknek), így az nem akad meg, ha más okból terhelt a hálózat.

Ilyen multimédiátámogatást több WLAN router is kínál, *WMM support* néven, amely az olyan lejátszóknak nyújt kiemelt prioritást, mint az *ADS Media Link*, vagy a *Pinnacle Showcenter*. Talán nem véletlen, hogy több készüléken a *Triple Play* jelzést is felfedezhetjük, amely valójában egy szolgáltatást. Annnyit tesz, hogy a router egymás mellett tudja kezelni a video- (Video-On-Demand, MPEG2), audio- (VoIP) és adatkommunikációt, köztük a QoS szabályai szerint szabályozni is tudja a forgalmat. Nem kell már sokáig várniuk, már megjelentek az első *4play* jelzésű routerek is, ezek a felsoroltakon kívül a GSM valamennyi adatkommunikációs fajtáját is támogatják.

Mitől gyors az N?

Pár éve még a *MIMO* technológia volt az, amely megrongetta a WiFi világot: a különféle adattovábbítási trükkök egy időben több csomagot lehet küldeni és fogadni.

A *802.11n* a *MIMO* technológiára és az 1998-ban lejegyzett *Alamouti* kód enyhe változataira épül. Ez utóbbi egy matematikai képlet, amely a rendelkezésre álló antennák és az átküldött adat rajtuk vett jelei alapján (amelyek a falakról és más tárgyakról visszaverődnek, tehát többször érkeznek meg a célhoz) pontosan meg tudja mondani, mi is az adat. Az antennák számának a növelésével az adatátviteli sebesség is növelhető.

Melyiket válasszuk?

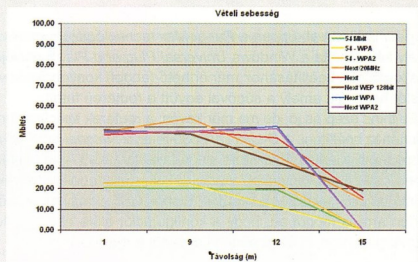
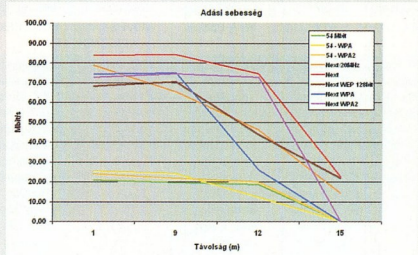
A nagy kérdés még nyitva áll, a ma kapható készülékek egyike sem tudja ugyanis a fentebb felsorolt összes funkciót. Így meg kell találnunk azokat, amelyek megfelelnek a céljainknak.

Kezdjük az otthoni felhasználással! Ha a vezeték nélküli adatátviteli sebesség számít, akkor biztosan *802.11n* szabványú routert kell választanunk. Ezek közül a *D-Link DIR-635* tűnik a legkönnyebben kezelhetőnek, gigabites LAN portjaival viszont a *Netgear WNR854T* érdemelte ki a minden tekintetben leggyorsabb jelzést.

Az automatikus letöltést páratlan módon csak az *ASUS WL-500G Premium* tudja megoldani, ehhez egyébként éjjel is működő PC-t kell használnunk. Ha az anyagokat rögvest meg is akarjuk osztani, akkor az USB portos router jelenti a megoldást, amelyre egy külső HDD házat kötünk, adattárnak. Jó választásnak tűnik, különösen akkor, ha az internetes telefonniát (VoIP) is használni szeretnénk, az *SMC7908VoWBR* és a *Linksys WRT-54G2P2*. Az irodákban más a helyzet, itt – ha megoldható –, jó szolgálatot te-

Sebesség és hatótávolság

A grafikonon lévő távolság zárt térben, rálátással, 2, 3 és 4 fal, illetve födém közbeiktatásával érthető. Nagyon jó, hogy két, 20 centiméteres téglafalat lassulás nélkül átvissz mindenféle kommunikáció (vasbeton falal nem mérünk), és csak három fal után kezd lassulni. A titkosítások kisebb hatótávolságban működnek gyorsan, hiszen a hibák nehezebben korrigálhatók használatukkor. A kliens felől nézett adatai és vételi sebesség különbségéről valószínűleg a PCMCIA kártya kis antennájának érzékenységét okolhatjuk, de még így is elég ahhoz, hogy HD minőségű filmet juttassunk le vezeték nélkül. A *Draft 802.11n* kevesebb csatornát foglaló 20 MHz-es üzemmódba ugyan kevesebb környező csatornát zavar, de ezáltal lassabb is. A méréshez a *Netgear RangeMax Next* kártyáját és routerét használtuk, amely ugyan nem kompatibilis a *D-Link 650 N* rendszerével, mégis jól példázza az új technológia sebességét, amelyet az összes *Draft 802.11n* rendszertől megkaphatunk, csak az azonos márkájú készüléket kell használnunk.

Név	Megjelenés	Frekvencia (GHz)	Adatátviteli protokoll, moduláció	Sebesség (Mbit/s)	Hatótáv zárt térben (m)	Megjegyzés
802.11	1997	2,4	CSMA/CA	02, jan	nem ismert	-
802.11b	1999	2,4	CSMA/CA	6,5-11	30	-
802.11a	1999	5	OFDM	25-54	15-20	-
802.11b+	2000-től	2,4	CSMA/CA, Burst	22, 33, 44	30	Nem IEEE szabvány
802.11g	2003. január	2,4	OFDM	25-54	30	IEEE hitelesítés: 2003. június
SuperG	2003-2004	2,4	OFDM, csatorna összefogás, tömörítés	108	120	Nem IEEE szabvány, Atheros chip
125 HighSpeed	2004	2,4	OFDM, csomag „burst”	125	30	Nem IEEE szabvány, Broadcom chip, más néven: SpeedBooster, Afterburner, stb.
MAXg	2004	2,4	n. a.	125	50	US Robotics chip
MIMO, SRX	2005	2,4	OFDM, MIMO	240	50	Nem IEEE szabvány, SRX: Speed and Range eXpansion (Linksysnél)
802.11n	2006. április	2,4 v. 5	OFDM, MIMO	200-540	50	IEEE hitelesítés: 2006. április
Bluetooth 2.0 (802.15.1)	2004	2,45	AFH, EDR	3	1-100	Sok módosításon esett át, kezdetben sok inkompatibilitás
Ultra Wideband	2006	3,1-10,6	OFDM	1-10, 1-2 Gbit/s	10, jan	A Wireless HDMI alapja, a kisugárzott teljesítmény nagysága is adatot hordoz
WiMAX/Hiperman (802.16)	2008-2009	2-11, 10-66	OFDM	70	100 km	-

het egy második WAN interfész, valamint az ISDN vagy analóg backup vonal. A biztonság is fontos, szerencsére a *Draytek Vigor* család legtöbb tagja ebben is erős, ráadásul találunk közöttük a backup vonal, VPN és VoIP támogatás kombinációinak megfelelő típusokat is WLAN-nal és anélkül.

Ha céges hálózatunk már kiépült, de vezeték nélküli hozzáférést kell biztosítanunk, akkor a routernek támogatnia kell a *WPA2* titkosítást, és az sem árt, ha a jelszavakat rendszeresen cserélő

Radius (vagy más) szerverrel is együtt tud működni. Ha irodánk nagy területű, de több UTP kábel lefektetése nem megoldható (pl. nem akarjuk, hogy két ház között szabad legyen a vezeték), akkor a routernek a *WDS-t* is ismernie kell.

A garancia megszűnése miatt nem szoktunk „barkács” megoldást ajánlani, de az ilyen esetekben a legjobb, legrugalmasabb megoldás az, ha egy *Linksys WRT-54GL* firmware-ét alakítjuk át, mondjuk az *OpenWRT*-vel.

MK Computers

Megoldás mindenre

NAGYKERESKEDÉS

Aver TV Hybrid+FM Cardbus

Aver TV Hybrid+FM PCI

Aver TV Go 007 FM Plus

Aver TV Box 7

15"-19" LCD-k

Vizszontaladók jelentkezését várjuk !

MK Computers Kft.

www.mkcomputers.hu info@mkcomputers.hu

Újdonság a DrayTek -től

Vigor 2910 család

Kibővült funkciók:

Dual WAN

SuperG™ Access Point

Wireless VLAN és

Sebesség szabályozás

Wake -On -LAN

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 Fax.: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

Személyi mozi

Hordozható filmlejátszók

A zenehallgatást forradalmasító MP3 filmes megfelelője az MPEG4. Abban is hasonlít muzsikáló rokonára, hogy kihasználására hordozható lejátszókat építettek – ezek a személyi médialejátszók, röviden PMP-k. Hat népszerű típust ismertetünk részletesen.

Szerző: Rosta Gábor

Kezdetben csak hangot (MP3-at) tudtak lejátszani a kisméretű digitális eszközök, de a fejlődésük megállíthatatlannak tűnik. A vásárlók kegyeiért folytatott ádáz küzdelemben a gyártók igyekeznek egyre több szolgáltatást belezsúfolni lejártszóikba. A plusz funkciók között gyakran találkoznak fotók, videók lejátszásával, így végül különálló kategória született, a *PMP* (*Personal Media Player*, személyi médialejátszó).

A klasszikus MP3-lejátszóval ellentétben a PMP-ken nem csak „érdekesség” a filmlejátszás. Ugyanis tárolókapacitásuk, elemélettartamuk, képernyőjük mérete valóban lehetővé teszi, hogy kedvenc filmünket végignézhessük például egy hosszabb úton – és persze a teljesítményük is elég jó a dekódoláshoz.

Lássuk először, melyek egy tipikus PMP jellemzői. Az első és legfontosabb a tárolókapacitás – mivel a flashmemóriás lejártszókra (ma a legnagyobbak 8 GB körül járnak) csak kevés film fér el, a mai médialejártszók kivétel nélkül merevlemezsek, általában 20–60 GB-os kapacitással. Amennyiben otthon már meglévő filmjeinket nem szeretnénk újratömöríteni, ekkora helyen akár 80 filmet is eltárolhatunk – unatkozni tehát biztosan nem fogunk. A filmek lejátszása mellett a PMP-k természetesen megőrizték elődjeik szolgáltatásait is, tehát a tárolókapacitást fotók, zenék és gyakran más formátumú fájlok hordozására is felhasználhatjuk.

Nagyon fontos jellemző a képernyő mérete és felbontása. A piacon lévő termékek alapvetően három csoportba sorolhatók: a legtöbbször a tenyészármitógépekből is is-

Ajánlatunk

A legjobb PMP-k kiválasztásakor meglehetősen nagy gondban voltunk, hiszen igazából minden egyes készülék valamilyen díjat érdemelne – a vásárló elvárásától függően ugyanis bármelyik jelentheti a legjobb megoldást. Azok számára, akik elsősorban egy nagyon barátságos, könnyen kezelhető és szinte csak lejátszóként funkcionáló eszközt szeretnének, az *Apple iPodai* járnak a legjobban. Mérete, súlya miatt ez a legjobban hordozható készülék is egyben, és bár kijelzője a legkisebb, egy ember számára még élvezhető képet ad (sajnos elemlettartama filmnézés közben nem a legjobb).

Klasszikus PMP-ként a legjobb az *iAudio A2*. Szolgáltatási színvonala és kijelzője magasban a többiek fölé helyezi, ráadásul elemlettartama is nagyon jó (5-6 órát könnyedén kibír). Hátránya le-

het nagy mérete és viszonylag magas ára is. Amennyiben ez utóbbi különösen zavaró lenne, a legjobb vételnek a 40 Gbájtos *MELE PMC-200* tűnik. Kivitele és mérete ugyan elmarad a többiekétől, még sincs oka a szégyenkezésre, mert szinte fél áron képes ugyanarra, mint drágább versenytársai.

mert, 3–3,7 hüvelykes képtáplójú, 320×240 pixeles felbontású kijelzőt használnak, természetesen fekvő elrendezésben. A *Creative Vision:M* és az *Apple iPod* ennél kisebb, 2,5 hüvelykes, de ugyanígy QVGA felbontású TFT képernyővel dolgozik – igaz, gyakorlatilag az összes PMP rendelkezik tévékimenettel is a nagyobb képre vágyók számára. A legkülönlegesebb ezen a területen az *iAudio A2*, amely nemcsak nagyobb – 4 hüvelykes – monitort kapott, hanem képaránya is jobban illeszkedik a megcélzott feladathoz: a 480×272 képpontos kijelző 16:9-es. Bár szigorúan véve nem PMP, mégis sokan használják filmnézésre a *Sony* hordozható játékgépét, a *PSP-t*, amelynek szintén 16:9-es képarányú (szintén 480×272 pixeles), 4,3 hüvelykes kijelzője kiválóan megfelel a filmeknek is.

A számítógéphez való kapcsolódásra kivétel nélkül USB 2.0-s csatlakozó szolgál, tehát nem kell órákat várnunk egy-egy film áttöltésére. Emellett több PMP-n kártyaolvasót is találunk, amely ideális megoldás fényképezőgépek kártyáiról a képek gyors átméretezésére, illetve terjed az USB-hoz szolgáltatás is. Ez utóbbi lehetővé teszi, hogy digitális fényképezőgépet, kártyaolvasót vagy pendrive-ot csatlakoztathassunk a masinához, és az azokon tárolt adatokat is elérhessük.

Apple iPod

Az Apple által kitalált, tervezett és gyártott iPodot valószínűleg mindenki ismeri – azon kívül, hogy szinte egyeduralkodó az MP3-lejátszók piacán, gyakorlatilag egy egész iparágat teremtett (egész konkrétan az iPodot utánozó MP3-lejátszók piacát), ráadásul fehér színe önmagában is divattá vált: a trendi elektronikai eszközök szinte kivétel nélkül ilyen színben (is) kaphatók.

A „nagy”, azaz merevlemezű iPod legújabb, idén év elején bejelentett generációjának nagy ugrás volt a termék életében – az

eddig csak zenék és később képek megjelenítésére alkalmas készülékek megváltoztatták a kijelzőt, és lehetővé tették a filmek lejátszását is. Eppen cikkünk írásának idején jelentette be *Steve Jobs* a továbbfejlesztett változatot, amely immár 30 és 80 Gbájtos kivitelben is kapható, illetve elődijéhez képest javították a kijelző fényerejét is.

Az iPod méretét tekintve a legkisebb PMP-k közé tartozik, persze ezért cserébe kijelzője sem valami hatalmas, mint már említettük, mindössze 2,5 hüvelykes. Mivel társasági filmnézésre még a 4"-os képtároló sem elég nagy, ez a valóságban nem akkora hátrány, mint ahogy a 320×240 pixeles felbontás is megfelelő minőséget nyújt.

Ha társaságban akarunk filmet nézni, használhatjuk a videokimenetet (amely a fülhallgató-kimenetben bujlik meg, tehát használatához speciális kábelre lesz szükségünk). Ezen keresztül bármilyen kompozit bemenettel rendelkező eszközön (té-

A jövő hálózata – a jelenben

Japan megbízhatóság, japán precizitás

8 portos keyboard/video/mouse switch

Keresse a legközelebbi ATI-partnert!

www.alliedtelesyn.hu

Connecting The IP World

- 3 szinten kapcsolható – összesen 512 számítógépet tud irányítani
- Támogatja a Microsoft Intellimouse-t
- Szinkódolt portok (video, billentyűzet, egér)
- Kompatibilis az összes operációs rendszerrel
- Hot-pluggable OSD kijelző

 Allied Telesyn

vé, projektor és így tovább) megjeleníthetjük a lejátszó képét.

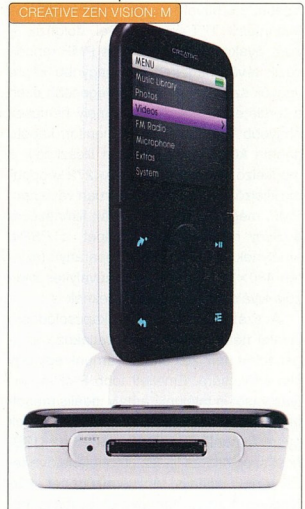
A filmek, zenék vagy fotók átvételére, valamint a beépített akku töltésére USB 2.0-s csatlakozó szolgál. Mivel külön hálózati töltőt nem kapunk (vásárolni éppen vásárolhatunk), így a számítógéptől távol a lemerült iPoddal nem sok mindent tudunk kezdeni – erre hosszabb út előtt érdemes odafigyelnünk.

A zenék, képek és filmek átvételére természetesen az iTunes-t használhatjuk, amely ugyan rendkívül barátságos program, de egyelőre éppen hazánkban nem érhető el, és amelynek legnagyobb vonzereje az online zeneközpont. Az átmásolt fájlok között a legendásan egyszerű és jól használható

felhasználói felület és kezelőpanel (a *Click Wheel*) segítségével kereshetjük.

Az iPod elsősorban lejátszó, és a cég nem is szándékozik egyelőre egyéb szolgáltatásokkal bővíteni készülékét – sem felvételei lehetőségeket, sem FM rádiót nem találunk rajta, egyedüli extraként az Outlookkal való szinkronizálást említhetjük meg. Az iTunes használata nélkül csatlakoztatott iPodot rendszerünk hordozható merevlemezként látja, tehát fájlok hordozására és mentésére is használható (fontos, hogy az iTunes-szal felmásolt adatokat ilyenkor nem látjuk).

Fontos „tartozék” még a lejátszó alján található univerzális csatlakozó, amelyhez kapcsolódni tud, a nagy teljesítményű hangfaltól az apró rádióadón keresztül az egyre több autóban lévő dokkológ minden.

Creative Vision:M

A *Creative* régóta próbálkozik az Apple legyőzésével (jobb mondvá utolérésével), és ennek a küzdelemnek az egyik legjobban sikerült „terméke” a *Vision:M*, amely mindazt tudja, amit az iPod – és még pár extra szolgáltatást is nyújt. A többféle – többek között fehér és fekete – színben is kapható lejátszó méreteit tekintve nagyjából megfelel nagy versenytársának, egyedül vastagsága nagyobb annál. A plusz méretet a nagyobb kapacitású akkumulátor indokolja, amelynek köszönhetően elemélet-

tartama jelentősen meghaladja riválisáét. Külsőalakjában a két lejátszó meglehetősen hasonló egymásra, a legfeltűnőbb különbséget a *Creative* eltérő kezelőfelülete jelenti. Mivel az Apple nagysikerű *Click Wheel*-jét nem használhatták, ugyanakkor nem akartak lemondani az érintőpanelről

Médialejátszók

Készülék	Apple iPod	Creative Zen Vision:M	COWON iAudio A2	Mele PMC-200	Sony PSP	Fujitsu Siemens Pocket LOOX C550
Forgalmazó	Apple Mo.	Ramiris	Infopatika	ATCOMP	Sony Hungária	Fujitsu Siemens
Internet	www.apple.hu	www.ramiris.hu	www.infopatika.hu	www.mp3center.hu	www.sony.hu	www.fujitsu-siemens.hu
Kapacitás (GB)	30/60	30/60	20/30	40	-	-
Bővítési lehetőség	nincs	nincs	nincs	cserélhető merevlemez	Memory Stick + UMD	SD
Kijelző	2,5", 320×240	2,5", 320×240	4", 480×272	3,5", 320×240	4,3", 480×272	3,5", 640×480
Extra szolgáltatások						
USB host	-	csak a 60 GB-osnál	+	+	-	+
Felvétel (hang/video)	-	+/-	++	+	-	+/-
Kártyaolvasó	-	-	-	-	+	+
FM rádió	-	+	+	-	-	-
Távírányító	-	-	-	+	-	-
Tömeg (gramm)	136/157	163/178	298	285	260	160
Ár (bruttó, Ft)	102 999/129 990	99 900 (bev. alatt)	119 900/129 900	64 500	kb. 65 000	116 000

sem, ennek eredménye egy szép, de nem valami jól használható „tapipad” lett. Bár az első próbálkozások óta a cég nagyon sokat javított ezen az eszközön, használata még mindig igényel némi megszokást.

A 2,5 hüvelykes, 320×240 pixeles felbontású kijelző gyönyörű színekkel és kiváló fényerővel rendelkezik. Funkcióit tekintve a Vision:M a nagyobb tudású készülékek közé tartozik, az egyszerű lejátszásokon kívül ugyanis saját mikrofonjának segítségével diktafonként is használható, de hangfelvételeit a beépített FM rádióról is készíthetjük.

A filmek mellett természetesen képeket (JPEG) és zenét is lejátszhatunk, ráadásul a készülék hordozható háttértárként is funkcionálhat. A média átvételre szolgáló program annyira ugyan nem barátságos, mint az iTunes, de jól használható, ráadásul itt is van lehetőségünk az Outlookkal történő szinkronizálásra.

A Zen Vision:M egyik gyenge pontja a dokkoló: ahelyett, hogy a legfontosabb csatlakozók mind a készüléken kaptak volna helyet, erre a dobozban található apró kiegészítőt használhatjuk. Ez a lejátszó alján található konnektorhoz csatlakozik, és

ezen található az USB 2.0 port, a tápcsatlakozó (hálózati adaptert is kapunk), valamint a tévékimenet szerepét betöltő AV-kimenet is.

COWON iAudio A2

Az eddigiekkel ellentétben az iAudio A2 a klasszikus PMP vonalat követi, azaz formaterve és méretei már valóban lehetővé teszik a saját képernyős filmmézést. A készülék tervezői, felismerve, hogy a filmek java része szélesvásznú, 4 hüvelykes, 16:9-es kijelzővel szerelték fel. Ennek felbontása 480×272 pixel, minősége pedig kiváló. Mivel a képaránynak köszönhetően a 272 sort jól kihasználhatjuk (nem kell az alsó-felső sötét csíkokra feláldozni a kép nagy részét), a lejátszott filmek borotvaélesek.

A készülék tudása első osztályú – a filmek, képek és zenék lejátszásán kívül külső merevlemezként és FM rádióként is használhatjuk. Felvenni hangot a beépített mikrofonból, a vonalszintű bemenetről, illetve a rádióból tudunk. Igazi extra az USB OTG (On the Go) csatlakozó, amelyen keresztül például digitális fényképezőgépekről vagy pendrive-okról is átmásolhatjuk az adatokat a gépbe épített merevlemezre.

Mivel kompozit videobemenettel is rendelkezik, mozgóképek rögzítésére is képes, 640×480 pixeles felbontásban és 1 Mb/s sávszélességgel, amely egyértelműen jobb képmínőséget ad, mint például egy közönséges VHS videomagnó.

Örömmel tapasztaltuk, hogy az A2 a sok funkció ellenére is meglehetősen könnyen kezelhető joystickja és négy (ebből három „softveres”) gombja segítségével. A navigációra és a különféle üzemmódok eléréséhez szolgáló menü is logikus felépítésű. Az iAudio adatokkal való feltöltésére egyszerűen a Windows Explorer használható, a lejátszani kívánt fájlokat ugyanis elég az egérről áthúznunk a készülékre. Ez

Infopatika

www.infopatika.hu

MP3 City

MP3 bemutatóterem: Korner Audio, Bp. VI. Szondi utca 31. Lurdy Ház - Albacomp

Westend City - Sony Szalon   Árkád Üzletközpont - Kodak Üzlet

Alternatívák

A kifejezetten médialejátszásra tervezett PMP-k mellett több más olyan eszközt is találunk, amelyek elsődleges feladatok mellett videó/zene- és képmegjelenítésre is alkalmasak. Sokan használnák például erre a célra a Sony nagy sikerű, hordozható játékkonzolját, a *Playstation Portable*-t (PSP). A PSP alapvető jellemzői – 4,3 hüvelykes, szélesvásznú, 480×272 pixeles felbontású kijelző, méretek és súly – tökéletes PMP-vé teszik. Legnagyobb hátrányát a beépített merevlemez hiánya jelenti, adataink tárolására ugyanis a Sony két saját fejlesztése, a *Memory Stick* memóriakártya és a kisméretű DVD-re emlékeztető, 1,8 Gbájtos UMD lemez használható.

Sajnos ezek egyike sem képes a merevlemezrel összemérhető módon olcsó és nagykapacitású tárhely biztosítására – már csak azért sem, mert az UMD lemezek írása nem megoldott, így ezekre legfeljebb „bolti” filmek kerülhetnek. Kezelés és szolgáltatások tekintetében a PSP nem sokkal marad el a dedikált eszközöktől, de természetesen a speciális funkciók – például a felvétel lehetősége vagy a feliratok kezelése – hiányoznak.

A másik, médiafájlok lejátszására is használható eszköz a tényérszámítógép, a PDA. A Windows XP „butított” változatának is feltehetően Windows Mobile operációs rendszer szerves részét képező Media Player a legtöbb fájlformátummal megbirkózik, de sokkal jobb eredményt érhetünk el a TCPMP lejátszóval – már csak azért is, mert ez támogatja a DivX/XviD kódolókat is. Mivel itt nem dedikált eszközről, hanem egy valóban univerzális miniszámítógépről van szó, a készülék tudását az általunk feltöltött program képességei határozzák meg. A jelenleg piacon lévő PDA-k általában 320×240 vagy 640×480 pixeles képernyőkkel rendelkeznek, méretük leggyakrabban 3,5-től 4 hüvelykig terjed.

A csúcskategóriájú *DELL Axim 51v* különlegessége, hogy monitor-kimenettel is rendelkezik, de ez egyáltalán nem általános, a többi PDA-n ilyen nem találunk. Igényesebb filmnézésre remekül megfelel például az *Acer n310* vagy a *Fujitsu-Siemens C550*, amelyek egyaránt VGA felbontású kijelzővel rendelkeznek.

A PSP-hez hasonlóan a szűk keresztmetszetet itt is a tárolókapacitás jelenti – a készülékek belső memóriája legfeljebb rövid klipet tárolására elegendő, filmek hordozására tehát SD (ritkábban CF) kártyát kell használnunk.

egyfelől nagyon leegyszerűsíti a használatát (hiszen bárhol, bármilyen számítógépről másolhatunk rá adatokat), másfelől rábírja a felhasználót arra, hogy áttekinthető könyvtárstruktúrát használjon, ennek hiányában ugyanis a filmek/zenék megtalálása meglehetősen nehézkessé válik. Az A2 merevlemezén való navigáció könyvtár-szerkezet szerint történik, tehát a megfelelő elnevezéssel alaposan megkönnyíthetjük a dolgunkat.

A lejátszó képes az összes elterjedtebb videóformátum (DivX, XVID, ASF és így to-

vább) lejátszására, amelyeket pedig nem tud értelmezni, konvertáló szoftverrel alkíthatjuk át (feltéve, hogy számítógépünk rendelkezik a megfelelő kodekekkel). Különlegessége, hogy képes a feliratok megjelenítésére is, sajnos az ékezetekkel már kevésbé boldogult.

MELE PMC-200

A kínai gyártmányú *MELE PMC-200* talán nem rendelkezik akkora hírnévvel, mint ismeretebb versenytársai, ám ezért cserébe jóval olcsóbb is. A 40 Gbájtos tárolókapacitású (de 2,5 hüvelykes merevlemezrel bővíthető) lejátszót 3,5 hüvelykes, QVGA felbontású kijelzővel látták el. Bár kivitele és különösen menüjének kinézete jóval egyszerűbb az eddig bemutatott lejátszóknál, tudásintjé nem igazán marad el tőlük.

Az alapvetően filmek, képek és zenék lejátszására készített PMC-200 a szövegfájlok megjelenítésére is képes. Ugyan a kézikönyv ezt e-booknak hívja, de azért a PMP-n való könyv olvasás még nem igazán kényelmes, inkább csak a rövidebb jegyzeteket lehet így átnézni.

Ami a készülék kulalakjait illeti, ez jónak mondható, az anyagválasztás, az összerakás és a kidolgozás is igényes, egyedül a méretekkel voltak problémáink – a PMC-200 még a jóval nagyobb kijelzőző iAudio A2-nél is nagyobb. A kezelhetőséggel elégedettek lehetünk, a nagyméretű joystick és a két fontosabb gomb könnyen, egy új-

jal működtethető, és ugyan a menü reakcióideje lehetne valamivel rövidebb, felépítése kelendő logikus és áttekinthető. Mivel a MELE számítógépre csatlakoztatva egyszerűen külső merevlemeznek látszik, adatokkal való feltöltésére egyszerűen a Windows Explorer (Total Commander stb.) használható. Tekintettel arra, hogy saját adatbázissal nem rendelkezik, így a könyvnyű keresést lehetővé tevő könyvtárstruktúra létrehozása ránk hárul.

A készülék által lejátszható fájlformátumok skálája meglehetősen széles, így például boldogul a VOB formátummal is – azaz elvileg a nem másolásvédett lemezeket tömörítés nélkül is átvihetjük rá (persze ennek a valóságban leginkább akkor van értelme, ha időt akarunk megtakarítani). A PMC-200 boldogul az SRT formátumú feliratokkal. Mivel tévékimenettel is ellátott, a műsor megtekintésére nagyobb képméret is lehetséges van. Erre funkció különlegessége, hogy nemcsak kompozit, de teljes PAL felbontású (704×576) komponens jel kiadására is képes, amely a lehető legjobb minőséget adja például az eredeti DVD filmek megtekintésekor. A készülékhez mellékelt távirányító tovább segíti a társasági, háziulibis felhasználást.

Végül, de nem utolsósorban megtalálható rajta az A2 kapcsán már említett USB OTG csatlakozó is, azaz nyaraláskor kiválóan használható a megtelt memóriakártya elmentésére.

CP

Nyereményjáték "Őskövület kerestetik" pályázat

Ósdi, ezeréves gépet használ?
Ideje lenne lecserélni!

Nyerjen egy **300 000 Ft** értékű
csúcskonfigurációs
DTK számítógépet, vagy
az 5 db féléves
CP-előfizetés egyikét!

Keressük Magyarország legöregebb, még működő és lehetőleg
használatban lévő számítógépét!

Nevezzen be a pályázatunkra és játsszon velünk!

Írja meg az Ön „őskövület”-számítógépének típusát, paramétereit,
rövid történetét, hogy mikor és milyen célból vette, illetve jelenleg mire használja.
A pályázathoz fotókat is küldhetnek a gépről.

Jelentkezés: palyazat@cpanorama.hu

Jelentkezési határidő: október 19.

Sorsolás: október 20.

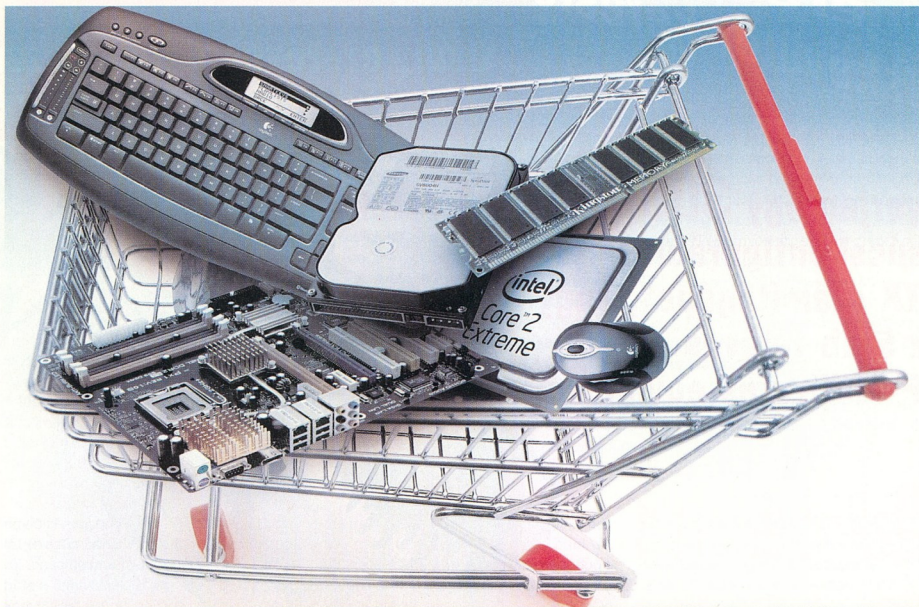
A sorsolást követően a legrégebb gépek történeteit a novemberi számunkban közöljük.

További részletek: www.cp.hu

 **DTK
Computer**

Hogyan vegyünk PC-t?

Konfigurációvásárlás

Ha számítógépet vásárolunk, több lehetőség közül választhatunk. Elmegetünk valamilyen hipermarketbe, vásárolhatunk a nagyobb gyártók gépei vagy a kisboltok előre összeállított konfigurációi közül, kérhetünk egyéni ajánlatot, de akár magunk is összeválogathatjuk az alkatrészeket. Az alábbiakban szemügyre vesszük valamennyi változat előnyeit és hátrányait.

Szerző: Hígyed Gábor

PC a bevásárlókocsiban

Kezdjük a sort a hipermarketekkel és a nagyobb elektronikai áruházakkal. Ezekben az üzletekben neves nagykereskedések által, többnyire márkás alkatrészekből összeállított konfigurációk találhatóak – ez érthető is, hiszen a bevásárlóközpontok rendszerint több száz gépet rendelnek meg.

A konfigurációk összeállítását a boltok rendszerint a számítástechnikai nagykereskedésre bízzák, mindössze azt kötik ki, hogy a gépek ára meddig mehet el. (Figyelembe véve, hogy a gépeket egy szélesebb felhasználói rétegnek szánják, ez a határ többnyire alacsony.)

Azzal együtt, hogy a gépek összeszerelésére és az egyes alkatrészek minőségére vonatkozóan nem lehet panaszunk (általában), a konfigurációk összeállításába számos helyen beleköthetünk. Több tipikus hiba is előfordul. Az egyik, hogy a minél kedvezőbb ár érdekében gyakran elavult technológiákat építenek be (pl. még ma is akadnak AGP-s videokártyával szerelt gépek, a SATA csatlóaljú merevlemezek pedig igazán ritkaságszámba mennek).

Problémákhoz vezethet az alkatrészek összeférhetlensége is. Gyakran előfordul például, hogy a csúcskategóriás processzor

mellette közepkategóriás vagy belépőszintű videokártya, illetve mindössze 512 Mb-át memória kerül. Könnyen belátható, hogy egy „számla” gyengébb processzorral, de 1024 Gb-át memóriával összességében gyorsabb gépet kapnánk. Ha azonban valaki ért a számítógépekhez, és ismeri az egyes alkatrészek teljesítményét, könnyen megmondja azt is, hogy a hipermarketek kínálatában van-e olyan gép, amely számára megfelelő vagy sem.

Csak hogy a hipermarketekben inkább azok vásárolnak, akik nem értenek (túlságosan) az informatikához, s akiknek így a megfelelő választáshoz szakszerű segítségre lenne szükségük. Ezt pedig – olyan színvonalon, mint egy szakboltban – nem kaphatják meg. A bevásárlóközpontokban dolgozó eladók sajnos nem elég képzettek ehhez, s ha az egyszerűbb kérdésekre tudják is a választ, a részletekkel általában már nincsenek tisztában. Sok múlik tehát a szerencsén: ha jó időben, jó helyre megyünk, akkor hasznos segítséget kapunk a vásárláshoz, rosszabb esetben viszont férlátéjköztetésre számíthatunk.

De nem ez az egyetlen probléma! A kínálat például majd minden esetben tökéletesen rugalmatlan, azaz a polcon látunk 6-12-féle összeállítást, s azok közül kell választani – még arra sincs lehetőség, hogy a boltban memória- vagy HDD-bővítést kérjünk. Emellett a gépek hátoldala le is van „ragasztva”, így ha egyedül akarjuk megoldani a bővítést, elvész a garancia.

Általánosságban véve a „háttérszolgáltatásokkal” kapcsolatban is negatívum a tapasztalatok. A gépek nagy részére operációs rendszernek például az ingyenes Linux valamelyik változata kerül a Windows helyett – ez tipikusan nem az a megoldás, amire a bevásárlóközpontok célközönsége vágyrna! A garancia időtartama a szokásos, azaz a konfigurációk esetében 12 hónap, a monitorokra pedig általában 3 év. (Eltérések persze mindkét esetben és mindkét irányban lehetnek!) A garancia helyszíne viszont rendsze-

Konfigurációajánló

Próbára tettünk néhány kiskereskedést, és bekértünk 1-1 árajánlatot multimédiás és játék-PC „témakörben”. A beérkezett gépek adatait és a tájékoztató (bruttó) árakat a táblázatunkból olvashatják ki. Elmondható, hogy – bár a cégek valamennyien kicsit másképpen képzik el az ideális gépet – valóban mindannyian jól használható összeállításokat küldtek be!

Szoftverek telepítése

Vegyük figyelembe, hogy az egyéni gépösszeállítás nem ér véget a hardverek összeszerelésével. Először is be kell állítanunk a BIOS-t, a PC működéséhez pedig operációs rendszerre is szükségünk lesz. Ezt nemcsak telepíteni, hanem finomhangolni is kell. Az optimális működéshez meg kell keresnünk és le kell töltenünk az internetről a hardverekhez illeszkedő legfrissebb meghajtóprogramokat is. Ahol csak lehet, érdemes dobozos vagy jobb kiserelésű termékeket vásárolni: az alaplapokkal rendszerint vírusirtót és DVD-lejátszó programot, a DVD-írókkal pedig az adatégetésre használható alkalmazást is kapunk.

rint a beszállító cég telephelye – többnyire a belvárosban, rosszabb esetben esetleg Budapest közelében valahol. Az eddig elmondottakból talán mindenki számára nyilvánvaló, hogy a bevásárlóközpontok nem ajánljuk számítógép vásárlásához – inkább látogassunk el valamilyen szakboltba, amelyek többsége szombat délelőtt is nyitva tart, hogy mindenkit fogadni tudjanak.

Szakboltok

A szakboltok szinte minden szempontból a másik végletet képviselik. A választék nagy: a slágertermékekből (pl. az éppen a legjobban ár/érték arányt felmutató videokártyából, processzorból vagy éppen merevlemezéből) van bőségesen, a más teljesítmény-, illetve árkategóriát képviselő termékekből viszont általában csak 1-1 példány. A kisboltok általában 2-3 „nagykerrel” állnak kapcsolatban, így mindegyiknél kialakult egy rendszer, hogy mely alaplap, videokártya, tv-tuner stb. márkákat részesítik előnyben. Ha valamiből éppen nincs készleten (mondjuk azért, mert elfogyott, vagy mert 150 000 forintos videokártyáért és 50 000 forintos merevlemezért elég ritkán jönnek be csak úgy), rendelésre akkor is beszerezhető többnyire 1, esetleg 2 napon belül.

Komplett konfigurációt természetesen a számítástechnikai szaküzletekben is vásárolhatunk. A katalógusokban rendszerint többféle összeállítást is találunk, amelyekre inkább csak ajánlásokként, nem pedig ultimátumként (vagy ezt veszed, vagy semmit!) kell tekintenünk. Egyfelől azért, mert egyáltalán nem biztos, hogy az adott géptípushoz valamennyi alkatrész raktáron van, másfelől azért, mert az ideális gépet csak a vásárlók egyedi igényeinek felmérése után lehet ajánlani.

A kisboltok eladói értik a dolgukat, így elég néhány egyszerű kérdést feltenniük (például arra vonatkozóan, hogy mire szeretnénk majd használni a gépet, vagy hogy milyen rendszerességgel tervezzük majd a későbbi bővítéseket, akarunk-e internetezni, van-e már PC a háztartásban stb.), hogy megfelelő gépet ajánl-hassanak. Lehetőséges, hogy ugyanabból az alapkonfigurációból kiindulva valakinek a meglévő 1 Gb-át memória mellé további 1024 Mb-át ajánlanak, míg másnak azt mondják, hogy minden tökéletes, sőt a videokártyából és a processzorból akár olcsóbbat

HARDVER

Konfigurációk

						
	QWERTY Multimedia	QWERTY Gamer	AQUA Cinema Feeling	AQUA Brutal Game	Gépház Media	Gépház Power
Ház	ATX midi torony	Deluxe MG760	Aspire X-Plorer (fekete)	Gigabyte Aurora (ezüst, plexi oldallappal)	ASUS P1-PH1 (barebone)	Aspire X-Cruiser (fekete)
Tápegység	350 wattos	Chieftec 400W	Q-TEC 450W	Q-TEC 450W	200 wattos	Coolink 500W
Alaplap	MSI K9N Neo-F	ASUS P5LD2	ASUS M2N-E	ASUS P5B	ASUS P1-PH1 (ATI XPRESS200)	Gigabyte GA-965P-DQ6
CPU	AMD Athlon 64 3200+ (AM2, dobozos)	Intel Core 2 Duo E6300 (dobozos)	AMD Athlon 64 X2 3600+ (AM2, dobozos)	Intel Core 2 Duo E6300 (dobozos)	Intel Pentium D 2,6 GHz	Intel Core 2 Duo E6300 (dobozos)
RAM	Kingston 2x512 MB, 533 MHz (DDR2)	Corsair Value 2x1024 MB, 677 MHz (DDR2)	KingMax 512 MB, 667 MHz (DDR2)	KingMax 2x512 MB, 800 MHz (DDR2)	KingMax 2x512 MB, 533 MHz (DDR2)	KingMax 2x512 MB, 800 MHz (DDR2)
Billentyűzet	105 gombos magyar	Logitech LX700 Cordless (magyar)	Genius Luxmate 3000 (magyar)	Logitech EX110 Cordless (magyar)	opcionális	opcionális
Egér	Optikai, 3 gombos				opcionális	opcionális
VGA	OEM nVidia GeForce 7300GT 256MB	ASUS EN7900GS 256MB	Club3D GeForce 7600GS 256MB	Gigabyte GeForce 7900GT 256MB	integrált	Gigabyte GeForce 7600GT
FDD	van	van (fekete)	van	van	van (fekete)	van
HDD	Samsung 200 GB (SATA-II, 8 MB)	Samsung 250 GB (SATA-II, 8 MB)	Samsung 200 GB (SATA-II, 8 MB)	Samsung 300 GB (SATA-II, 8 MB)	Western Digital 200 GB (SATA-II, 8 MB)	Western Digital 200 GB (SATA-II, 8 MB)
Optikai meghajtó	DVD-RW, LG-H10N	DVD-RW, LG-H10N (fekete)	Pioneer DVR-111D	Pioneer DVR-111D	DVD-RW, LG-H10N (fekete)	Samsung SH-W163 (SATA)
Hangkártya	Integrált (7.1 csatornás)	Integrált (7.1 csatornás)	Integrált (7.1 csatornás)	Integrált (5.1 csatornás)	Integrált (5.1 csatornás)	Integrált (7.1 csatornás)
Hálózati kártya	Integrált (Gbit/s)	Integrált (Gbit/s)	Integrált (Gbit/s)	Integrált (Gbit/s)	Integrált (100 Mbit/s)	Integrált (Gbit/s)
Egyéb	AverTV Hybrid FM + PCI (analóg +DVB-T) tv-tuner	-	Genius SW 5.1 3D Home Theater Deluxe (fekete)	Creative Inspire 2.1 SBS 390	PCTV Analog Pro PCI	-
Ár	155 900 Ft	288 900 Ft	201 300 Ft	301 620 Ft	133 000 Ft	238 000 Ft
Ajánlott monitor	Hanns-G HU196DG 49 900 Ft	LG L1952T-BF 73 900 Ft	Acer AL1916WS 59 760 Ft	Acer AL1916WS 59 760 Ft	Acer AL1916WS 54 000 Ft	Acer AL1716AS 46 197 Ft
Operációs rendszer	Microsoft Windows XP Professional, magyar OEM 42 800 Ft	Microsoft Windows XP Professional, magyar OEM 42 800 Ft	Microsoft Windows XP Home, magyar OEM 27 000 Ft	Microsoft Windows XP Home, magyar OEM 27 000 Ft	Microsoft Windows XP Professional magyar OEM 40 439	Microsoft Windows XP Professional, magyar OEM 40 439
Garancia	18 hónap teljes körű + 18 hónap ingyenes javítás (monitorra 3 év)	18 hónap teljes körű + 18 hónap ingyenes javítás (monitorra 3 év)	1 év (tápegységre, memóriára 2, monitorra, HDD-re 3 év)	1 év (tápegységre, memóriára 2, monitorra, HDD-re 3 év)	1 év (memóriára 2, monitorra, HDD-re 3 év)	1 év (memóriára 2, monitorra, HDD-re 3 év)
	www.qwerty.hu	www.qwerty.hu	www.aqua.hu	www.aqua.hu	www.gephaz.hu	www.gephaz.hu

is választhatunk! Természetesen arra is lehetőség van, hogy a termékpaletta valamennyi alkatrészéből válogatva teljesen egyedi összeállítást készítsünk. Erre főleg a csúcsgépek (azaz a legjobb játékok zökkenőmentes futtatására is alkalmas gépek) esetében mindenképpen szükség lesz, hiszen a drága (ide a 300 000 forintnál drágább masinákat sorolhatjuk) konfigurációk rendszerint nem szerepelnek az ajánlatban.

Ha kisboltban vásárolunk, előnyként jelentkeznek a szakszerű segítségnyújtás és a PC gondos összerakása mellett az is, hogy

a garancia (többnyire, de nem minden esetben – pl. a monitoroknál) a saját telephelyen érvényesíthető. Ráadásul a legtöbb cég ma már alkatrészre, nem pedig konfigurációra adja a garanciát, s az újonnan (és természetesen náluk) vásárolt bővítményeket is ingyen szerelik be. Vagyis a DVD-író otthoni cseréje nem jár sem garanciavesztéssel, sem felesleges többletköltséggel.

Ugyancsak a kisboltokra jellemző, hogy néhány százalékos felárral cserébe azonnali cseregaranciát vagy hosszabb jótállási időtartamot is vásárolhatunk.

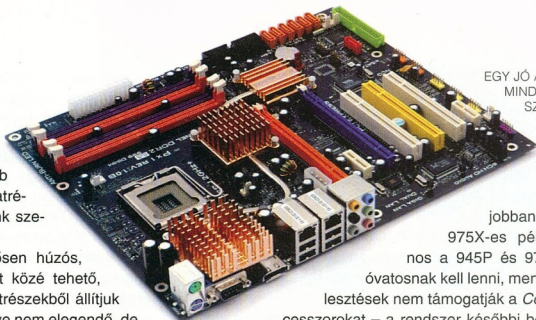
Egyedi gépösszeállítás

Ha érzünk magunkban némi vállalkozó szellemet, és bízunk magunkban annyira, hogy egy gépet saját kezűleg is össze tudunk rakni, akkor a legjobb – és leginkább időigényes – megoldás az, ha a gépet alkatrészenként vásároljuk meg, és otthon magunk szereljük össze.

Mivel egy komplett PC ára meglehetősen hűvös, még monitor nélkül is 150–300 000 forint közé tehető, egyáltalán nem mindegy, hogy milyen alkatrészekből állítjuk össze. Nyilván nem jó, ha a gép teljesítménye nem elegendő, de felesleges sok pénzt költeni a legújabb és legrágább hardverekre is, ha azután csak internetezünk és szöveget szerkesztünk.

ALAPLAP A konfiguráció összeállítását az alaplap kiválasztásával kezdjük! Ahhoz, hogy az alaplapok közül választhassunk, el kell döntenünk, hogy rendszerünket *Intel* vagy *AMD* processzor köré akarjuk-e építeni. Az alaplap tudását – például azt, hogy a választott márkán belül milyen processzorokat támogat, támogatja-e az *SLI* vagy a *CrossFire* technológiát stb. – leginkább az határozza meg, hogy milyen lapkakészletet használunk. Új konfiguráció vásárlásakor már semmiképpen sem éri meg az elavult megoldásokat választani!

Intel processzor alá éppen ezért a *945P*, *975X* és *P965*-ös lapkakészletek valamelyikét ajánljuk. Legolcsóbbak – akár 20 000 forintért beszerezhetők a *945P* lapkakészlettel felszerelt alapla-

EGY JÓ ALAPLAPRA IS MINDENKÉPPEN SZÜKSÉGÜNK LESZ

pok, a legjobban felszerelték a *975X*-es példányok. Sajnos a *945P* és *975X* esetében óvatosnak kell lenni, mert a régebbi fejlesztések nem támogatják a *Core 2 Duo* processzorokat – a rendszer későbbi bővítése ennek hiányában valószínűleg költséges lesz.

A *P965* a legújabb fejlesztés, olyannyira, hogy „alapból” csak *SATA* csatlakozókat tartalmaz. A *965*-ös alaplapoknál így arra kell figyelni, hogy vagy legyen az alaplapon plusz *IDE* vezérlő, vagy hogy ne csak a *HDD*, hanem a választott optikai meghajtó is *SATA* csatlakozójú legyen (*SATA* csatlakozójú *DVD*-író a *Plextor* és a *Samsung* forgalmaz). Ha *AMD*-hívők vagyunk, mindenképpen a legújabb *AM2*-es foglalatot válasszuk, egyfelől a jövőbeli kompatibilitás, másfelől pedig a *DDR-2* támogatás miatt. Az *nVidia nForce 500*-as lapkakészlet-család különféle tagjaival (pl. *nForce 500/550/570 Ultra/590 SLI*) szerelt alaplapok ára 15 000 forinttól egészen 80 000 forintig terjed.

Az alaplapok képessége a fentiekén túlmenően nagyon is hasonló: mindegyiken legalább 5.1 csatornás audiovezérlő, 2-3 *PCI 2.3* és 1-3 *PCI Express x1* foglalat, 8-10 *USB* port, 2 *LAN* vezérlő

Használjon zselét!

Tegye próbára az új GelSprinter™-t, a gyors és olcsó színes nyomtatásért!

Szeretne színes nyomtatokat készíteni olcsón és gyorsan? Bemutatjuk a színes nyomtatás új etalonját: a Ricoh GelSprinter™ technológiát.

A forradalmian új Liquid Gel™ megoldásra épülő új GelSprinter™ sorozat maradéktalanul kielégíti az irodák színes nyomtatási igényeit. Részesüljön Ön is a zselé előnyeiből: gyors duplex nyomtatás - alacsony üzemeltetési költség - tartós nyomatok - egyszerű használat. **Create, share and think as one.**

Ricoh Hungary Kft.
1138 Budapest, Váci út 140,
Tel.: 1 270 9797, Fax: 1 270 9795,
www.ricoh.hu

RICOH

HARDVER

és még FireWire interfész is található. Kényes pont a hűtés: zaj szempontjából értelemszerűen a legjobb akkor járunk, ha olyan alaplapot vásárolunk, amelyiken nincsen mozgó alkatrész (pl. ventilátor az északi hídon).

Egy szabály azért van: a hibrid alaplapokat (Intel és AMD processzor fogadására is alkalmas, vagy egyszerre PCI Express x16 és AGP foglalatot is tartalmazó alaplapokat) messze kerüljük el!

PROCESSZOR, MEMÓRIA A számítógép teljesítményét alapvetően befolyásolja a processzor tudása, és mivel meglehetősen drága alkatrésztől van szó, vásárlás előtt érdemes alaposan tájékozódni. A két nagy gyártó – az Intel és az AMD – között folyamatos harc dúl a leggyorsabb CPU címért. Az elmúlt időben az AMD-nél volt az előny: *Athlon 64*-es procijukkal mind a számítási teljesítmény, mind az ár/érték arány, mind pedig az energiafogyasztás terén legyőzték a piacvezető Intel. Nekik csak az utolsó pár hónapban sikerült megfelelően visszavágni, a *Conroe* kódneven ismert *Core 2 Duo* révén. Frissen összeállított gépünkbe, jobb anyagi lehetőségek birtokában egyértelműen a *Core 2 Duo* megvásárlását javasoljuk. Ár/teljesítmény tekintetében most a leglassabb, *E6300*-as sorszámú modell éri meg.

Az AMD termékei, bár már nem ők a leggyorsabbak, még mindig kiváló ár/teljesítmény arányt kínálnak. A kétféle processzortól sokat gyorsuló multimédiás alkalmazásokhoz remek választás lehet egy AM2 foglalatú *AMD Athlon 64 X2 3800+*-os processzor, 37 ezer forintért. Ha úgy érezzük, hogy elég nekünk egyetlen mag is (át-

A MEMÓRIÁTÍPUSOK KÖZÖL AZ DDR2 AZ EGYEDURÁL-KÓDÓ

lagos szoftverek használata esetén ez így is van), a Socket AM2-be illeszkedő *3200+*-os Athlon 64 kevesebb, mint 21 ezer forintért elérhető, de *Sempron* akár már 13 ezer forintért is választhatunk.

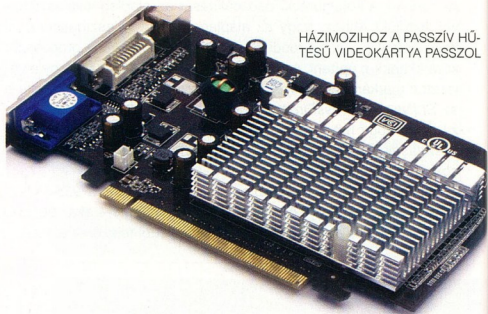
A memóriamodulokkal kapcsolatban igazából sok választásunk nincsen: az Intel processzorokhoz és az AM2-es foglalatú AMD lapkákhöz is *DDR2*-memóriát kell választanunk! Ezekből 533, 667 és 800 MHz-es változatok kaphatók, értelemszerűen minél gyorsabb a memória működési sebessége, annál nagyobb az adatátvitel és így a PC számítási teljesítménye is. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a memória sebessége csak nagyon keveset, kb. 2–5%-nyit számít bele az összteljesítménybe!

Az ajánlott legkisebb memóriaméret 512 Mb-át, játékép esetében pedig ennek kétszerese. Mivel az alaplapok immáron kivétel nélkül kétszatornás memóriavezérlővel készülnek, a kiválasztott memóriaméretet két részletben vegyük, azaz 1 Gb-át két darab 512 Mb-átos modulból álljon. Olvassuk el figyelmesen az alaplap kézikönyvét, abból megtudhatjuk, hogy a rendelkezésre álló négy foglalat közül melyik kettőt kell használnunk.

Amennyiben nem márkás memóriamodulokat választottunk, és a gép rejtélyes hibaüzeneteket, lefagyásokat produkál, ellenőriz-

zük a RAM-okat. (Erre a legjobb program véleményünk szerint a *MemTest86+*.)

VIDEOKÁRTYA A videokártya teljesítménye multimédiás célokra biztosan elég (csak az 1080p-s felvételekkel lehet gond, de ilyenekkel még néhány évig aligha találkozunk), így ha ilyesfajta konfigurációt szeretnénk összeállítani, megteszi bármelyik *ATI Radeon X1300*-as vagy *nVidia GeForce 6600*-as lapkára épülő kártya (de akár még egy integrált videovezérlő is). Érdemes viszont eleve olyan kártyát választani, amelyiken passzív hűtés található. Az *Asus*, a *Gigabyte* és a *Sapphire* termépalettáján egyaránt találunk csendes modelleket.

Ha játszani is szeretnénk, akkor már mélyebben kell a pénztárcaunkba nyúlni! A középkategóriás kártyák közül a *GeForce 7600GS*-t és *GT-1* ajánljuk, ezek ár/teljesítmény aránya jobb, mint a konkurens termék, a *Radeon X1600XT* különféle változatai esetében. A középkategóriában némi felárért cserébe szintén találunk tökéletesen csendes, azaz passzív hűtéssel felszerelt típusokat.

Ha a pénz nem számít, akkor az *ATI GPU*-val felszerelt videokártyák közül a *Radeon X1900XT* vagy *X1900XTX* modellek, vagy pedig az *nVidia GeForce 7900GT* különféle típusai jöhetnek szóba – ezeknél 80–160 ezer forintot árál számolhatunk.

HANGKÁRTYA Az alaplap hangvezérlők általános és multimédiás feladataira tökéletesen megfelelnek, szerencsére ma már a hangminőségükre sem lehet panasz. Nem véletlen, hogy új fejlesztésű audiokártya csak nagyon ritkán jelenik meg. Ha játszunk, mindemellett érdemes külön egységet beszerezni, mert az alaplap megoldások nem teljesen hardveresek, így a szokásosnál több

A MEREVLEMEZ-TÉRÜLET GYORSAN FOGY, AJÁNLOTT TEGYÜNK MI-NEL NAGYOBB KAPACITÁSÚ HDD-T BESZEREZNI

feladat hárul a CPU-ra. Játékokhoz és minőségi zenehallgatáshoz a kedvező árú *Creative Audigy2 ZS* kártyát ajánljuk, míg a profik vessenek egy pillantást az (ugyancsak Creative) *X-Fi* sorozatra.

HDD, OPTIKAI MEGHAJTÓ A merevlemez kiválasztásakor az elsődleges szempont általában a tárolókapacitás. Vegyük figyelembe, hogy a legjobb ár/teljesítmény arányt jelenleg a 250–300 GB-ot modellek képviselik. Fontos, hogy csak és kizárólag olyan HDD-t válasszunk, amely SATA interfészre illeszkedik – nem a nagyobb méretű cache vagy a hosszabb garanciaidő miatt, hiszen ez ma már majd minden terméknél azonos, hanem azért, mert az alaplapokon egyre kevesebb a hagyományos ATA csatlakozó. A leggyorsabbak – és majd minden boltban a legdrágábbak – a *Hitachi* és a *WD* merevlemezei, a leghalkabbak pedig a *Samsung* termékei.

Az optikai meghajtók esetében könnyű dolgnak van, hiszen a DVD-írók ára több helyen is 10 000 forint alá csökkent, míg a DVD-olvasók szinte teljesen elfogytak a boltok polcairól. A tanácsunk az, hogy csak olvasásra alkalmas masinát már ne vegyünk! Válasszani még így is van miből: az egyszerű, csak DVD-írásra képes meghajtók mellett immáron kétféle feliratozó technológiája is a mindennapok része lehet. A *LightScribe*-ot a *HP*, a *BNQ*, a *Freecom*, a *Philips*, a *Samsung* és az *LG* egységei (és néhány OEM *Pioneer* meghajtó) támogatják, a *LabelFlash* pedig az *NEC* két meghajtójával használható.

EGYEBEK A multimédia kedvelőinek kötelező kiegészítő a tv-tuner. A piacon egyre több külső masinát találunk, és sok az olyan vevőegység is, amely nemcsak az analóg, hanem a digitális adá-

OPTIKAI MEGHAJTÓBÓL MA MÁR CSAK DVD-ÍRÓT ÉRDEMES VÁLASZTANI!

sok vételére is alkalmas. Sajnos ez utóbbi előnyeit Magyarországon egyelőre még nem élvezhetjük, de talán hamarosan erre is lehetőségünk lesz.

A tv-kártyák nagy részéhez olyan szoftver jár, amelyik a PC-t komplett médiaközponttá alakítja (jellemzően a *Cyberlink PowerCinema* vagy a *Pinnacle* termékeihez a *MediaCenter*), így a HTPC építése sem nagy feladat. Az ilyenfajta szoftverek egyszerűségük és könnyű kezelhetőségük miatt a felhasználók körében nagy népszerűségnek örvendenek.

A processzorhűtők esetében olyan megoldást válasszunk, amelynek zajsintje a gyári specifikáció alapján 22–24 dBA alatti, ezek jörszereivel hangtalanul működnek.

LG M1 Express Dual

Az ideális munkagép

Az LG új hordozható számítógép-családjának M1 Express Dual névre hallgató tagja ideális választás azok számára, akiknek egy nagy teljesítményű, hordozható munkagépre van szükségük. Az igényes és nagyon elegendő külsővel megáldott masina belsejében az Intel Core Duo T2300-as processzora dolgozik, 512 MB DDR2 memóriával kiegészítve, a lapkakészlet pedig szintén az Intel-től érkezik, az i945GM személyében. A készülékbe épített, PATA csatlófelületű merevlemez kapacitása 80 GB, amely tökéletesen elegendő a mindennapi munkához (de nagyobb tár esetén a bővíthetnek sincs semmi akadály). Az optikai meghajtó egy LG noteszgép esetében nem lehet más, mint a cég kiváló minőségű Super Multi készüléke, amely az összes, ma piacon lévő CD és DVD lemez írására képes (ide értve a kétrétegű lemezeket is). A 15 hüvelykes képátlójú, 1024×768 pixeles kijelző ideális választás irodai feladatokhoz, amelyek jobban kedvelik a hagyományos, 4:3-as képarányt. A monitor meghajtásáért az alaplapi lapkakészletbe integrált GMA950-es grafikus gyorsító felel, amely ugyan 3D-s játékokra nem alkalmas, de munkára és multimédiás alkalmazásokhoz tökéletes. Az M1 Express Dual minden fontos csatlakozóval rendelkezik: a külső eszközök számára három USB 2.0-s és egy FireWire port áll rendelkezésre, míg prezentációk tartására a kompozit és S-Vídeo kimenettel egyaránt rendelkező tv-out csatlakozó vagy a VGA kimenet használható. A munkahelyi hálózathoz Gigabites hálózati kártyával, vagy a 802.11 a/b/g szabványokat ismerő WLAN adapterrel csatlakozhatunk, de szükség esetén a beépített 56k-s modemet is használhatjuk. Az LG noteszgépei sosem tartoztak a fapados modellek közé, és ez igaz az M1-re is: nem hiányzik például a többfunkciós (5 in 1) kártyaolvasó, a PCMCIA vagy ExpressCard fogadására képes bővíthető, illetve a legújabb BlueCore 4 Bluetooth-adapter sem. Az alig 2,6 kg súlyú készülék könnyen hordozható, így az LG fokozott figyelmet fordított adataink biztonságára – a rossz szándékú „behatólókól” ujjlenyomat-olvasó és TPM chip, az esetleges leejtéskor pedig a merevlemez speciális rázkódásvédelme óv. A 2 év garanciával rendelkező noteszgép a Windows XP Home Edition operációs rendszerrel érkezik, a mellékelt programok között pedig az LG saját eszközein kívül a Norton Antivirus és CyberLink DVD Solutions található meg.

HARDVER

JÁTÉKHOZ A KIS VÁLASZIDŐRE, FILMNÉZÉSÉSHÉZ A 16:10-ES KÉPARÁNY-RA FIGYELJÜNK!

MEGJELENÍTŐK Attól függően, hogy a gépet mire használjuk, választhatunk a 4:3-as, illetve a 16:10-es képarány között. Értelemszerűen játékra és általános felhasználásra a 4:3-as arány, filmnézésre pedig a szélesvásznú típusok ajánlottak. Persze előfordulhat az is, hogy a filmet tévén (esetleg projektoron) nézzük, ilyenkor a kedvezőbb ár miatt szintén a 4:3-as monitorok jelentik a legkedvezőbb választást. A hagyományos méretarányban a 17–19 colos termékekből, a wide típusoknál pedig a 20–24 colos modellek közül válasszunk. Előbbiek felbontása 1280×1024 képpont, a szélesvásznúaké pedig 20–21 colos méretnél 1680×1050, afelőtt pedig általában 1920×1200 pixel. A folyamatos árcsökkenésnek hála, ma már a TFT monitorok ára 50 000 forinttól indul, ami már nem is olyan vészes! Persze azért a prémium márkák (pl. EIZO) között és a méretarány növekedésével sokkal drágább, 2–300 000 forintos típusokat is találunk.

A választásnál a legfontosabb adat továbbra is a válaszidő legyen, ezt kövessék (egyenlő súllyal) a fényerő-, kontrasztarány- és látószögértékek. Szerencsére a reakcióidő ma már szinte minden kapható monitor esetében 8 ms vagy kisebb, és így tulajdonképpen minden típus alkalmas játékra is. A fejlesztések persze

Brand gépek

Ha mindenképpen nagyáruházban vásárolunk gépet, érdemes kicsivel több pénzt szánni a gépre, és valóban márkás (HP, Fujitsu Siemens, Dell stb.) konfigurációt vásárolni, mert ezekhez a masinákhoz minden esetben kiváló terméktámogatás és szervizhálózat tartozik.

nem álltak meg, több gyártó (Acer, LG, ViewSonic, Samsung) elérte már a 2 ms-os válaszidőértéket is; a szupergyors monitorok igazán kiváló játékelményt biztosítanak.

A fényerő, kontrasztarány és betekintési szögek esetében a jobb teljesítményt a nagyobb érték jelöli, ennek fényében választunk! Érdemes olyan típust választani, ahol a fényerő 300 cd/m² vagy nagyobb, a kontrasztarány legalább 600:1-hez, és a betekintési szög is nagyobb, de legalább 160 fok.

A DVI csatlakozót és a USB elosztót leszámítva a monitorok extrái rendszerint nem sokat érnek, csak a hangfalpárért nem érdemes a drágább változatot kérni. Persze azért akadnak kivételek is, az Asus például több olyan monitort is készít, amelybe 2.1-es, nagyteljesítményű hangszóró, sőt még webkamera is kerül.

Ne feledjük, hogy a monitort – a későbbi félreértések elkerülése, az esetleges pixelhibák kiszűrése végett – még a boltban ellenőriznünk le, működés közben.

A VEZETÉK NÉLKÜLI BILLENTYŰZET ÉS EGÉR FŐLEG A MULTIMÉDIÁS GÉPEKNÉL JÖHET JÓL

BILLENTYŰZET, EGÉR, SZÁMÍTÓGÉPHÁZ Billeentyűzetet, egéret nehéz ajánlani, főként azért, mert ami az egyik embernek kényelmes, a másiknak korántsem biztosan az.

A bevitteli eszközök fizikai kialakítása nagyon eltérő, ezért érdemes kicsomagoltatni és kipróbálni őket. Az utóbbi időben a billeentyűzetekre és az egerekre is egyre több gomb kerül – ezek a multimédiás funkciók gyors elérésére vagy az internetezés gyorsítására, esetleg a programok gyorsindítására használhatóak.

Az egyszerűbb klaviatúrák egérrel együtt 2-300 forintból megvannak, de érdemes kicsivel több pénzt rászánni, és esetleg vezeték nélküli összeállításokat választani. A rádiófrekvenciás billeentyűzetek hatótávolsága 3-4 méter – pont elég ahhoz, hogy még a fotelből is kihasználhassuk gépünk valamennyi funkcióját.

Amennyiben vezeték nélküli billeentyűzetet csak azért vásárolnánk, hogy azt multimédiás irányításra használjuk, jobban járunk egy távirányító beszerzésével.

Jó, ha a PC házat és a tápegység kiválasztását a végére hagyjuk, hiszen így már teljesen biztosan tudjuk, hogy mekkora alaplapnak kell belefélni, hány 3,5 colos és hány 5,25 colos rekeszt fogunk megtölteni, valamint hogy legalább milyen erős tápegységre van szükségünk. Utóbbi esetében azt javasoljuk, hogy játékgép esetén semmiképpen se menjünk 400 watt alá, de a multimédiás konfigurációknál is jó, ha a táp legalább 350 wattot bír. ■

Nálai

Képek és tűzfalak

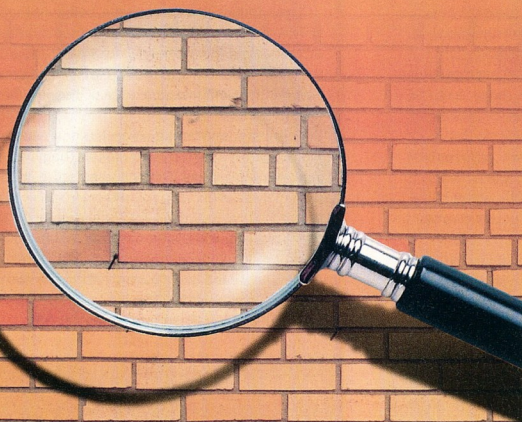
E hónapban két fő témánk van, s mindkettő olyan, amellyel nagyon érdemes megismerkedni. Az egyre olcsóbb digitális fényképezőgépeknek köszönhetően képek tömkelege vár ránk a legtöbb számítógépen, hogy végre rendszerezzük, szerkesszük őket. Éppen ezért szemügyre vettük a legnépszerűbb windowsos képkatalógus szoftvereket, hogy megkönnyítsük a választást közöttük. Természetesen az OS X előtt ülőkről sem feledkeztünk el, ők megtudhatják, miként használhatják ki hatékonyabban az iPhoto programot, ugyanebben a témakörben.

Mivel egyre többen kapcsolódnak hazánkban az internet vérkeringésébe, úgy gondoltuk, itt az ideje, hogy mindent megtudjunk a tűzfalokról, amelyek nélkül nem ajánlott folyamatos kapcsolatot létesíteni a világhálóval. Kétrészes sorozatunk első felében a tűzfalak működéséről ejtünk szót, míg következő számunkban konkrét – és ingyenes – szoftveres megoldásokkal szolgálunk majd, s bemutatjuk, a számos ingyenes tűzfal program közül melyiket érdemes választanunk.

Emellett természetesen folytatódik sorozatunk a Microsoft Office 2007-ről, amelynek most a prezentációs szoftverét, az új PowerPointot vesszük górcső alá.

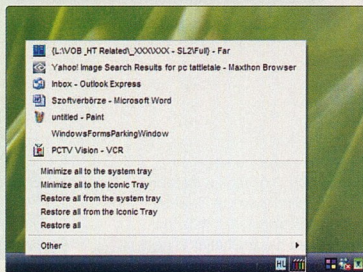
Nákovics László

SZOFTVER

BÖRZE	66
KÉPNÉZEGETŐ SZOFTVEREK	
Nézzük, mire képesek!	70
IPHOTO	
Képszerkesztés Macintoshban	76
MICROSOFT POWERPOINT 2007	
A prezentációk királya	80
PROPELLERHEAD RECYCLE 2.1	
Loopjaink újrahasznosítva	83
ABBYY PDF TRANSFORMER PRO 2.0	
PDF egy perc alatt	84
TŰZFALAK OTTHONRA 1. RÉSZ	
Védelem az interneten	86
WORD-TRÜKK	
Amikor a Delete-gomb nem működik	90

Rendszerprogram – Próbaverzió

::Iconic Tray 1.21

A rendszerprogramok között roppant népszerűek az olyan szoftverek, amelyek megkönnyítik az alkalmazások kezelését. Az *Iconic Tray 1.21* segítségével – mint arra nevéből is következtethetünk – a futó, de éppen nem használt alkalmazásokat a tálca jobb oldalára, az ikonok közé rejthetjük el.

Ez több szempontból is jól jöhet. Egyfelől 1280x1024 képpontos felbontás mellett (pontosan ennyi a 17–19 colos TFT monitorok képpontszáma) 4-5 program fér el úgy a tálcára, hogy nemcsak az ikonjuk, hanem a szöveg is látható, másfelől pedig szép számmal akadnak olyan szoftverek, amelyek a legjobban akkor használhatók, ha folyamatosan működnek, mégsem minimalizálhatók. Utóbbira az egyik legjobb példa az *Outlook Express*, amely feleslegesen van mindig szem előtt, viszont ha nem fut, nem is ellenőrzi a leveleket.

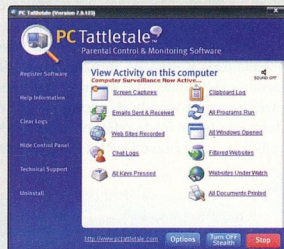
Az Iconic Tray megoldja ezt a problémát. A szoftver kétféle kicsinyítési eljárást is ismer (amellett persze, hogy a szokásos módon is lekicsinyíthatjuk alkalmazásainkat): programjaink a tálcára, a többi program mellé, vagy pedig az Iconic Tray saját gyűjtőjébe is kerülhetnek. Utóbbi előnye, hogy akár mennyi programot is küldünk ide, a System Tray akkor sem fog belőgni a képernyő közepéig.

A küldés módja egyébként nagyon egyszerű: mindössze arra kell figyelniünk, hogy a kicsinyítésre szolgáló gombot ne a bal, hanem a jobb vagy a középső egérgombbal nyomjuk meg! Mivel az Iconic Tray nem nyúl bele a programok szerkezetébe, valamint szoftverrel kompatibilis!

Ajánljuk: azoknak, akik rendszeresen 4-5 programnál többet futtatnak egy időben
Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP
Tudásszint: ■■■■■□□□□□ kezdő

Szerkesztő kedvence

Az interneten nem csak pornót találunk, az itt fellelhető anyagok majd 1%-ának ugyanis semmi köze sincs a szexhez. Bár ebben a megállapításban van némi túlzás, sajnos tény, hogy manapság egyáltalán nem nehéz „felhótt” tartalomra bukkanni. A *PC Tattletale* ugyan nem pótolhatja a szülői felügyeletet, de használatával az egész család nyugodtabban alhat. (Azért vigyázzunk, ne essünk át a ló túlsó oldalára: ok nélkül ne kérdünk.)

Internet – Próbaverzió

::PC Tattletale Parental Control & Internet Monitoring Software

Alaposan fel kell kötnie a gatyáját annak a szülőnek, aki eltökélte, hogy gyermekét megvédi attól, hogy az interneten tömegével előforduló felnőtt tartalmakkal idő előtt találkozzék.

Ugyan alapszintű védelmet a beépített tartalomszűrője révén már az Internet Explorer is tartalmaz, ez a védelem könnyedén kikapcsolható, és többféleképpen is kijátszható. A *PC Tattletale* egymagában mindent megold, amire csak hasonló helyzetekben szükség lehet.

Először is működése során teljesen észrevétlen marad, sehol nincs nyoma annak, hogy telepítve van. Az alkalmazás 7 monitorozó/szűrő modulból áll, amelyek ellenőrzik, és kérésre rögzítik a chat-programok, a levelezés és az internetezés tartalmát, valamint eltárolják a használt programok listáját, a billentyűleütéseket és a képernyő tartalmát. A leghasznosabb szolgáltatásnak a webes tartalom szűrését tartjuk, amely kulcsszavak alapján képes blokkolni a fellelhetőleg ártalmas oldalakat.

Ajánljuk: minden szülőnek
Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■□□□□ haladó

Rendszerprogram – Ingyenes

::Win Desktop Manager

A többmonitros üzemmód előnyeit nemcsak azok élvezhetik, akiknek valóban két megjelenítőjük van! A *Win Desktop Manager* segítségével ugyanis a számítógépen négy virtuális asztalt hozhatunk létre, s közöttük egyetlen egérrattintással (vagy az **Alt+1/2/3/4** billentyűkombinációkkal) ide-oda kapcsolhatunk.

A program segítségével a futó alkalmazásokat jobban rendszerezhetjük, de emellett – részben a könnyebb azonosíthatóság kedvéért – a háttérképet is lecserélhetjük.

A szoftver kezelése nagyon egyszerű, például egyáltalán nem kell bajlódni a beállításokkal, s a kezelés is kimerül abban, hogy kapcsolgatunk a négyféle asztalfeület között.

Hogy a PC kikapcsolásakor véletlenül se feledezzünk meg egyetlen alkalmazásról sem, a Win Desktop Manager figyelmeztető üzenetet is küld a még aktív programokról.

A Win Desktop Manager fizetős változatban is létezik, ha netán többre vágyunk, mint amit az ingyenes verzió tud. A *Win Desktop Manager Plus 10* a virtuális asztalt is képes kezelni (bezárhatjuk az egyik vagy a virtuális asztalon futó összes programot), az előnézeti ablakban nyomon követhetjük a plusz asztalok tartalmát, és még több funkcióhoz használhatunk gyorsbillentyűket is. Végül, de nem utolsósorban arra is lehetőség nyílik, hogy a programokat átmozgassuk egyik asztalfeületől a másikra.

Ajánljuk: azoknak, akik a különféle feladatköröket szeretnék egymástól valamelyest elszigetelni
Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■■ kezdő

Figyelem!

A rovatban szereplő programok megtalálható CD, illetve DVD mellékletünkön. A válogatást körültekintően végeztük, de felhívjuk kedves olvasóink figyelmét arra, hogy a programok használatából eredő esetleges károkért kiadónk semmilyen felelősséget nem vállal.

Multimédia – Próbaverzió

::Photo2DVD Studio

A ma kapható asztali DVD-lejátszók többsége már meg tudja mutatni a DVD lemezekben tárolt fényképeinket, de ha biztosra szeretnénk menni, jobb, ha valamilyen konvertáló programot használunk. A *Photo2DVD* olyan szoftver, amely kényelmesen és egyszerűen kezelhető, mégis viszonylag sok lehetőséget tartalmaz.

Az egyszerűség nagy mértékben a varázslónak köszönhető, amely akár minden induláskor automatikusan bejelentkezik, hogy megkönnyítse a dolgunkat.

Egy projekt készítésekor az első dolog, amit meg kell határoznunk, a kimeneti formátum. Igazodva az asztali lejátszók képességéhez, a DVD, az SVCD vagy a VCD közül választhatunk.

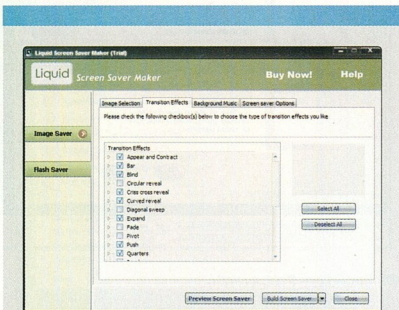
Ezután a tévészbványt kell megadni, amely PAL vagy NTSC lehet. Bár választhatunk ország szerint is, Magyarország (egyelőre) nem szerepel a listán.

A harmadik lépcsőfok az átvezető, illetve képférfutások beállítása. Kiválaszthatunk egy típust is, de kérhetjük akár azt is, hogy mindenhova véletlenszerűen kiválasztott hatások kerüljenek. Ezekre az alapbeállításokra minden esetben szükség van a képek összeválogatása előtt, de persze a lehetőségek korántsem merülnek ki ennyiben. Most már hozzáadhatjuk a projekthez a képfájlokat! Egy kis plusz audiotartalom csodákra képes, így a Photo2DVD Studióból sem maradhatott ki a zenei aláfestés lehetősége. Elég, ha a fájlokat úgy válogatjuk ki, hogy a zene és a képekből összeállított videó hossza nagyjából megegyezzen, a program – kérésre – helyettünk is elvégzi a pontos igazítást.

Ha megvagyunk, a projektet azonnal ki is írhatjuk DVD-re – de ha van időnk, érdemes még egy indítómenüt is készíteni. A három gyári mellé a fejlesztő honlapjáról további sémákat tölthetünk le.

Ajánljuk: mindenkinek, aki a nyári felvételekből látványos diashow-t szeretne készíteni
Rendszerkövetelmény: Windows ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■■ haladó

Képernyővédő-készítő – Próbaverzió

::Liquid Screen Saver Maker

Ha valaki régebben képernyővédőt szeretett volna készíteni, jószerivel csak arra volt lehetősége, hogy összefűzzön néhány JPG képet. A szoftverkészítők persze hamar ráébredtek arra, hogy ez kevés, ezért a termékeiket elkezdték telepokolni mindenféle extrával, például átmeneti effektusokkal. A gyártók viszont idővel átestek a ló túloldalára, s videófájlok, illetve más „szórnyűségek” importálási lehetőségével is felvértezték programjaikat.

A felhasználók szempontjából ennek a legfontosabb hatása az lett, hogy a képernyővédő-készítők kezelőfelülete sokkal összetettebb, egyszerűsre mind kevésbé átláthatóbb lett. Ilyen háttér mellett külön öröm volt kipróbálni a *Liquid Screen Saver Maker*, amelynek segítségével képekből, ill. zenei animációkból kreálhatunk SCR állományokat, s a képek esetében átmeneti effektusokat és zenei aláfestést is használhatunk.

A „képes képernyővédő” elkészítése a fájlok kiválasztásával kezdődik, majd a második fülön az effektusok kiválasztásával folytatódik: egy listából kell kiválasztanunk azokat a típusokat, amelyek tetszenek (a 24 típust és különféle változatait egy ablakban nézhetjük meg), hogy aztán a program véletlenszerű sorrendben illessze be őket az egyes képkockák közé. A harmadik lépcsőfok a zenei aláfestés kiválasztása, a merevlemezünkön található MP3, WAV, WMA és MIDI állományok közül – persze ez nem kötelező.

Végül néhány, a képernyő viselkedését meghatározó paramétert kell beállítanunk, például arra vonatkozóan, hogy a képek milyen sorrendben következnek egymást, vagy hogyan léphessünk ki a képernyővédőből.

Ajánljuk: mindenkinek, aki szeretné kicsit próbára tenni kreativitását

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: ■■■■■□□□□ közepes

Duplán az igazi

A tapasztalatok alapján elmondhatjuk, legyen bármilyen jó is egy adware- és spyware-szűrő, egyedül nem képes megbirkózni az internetről érkező áradattal. Azt ajánljuk, hogy a rezidens védelmet nyújtó szűrő mellett legalább heti rendszerességgel futtassunk valamilyen más spyware/adware-eltávolító szoftvert is!

Biztonsági program – Próbaverzió

::STOPZilla!

Az internetezés veszélyei között a vírusok után (sőt, lassan már a vírusok helyett) a különféle spyware és adware programokat szokták emlegetni. Ezek a miniprogramok nem tesznek kárt a gépünkben, a hardveremmel sokkal érdekesebb és értékebb dologgal, az információval foglalkoznak. Ezek a rosszindulatú programok olykor csak felhasználói szokásainkról, más esetekben viszont bankszámla- és más kritikus adatokról is információkat küldenek készítőjüknek. Az ellenük való védekezés éppen ezért legalább annyira fontos, mint a vírusokkal szembeni elővigyázatosság.

A védekezéshez használt szoftverek többnyire az összes típus ellen védenek, így a *STOPZilla* is kiszűri a spyware, illetve adware programokat és a popup ablakokat, védelmet nyújt a phishing (adathalászat) ellen, a billentyűzetfigyelő programokkal és az üzenőprogramokon keresztül érkező rosszindulatú kódokkal szemben, valamint a rootkitek és trójai programkódok ellen is.

A két leggyakoribb változat, a spyware és adware programok ellen a *STOPZilla* rezidens modulja révén folyamatos védelmet kínál.

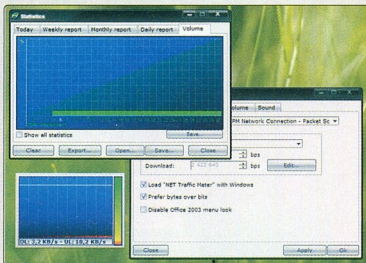
A programot úgy tervezték, hogy minimális informatikai ismeret birtokában is használhassuk.

Ajánljuk: mindenkinek, aki internetezik – az adatvadászok senkit sem kímélnek

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: ■■■■■□□□□ kezdő

Internet – Ingyenes program

NET Traffic Meter

A forgalomkorlátozó internettel van egy nagy baj: nem tudjuk – főleg eleinte –, hogyan osszuk be a rendelkezésre álló adatmennyiséget, hiszen nehéz felmérni, hogy a levelek vagy éppen a napi híradag elolvasása hány MB-ot emészt fel. Persze a szolgáltatók többsége egy internetes felületen elérhetővé teszi a forgalmi adatokat, csak hogy folyamatosan azt böngészni nehézkes. Az adatforgalom mérésére használjunk inkább valamilyen szoftvert! A *NET Traffic Meter* az egyik legjobb erre a célra: mindent tud, amire szükség lehet, ráadásul még ingyenes is. A program betelepszik a tálcára, hogy onnan figyelje az eseményeket.

Egy apró méretű ablakban folyamatosan nyomon követhetjük az aktuális le- és feltöltési sebességeket, a statisztikai ablak pedig napi, heti és havi bontásban tartalmazza az összesített forgalmi adatokat. Ám a legjobb mégis az, hogy a szolgáltatótól kapott adatok (a hónap első napja, letölthető adatmennyiség stb.) alapján a programot paraméterezhetjük és bizonyos feltételek teljesülése esetén figyelmeztetést kérhetünk – azaz beállítható, hogy a program jelezen, ha például elértük a havi adag 80%-át.

Ajánljuk: mindenkinek, aki forgalomkorlátozó internetet használ

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP
Tudásszint: ■■■■■□□□□□ közepes

Figyelem!

Bár a *NET Traffic Meter* pontosan méri az adatforgalmat, az adatmennyiségek és sebességadatok csak tájékoztatóként szolgálnak. Hivatalosnak minden esetben és minden szolgáltatónál az adatforgalmat és letöltési sebességet kell tekinteni, amelyet az internetszolgáltató regisztrál!

Multimédia – Próbaverzió

J.River Media Center

Hogy ne csak mindig azoknak kedvezünk, akik az egyszerűbb felépítésű programokat kedvelik, megneztük, mit is tud a *J.River* multimédiás katalógus-programjának legújabb verziója, a *Media Center 11*.

Olyan programról van szó, amelyet készítői elsősorban azoknak szánnak, akiknek tekintélyes méretű kép-, hang-, videófájel és dokumentumgyűjteményük van, viszont nem szeretnék elveszni a fájlok erejében. Mert hogy a *Media Center* felépítése logikusnak mondható ugyan, de számos szolgáltatása miatt egyáltalán nem könnyű kezelni. Sőt, a verziószám növekedésével általában a komplexitás is nő – hiszen mindig újabb és újabb funkciók kerülnek a programba.

A funkciók sokasága, a számos rendezési, listázási és keresési szempont akkor kap értelmet, ha a gyűjtemény összességében legalább ezres nagyságrendű, különben a sokféle szűrőre és egyéb paraméterre csak felesleges komplikációként tekintünk majd. A program segítségével egyébként maximum nem kevesebb, mint 100 000 fájl rendszerezhetünk. A lehetőségekre jellemző, hogy valamennyi médiafajl metaadatai (JPEG-nél például az EXIF adatok) alapján is válogathatunk.

A program valamennyi népszerű fájlformátummal boldogul (videó esetén persze kellene a kodekek is), és mindent saját maga játszik le. Működése kellemesen gyors, igaz, ehhez az is kell, hogy az első indítás után türelmesen megvárjuk, amíg a *Media Center* elemzi a merevlemezünk vagy merevlemezünk tartalmát. Tesztünk során egy 13 500 fájlból álló gyűjtemény (ennek kb. a fele volt kép, a többi audio- és videófájel) kereken 4 óra alatt került be az adatbázisba.

Ajánljuk: azoknak, akik szeretik, ha a PC-n egy helyen rendszerezve megtalálható valamennyi multimédiás tartalom

Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■□□ profi

Képnézegető szoftverek

Üdülések, szabadságok (különösen nyáron) és egyéb családi események alkalmával bizony szép adag kép gyűlik össze a PC-nken. Ahhoz, hogy időnként gyönyörködhessünk bennük, képnézegető szoftverekre van szükségünk.

Szerző: Henryke

Nézzük, mire képesek!

A régi szép időkben fotóink előhívás után vagy albumba kerültek, vagy – rosszabb esetben – szanaszét heverték a lakásban, különféle dobozokban és egyéb elképzelhetetlen helyeken. Mára ez megváltozott: a digitális fényképezőgépeknek hála fotóink főleg elektronikus formában tárolódnak PC-nken vagy lemezeinken. A rend ettől még nem lett nagyobb, sőt... Míg a hagyományos masinával húsz-harminc fotót készíthettünk, addig a digitális „kattintgátsnak” csak a memória nagysága szab határt – nem ritka, hogy egy-egy eseményen több száz képet is készítünk.

Mindezeket rendszerezni nem könnyű – áttekinteni azonban még nehezebb. Minél több képpel rendelkezünk, annál könnyebben elveszítjük a fonalat – több száz vagy ezer fotót rendszerezni és viszonylag könnyen áttekinteni („belenézni”) azonban segédprogram nélkül szinte lehetetlen. Szerencsére rengeteg hasznos kis szoftver létezik (ingyenes vagy jól használható shareware formában is), amelyek segítségével könnyedén rendet teremthetünk hatalmas képgyűjteményünkben.

Kiválasztottuk az öt legnépszerűbb, legjobb és legolcsóbb (illetve ingyenes) szoftvert. Lássuk, pontosan mire is képesek! Ám előtte következzeék egy kis áttekintés.

Szakmai sarok

A képkategorizálásnak is megvan a szakszargonja: leggyakrabban a *thumbnail* szóval fogunk találkozni: ez a keresést, illetve áttekintést könnyítő „előnézeti” képeket jelenti. A *crop* az az eljárás, amikor a fotó felesleges részeit (pl. ha a képnek a fele csak a kék égbol) kivágják, egyszerűen hogy tárhelyet spóroljanak, másrészt hogy a figyelem a lényeges és ne a felesleges képrészletekre irá-

nyuljon. A *batch* a kötegelt, azaz a több fájlban automatikusan végrehajtott műveleteket (átméretezés, korrekció és egyébek) jelenti. A *layout* a fotó méretének és fekvésének formátumára vonatkozik, ennek főleg nyomtatáskor van szerepe: hiszen míg a fényképezőgép felbontástól függően egy méretben készít képet, előhíváskor előfordulhat, hogy fekvő, álló, portré vagy speciális formátumú – és méretű – képet szeretnénk viszontlátni. (Különbön nem fér bele a keretbe...) A *description* a kép rövid szöveges ismertetője – ez a keresésnél és szűrésnél hasznos, főleg ha egy képtadatbázist többen is használnak (pl. cégeknél).

A KÉPNÉZEGETŐK MINDEN RENDSZEREN MEGKÖNYVÍTIK FOTÓINK RETUSÁLÁSÁT, KATEGORIZÁLÁSÁT

iView Mediapro

Ez a szoftver *Microsoft* termék, ez azonban ne riasszon el senkit – szinte tökéletes kis programról van szó. És persze mérete is imponáns: 35 megabájt, telepítés után még több, ami (tekintve például a későbbiekben ismertetésre kerülő *Irfanview* alig több mint félf megabájtos méretét) bizony nem kevés. Sajnos nem ingyenes, viszont a 21 napos próbaverzió (majdnem) teljes értékűen használható.

Tény azonban, hogy a *Mediapro* professzionális szoftver, igaz, „home” kategória, ezen belül azonban a létező legjobb, érthető hát, miért nem ingyenes. Telepítés után nagyon letisztult felületet fogunk kapni, egy üres ablakkal, valamint benne az üzenettel: „drag és drop ide a könyvtárat vagy a képeket, hogy induljon a rendszerezés...” Hát igen, a *Microsoft* és a drag&drop... Arra nem is gondolnak, hogy mi van akkor, ha valaki (mint például jelen sorok írója) nem szeret sem draggolni, sem droppolni, a Sajátgépet még egyszer sem nyitotta meg, Total Commandert használ, és inkább a *Mediapro File* menüjéből szeretne importálni, vagy legalábbis valamilyen fájlablakra emlékeztető felületről, az „egérhuzigatásos” technológia helyett... Ezt persze nem lehet: vagy drag&drop, vagy semmi!

Miután importáltuk (bocsánat: belehúztuk) a fotóinkat tartalmazó könyvtárat a *Mediapro*-ba, máris kapunk egy thumbnail (előnézet) ablakot. Indulhat a rendszerezés/nézegetés. Választhatunk a *thumbnail*, a *filelist* (ez csak egy lista, nagyon kicsi előnézeti képekkel, viszont több fájlnévvel) és a teljes méretű megtekintés (*media* fül) között.

Ezen a három fülön navigálva könnyen elbaldogulunk a szoftver alapfunkcióival – képeinket könnyedén áttekinthetjük, kommentárokat és egyéb infókat rendelhetünk hozzájuk, és szépen katalógusokba (*catalog file*) rendezhetjük őket, elkerülendő, hogy szanaszét heverjenek a merevlemezzen...

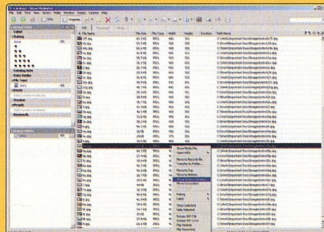
A *Mediapro* egyik legnagyobb előnye, hogy szinte mindent importál a katalógusba: képet, videót (több mint száz formátumban), PDF, HTML DNG, Nikon NEF, Canon CRW, CR2 & TIF, Kodak DCR, Pentax PEF, Sony SRF, Olympus ORF képeket... A listát akármeddig lehetne folytatni.

A fájlformátumokkal tehát nem lesz gondunk. Ha valaki nem szeret konvertálni, akkor nagyon jól jár ezzel a szoftverrel. A további funkciók (úgy mint a batch-konvertálás, összehasonlítás, nagyítás-forgatás és hasonlók) semmilyen nem különböznek a szokásostól.

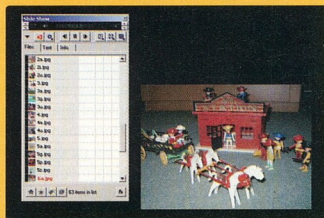
Ami viszont remek, sőt elképesztően remek, az az export funkció: katalógusaink elkészítése és fotóink rendszerezése után az albumokat a legelképesztőbb formátumokba exportálhatjuk, későbbi megtekintés céljából. Webes katalógus (*web galleries*), ha esetleg a neten is szeretnénk közkinccsá tenni nyári fotóinkat, PDF diavetítések a kollégáknak, slideshow movie fájlok a fiatalabbaknak (diavetítés movie fájlban, nagyon látványos), contact-sheet formátum (egy közvetlen biztonsági másolat DVD-re (backup CD-ROM a menüben) – abba exportálunk, amibe csak akarunk. Ezeket a lehetőségeket a *make* menüpont alatt találjuk (na, hogy nem az *export* menüben, na de mindegy). Külön kiemelendő a slideshow-készítés: átúszásokat, effektusokat és rengeteg egyéb dolgot szabhatunk testre, mielőtt elindítjuk a diavetítésünket. Ha pedig előnyben részesítjük a katalógus fájlokat, ahelyett hogy fizikailag rendszereznénk a fájlokat/mappákat a lemezen, akkor a *Mediapro* tökéletes választás.

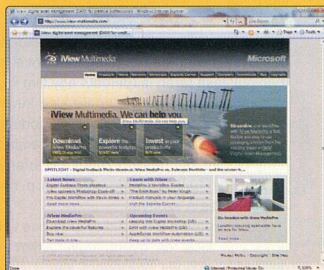
AZ ELŐNÉZETI KÉPEK TETSZÉS SZERINT MÉRTEZHETŐK, ÉS PERSZE EBBEN AZ ABLAKBAN IS RENDSZEREZHETÜNK

NAGYON SOK FÁJL ESETÉN ÉRDEMES A FÁJLLISTA FUNKCIÓT HASZNÁLNI A KÖNYVEBB ÁTTEKINTHETŐSÉG KEDVÉÉRT

A DIAVETÍTÉS FUNKCIÓJA NAGYON PROFESSzionÁLISRA SIKERÜLT... KICSIT TALÁN TÚL PROFESSzionÁLIS IS – MÉG KÜLÖN VEZÉRLŐABLAKA IS VAN!

IMMÁR EZ IS MICROSOFT TERMÉK

Irfanview

A világ jelenleg legnépszerűbb képnézegetője lassan tíz éve van a piacon. Mérete még mindig nem haladja meg az egy megabájtot, még mindig teljesen ingyenes, és persze még mindig (sokak szerint) a legjobb. Maga a szoftver csupán egy darab EXE fájl (könnyen hordozható USB drive-on, flopin, de e-mailben is nyugodtan továbbítható). A támogatott formátumokat lehetetlen lenne felsorolni: szinte az összes létező kép-, valamint a legnépszerűbb hang- és videóformátumok megjelenítésére képes a szoftver.

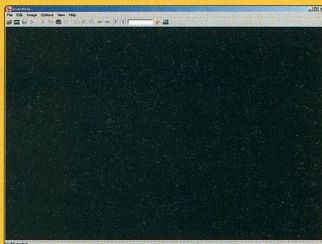
Külön öröm, hogy telepítés közben a képnéző nem babrálja a registryt, így bármilyen gépre nyugodtan feltehetjük – csak elmegyünk valamelyik barátunkhoz, fellelpitjük, megmutogatjuk fotóinkat, és mégsem okozunk semmi galibát. Telepítéskor magyar nyelvű verziót is kérhetünk – így még nyelvi problémáink sem lesznek (ehhez előbb le kell töltenünk az Irfanview honlapjáról a nyelvek közül a magyart).

A szoftver legerősebb oldala a thumbnail nézet (csak töltsük be az Irfanview-t, és nyomjuk meg a „T” betűt): akár több ezer képet és fotót áttekinthetünk a *thumbnail/preview* ablakok segítségével. Itt minden testre szabható: az előképek mérete, elrendezése, a megjelenített infók stb. Ráadásul egy kattintásra az éppen a képernyőn látott thumbnail oldallal teljesen megegyező HTML formátumú albumot hozhatunk létre.

Szintén itt történhet a rendszerezés is: habár az Irfanview amolyan „fapados”, azaz nem katalógusokat, képadatbázist és egyéb varázslatos dolgokat fog létrehozni – képeinket egyszerűen csoportosíthatjuk mappákba, másolhatjuk, mozgathatjuk (*move*), és persze átnevezhetjük őket, és infókat csatolhatunk hozzájuk. Mindezt megtehetjük *batch* (kötegelt) formában is, amennyiben nagyobb mennyiségű fájljal van dolgunk. Ha az egy könyvtárban elhelyezkedő fotókat szeretnénk egyszerűen megtekinteni, vagy megmutatni valakinek, akkor sincs sok dolgonk: csak nyomunk egy Entert (ekkor a szoftver átvált teljes képernyős módra, azaz csak a fotót látjuk, a monitor méretéhez maximalizálva, ez utóbbi funkció opcionális), majd a szőköz billentyűvel lapozgatunk a mappában levő képek között (szőköz előre, backspace hátra lapoz), anélkül, hogy külön slideshowt kellett volna készítenünk, vagy egyéb időrabló tevékenységekbe kellett volna merülnünk.

Persze ha nagyon komolyan vesszük a képek manipulálását és rendszerezését az Irfanview-ban, akkor sem fogunk csalódni: fapados kivételé ellenére rengeteg funkcióval bír a képek konvertálása és manipulálása terén is (például egy film képkockáit egyesével képfarmatumba exportálhatjuk, amire elég kevés szoftver képes). A képek editálásához ráadásul Photoshop modulokat (plugin) is képes használni, azaz azt teszünk a képekkel, amit csak akarunk – csupán néhány plugint kell beszerezniünk (az Irfanview weboldaláról például). Az alapvető funkciókat (forgatás, crop, nagyítás és egyebek) persze alaptól tudja a szoftver.

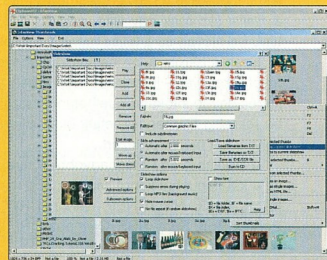
Ezt a szoftvert tehát akkor érdemes választanunk, ha egy nagyon egyszerű, kicsi és gyors, ugyanakkor mégis sok funkcióval rendelkező, ingyenes programot keresünk. Az ingyenesség „ára”, az egyszerű és kicsit barátságatlan felület lesz – ha azonban megszokjuk az Irfanview-t, akkor bizony „leszokni” már nehéz lesz róla.

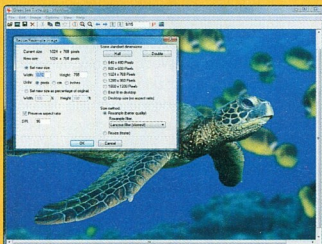
NEM NYOMDAHIBA – EZ A FEKETE ABLAK (AZAZ EGY NAGY „SEMMI”) MAGA AZ IRFANVIEW. HÁT IGEN, FAPADOS...

A THUMBNAIL NÉZET (ÉS PERSZE A RENDSZEREZÉS IS) A LEHETŐ LEGEGYSZERŰBB ÉS LEGGYORSABB

ALAPOSBAN KIISMERVE A SZOFTVERT KIDERŰL, HOGY RENGETEG FUNKCIÓT TARTALMAZ – ITT ÉP- PÉN EGY SLIDESHOW KÉSZÜL

A KÉPEK ÁTMÉRÉTEZÉSE GYEREKJÁTÉK

ACDsee

➔ Az Irfanview mellett a másik legnépszerűbb képkezelő szoftver – legalábbis a *Cnet* adatbázisa szerint: ez a két szoftver már évek óta fejfejjel mellett halad, és a harc, úgy tűnik, soha nem fog véget érni... Van, aki az ACDsee-re esküszik, van, aki az Irfanview-t tartja tökéletesnek. Az összehasonlítás azonban nem fair, hiszen az ACDsee egy kereskedelmi (nem ingyenes) szoftver, míg az Irfanview egy ingyenes, egy szem programozó által hobbiból készített szoftver.

Az ACDSee nagyon szép, nagyon igényes és nagyon bonyolult! Főleg ha belegondolunk, hogy a fotókat rendszerezni, nézegetni óhajtó egyszerű felhasználó nem biztos, hogy igényli a rengeteg szolgáltatás, pipa, kapcsoló, fül és opció, legördülő ablak, kis gomb, nagy gomb jelenlétét. Ráadásul mindez angol nyelven. Ha azonban szeretjük a funkciógazdagságot, és imádjuk elmerülni az ügynevezett luxus funkciókkal való kísérletezésben, akkor mindenképpen válasszuk ezt a szoftvert (az előnézeti képek méretét például „realtime” változtathatjuk egy kis tolóka segítségével).

A thumbnail ablak amúgy nagyon gyors, több száz képet is pillanatok alatt megjelenít, ráadásul lehetőségünk van egyszerre több könyvtár tartalmát is megnézni a thumbnail ablakban (ez ritkaságnak számít ilyen szoftverek esetében, és nagyon jó kis funkció). A Mediapróhoz hasonlóan a rendszerezett képek egy kereshető adatbázisba kerülnek – ilyen adatbázisból többet is létrehozhatunk.

A képmánipulálás terén kellemes meglepetés az ACDSee: az *Edit Image* funkcióra kattintva egy külön eszköztáblakot kapunk, ahol lehetőségünk van a vörösszem-eltávolításra (több kevesebb sikerrel), illetve olyan nélkülözhetetlen funkciókat találunk, mint a crop, exposure, rotate stb. Itt találjuk az effektusokat is, amelyeket egy kis kategorizált listából választhatunk ki (a döntést az effektusokhoz tartozó szimbólumok is segítik).

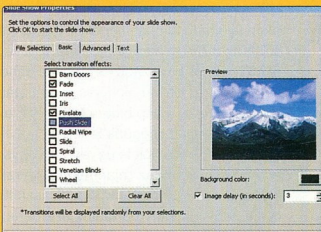
A slideshow funkció szokásosnak mondható: megtalálható benne mindaz, ami napjainkban már követelmény (exportálás különféle formátumokba, effektusok, kommentárok és persze háttérzene), ezen felül azonban semmi extra. Érdekeség azonban, hogy a diavetítésből képernyőkímélőt is készíthetünk. Egy lokalizált (magyar nyelvű) verzió nagyon jó lenne, főleg mivel az ACDsee igencsak bővelkedik menüben és hangzatos szakzsargonban (kedvencünk a *Task Pane Properties* funkció, amely még a gyakorlott PC-s gurukat is hümmögésre készíti), a nyelvi problémákat leszámítva azonban erről a programról kizárólag pozitívan lehet nyilatkozni. Az ACDSee tehát „megéri a pénzt”, rengeteg funkciót és egy látványos, jól kezelhető, profi szoftvert kapunk, ha részánunk nagyjából ötven dollárt.

A szoftverben helyet kapott egy közvetlen beolvasás funkció is (fényképezőgépről, szkennerről vagy mobilról), mindezeket az opciókat a *get photos* menüpont alatt találhatjuk meg. Amennyiben inkább fotóink adatbázisának kezelésében szeretnénk elmélyülni, akkor is kapunk funkciókat bőven: adatbázis export és import, archiválás, biztonsági mentések és hasonlók (mindezeket a *data-base* menüben találhatjuk).

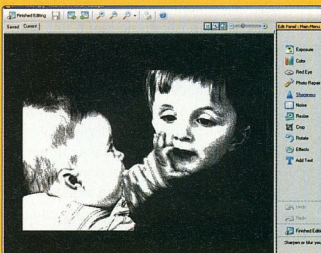
A valaha szinte egyeduralgkodó ACDSee mára komoly konkurenciával kell, hogy felvegye a küzdelmet. Az egykor nagyon fürge program azért a funkciók bővítésének köszönhetően kissé lelassult elődeihez képest, de valmit ugyebár valamiért.

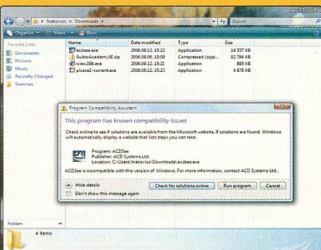
KAPCSOLÓ, TOLÓKA, PIPA, GOMB A FELÜLETÉN ELSŐRE NEM KÖNNYŰ KIIGAZODNI...

A SLIDESHOW-KÉSZÍTŐ ABLAK NAGYON JÓL SIKERÜLT – RÁADÁSUL SZUPER EFFEKTUSOKAT IS KICSIKÁRHATUNK BELŐLE, EGY KIS KISÉRLETEZÉSSEL.

AZ UTÓLAGOS KÉPMÁNIPULÁLÁS TERÉN AZ ACDSEE A LEGJÓBB – FŐLEG, HA GYORSAN AKARUNK LÁTÁNYOS HATÁSOKAT ELÉRNI

VISTÁN NEM TÖKÉLETES, DE A PROBLÉMA ORVOSLÁSÁRA MEG VAN NEHÁNY HÓNAPJA A FEJLESZTŐKNEK...

Picasa

A Picasa egyetlen előnye, hogy nincsen hátránya – feltétele a vicet, a Picasa valóban szinte tökéletes. Először is Google termék, és mint tudjuk, sok dolog van az univerzumban, ami jó, de ami tökéletes, az a Google-tól jön (lásd gmail, gchat vagy video.google).

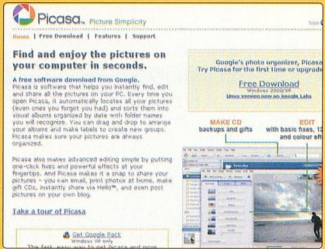
A Picasát kezelni a legegyszerűbb dolog a világon: csak feltelepítjük, és a szoftver automatikusan megkeresi és rendszerezi a PC-nken található fotókat, képeket. Ezután nincs is más dolgunk, mint eldönteni: mit is szeretnénk. A képekre vagy mappákra kattintva olyan mindennapi és hasznos funkciók jelennek meg, mint „nyomatok rendelése”, azaz online előhívás, nyomtatás, e-mailben továbbítás, kollázs készítése, a kép blogra feltöltése, exportálás, és minden egyéb, amire otthon szükségünk lehet.

A további funkciók is ugyanilyen egyszerűek és nagyszerűek: van egy gomb, amely az „ajándék CD készítése” névre hallgat – itt egy klikkeléssel készíthetünk a kiválasztott fotókból CD-t vagy DVD-t családtagjaink vagy barátaink számára. Ha pedig valamit nem talált volna meg gépünkön a Picasa (ez mondjuk kizárt, jelen sorok írója még olyan képeket is talált vele, amelyekről már azt sem tudta, hogy léteznek), akkor használhatjuk az import funkciót is.

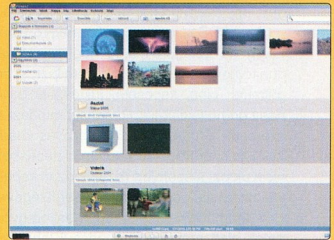
Nem kell megjedniünk akkor sem, ha van pár olyan fotónk, amit nem szeretnénk, hogy megtaláljon a szoftver (most ösztintén fértársaim: kinek a gépén ne lenne pár ilyen jellegű fotó?), akkor egyszerűen kiválaszthatjuk, hogy a továbbiakban mely mappákat ne indexelje a Picasa. Fő a diszkréció. Természetesen van slideshow opció is, egy jól kezelhető (automatikusan eltűnő) kezelőfelülettel.

Magukkal a fájlokkal a megjelenítésen és archiválási funkciókon felül nem sok mindent tudunk csinálni – néhány alap dolog, úgymint forgatás, címke hozzáadása, átnevezés és hasonlók rendelkezésünkre állnak. Nagyjából ennyi. Jó is, hogy nincs több, hiszen így a program kezelése a lehető legegyszerűbb tud maradni. Ha egy kicsit több funkciót szeretnénk, akkor csak annyit a dolgunk, hogy mellőzzük az otthoni használatra szánt, szép színes gombokat, és a hagyományos felső menüt kezdjük el babrálni – itt ugyanis (ellentétben az egyszerűsített funkciókkal) bizony mindent testre szabhatunk.

Itt további extra funkciókat találhatunk – automatikusan beállítást háttérképnek, képernyővédő- vagy éppen filmkészítés, poszter készítése (ritka funkció!), vagy éppen kötegel szerkesztés, hiszen napjaink képkezelőiből ez már nem hiányozhat. Külön érdekesség, hogy a Picasa teljesen eltérő filozófiával közelíti meg a képfeldolgozási- és kategorizálást: a szoftver ugyanis nem írja fölül, vagy mozgatja a képeket: az eredeti fájlokhoz hozzá sem nyúl. Úgynevezett „különbségfájlokkal” dolgozik – ennek az eljárásnak nagy előnye, hogy bár azt csinálunk fotóinkkal, amit akarunk (beleértve a rendszerezést is), mégis mindent visszaállíthatunk, ha megdöglőnánk magunkat. Mindent egybevetve nagyon szeretjük a Picasát, amolyan igazi, otthoni felhasználóknak kitalált, „mindent tudok, de egyszerűen használhatsz” program. Emellett ingyenes is és még a Linux-felhasználókra is gondoltak a készítőik, hiszen linuxos verziót is letölthetünk belőle. A Picasa tehát magyar nyelvű, ingyenes, mérete alig négy megabájt, nem tartalmaz kémszoftvert, gyorsan és könnyen üzemeltethető, szép, teletömve nagyszerű funkciókkal. Kell ennél jobb? Ugye, hogy nem...

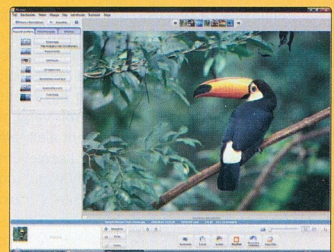
NEM KELL LOKALIZÁCIÓT VÁLASZTANUNK – HA MAGYAR AZ OPERÁCIÓS RENDSZERÜNK, AKKOR A PICASA IS MAGYAR NYELVŰ LESZ

A KEZELŐFELÜLET PÉLDAÉRTÉKŰ: EGYSZERŰ, IZÉLÉSE IS MODERN. BÁR MINDEN SZOFTVER IGY NÉZNE KI

A DIAVETÍTÉS FUNKCIÓ EGYSZERŰ – DE MIERT IS KELLÉNE ENNÉL BONYOLULTABB?

TÖBBEK KÖZÜTT AZ ÁTGONDOLT FELÜLETÉRT IMÁDJUK

XnView Deluxe

Az XnView egy francia fejlesztésű ingyenes szoftver – besorolása szerint képnézegető/kategorizáló és feldolgozó alkalmazás. Bár ez elsősre kicsit soknak tűnik, hiszen a hasonló, ingyenes szoftverek mindezekből jó, ha egyet maradéktalanul megvalósítanak, a többi funkció inkább csak „és még ilyet is tud...” jelleggel kerül beléjük (tisztelőt a kevés kivételnek, pl. az Irfanview-nak vagy a Picasának).

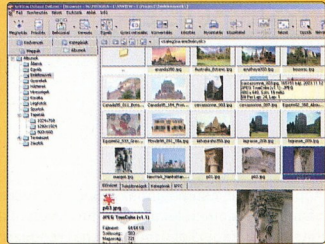
Az XnView azonban úgy tűnik, majdnem száz százalékosan be tudja váltani ígéréit. A képek és fotók megtekintése vagy diavetítése semmi kívánnivalót nem hagy maga után, sőt talán át is esett a ló túlsó oldalára a szoftver: funkciók és finomhangolások tömkelegében tobzódhatunk, ezernyi pipa, kapcsoló, tolóka és menü várja az ilyesfajta szórakozásban elmélyedésre hajlamos felhasználót. Pozitív dolog viszont, hogy a rengeteg funkció szinte mindegyike jól használható. Automata színméltség- és kontrasztkiigazítás, képek összehasonlítása, úgynevezett *Filmstrip layout* – szolgáltatások vannak bőven, csak győzzük őket megtalálni.

A XnView elrendezése logikus és könnyen megszokható: a fő ablakban látjuk az előnézeti képeket, a bal oldali eszköztáron pedig négy fülön navigálhatunk: *kedvencek*, *kategoróriák*, *mappák* és *albumok*. A képek megtekintésével és korrekciójával tehát nem lesz gond, van *fit to screen* funkció is, azaz ha a fotó nagyobb/kisebb mint képernyőnk felbontása, akkor választjuk az „igazítás” funkciót; ebben az esetben átméretezve látjuk a képet.

A kategorizálás terén is elég jól szerepel a szoftver – bár a Picasa „egyszerű nagyszerűségét” lehetetlen felülmúlni, azért az XnView-nak sincs szégyenkeznie valója – olyan kategóriákat és albumokat készíthetünk, amilyet csak akarunk, a szokásos kommentárokkal, fájlcsoportot infókkal és egybekkel. Egyedül talán a kezelőfelület az, ami egy kicsit bonyolultabb az XnView esetében – egy órácska gyakorlás nem árt, ha minden funkciót meg akarunk ismerni, és valóban gyorsan és hatékonyan akarunk kategorizálni.

A képfeldolgozás és a kötegelt feldolgozás terén viszont egyértelműen az XnView viszi a pálmát: több mint négyszáz fájlformátumot tudunk import/export és batchfeldolgozás funkciókkal nyűstölni, komolytalanul fogalmazva: konvertálhatunk akármilyen akármibe. A szoftver magyar nyelven is elérhető, és bár az import menüpont „behozzal”-ra fordítása okozhat kisebb hidegrázást, legyünk hálásak az önszorgalomból készült, ingyenes lokalizációját. Létezik egy XNView Deluxe elnevezésű képnézegető is. A két rokon között azonban két lényeges eltérés is van. A Deluxe változat több funkcióval áll rendelkezésünkre, de ezt pénzért teszi. Figyelem: az XnView „sima” verziójával nem tudunk képeket kategorizálni, ehhez az XnView Deluxe verzióra lesz szükségünk.

Az XnView legnagyobb előnyei (az ingyenesség és a lokalizáció mellett): automatikus importálás és médiafelismerés a digitális fényképezőgépekhez és kamerához, a több mint 380 képfarmátum, valamint a kezdő felhasználók számára beépített varázslók. Természetesen van szkennel- és Twain-támogatás, ráadásul a képernyőképek készítése is egy hasznos kis funkció. A szoftver aktuális (újabb) verziójában ráadásul már a kód is optimalizálva lett, így a előző verziókkal ellentétben most már minden gépen nagyon gyorsan és hatékonyan tudunk a szoftverrel dolgozni. ■

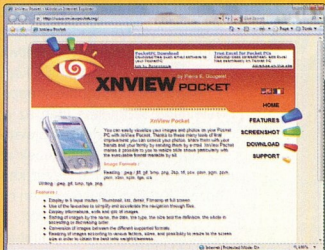
A KEZELŐFELÜLET A SZOKÁSOS: FÁJLABLAK, MENUSOR ÉS PERSE AZ ELŐNÉZETI KÉPEK

A KÉPKIIGAZÍTÁS FUNKCIÓVAL BÁRMEKKORA FŐTŐT TELJES KÉPERNYŐN TEKINTHETÜNK MEG

A KÉPEK UTÓLAGOS MANIPULÁSIÁRA SOK LEHETŐSÉGÜNK VAN – EZEKHEZ EGY KICSIT EL KELL MÉLYEDNÜNK A MENÜKBEN, DE MEGÉRI

AZ XNVIEW PDA-N HASZNÁLHATÓ VÁLTOZATBAN IS LÉTEZIK

iPhoto

Az Apple iLife 06 csomagjának video- és DVD-szerkesztőjét már ismertettük, most lássuk, mit tud kezdeni egy Macintosh a digitális fényképekkel. Hogyan lehet rendszerezni, szerkeszteni és mások számára is elérhetővé tenni felvételeinket?

Szerző: Gyarmati László

Képszerkesztés Macintoshon

Teljes vereséget szenvedtek a filmes fényképezőgépek. A digitális gépek árának rohamos csökkenése, felbontásuk javulása és nem utolsósorban számtalan kényelmi szolgáltatásuk gyors váltásra készítette az amatőr és profi felhasználókat egyaránt. Az új technikának mindössze egyetlen „hátránya” van: korábban elképzelhetetlen mennyiségű felvételt készíthetünk, pillanatok alatt.

A képek tárolása, rendszerezése jóval bonyolultabb feladat, mint amikor egy-egy nyaralás után néhány tucat jól sikerült papírképet beragasztottuk az albumba. Sok nagyszerű szoftver létezik, amelyek segítenek a digitális képek rendszerezésében, azonban a Macintosh-tulajdonosok egy kiemelkedő képességű szoftvert kapnak az új gépekkel: az *iLife 06*-ot.

Rendszerezés

Az iPhoto kezelőfelülete mindig ahhoz igazodik, milyen feladatot szeretnénk végrehajtani vele. Természetesen az első lépés mindig az, hogy a fényképezőgépről, illetve annak memóriakártyájáról áttöltsük a képeket. Alapértelmezett beállítás, hogy amikor egy digitális kamerát vagy egy kártyaolvasót csatlakoztatunk a Macintosh-hoz, akkor elindul az iPhoto és annak képelexportáló része. A feladatunk ilyenkor mindössze annyi, hogy megmondjuk, mi legyen az áttölténi kívánt képeket tartalmazó filmtekercs neve, és már érkezik is a képek.

A programban többféleképpen rendszerezhetjük a felvételeket, az áttöltés után az alapértelmezett változat a filmtekercsek szerinti megjelenítés. Ez azt jelenti, hogy az egyszerre importált képek egy tekercsre (*Roll*) kerülnek. Minden tekercs nevet kap, és leírást is fűzhetünk hozzá. Később tetszőlegesen mozgathatjuk az egyes felvételeket a tekercsek között, új tekercseket hozhatunk létre, vagy össze is vonhatunk több tekercset. Nincs megszabva, hogy egy-egy tekercsben hány kép lehet, csupán az, hogy a tekercseket tartalmazó albumban összesen legfeljebb 250 000 fotó lehet.

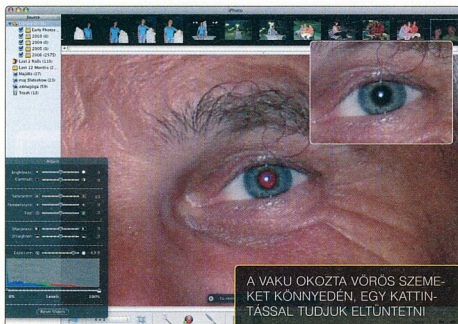

ELŐRE LÁTHATÓ, MILYEN LESZ AZ EREDMÉNY

Új film

A fényképek importálása előtt megadhatjuk, hogy a sikeres áttöltés után a program kitöltje-e a memóriakártyáról a felvételeket. Ezzel megtakarítjuk ugyanezt a műveletet a fényképezőgépen, így amikor legközelebb elkezdünk fotózni, már be is van töltve az „új tekercs”. Mielőtt automatikusan így hagynánk ezt a beállítást, érdemes átgondolni, valóban törölni akarjuk-e a képeket.

Okos album

Mi sem természetesebb, mint hogy időnként szeretnénk megnézni az iPhoto-ba betöltött és tárolt képeket. A kérdés csupán az, hogyan találjuk meg 205 ezer kép közül azt, amit keresünk. A program erre több megoldást is kínál. Az egyik az, hogy a kerések között keresgélünk – ehhez persze nagyjából tudnunk kell, hogyan neveztük el a kerest. A másik lehetőség, hogy nagyjából tudjuk, mikor készültek a kerest fényképek. Választhatjuk ugyanis a naptár nézetet is, amikor a képernyő baloldalán egy órknaptár jelenik meg. Ebben ellapozhatunk a kerest évhez, hónapoz, naphoz. Amint rákattintunk egy időpontra, a nagy ablakban csak azok a képek fognak megjelenni, amelyek akkor készültek. Választhatunk egy pontos napot, de kijelölhetünk egy-egy hónapot is.

Az előbbi két keresési módszerhez nincs szükség külön beállításokra, mert a program a fotókkal együtt tárolt EXIF adatokból veszi a készítés időpontjára vonatkozó információkat. A rendszerezésben azonban mi is segíthetünk, ha a képeket ellátjuk úgynevezett kulcsszavakkal. Használhatjuk az előre definiált kifejezéseket is (Family, Vacation, Kids...), de magunk is kitalálhatunk kulcsszavakat. Ezután egyszerre akár több képet is felcímkézhetünk ezekkel a kifejezésekkel. Később már csak annyi dolgunk lesz, hogy rámutatunk egy kulcsszóra, és a program már csak az ennek megfelelő képeket fogja mutatni.

A rendszerezés különleges módja az úgynevezett *Smart Album* létrehozása. Az okos albumhoz feltételek adhatunk meg, így

azok a képek kerülnek bele, amelyek teljesítik ezeket a feltételeket. A dolog érdekessége, hogy a feltételek kiértékelése folyamatos, így az albumok tartalma dinamikusan változhat. A feltételek többelek között vonatkozhatnak a fénykép készítésének időpontjára, a hozzáfűzött szövegek tartalmára, illetve minden EXIF adatra. Így például készíthetünk olyan albumot is, amely mindig a legutolsó tíz képcser közül azokat tartalmazza, amelyekkel valakül vagy egy adott zárbességgel készítettünk.

Szerkesztés

A tárolás és rendszerezés mellett az iPhoto fontos része a képszerkesztés. Az alapvető kivágás, elforgatás, szín-, kontraszt- és világosságállítás mellett gyorsan eltüntethetjük például a piros szemeket, valamint a kisebb bõrhibákat is. Egy csúszka segítségével akkorra nyújthatjuk a képet, illetve annak egy részét, hogy kényelmesen elvégezhessük a szerkesztési műveleteket. Két külön panelt is megnyithatunk, amelyek közül az egyik a képjavításra, a másik a különleges hatások beállítására szolgál.

A javítási műveletek között találjuk az expozíciómodosítást, amellyel a túl világos vagy túl sötét képeken tudunk segíteni. Ha egy kicsit ferdére sikerült a kép, egy rácsáló segítségével ki tudjuk egyenesíteni azt. A képi hatások tartalmaznak panelen kilenc változatban láthatjuk az eredeti kép kicsinyített mását. Van itt fekete-fehér és szépia hatás, színek erősítése vagy gyengítése és a kép lekerekítése vagy körvonalainak homályosítása. A hatásokat egymás

Processzorok	bruttó	Memóriák	bruttó	Alaplapok	bruttó
Athlon64 3200+ (S.939) OEM	17.400	DDR400 512MB: Kingston 3év	13.998	ASUS A8N SLI-SE/SLI Prem.	21.499/33.300
Athlon64 3500+ (S.939) OEM	19.990	DDR400 512MB: Samsung 2év	13.188	ASUS A8N5X/AB/VLM	18.180/13.920
Athlon64 3500+ (S.AM2) BOX	19.990	DDR2-677 512MB Samsung	10.560	ASUS P5B00-VMP/SLD2-SE	13.200/23.988
Celeron-D (S.775) 2.5GHz BOX	11.490	DDR2-677 1024MB Samsung	19.800	ASUS P5W02-E Premium	43.200
Celeron-D (S.775) 2.8GHz BOX	13.800	PenDrive: 512MB/1G/2G	2.994/5.220/9.990	ASRock: K8UPN/F3 /A8XM	10.650/11.400
Intel P4 (S.775) 2.8GHz BOX 2x1MB	30.660	SD Avixie 1G/2G	5.998/11.988	Gigabyte (2év): 8N-SLI	20.598
Intel P4 (S.775) 3.4GHz BOX 2x2MB	47.988	CF 1G/2G	7.500/14.988	Gigabyte (2év): K8U-939/K8NS	11.100/11.800
Intel P4 Core 2 Duo 1.86GHz BOX	50.280			Gigabyte (2év) K8NFP9R	21.000
				Gigabyte (2év) M5Spus-S3G	22.500
Videokártyák	bruttó	Merevlemezek	bruttó	Optikai meghajtók	bruttó
ATI 9250 Captiva 128MB	8.490	Sam.(8M) 160/250/300	14.880/18.750/23.220	LG H10N fehér/fekete	8.190/8.580
ATI X1600Pro GeCube 512MB	33.000	Maxtor (16M) 250/300	18.990/23.880	LG H20L fehér / fekete	9.000/8.300
ATI X1600Pro Asus 512MB	27.990	Sam.(SA2) 160/250/300	14.940/18.990/23.880	NEC 4571 fehérfekete	9.300/8.300
GF 6800GT 128MB GigaByte	27.840	Maxtor (SA2) 250/300	19.188/23.880	Pioneer 111D fehér/fekete	9.120/9.360
GF 6800GT 256MB Asus	35.400	Sams. (2.5") 80 3M 5400rpm	21.360	Festékpatronok, tonerek	bruttó
GF 7600GS 256MB Asus	33.000	Sams. (2.5") 120 8M 5400rpm	29.400	Canon CLI-24 fele. komp./color	7503.588
GF 7600GS AGP 256MB MSI	40.800	Monitorok	bruttó	Canon CLI-8 fekete / CMY	2.760/2.790
ADS Instant TV USB 2.0	15.720	17" TFT Acer 1916Ws 5ms	55.000	HP 8656/ 6657 komp.	3.450/4.950
Leadtek TV2000 Expert	11.280	17" TFT LG L1919S-SF 8ms	59.988	HP 6658 photo	5.280
Szoftverek	bruttó	Apple Macintosh	bruttó	HP C8727 komp./ 8728 komp.	3.600/3.960
Win XP OEM: Home / Prof.	24.960/39.960	Mac Mini 1.5GHz Intel Core Solo	172.800	HP toner Q6612 orig. / komp.	14.700/19.300
Hangkártyák	bruttó	Mac Mini 1,66GHz Intel Core Duo	232.800	További részletek online: aralik.com - Az ár- változtatás jogát fenntartjuk! Árának tartalmaz- má a 2%-os készpénzesítési kedvezményt.	
C-Media 5.1 / 7.1	1.980/3.360	iPod nano 1GB / 2GB	44.400/61.800		
		iPod nano 1GB / 60GB	97.800/129.900		

MagiComp

1054 Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky út 60

Tel.: 1/373-05-82 Nyitva: 8 - 20h
20/538-55-46 H-P: 8 - 20h
30/489-13-39 Szó: 10 - 16h

1036 Budapest,
Lajos utca 47.

a 6, 60, 86-os busz megállóiban

Tel.: 1/242-00-83 Nyitva: H-P: 9 - 19h Szó: 10 - 16h

CD-DVD polírozás!

Ha újra olvasni akarsz öreg, karcos lemezeket, hozd el hozzánk!

Megvárható, kb. 5 perc alatt kész! **990 Ft**

www.magicomp.hu
info@magicomp.hu

Áruhitel és bankkártya elfogadás!

után többször is alkalmazhatjuk, illetve ha nem vagyunk megelégedve a végeredménnyel, visszaállíthatjuk az eredeti állapotot.

A képeken elvégzett műveleteket sorban vissza is vonhatjuk, de akkor sincs baj, ha a szerkesztett változatot elmentettük, és ki-
léptünk a programból. Az iPhoto sohasem az eredeti képeken hajtja végre a műveleteket, hanem egy másolaton. Pontosabban az eredeti képet mindig megőrzi, így akár hónapok múlva is visszaállíthatjuk az eredeti fotót.

Hogy mások is lássák

Amikor már minden kép a megfelelő albumban van, és minden szükséges szerkesztést elvégeztünk, ideje másoknak is megmutatni fotóinkat.

A megosztásnak több módja is lehet. A felvételekből készíthetünk slideshow-t, képeslapot, naptárat, könyvet, elküldhetjük elektronikus levélben, kirakhatjuk a munkaszaltra, vagy feltölthetjük az internetre. Persze használhatjuk az *Export Photo* utasítást is, amellyel a számítógép tetszőleges mappájába másolhatjuk a képeket úgy, hogy közben még a méretüket is megváltoztathatjuk.

A méret megváltoztatásának akkor van nagy szerepe, amikor elektronikus levél mellékleteként akarjuk elküldeni a fotókat. Már nem ritkák a több megabájtos fényképek, amelyeket elég nehézkes levélben továbbítani. Ezért választhatunk, hogy az eredeti méret helyett nagy, közepes vagy kicsi felbontásban csatoljuk a képeket.

Diavetítés készítésekor megadhatjuk a képek áttűnésének módját, az időzítéseket és a háttérzenét. A sorrend meghatározása pedig egyszerűen abból áll, hogy az egérrel a megfelelő helyre húzzuk a képet.

Aki az internetre akarja feltölteni a felvételeit, választhat a weboldal-, illetve a *photocast* készítés között. Ezeket a lehetőségeket akkor tudjuk tökéletesen kihasználni, ha van *Mac* előfizetésünk, és a hozzá tartozó tárhelyen helyezzük el a weboldalainkat. Ha a weboldal-készítést választjuk, akkor elindul az *iLife* csomagba tartozó *iWeb* program, és átveszi a kijelölt fotókat. (Az *iWeb* használatáról az *iLife* csomagot bemutató sorozatunk későbbi részében fogunk részletesen írni.)

Az Apple iLife 06 programjai a CP-ben

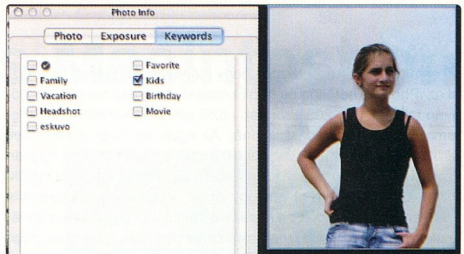
- iLife – CP 2006/6
- iMovie – CP 2006/7
- iDVD – CP 2006/08
- iPhoto – CP 2006/9
- GarageBand – CP 2006/
- iWeb – CP 2006/

Nagyüzem

A képek szerkesztésekor választhatjuk a teljes képernyős üzemmódot is. Ilyenkor csak a kijelölt kép nagyméretű változata látszik. Illetve az egér mozgásakor megjelennek a szerkesztőeszközök. A teljes képernyős munkánál arra is lehetőség van, hogy több képet egymás mellé helyezzünk, így könnyebb összehasonlítani őket, hogy megállapíthassuk, melyik felvételt sikerült jobban. Ezzel a módszerrel a színárnyalatokat is egymáshoz igazíthatjuk.

IDEHAZA IS VAN OLYAN SZOLGÁLTATÁS, AMELY KINYOMTATJA A SZÉP ALBUMOKAT

EGY KÉPHEZ TÖBB KULCSSZÓ TARTOZHAT

Arra is van mód, hogy úgynevezett photocastot hozzunk létre. Ennek alkalmazásával más *iPhoto*-felhasználókkal tudjuk megosztani a képeinket. A photocast érdekessége, hogy amikor a saját gépünkön változtatunk a benne található képeken, vagy újakkal bővítjük ki, akkor ezek a változtatások ismerőseink *iPhoto* könyvtárában is megjelennek. Így állandóan friss képekkel, úti beszámolókkal tudunk szolgálni barátainknak anélkül, hogy nekik bármit kellene tenniük.

Háiba hódította meg a digitális fényképezés a világot, háiba egyszerűbb a képernyőn megnézni a fotókat, mindenkiben él a vágy, hogy kézbe fogja a hagyományos papírképeket, albumokat. Az *iPhoto* ebben is segítségünkre van, hiszen gyorsan készíthetünk vele elegáns nyomtatott kiadványokat. Ez lehet könyv formájú fotóalbum, saját felvételeinkkel díszített naptár vagy üdvözlőkártya. Minden változathoz sok sablont találunk a programban, így rövid idő alatt professzionális kinézetű alkotásokat hozhatunk létre. Azonban arra is van mód, hogy ezeknek a kiadványoknak minden kis részletét megváltoztassuk saját igényeink szerint. A kész albumot, naptárat megrendelhetnénk a *Apple*-től, ha nem Magyarországon élünk. Sajnos a szolgáltatás magyarországi szállítási címre nem működik, ezért marad az egyéni kivitelezés. Nincs semmi akadálya, hogy saját színes printerünkkel nyomtassuk ki a fénykép-összeállítást, gondok esetleg a kötéssel, összefűzéssel lehetnek.

Szerencsére a www.macbolt.hu címen található egy hazai nyomtatási szolgáltatás, amelynek az árai is barátságosabbak, mint az *Apple* árai. A kész összeállítást PDF formátumban kell elküldeni, és pár napon belül postán megérkezik a professzionális nyomdai minőségű fotóalbum vagy naptár. Nyaralási felvételeinkkel mi is kipróbáltuk ezt a lehetőséget, és az eredmény nemcsak minket, hanem minden ismerősünket ámulatba ejtette.

**Computer Panoráma előfizetés most
ajándék 3 500 Ft értékű válltáskával!**

**Féléves DVD-mellékletes
Computer Panoráma előfizetés
+ ajándék válltáska**

most csak 8 870 Ft!

A válltáska mérete: 47,5x24x13 cm

További információk:

- ☎ 06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
- 🌐 www.itmediabolt.hu
- ✉ terjesztes@vogelburda.hu

Az október 24-ig beérkezett belépések esetében a 6 lapszámra szóló előfizetése a 2006/11-es lapszámmal indul. A váltásokat egy hónapos átutazási idővel postázzuk.

Mit kell tennie, ha szeretne előfizetni:

- 1) Töltse ki a magazinban található csekket nyomtatott nagybetűkkel!
- 2) A csekk "közlemény" mezőjébe írja be a választott váltáska színét!
Ennek hiányában a fekete színű váltástáskát postázzuk!
- 3) Fizesse be a csekket!
- 4) Várja a postást és készüljön a kellemes olvasgatáshoz hónapról-hónapra!

Microsoft PowerPoint 2007

Korábbi számainkban beszámoltunk a Microsoft Office 12 rendszer újdonságairól, és valamivel részletesebben bemutattuk már a csomag szövegszerkesztőjét, a Word 2007-et, valamint táblázatkezelőjét, az Excel 2007 programot. Most nézzük, mit várhatunk a csomagtól a prezentációkészítés terén!

Szerző: dr. Pétery Kristóf

A prezentációk királya

Sorozatunkban most jutottunk el a már évek óta a standard Office programcsomag részeként szállított bemutatókészítő programhoz, a PowerPoint 2007-es változatához. Korábbi cikkeinkben megemlítettük, hogy a Wordnél jóval kevesebb konkurens termékkel kell számolnia az Excelnek. Ez részben igaz a PowerPointra is, bár bemutatókat már sokkal többféle eszközzel készíthetünk (például Flash vagy PDF formátumban is), mint ahánnyal a táblázatok feldolgozásába foghatunk. A táblázatkezelőhöz és szövegszerkesztőhöz hasonlóan a PowerPoint felhasználói felületét is teljesen át dolgozták, így most is elmondhatjuk, hogy mindent tud, amit a korábbiak, de minden máshol érhető el. Az újdonságok túlnyomó többsége szintén feltűnt már a Word és Excel 2007 programokban.

Az új felhasználói felület

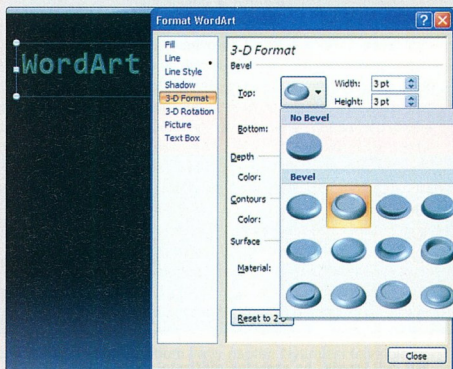
Szinte az összes újdonság kimerül az új felhasználói felületben. A felület tetszetős, a vezérlőelemek könnyen „kézre állnak” és – tekintettel arra, hogy az Excelnél jóval egyszerűbb programról van szó – kezelésüket hamar elsajátítja a gyakorlatlan felhasználó is. A felület legfontosabb jellegzetessége, hogy a menük itt is szinte teljesen megszűntek (csak a bal felső sarok Office gombjából gördíthető le a hagyományos *Fájl* menünek megfelelő menü), helyüket a szalagok vették át. A munkafeladat és felhasználási gyakorlat alapján összeválogatott funkciókat tartalmazó szalagok között a lapfülekre kattintva válthatunk. Az ábrán még egy különlegessége látszik ennek a felületnek: ha lenyomjuk az **ALT** billentyűt, akkor az egyes lapfülek és más vezérlőelemek mellett megjelennek azok a gyorsbillentyűk, amelyeket az **Alt** billentyűvel együtt lenyomva gyorsabban adhatjuk ki a megfelelő parancsot. Például az **ALT+H** billentyűkombináció a **Home**, az **ALT+N** billentyűkombináció az **Insert** szalagot hozza előtérbe.

Formátumok és menük

Az Office gombból legördíthető **Save As** almenüben menthetünk a PowerPoint 97-2003 formátuma mellett PDF vagy XPS formátumba is. A korábbi *Eszközök* (Tools) menüt itt szintén megszűn-

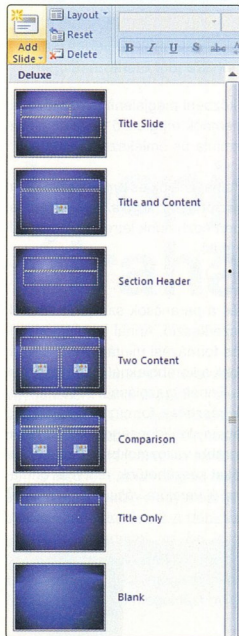
tették. Most az Office gombból legördíthető menü alján látható *PowerPoint Options* gombot kell használnunk a program alapértelmezett működési módjának beállításához. A párbeszédpanel itt is teljesen új megjelenésű, a beállítási lehetőségek ugyanakkor nagyjából azok, amelyeket korábban megszokhattunk.

A makróprogramozás lehetőségei alapállapotban itt sem jelennek meg a szalagok között, ha nem kapcsoljuk be a *Personalize* lapon a *Show Developer tab in the Ribbon* jelölőnégyzetet. Ennek köszönhetően jelenik meg a *Developer* szalag, amely a makróhoz szükséges parancsokat tartalmazza. Ez a kapcsoló érvényes az Office többi programjára is: ha valamelyikben bekapcsoljuk a jelölőnégyzetet, akkor a többi programban is megjelenik a *Developer* szalag. Ez még akkor is így működik, ha a programok

WORDART OBJEKTUM FORMÁZÁSA

ÚJ DIA BESZÚRÁSA

éppen futnak. Itt szintén a *Resources* lapon találunk meg olyan fontos szolgáltatásokat, mint az ellenőrző funkciókat, vagy az aktualizálások keresését az interneten, illetve az Office (egyébként a Start menüből is indítható) diagnosztikai rendszerének futtatását, az Office aktiválását, valamint a Microsoft Online szolgáltatásainak felkeresését.

A PowerPoint szalagjai

A *Home* szalag a prezentáció létrehozásának, formázásának legfontosabb parancsait tartalmazza. Itt a korábban megismert parancsok mellett jelentősebb újdonságokat is találunk.

A szalagon minden, a diáképek beillesztésével, a bekezdések formázásával, a szövegírással, javítással, szerkesztéssel kapcsolatos utasítást megtalálunk. A részletes beállítási lehetőségek (vagyis a *Formátum* menü parancsai) itt sem látszanak, ezeket most csak a megfelelő paramétercsoport (például *Font*, *Alignment*) alapján látható kis ikonra kattint-

va hozhatjuk elő. Így az Office vágólapját tartalmazó munkaablak megjelenítéséhez a mutatót mozgassuk a *Clipboard* paramétercsoport jobb alsó sarka fölé, majd kattintsunk az eger bal gombjával. Ha a mutatót csak a jel fölé mozgatjuk, akkor egy rövid leírás mellett látjuk a munkaablak képét, ami segít a parancs kiválasztásában. Ugyanígyen segítség jelenik meg, ha a felhasználói felület másik vezérlőeleme fölé mozgatjuk a kurzort. Általában elegendő a szalagról közvetlenül elérhető néhány formázási lehetőség, a legfontosabb műveletek mindenképpen a szalagra kerültek.

Új dia beszúrásához kattintsunk az *Add Slide* gombra, majd a megjelenő listából válasszunk elrendezést az új dia tartalma számára. Ha ezen az elrendezésen később módosítani szeretnénk, akkor a *Layout* gombra kell kattintanunk. Ekkor egy hasonló menü nyílik ki, amelyen új elrendezést adhatunk a már esetleg rögzített tartalomnak. A korábbi tartalom általában nem vész el, csak új helyre kerül.

A diáképek tartalmazhatnak különböző táblázat, diagram, kép, ClipArt ábra, SmartArt grafika vagy film objektumokat. Az ilyen tartalmak későbbi beillesztéséhez a legegyszerűbb, ha már az elrendezés választásakor a *Content* típusú diaminták közül választunk, mert ilyenkor a diáképbe bekerül egy ikoncsoport, amelynek egyes elemeire kattintva tölthető be a kívánt objektum.

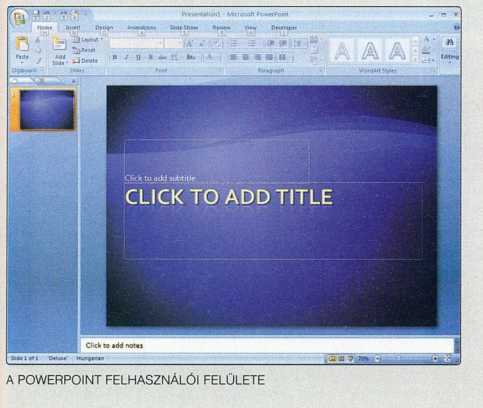
Az alapvető formázások itt is az Office többi programjához hasonló módon hajthatók végre. A szalagon elhelyezett stílusválasztó gombok és az onnan legördíthető stíluslista mintái fölé mozgatva az egérmutatót, a stílus beállításai azonnal megjelennek a kijelölt szövegrészen vagy a dia teljes szövegtartalmán.

Például ha legördítjük a *WordArt Styles* listát, akkor a mintaformák fölé mozgatót kurzorral azonnal élőképen jeleníthetjük meg a hatást a dia aktuális szövegdobozának teljes szövegén (*Applies to All Text in the Shape*) vagy csak a kiválasztott szövegen (*Applies to Selected Text*). Ezzel a módszerrel könnyen kiválaszthatjuk a nekünk tetsző formát, illetve a mondanivalónkat megfelelően alátámasztó, kiemelő stílust, amelyet kattintással érvényesíthetünk.

A részletesebb formázási beállítások továbbra is párbeszédpaneleken végezhetők el. E párbeszédpanelek megjelenítéséhez a vezérlőelem csoport címe (például *WordArt Styles*) melletti kis szimbólumra kell kattintani. A párbeszédpanelen végzett beállítások már kevésbé interaktívak – amit itt beállítunk, annak eredményét csak a jóváhagyás, vagyis a párbeszédpanel formai elemére kattintás után hajtja végre a program, bár nem kell bezárni a párbeszédpanelt, tehát ha nem nyerte el a tetszésünket az eredmény, választathunk újra.

Az *Insert* szalagról elérhető elemekkel bármely diát bővíthetünk, függetlenül attól, hogy eredetileg milyen elrendezést és abban milyen tartalmat választottunk a dia számára. Ezek az elemek (alakzat, dia, táblázat, kép, ClipArt ábra, fotóalbum, SmartArt ábra, diagram, szövegdoboz, fejléc, lábléc, WordArt cím, dátum és idő, szimbólum, film, hang és egyéb objektum) tökéletesen megegyeznek a korábbiakkal, kivétel ez alól a *SmartArt* ábra. Ez kiváló eszköz az üzleti folyamatok, kapcsolatok, hierarchia szemléltetésére.

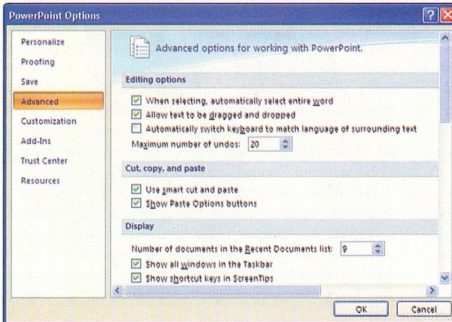
A *Design* szalagra kerültek a témák (amelyek összehangolt háttér-, karakter- és hatásstílusok alkalmazását biztosítják), a háttérbeállítások, valamint az objektumok igazítása. Érdekes újdonság viszont, hogy a diakép szokásos fekvő elrendezését álló helyzetre is változtathatjuk. Ezt valószínűleg azok használják ki, akiknek 90 fokban elforgatható LCD monitoruk van, illetve „igazí” (film) diaképet világitanak le, amelyet vetítőn mutatnak be.

A POWERPOINT FELHASZNÁLÓI FELÜLETE

SZOFTVER

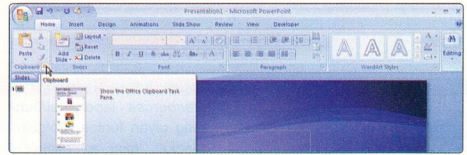

A POWERPOINT MŰKÖDÉSI BEÁLLÍTÁSAINAK RÉSZELETE

Az *Animations* szalagon találunk minden olyan eszközt, amely a képváltások beállításához, a hanghatásokhoz, illetve a bemutató automatikus lejátszásának ütemezéséhez szükséges.

A *Slide Show* szalagra helyezték a bemutató lejátszásának parancsait, illetve a diavetítés testre szabásának, valamint a hang-álmondásnak a vezérlőit.

A *Review* szalagon találjuk a nyelvi ellenőrző és korrekcióra utasításait.

A HOME SZALAG

A *View* szalag a szerkesztés közbeni megjelenítés eszköze. Itt választhatjuk ki a szerkesztett elemnek megfelelő nézetet, illetve választhatjuk a diaminta, jegyzetminta és emlékeztetőminta szerkesztését is.

A *Developer* szalag a haladó felhasználók és profik eszköze. Itt érhetjük el a *Visual Basic* szerkesztőt és az *ActiveX* vezérlőket is. Makrókat csak a VB szerkesztőben hozhatunk létre, de futtatásuk egy egyszerű gombbal is megoldható.

Új formák

Mint láthatjuk, a szolgáltatások és a parancsok szintjén nem sok újdonságot kínál az új bemutatószerkesztő. Annál több újdonsággal szolgálnak a sablonok és más formázási minták. Az új bemutatósablonok sokkal tetszetősebbek a korábbiaknál, az egyedi formázás is több lehetőséget kínál. Ennek igazolásául vessünk egy pillantást a WordArt objektumok részletes formázását támogató párbeszédpanelre. Itt rengeteg látványos újdonsággal találkozunk, amelynek nyomát sem láttuk a korábbi változatokban. Ezekkel látványosabb, izlelősebb bemutatókat készíthetünk, ami már önmagában is indok lehet arra, hogy az új verzióra váltsunk. ■

professzionális webhosting- és domainszolgáltatások

100 Mbit sávszélesség, garantált rendelkezésreállítás, spam- és víruszűrés

„Web Kombi Light” tárhelycsomag
9900 Ft + ÁFA (11880 Ft)
 (1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, 5 db @sajatev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatistika)

„Web Kombi” tárhelycsomag
13900 Ft + ÁFA (16680 Ft)
 (1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, PHP és CGI futtatás, időzítő (cron)ban használat, 5 db @sajatev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatistika)

„Web Kombi Pro” tárhelycsomag
18900 Ft + ÁFA (22680 Ft)
 (1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, PHP és CGI futtatás, MySQL, időzítő (cron)ban használat, 5 db @sajatev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatistika)

Ha már van máshol tárhelye, akkor hívjon minket és a .hu domainjét ingyenesen átregisztráljuk. Egy tárhelyre korlátlan számú domaint regisztrálhat, amelyet külön alkönyvtárakban, teljes értékű virtuális webszerverként kezelhet!

Domainregisztráció:
 .hu domainregisztráció 2 évre: 4000 Ft + ÁFA (4800 Ft)
 .eu domainregisztráció 1 évre: 6000 Ft + ÁFA (7200 Ft)
 .com/net/org/info/biz domainregisztráció 2 évre: 6000 Ft + ÁFA (7200 Ft)
 (Az árak tartalmazzák az elsődleges és másodlagos névkiszolgálás díját is!)

Gyors, pontos és rugalmas elektronikus ügyintézés!

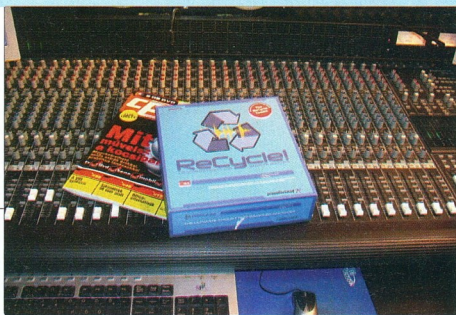
Szolgáltatásainkat megrendelheti a www.mediacenter.hu weboldalon, vagy telefonon a 76 / 575-023-as telefonszámon.

Propellerhead Recycle 2.1

Augusztban ismertették a Reason zeneszerkesztő programot, s most bemutatjuk a hozzá való, de külön megvásárolható loopszerkesztő programot.

Szerző: Kolláth Zsolt

Loopjaink újrahazsnosítva

A Reason önmagában is zseniális zeneszerkesztő, de a loopokkal egyedül nem bánik el profin. Ha vásárolunk valahol, vagy letöltünk egy hangbank CD-t, azon általában csak WAV formátumban találhatók meg a dobloopok. Természetesen az újabb kiadványokon a WAV és AIF kiterjesztés mellett már RCY vagy REX kiterjesztésben is megvannak a hangok, de ez sajnos a hely rovására megy, s miért vásárolnánk ugyanannyi pénzért kevesebb hangmintát, többféle formátumban? A dob- vagy egyéb loopok kompatibilisek ugyan a Reasonnel, és be is tölthetjük őket bármelyik szamplerünkbe, de mi van akkor, ha csak a loop második felére vagy a loopban szereplő ki tudja hányadik hangra van szükségünk? A Recycle tökéletes megoldást nyújt.

Használat

Először is töltsünk be egy tetszőleges WAV vagy AIF fájlt. Ezt akár 99 darabra is felszeletelhetjük a programmal. Ez valójában nem több fájlba történő feldarabolás: a slice pontok létrehozásával (olyan ez, mint a Sound Forge-ban a Markerek) máris több tucat hangmintánk lehet. A felszeletelés után több lehetőségünk is van a további használatra: például exportálhatjuk is a sok-sok kis

hangmintát, amelyek elnevezésével nem kell bíbelődnünk, a program automatikusan megteszi ezt helyettünk, vagy akár a sorrendet is változtathatjuk, kivághatunk hangmintát stb.

Érzékenység

Egy normál dobloop egy, esetleg két ütemből áll. Az négy-nyolc lábdobütés. Ha minden ütem felezésére van egy pergő hangunk, az már nyolc vagy 16 hang. Tehát ha csak két hangmintánk van a loopban, célszerű 8 vagy 16 szeletre felvágni a loopunkat. Természetesen minél több hangszer van a loopban (alsó cin, felső cin, crash, különböző tamok), és minél összetettebb a ritmusképlet is, célszerű annál jobban felválni a loopot.

És itt jön a java! A tempó beállítás után a slice pontok segítségével a program a megadott millisecundumhoz húzza a segédvonalainkainkat.

Tehát a hangok nem torzulnak, teljes lejátszásra kerülnek, nincs transzponáció, csak közelednek egymáshoz a minták indítási pontjai – ha gyorsítjuk a tempót, illetve ha lassítunk, akkor pedig távolodnak.

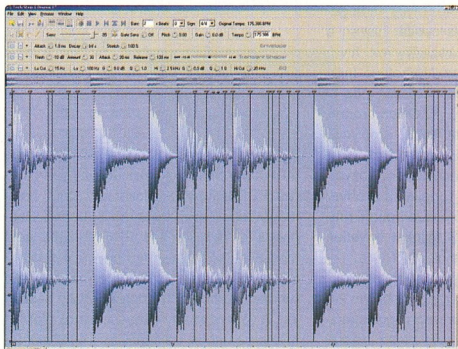
Extrák

Envelope: az Attack, Decay és Stretch potmétereink állításával a hangmintákban akár egyszerre, akár külön-külön állíthatjuk a felütést, a kitarást és hosszabbíthatjuk a hangjainkat.

Transient Shaper: szintén az egész loopra vagy akár az általunk kiválasztott egyik tetszőleges lokátorvonalon között kiválasztva állíthatjuk a hangerőt, a hang kitarását, hullámmóját.

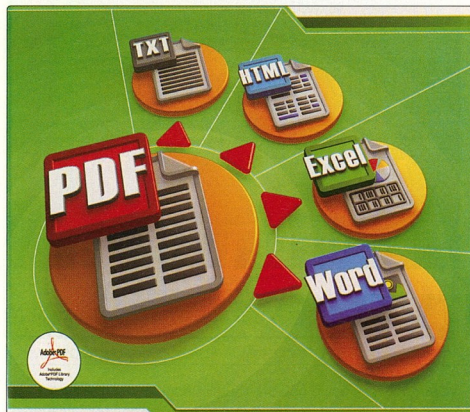
EQ: a név önmagáért beszél. Nagyon nagy pontossággal állíthatjuk a mély és a magas hangok vágását (Lo Cut, Hi Cut), illetve közép és mély hangoknál a jóság görbe nyitásával/csukásával emelhetjük/csökkenthetjük a loop magas és mély hangzását, rendkívül precízen.

A program önmagában is használható, s nemcsak dob, hanem bármilyen előre elkészített szintiszólam vagy gitár, vagy egyéb loop átalakítására is. A programmal készített loopok, hangok majdnem minden zeneszerkesztő programban (Cubase, Logic, Pro Tools, Acid, Fruity Loops) felhasználhatók. Újrahazsnosítva a hangokat egy új világ nyílik meg előttünk, újra használhatjuk, új formában a régen elfeledett hangbankjainkat. ■

SEZLETELÉS KÖZBEN

PDF egy perc alatt

Abbyy PDF Transformer Pro 2.0

A PDF formátum megjelenése óta töretlen népszerűségnek örvend, és mára szinte egyeduralkodó a csak olvasásra szánt letölthető dokumentumok esetében. A PDF fájlok készítéséhez értelemszerűen külön szoftverre van szükség. A piacon lévő alkalmazások közül az egyik legjobb e célra az Abbyy PDF Transformer Pro 2.0.

Szerző: Higyed Gábor

Az **ABBYY** név bizonyára nem ismeretlen az informatika világában valamennyire is jártas felhasználók számára, a szoftverfejlesztő cég karakterfelismerő programja, a *FineReader* ugyanis nagy népszerűségnek örvend.

Hasonló fogadtatásra lelt a cég PDF-készítő alkalmazása, a *PDF Transformer Pro* is, amely jelenleg a 2.0-s verziójánál jár.

A program alapvetően kétféle üzemmódban használható: egyfelől a különféle dokumentumok PDF fájlra alakítására, másfelől pedig arra, hogy a PDF formátumú, tehát semmiképpen sem szerkeszthető dokumentumot visszaalakítsa Word, Excel vagy HTML dokumentummá.

Telepítés

A program telepítése különösebb szakértelmet nem igényel, a szokásos beállításon kívül (pl. a telepítés helye, komponensek kiválasztása) mással nem is igazán kell foglalkoznunk. Két apróságot azért megjegyeznénk! Az egyik, hogy a nyelv kiválasztásánál kérhetjük a magyart is, a másik pedig, hogy érdemes mindenképpen a szokásos (teljes) telepítést kérni, de

legalább a kötelező programrészek mellett a *PDF-XChange* for *ABBYY PDF Transformer 2.0* nyomtatódrivert kiválasztani, ha azt szeretnénk, hogy a szoftver (szinte) minden létező programhoz támogatást nyújtson.

Beépül a rendszerbe

Az **ABBYY** alkalmazása elsősorban a *Microsoft Office* programokhoz nyújt támogatást – ez persze nem is csoda, hiszen a PDF fájlokat leginkább kézikönyvek, hivatalos dokumentumok hozzáférhetővé tételére használják, amelyeket először még el is kell készíteni valahogy. Az Office programokba egy új eszköztár kerül, amelynek ikonjaival a *PDF Transformer Pro* valamennyi fontosabb szolgáltatásához közvetlenül is hozzáférhetünk. Emellett a szoftver a Windows Intéző menüjébe is beépíti magát, így a DOC és XLS fájlokat egyetlen egérgattintással alakíthatjuk át PDF-fé.

A fentebb említett virtuális nyomtatómeghajtóval azonban a *PDF Transformer Pro 2.0* nemcsak az irodai programcsomaggal használható, hanem bármely más alkalmazással is – legalábbis azokkal, amelyekkel nyomtat-

WINDOWS EXPLORER INTEGRÁCIÓ

ni is lehet. Elég ugyanis, ha kiválasztjuk nyomtatónak az **ABBYY** virtuális masináját, s már indulhat is a PDF fájlkészítés.

Hétköznapi használat

A programot elsősorban azoknak a felhasználóknak készítették, akik anélkül szeretnének PDF fájlt vagy fájlokat készíteni, hogy magát az eljárást beatoan ismernék. Számukra az egycsombos PDF-készítés adja meg a lehetőséget arra, hogy az eredetivel teljes mértékben egyező formátumú (és persze tartalmú) PDF dokumentum készüljön. A végeredmény a tapasztalatok alapján minden esetben kielégítő, és a PDF-be való konvertálás megfelelően gyors is.

Rendszerkövetelmény

A program készítői szerint megelégszik egy 200 MHz-es processzorral és 32 Mbájt memóriával, valamint Windows 2000/XP/2003 operációs rendszerrel. Ehhez annyit még hozzátennék, hogy már csak az operációs rendszerek miatt is ajánlott legalább 1 GHz-es processzor és 512 Mbájt memóriát használnunk – de minél gyorsabb a CPU, és minél több a RAM, értelemszerűen annál gyorsabban fut majd a program. Természetesen a Microsoft dokumentumokból csak akkor készülhet PDF, ha a PDF Transformer Pro mellett a dokumentum megnyitására használtatószoftvert is a gépre telepítettük.

Támogatott formátumok

A PDF fájlok a következő formátumokba konvertálhatók: Microsoft Word 2000/XP/2003, Microsoft Excel 2000/XP/2003, Rich Text Format, kereshető PDF, Text, valamint HTML 4.0 formátumokba.

PDF fájlt készíthetünk a következőkből: Microsoft Word (*.DOC, *.RTF) Microsoft Excel (*.XLS) Microsoft PowerPoint (*.PPT) Microsoft Visio (*.VSD) emellett bármilyen más, nyomtatásra képes alkalmazásból is a PDF-XChange driverrel.

Megint csak azt mondhatjuk, hogy egy-két apróságától eltekintve elégedettek voltunk.

A kétféle felhasználást természetesen keverhetjük is, s így végső soron a PDF Transformer Próból PDF-szerkesztő várszólhatunk! Először mentjük el a PDF-et Word dokumentum formátumban, változtassunk meg mindent, amit szeretnénk, majd ismét az ABBYY alkalmazását segítségül hívva alakítsuk vissza a DOC fájlt PDF-fé.

Extrák

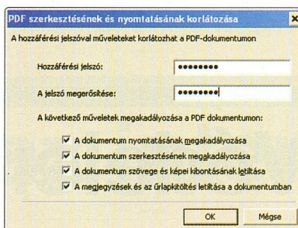
A programmal nemcsak hagyományos, hanem kereshető (indexszavas) PDF állomány is készíthető. Ez különösen a nagyobb méretű (több oldalas) fájlok esetében lehet hasznos, hiszen így egy-egy kifejezés vagy kulcsszóra is rákereshetünk.

A tartalomra egyébként is ügyeltek a PDF Transformer Pro készítői, ha ugyanis egy Word dokumentumban internetes hivatkozás vagy a szöveg egyes részeire mutató tartalomjegyzék is szerepel, akkor azok funkcionálitása a PDF-ben is megmarad.

A PDF fájlt természetesen titkosíthatjuk is (ez a gyakorlatban jelszavas védelmet jelent), és megíthatjuk a kinyomtatását vagy a tartalmának megváltoztatását is.

Összegzés

A PDF Transformer Pro összességében egy nagyon jól használható program, annak köszönhetően, hogy a szolgáltatások nemcsak az Abby saját kezelőfelületére alól érhetőek el, hanem egy beépülő eszköztár segítségével valamennyi Office alkalmazásból is. Sőt, a printer „drivernek” hála valamennyi olyan alkalmazásból is, amelyek egyébként nyomtathatnánk. Amíg a programot mindhárom esetben könnyedén használhatjuk – egyfelől az egyszerű fel-

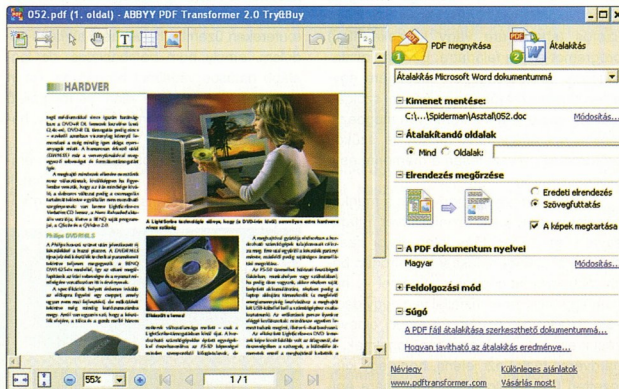

SZIGORÚ BIZTONSÁGI BEÁLLÍTÁSOK: EZ A PDF CSAK OLVASHATÓ LESZ

Ugyanez nem mondható el akkor, ha a PDF formátum a kiindulási alapot jelenti. Egyszerűbb dokumentumnak még nincsen baj, de ahogyan nő a komplexitás, úgy növekszik az átalakításhoz szükséges idő is. Persze akkor, ha napi szinten csak egy-két PDF-et „fejtünk” vissza, nem gond a félperces várakozás, abban az esetben viszont, ha mindez napközben folyik, gyorsan elfogyhat a türelmünk.

Az egyszerű és összetett dokumentumok visszaalakításánál az alkalmazás jól teljesített, igaz, a nagyobb dokumentumnak azért fellépett egy-két illesztési hiba (pl. a képek elhelyezése nem volt 100%-ig tökéletes). Előfordult az is, hogy a visszaalakítás azért nem sikerült teljesen, mert a szoftver hibásan sorolta be a dokumentum egy részletét a szöveg/kép/táblázat kategóriá valamelyikébe; szerencsére kézi beavatkozással mindkét hiba kijavítható, illetve megelőzhető.

Próbaképpen megnéztük, hogy a Word mennyire van barátságos viszonyban az elkészült DOC fájjal, azaz hogy ha megpróbáljuk a dokumentumot szerkeszteni, akkor mennyire marad meg az eredeti formátum.

A PDF-EK ÁTALAKÍTÁSÁT ESETENKÉNT LASSÚNK ÉREZTÜNK

építés, másfelől pedig a magyar nyelvű menü miatt –, addig a profik számára is akad bőven állítgatnivaló. Mindeme tulajdonságok révén a PDF Transformer Pro ideális a vállalati környezetbe és otthonra.

A szoftvernek mindazonáltal két gyenge pontja is van: a működésébe sebesség és az árúeredia. A lassúság főleg a komplex dokumentumok esetében elég szembetűnő; a tesz során többször is előfordult, hogy egyetlen oldal (aműgy elég erős konfiguráción) 20–25 másodpercig készült.

A szoftver ára 70 euró (upgrade esetén 50 euró), de vásárlás előtt a képességeiről könnyen meggyőződhetünk a lemezmellettkéntünk megtalálható, 15 napig vagy 50 dokumentumoldal erejéig használható próbaverzió segítségével.

Védelem

Tűzfalak otthonra 1. rész

A számítógépes védelem első vonala a tűzfal. A kérdés csupán az, hogy hol, mi és milyen beállításokkal fusson? Ezúttal az alapvető fogalmakat tekintjük át, szem előtt tartva, hogy a számítógépek többségét valamelyik Windows-változat alatt üzemeltetik.

Szerző: dr. Nagy Gábor

Vállalati, intézményi számítógép-rendszeren megszokott esemény, hogy a hálózat tűzfala blokkolja egyik vagy másik weboldal felkeresését. Ezek az oldalak általában nem kapcsolódnak a cég vagy szervezet profiljához. De mi a szerepe a tűzfalnak a nem céges környezetben használt számítógépeken?

Az elnevezés eredete nyilvánvaló: olyan tűzbiztos fal, amely megakadályozza a lángok tovaterjedését az épületen belül s az épületek között. Ennek a számítógépes analógiájáról szól összeállításunk.

A számítógépes tűzfalak fő feladata az, hogy korlátozzák a számítógéphez való hozzáférést az olyan számítógépek felől, amelyek a védendő géphez egy számítógép-hálózaton keresztül kapcsolódnak. Mivel a világ legnagyobb számítógép-hálózatának, az internetnek a használata ma már alapvető igény mind az irodai, mind az otthoni számítógépek esetén, a tűzfal a védelem olyan nélkülözhetetlen elemévé vált, amely megakadályozhatja, hogy az interneten keresztül illetéktelenek férhessenek hozzá a számítógéphez, adatokhoz és szoftverekhez. Figyelem! Nem az illetéktelen hozzáférés(ek) teljes kizárásáról beszélünk, hanem csupán azok megelőzéséről, visszaszorításáról. Erre használhatók tehát a tűzfalak

Alternatívák

Amikor egy alkalmas tűzfalat keresünk otthoni számítógépeinkre, több megoldás is a rendelkezésünkre áll. Választhatjuk a Windows XP SP2 beépített tűzfalát, letölthetünk és telepíthetünk egy ingyenes személyi tűzfali programot, élvezhetjük a tűzfal szoftvert is tartalmazó, megfizethető (10–15 ezer forint körüli áron beszerezhető) Internet Security csomagok integrált tűzfal szolgáltatásait, vagy kereshetünk egy fizetős (shareware vagy kereskedelmi) programot erre a feladatra. Ezek az asztali gépek és noteszgépek védelmére egyaránt alkalmazhatók, de a védelmi szolgáltatásért cserébe néha komolyan megdézsmálják számítógépünk amúgy is szűkös erőforrásait (nevezetesen a memóriát és a processzoridőt).

További lehetőség, hogy nem a munkagépeinket terheljük a tűzfalszoftver futtatásával – ez a megoldás főleg akkor hasznos, ha a családon, lakáson, kirodán belül több számítógépünk is üzemel –, hanem egy hardveres tűzfalal vagy egy dedikált tűzfalal dolgozunk. Faramuci elnevezésük ellenére ezek egyszerű fogalmak. A hardveres tűzfal azt jelenti, hogy egy kifejezetten tűzfal szolgáltatás futtatására épített gépet iktatunk az internet és saját helyi

hálózatunk közé, a dedikált tűzfal pedig annyit tesz, hogy egy jobb sorsra érdemes (például elavulás vagy gépcsere miatt leselejtezett, de stabilan és csendesen működő) számítógépre telepítünk olyan tűzfalra védelmet, amely nem az adott gép, hanem a mögötte levő teljes hálózat védelmére szolgál.

A hardveres tűzfal rendszerint nem olcsó mulatság, így elsősorban (nagy)vállalati felhasználók veszik igénybe. Erősen könnyített változata a mai olcsó otthoni és kirodai routereken üzembe helyezhető tűzfal védelem, amely nem bombabiztos, de legalább hatáson védelmet biztosít az ismert támadások nagy része ellen, és megfelelő beállításokkal tehermentesítheti a helyi hálózat gépeit, alapszintű védelmet adva.

Végül egy ajánlatos módon ritkán emlegetett megoldás: az internetszolgáltatók (ISP-k) közül többen is kínálnak olyan vé-

Folytatjuk!

Következő számunkban folytatjuk a tűzfalakkal való ismerkedést. Sorozatunk második részében kiderül majd, mi ellen kell tulajdonképpen védekeznünk, és konkrétan milyen ingyenes programokkal tehetjük ezt meg.

az interneten

delmi megoldásokot, amikor a szolgáltató eleve tűzfal mögé bújtatja ügyfeleit. Ez esetben a vállalati tűzfal – valamint a spamszűrés, kémprogram- és vírusellenőrzés – szerepét az ISP rendszere látja el, így fenntartásához az ügyfélnek csak a havi átalánydíjat kell befizetnie, a szakmai kérdések megoldása, az üzemeltetés feladatai a szolgáltatót terhelik.

Alapbeállítások

A szoftveres személyi tűzfalak előnye, hogy finomabb beállítási lehetőségekkel rendelkeznek, és számos olyan kényelmi szolgáltatást kínálnak, amelyeket a routers megoldások nélkülöznek. Hátrányuk viszont, hogy sok esetben az optimális beállításhoz nélkülözhetetlenek a ma-

gyú tűnik, sikerült megtalálni az arany középutat, mert már alapbeállításokkal is elfogadható védelmet nyújtanak, ám nem fosztják meg a felhasználóikat a további finomhangolás lehetőségétől.

Mikor nélkülözhetetlen?

Amíg csak alkalmi betárcsázással, ma már lassúnak számító analóg és ISDN modemmel érjük el korlátozott időtartamra az internetet, kevésbé vagyunk célkeresztben, és a tűzfal egyik lényeges feladata a dialerek kiszűrése, és a felesleges adatforgalom korlátozása. Más a helyzet a széles sávú kapcsolatokkal.

Széles sáv esetén – és ide sorolható az ADSL, a tévékábeles, mikrohullámú és egyéb vezetékes és vezeték nélküli, folya-

SZÁMOS INGYENES TŰZFAL NYÚJT MEGFELELŐ VÉDELMET

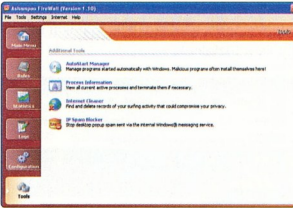

PORTKÖZ ENGEDÉLYEZÉSE AKÁR ALKALMAZÁSOKNÉLKÜLT IS AZ ASHAMPOO INGYENES TŰZFALBAN

Rendszerigény

A Windows-felhasználók túlnyomó többsége ma már az XP valamelyik kiadása alatt dolgozik, ám nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy – bár csökkenő számmal, de – még mindig sokan vannak, akik korábbi Windows-változatok (Windows 2000, ME, Windows 98, sőt Windows 95) alatt dolgoznak még ma is. Minden tisztelem az új gépek gazdáái, de akinek az évek óta megbízhatóan működő régi masinája nem bírja el, nem szolgálja ki az XP-t, az ezután sem fogja kiadni megcsokort masináját. És bizony őket is megilleti a biztonság.

Következő számunkban ezért külön kiemeljük, hogy mi az a minimális rendszerigény, amelyet az egyes programok megkövetelnek futtatásukhoz.

AZ ASHAMPOO TŰZFALA MÁS PROBLÉMÁKRA IS MEGOLDÁST KÍNÁL

gas szintű szakmai ismeretek. De vajon minden esetben így van ez?

A programok egy alapértelmezett gyári beállítással telepednek. A használhatóságot nagy mértékben befolyásolja, hogy ezek a beállítások mekkora védelmet biztosítanak, és mennyire terhelik le a rendszert. Ha sokat kell kézimunkázni a telepítés során, akkor pont a legszélesebb potenciális felhasználókörét veszítheti el a szoftver, ha pedig nem nyújt kellő rugalmasságot és opciógazdagságot a beállítások testre szabására, az aktuális környezethez való alakítására, akkor a szakma hozzáértő fognak elfordulni tőle. A tesztünkben szereplő programok többségénél

matos internetjelenlétet nyújtó előfizetés – a védelem nélkülözhetetlen, mivel gépünk, rendszerünk a nap 24 órájában a támadások célkeresztjében áll. Fel kell állítanunk tehát egy gátat. Alapvetően három fő fajtáját használjuk jelenleg a tűzfalaknak: a csomagszűrőket, proxykat és alkalmazás-szűrőket.

A csomagszűrő tűzfal (packet-filter firewall) a leggyakrabban alkalmazott típus. Ez az átáramló csomagok mindegyikét megvizsgálja, és egy a felhasználó által beállított szabályrendszer alapján dönt továbbításukról vagy megsemmisítésükről. A csomagszűrő tűzfalak nagyon gyors és univerzális megoldást jelentenek, azonban

üzemeltetésük általában kiterjedt háttérudást, emellett a különböző hálózati és alkalmazási protokollok – lásd később – beható ismeretét igényli.

Az első esetben tehát a szabályoknak megfelelő csomagokat a tűzfal továbbengedi vagy eldobja. A szabályok által meghatározott kritérium lehet a csomagok iránya (be- vagy kifelé menő), a forrás-, illetve a célgéj IP-címe, a portszámok stb. Néhányan nem szabványos csomag küldésével próbálnak bejutni egy-egy gépre. A tűzfalnak az ilyen csomagok szűrésére is fel kell készülnie.

A proxy egy speciális tűzfaltípus, amely kizárja a közvetlen kommunikációt a külső

SZOFTVER

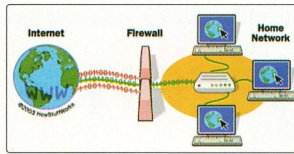

és a védett hálózat között. A belső hálózatról érkező kéréseket feldolgozza, majd azokkal egyező értelmű kérést küld a külső szerver felé, a válaszokat pedig ismét a belső hálózatra továbbítja. A proxy-szerverek igen biztonságosak és általában egyszerűen konfigurálhatók, de kizárólag olyan jellelű kommunikációra alkalmasak, amelyet képesek értelmezni. Sok esetben tartalmi gyorstítótárat is megvalósítanak, így esetenként jelentősen csökkentik a kifelé irányuló forgalmat.

Az *anonim proxy* (*anonymous proxy*) az eredeti webező identitásának elrejtésére alkalmas proxykiszolgáló. Működésének lényege, hogy a webszerver és a böngésző közötti kommunikációba harmadik félként olyan módon épül be, hogy ő tölti le és továbbítja az ügyfélgépek(ek) számára a kiszolgálóról a kliens által kelt weblapokat. Mivel a kiszolgáló ilyenkor csak a proxy-szerverrel áll közvetlen kapcsolatban, a tényleges böngésző identitása (IP-címe) rejtve maradhat a szerver elől. Hasonló rejtőfunkciót kínál még a személyi és routeren futtatott tűzfalak címfordító (*NAT, Network Address Translation*) szolgáltatása.

A feladatok

Alapvetően a következő feladatokat kell elvégeznie a tűzfalnak:

ÍGY FESZ EGY ÁLTALÁNOS KONFIGURÁCIÓ

- hálózati környezetben a végpontok védelme,
- kétféle (helyi hálózati és kapcsolt vonalas) egyidejű hálózati kapcsolat védelme,
- több, egymás után kiépített kapcsolat vonalas kapcsolat folyamatos védelme,
- a hálózatról érkező közönséges támadások blokkolása,
- a kifelé menő hálózati forgalom céltudatos korlátozása,
- konzisztens és jól használható fejezők készítése az eseményekről.

A felsorolaton kívül mind a szervereken futtatott, mind a személyi tűzfalakat számos további funkcióval is kibővítik, és olyan feladatokat is elláthatnak, mint a spamszűrés, a be- és kimenő elektronikus levelezés tartalomszűrés, megadott szűrőkrenek megfelelő webhelyek tiltása (*Parental Control*), a betárcsázó programok, a kémprogramok kiszűrése.

Protokollok

Az alábbi protokollokkal találkozhatunk számítógépeinken:

- FTP (File Transfer Protocol)* – fájlok fel- és letöltésére szolgáló protokoll
- HTTP (Hyper Text Transfer Protocol)* – a weblapok protokollja
- ICMP (Internet Control Message Protocol)* – routernek más routerekkel való információcseréjére szolgáló protokoll
- IP (Internet Protocol)* – a legfőbb internetes információátviteli rendszer
- SMTP (Simple Mail Transport Protocol)* – a szövegalapú információküldés (e-mail) protokollja
- SNMP (Simple Network Management Protocol)* – távoli számítógépekről való rendszerinformáció gyűjtésére szolgáló protokoll
- TCP (Transmission Control Protocol)* – arra használja a rendszert, hogy az információkat csomagokra bontsa a továbbításhoz, majd újból összerakja a végponton
- Telnet* – arra használjuk, hogy segítségével parancsokat hajtsunk végre egy távoli számítógépen
- UDP (User Datagram Protocol)* – olyan információk továbbítására szolgáló protokoll, amelyek nem igényelnek választ; ilyen a streaming audio- és videojelek továbbítása.

Az eszközök

A tűzfal nem egy zárt, kompakt termék. Bár alapbeállításait nem mindenki módosíthatja, legalább az üzembe helyezéskor érdemes átfutni a kínált lehetőségeket és eszközöket. Ezek a következők:

IP-címek kezelése: Az interneten minden egyes számítógépnek egyedi azonosítója van, amelyet IP-címnek emlegetünk. Ez egy 32 bites szám, amely négy „oktetből” áll, amelyeket pontokkal elválasztva írunk. Egy jellegzetes IP-cím lehet például: 216.27.61.137. Ha egy adott, a vállalat címtartományán kívüli IP-címről túl sok fájl olvas egy számítógép, a tűzfal akár arra is képes lehet, hogy automatikusan blokkolja az adott IP-címmel való ki- és bemenő forgalmat.

Tartománynevek: Mivel a számok megjegyzése nehezebb, mint az ismerős nevek, és olykor egy-egy kiszolgálónak még meg is változik az IP-címe, helyette a névkiszolgálók segítségével olyan nevek használhatunk, mint például a www.microsoft.com. A vállalati rendszerek – és a sze-

AZ INTERNETRŐL IS TÖLTETHETÜNK LE INGYENES TŰZFALAKAT

AKKOR JÖNNEK, AMIKOR NEM SZÁMITUNK RÁJKOR

mélyi tűzfalak is – képesek megadott tartománynevek kiszűrésére, illetve beállítható, hogy csak a megadott tartományokhoz legyen hozzáférésünk.

Protokollok: A hardvereszközök és a szoftverek egymás közti kommunikációjának kereteit rögzítő szabványrendszerek, amelyek pontosan meghatározzák, hogy a felek milyen kér(d)éseket intézhetnek egymáshoz, és azokra milyen válaszok adandók. Azok az előre definiált módszerek, amelyekkel a számítógépünk a szolgáltatásokkal való kapcsolattartásban használ. Az általánosan használt protokollok kezelésé-

re a tűzfalak előkészített és rendszerint tovább is finoman hangolható szűrőket alkalmaznak. (Protokollokat lásd keretben.)

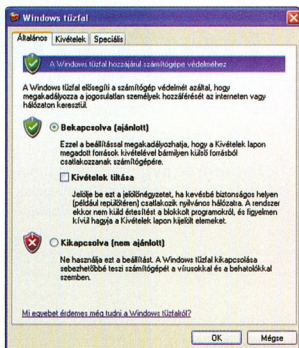
Portok: Az internet (és a helyi hálózat) felé szolgáltatásokat kínáló számítógépek számos portot kapnak alkalmaznak minden egyes szolgáltatásuk számára. A web-szerverek például jellemzően a 80-as por-

tot használják, az FTP szerverek pedig a 21-es portot. Ha tehát egy vállalatnál tilos az FTP szolgáltatások használata, az első lépés a 21-es port blokkolása.

Tartalomszűrés: A tűzfalak arra is beállítható, hogy megadott karakterláncot keressenek a vizsgált csomagokban, és blokkolják a tiltólistán szereplő sztringeket tartalmazó adatforgalmat.

Ma már a fejlettebb operációs rendszerek eleve tartalmaznak egy beépített (személyi) tűzfalat, de ennek a képességei sok esetben nem érik el az elvárt szintet. Az ilyen problémák kivédésére telepítjük otthoni számítógépeinken a különböző tűzfalakat és/vagy fizetős tűzfalakat.

A hardveres tűzfalmegoldások – mint jeleztük – ma már az otthoni számítógépek üzemeltetői számára is megfizethetők. Persze ne a csúcsmodellekre gondoljunk, hanem azokra a kábel/DSL routerekre, amelyek beépített (rendszerint négy- vagy többportos) Ethernet kapcsolóval is rendelkeznek, és egy webes felületen menedzselhető alapszintű tűzfalas védelmet is kínálnak. Így a mögöttes levő számítógépeinket és/vagy hálózatunkat el tudjuk rejteti az interneten át „leszelkedők” elől. ■

A WINDOWS XP SP2 BEÉPÍTETT TŰZFALA. NEM TÖKÉLETES, DE NEM IS OLVAN ROSSZ

Rendeljen az Interneten

www.kimsoft.hu

KIM-SOFT '99 Szoftverkereskedelmi Kft.

1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.

Tel.: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

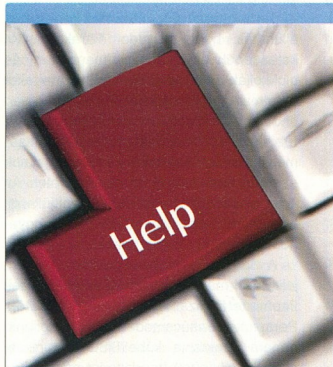
A köztölt árak nem tartalmazzák a 20%-os áfát.

Adatbázis-kezelő szoftverek	Fejlesztő rendszerek	Operációs rendszerek	Egyéb szoftverek
ACCESS 2003 / Upgrade 67 900 / 31 700	Borland C++ Builder 2002 307 800	Windows XP Home / Prof. OEM 22 400 / 35 960	Adobe Audition 2 Win. /Ugr. 114 600 / 45 000
Clipper 5.3 (Licenca + CD) 160 900	Borland Delphi 2006 Prof. 307 900	Windows 2003 Sv. Std. Hun. + 5 Cal 245 700	Adobe Galle 7.0 CS / Win 156 100
Crystal Reports 11.0 Prof. 160 900	InstallShield Professional v12 425 200	Windows SBS 2003 CD + 5 CAL 151 200	EndNote v9.0 (könyvtári nyilvántartó) 92 000
Crystal Reports 11.0 Developer 181 500	Macromedia RoboHelp Office X5 309 200	Novell Open Workgroup Suite 126 700	Macromedia Dreamweaver 8 145 200
Direct Oracle Access Object 39 400	Macromedia Director v10 445 500	Novell NetWare 6.6 SBS (S) 455 500	Macromedia Flash 8 Basic 126 400
FileMaker Professional 8.0 78 200	Opus Creator / Opus Pro 35 000 / 105 200	Mandriva Linux 2006 – PowerPack 16 800	Macromedia Studio 8 303 200
Visual FoxPro 9 / Ugr. (licenca + CD) 125 900	PL/SQL Developer 7.1 (telítőhöz.) 41 000	SuSE LINUX 10.1 / Prof. International 16 625	MS FrontPage 2003 (magyar) 55 900
MS SQL Server 2005 Developer 14 400	ToolBook II Assistant 2004 368 500	VNWare 5.5 Workst. (telítőhöz) 45 200	MS Money 2005 for Win32 7 790
Szervezeseszközök, editorok	Visual Studio Standard 2005 88 400	Szegőprogramok, kommunikáció	Profints Library 2000 CD (2000 TTF) 11 900
MS Word 2003 Hun. / Upr. 62 900 / 29 300	Visual Studio Pro 2005 (Lic. + CD) 179 900	ARCServe Backup v11.5 User 153 700	MS FrontPage 2003 for Win32 magyar 337 600
Hayes e-2003 (magyar helyírás-ell.) 17 900	Visual Studio Pro 2005 Upgrade 158 900	Trust Antivirus v8 – 1 user 12 900	MS Project 2005 for Win32 magyar 161 900
Multi-Edit 2006 42 400	VStudio Pro 2005 with MSDN Pro 349 900	FAF Manager 8 150	Sound Forge 8.0 for Win. (elekt.) 81 992
Ultra Edit 12.0 for Win32 10 500	XMLSPY 2006 Professional Ed. 139 700	FilePrint 5.51 Single user 12 400	Surfice 8.0 for Win. 149 600
Kiadványkészítő programok	Gratika, képfeldolgozás, CAD	F-Secure AntiVirus 2006 (1 User) 13 500	Surfizer Light Számítási Rendszer 11 200
Adobe Acrobat 7.0 Standard 109 600	AutoCAD 12.0 LT Upgrade 317 200 / 112 800	F-Secure Internet Security 2006 390 300	Prezcs Számítás 12 000
Adobe Creative Suites 2.0 Std. (InDesign) 314 900	Adobe Creative Suites 2.0 Premium 8 800	GetRight 6 Single user 7 900	reVOLUTION Számia varázsló Std. 39 900
Adobe Photoshop, Illustrator CS) 314 900	Adobe Photoshop 9.0 CS2 Win. Hun. 206 400	Kaspersky Antivirus 6 for Win. 7 800	Külsi-Sóft Számítási pr. 9 300
Adobe FrameMaker 7.2 Win. 327 900	Adobe Premiere Pro 2 for Win. 292 400	Kaspersky Internet Security 6 for Hun. Win. 10 900	Últim 1.8 for PC (M..s. útvonal-terv) 13 920
Adobe InDesign 4.0 CS2 / Upr. 265 700/67 600	Adobe Photos. & Premiere Elemes s 2 34 900	McAfee Internet Security 2006 / 8.0 11 992	Egyéb ügyviteli programok 11 900
Adobe PageMaker 7.0.2 for Win. 202 500	Adobe ProductionStudio 1.0 Std. 417 800	Nero 7.0 Premium + MP3 Pr. 16 500	Néhány multimédia CD
Corel Ventura 10 / Ugr. 196 900/61 900	AutoCAD LT 2007 / Upr. 317 200 / 112 800	Norton Antivirus 2006 /Upr. Hun. 9 992 / 8 900	Angol-magyar Országai nagyszótár 15 192
MS Publisher 2003 magyar 49 200	CorelDRAW 12 Win. (+Vollto) 87 900	Norton Save & Restore / Upr. 19 300 / 14 300	Britannica Hungarica Világencikl. 13 325
QuarkPress 7 Intern. Eng. 107 400	CorelDRAW X3 / Upgrade 94 000 / 59 900	Norton Internet Security 2006 Hun. 18 800	Logva Angolul 1./2./3. (egyenként) 2 492
QuarkPress 7 Intern. Eng. Ugr. 107 400	Corel Knooload 2 18 800	Norton SystemWorks 2006 Hun. 19 000	Magyar Értelmező Kéziszótár 7 900
PDF Converter Prof. 3.0 20 900	Cyberlink PowerDirector 5 26 300	Norton SystemWorks 2006 Premier 28 500	Manó Angol/Manó Német 2 492 / 2 492
PDF Transformer 2 Pro 19 400	Grapher 6.0 for Windows 74 800	Norton SystemWorks 2006 Premier 28 500	ManóInfoSuite Plusz (240 000 szó) 15 600
FileReader Pro 8.0 (OCR program) 30 000	PaintShop Pro 11 Win. (Új) 18 900	Panda Antivirus 2006 Titanium 18 400	MorphoWord angol-magyar fordító pr. 15 920
Recognita Ömepage Pro 14 (Akció) 27 920	SmartDRAW 7.0 Studio / Upr. 55 500 / 21 900	Panda Antivirus 2006 Internet Sec. 13 200	ArcaNum DVD könyvtár 1 – 6. 13 333
Irodai programcsomagok	TurboCAD 10.0 Deluxe for Win. 27 400	Partition Manager 8.0 (telítőhöz.vált.) 14 100	Ásványok világa / Ausztrália 2 492 / 2 492
Corel WordPerfect X3 Home 23 992	Ulead DVD MovieFactory 4.0 Std. 9 200	RAR / WinRAR 3.4 (1 user) 9 160	Gépirás oktató 2. 3 600
EuroOffice 2005 Prof. 30 000	Ulead CD & DVD Pictureshow 4 10 900	Virtual CD v8.1 Single user 11 000	KereszTKEZDI (kreszt-oktató) 4 792
MS Office 2003 Prof. Hun. /Upr. 134 900/69 900	Ulead MediaStudio 8 (Akció) 99 900	Total Commander 6.x 9 900	Magyar Értelmező Kéziszótár 7 900
MS Office 2003 SB Hun. (Akció) 67 417	Ulead VideoStudio 9.0 17 400	Veritas Backup Exec 10.0 Win32 121 000	Manó Informatika/Manó Ido 2 492 / 2 492
MS Works 8 (magyar) 13 750	Visio 2003 Prof. /Standard Hun.134 900/55 800	WinFax Pro 10.0 26 400	Manó Nyelvtan & Manó olvasás 2 492 / 2 492
SpringOffice 2004 Prof. (magyar) 15 992	Xara 3D v6.0 / Webstyle 4 14 900 / 24 900	WinZip 10.0 for Win32 7 990	Várak, kastélyok, legendák 1., 2., DVD 7 800

MS Office 2003 Small Business (magyar) 67 417 Ft + áfa
Norton Antivirus 2006 Hun. 9 992 Ft + áfa

Ismeretterjesztő CD-k, játékszoftverek nagy választékban
Nyitva tartás: hétfő - péntek 8.30 - 17 óráig

Amikor a Delete nem működik

Word-trükk

Egy nagyon gyakori és igen bosszantó problémával foglalkozunk, mégpedig azzal, amikor a Delete gomb nem úgy működik, ahogy ezt váránk. Szerencsére pár apró beállítással ez a probléma is orvosolható.

Szerző: Csöndes Áron

A Delete és persze más billentyű hatását mi magunk is megváltoztathatjuk, így ha gépünkön valaki babrált, esetleg mi magunk állítottunk el valamit, akkor érhetnek bennünket kellemetlen meglepetések. A *Billentyűszűrési beállítások megváltoztatása* (XP-ben: *Start/Beállítások/Vezérlőpult/Kisegítő lehetőségek/Billentyűzet*) egyike azon mód-szereknek, amelyekkel olvasóink meg tudják változtatni a billentyűleütések hatását.

A billentyűszűrési beállításokkal nem iktatható ki a Delete gomb, ám olyan hatást érhetünk el, mintha nem jól működne. Különösen akkor trükkös a dolog, ha ezek a beállítások úgy működnek, hogy mi nem tudunk rólok. Hogy lássuk, miről is van szó, menjünk a *Billentyűszűrésre*, majd kattintsunk a *Beál-*

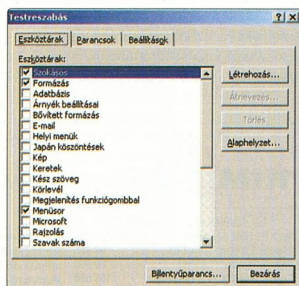
lításokra. A *Szűrőbeállításoknál* kattintsunk az *Isméltések figyelmen kívül hagyása* opcióra. A *Beállítás* gomb megnyomása után megjelenő teszterületen rögtön látjuk, hogy ezzel az aprócska művelettel miként változtattuk meg a Delete és más gombok viselkedését. Ugyanis amikor ez be van kapcsolva, csak folyamatosan nyomkodva törölhetünk.

Jó tudni, hogy a *Billentyűszűrési* beállításai felülbírálják minden olyan beállítást, amit a *Vezérlőpult Billentyűzet* részében tettünk. Így tehát, ha gondunk van a lassan működő Delete gombbal, ellenőrizzük a *Kisegítő lehetőségek* idevonatkozó beállításait.

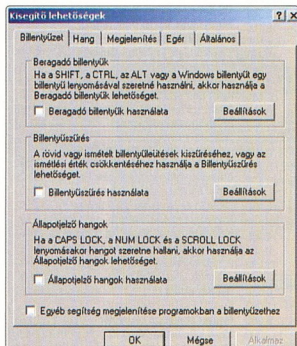
A Windows előre definiált billentyűkombinációkkal érkezik, ilyen például a *CTRL+ALT+DEL*, amivel a *Feladatkezelő* nyitható meg, ahonnan azután lezárhatjuk a nem válaszoló programokat. A Wordnek is megvannak a maga billentyűkombinációi, amilyen például a *CTRL+B* kombináció a félkövér karakterekhez.

Azonban a billentyűzet teste szabásával akár új billentyűparancsokat is készíthetünk. Amennyiben a Delete megnyomása nem a karakter törlését eredményezi, hanem valami egész mást, vagy egyáltalán nem történik semmi, akkor itt az ideje az alapértelmezett beállítások visszaállításának. A Wordben ehhez kattintsunk az *Eszközők* menüre, azon belül pedig a *Testreszabásra*. Itt keressük meg alul a *Billentyűparancs* gombot (mindegy melyik fülnél).

A megnyíló *Testreszabás* ablakban válasszuk az *Eszközőtárak* fülre, majd kattintsunk az *Alaphelyzet* gombra. Ha nem akarunk minden beállítást eltörölni, akkor menjünk végig azokon a gombokon, ame-

HA MÁR MINDENT SIKERÜLT ELÁLLÍTANUNK, AKKOR ITT ÁLLÍTHATJUK VISSZA AZ ALAPBEÁLLÍTÁSOKAT

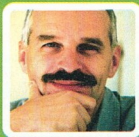
START/BEÁLLÍTÁSOK/VEZÉRLŐPULT/KISEGÍTŐ LEHETŐSÉGEK/BILLENYŰZET – ITT VÁLTOZTATHATJUK MEG A BILLENYŰZETLEÜTÉSEK HATÁSÁT, OTTHONOSABBÁ TÉVE EZZEL A KLAVIATÚRÁT

lyeket módosítani szeretnénk. Általában minden billentyűzeten két Delete gomb van, sok felhasználó azonban csak az egyiket használja, mégpedig az *Insert* gomb alatt. A másik, sokak által elfeledett Delete gomb a numerikus billentyűzeten található. Ez utóbbinak kettős funkciója van. Amikor a *Num Lock* be van kapcsolva, a Delete gomb vesszőkötő funkcionál, míg ha kikapcsoljuk a *Num Lock*, akkor törölhetünk vele.

Számos lehetőséget mutattunk be arra vonatkozólag, miért is működhet hibásan a Delete a Wordben. Ha úgy találjuk, hogy magával a gombbal vannak problémák – függetlenül a használt programtól –, akkor a baj valószínűleg hardverjellegű.

Ekkor megtehetjük, hogy a billentyűzet szétnyitva nekiállunk szerelni, vagy vesszünk egy új klaviatúrát – hiszen ez egyike a legolcsóbb hardverelemeknek. ■

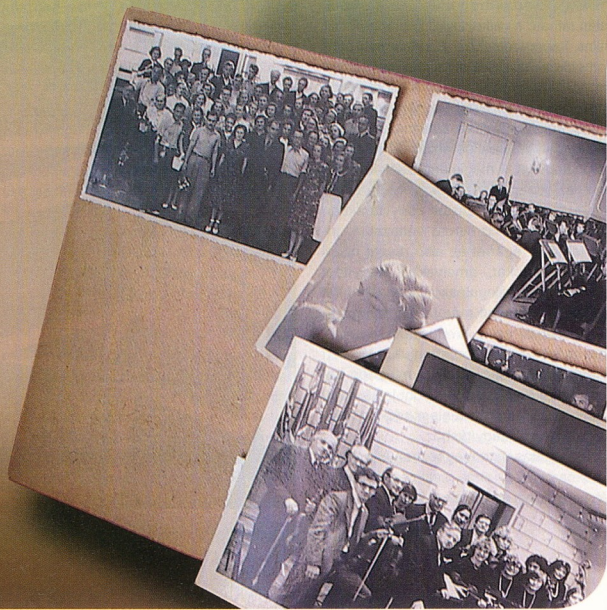
Gyarmati

Tapintható emlékek

A fényképezés óskorában természetesnek számított, hogy az elkészült felvételek kézzel foghatóak voltak. A foto sokáig egyet jelentett a papírképpel, ezen csak a színes diafilm megjelenése változtattott. Ezt ugyan még kézbe vehettük, azonban vetítő kellett hozzá, ha látni is szeretnénk volna, mit ábrázol.

A digitális fényképezés tovább rontotta fizikai kapcsolatunkat a képekkel. A számítógép memóriája, a merevlemez, a CD vagy a memóriakártya még ha megfogható is, ránézésre nem szolgáltat semmi információt a fotoról. A képeket a képernyőn vagy televízión lehet csak megnézni. Sokszor ez nagyon hasznos, hiszen nagy méretben, sokan nézegethetik egyszerre a felvételeket. A kézbe fogott képeknek és albumoknak azonban mindmáig megmaradt a varázsa. Ezért egyre népszerűbbek azok a szolgáltatások, amelyek a megfoghatatlan adathalmazból hagyományos papírképeket készítenek. Ha ehhez még az internetet is segítségül hívjuk, ki sem kell mozdulnunk, hogy lapozgathassuk a legkedvesebb emlékeinket idéző fényképalbumokat.

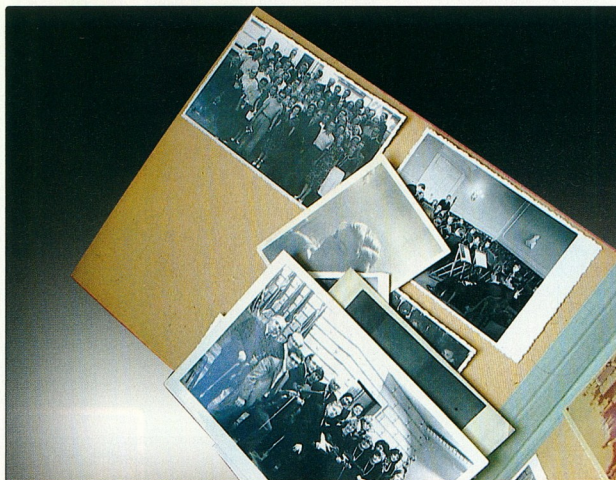
Gyarmati László

KOMMUNIKÁCIÓ

ONLINE FOTÓRENDELÉS	
Nagyítások a netről	92
CONEXPERT INTERNETGYORSÍTÓ	
Gyors internet modemen? Igen.	96
KATTINTÁSÉRZÉKELŐ: CLICKDENSITY	
Forró nyomon	98
KÉPFELISMERŐ KERESŐ	
Tudom már, ki vagy!	100
KULTÚRA A VILÁGHÁLÓN 4.	
Komolyzenei útmutató	102
SOONR	
Számítógép-elérés mobiltelefonról.	106

Online fotórendelés

Hiába van rengeteg előnye a digitális képeknek, sokkal jobb érzés kézbe venni a fotókat, mint a képernyőn nézegetni őket. Szerencsére egyre olcsóbban lehet a digitális alapanyagról papírképet csináltatni. Körképünkben annak néztünk utána, hol, hogyan és mennyiért lehet online megrendelni a fényképeket.

Szerző: Gyarmati László

Nagyítások a netről

Egyre több fényképidővel foglalkozó cég kínál online szolgáltatásokat, azaz a digitális fényképezőgéppel készített képeket nem kell sem lemezre, sem memóriakártyára írni, egyszerűen csak el kell küldeni, illetve fel kell tölteni az interneten keresztül. A kész képeket pedig átvehetjük az adott hálózat valamelyik boltjában, vagy kérhetjük a házhoz szállítást is. A cikkünkben bemutatott szolgáltatásoknál az éppen aktuális (2006. szeptember) árakat ismeretjük, a két leggyakrabban rendelt képméretre. Azt azonban fontos tudni, hogy ezek nagyon gyakran változnak, sok helyen vannak 1-2 hónapig tartó akciók, de olyan is előfordul, hogy egy-egy kintütemett napon lehet nagyon olcsón vagy akár ingyen is képet rendelni.

Az előhívási költségeket úgy is csökkenthetjük, ha egyszerre nagyobb mennyiségű papírképet rendelünk. Általában 100 kép felett már 25-30 százalékos kedvezményt is kaphatunk. Ráadásul ilyenkor a megrendelés egyszeri költségéből vagy a házhoz szállítás költségéből is kevesebb jut egy képre.

Drogerie Markt

A **DM** (www.dm-drogeriemarkt.hu) főoldalán látható hivatkozással juthatunk el az online fotórendeléshez. A szépen és áttekinthetően elkészített oldal már egy németországi szerveren található. A képek feltöltését és a megrendelést egy böngészőprogramon belül futó Java alkalmazás végzi. Ez segít kiválogatni és elküldeni az előhívandó képeket. A megjelenő ablak felső felében saját számítógépünk könyvtárait láthatjuk, illetve a kiválasztott könyvtárakban található képek kisméretű változatait. Innen lehet az egérrel az alsó részre húzni azokat a fotókat, amelyekből nagyítást szeretnénk. A válogatáskor megadhatunk egy alapértelmezett méretet és darabszámot, azonban ezt a kiválasztott képeknél egyenként megváltoztathatjuk. Minden megrendelt képnél láthatjuk, mibe fog kerülni, illetve egy kis színes pont jelöli, hogy az adott kép felbontása elegendő-e a kiválasztott méretű nagyításhoz.

A válogatás után megnézhetjük a bevásárlókosarunkat, ahol részletesen láthatjuk, hány képet és milyen méretben rendel-

Csúcsmínőségű papírképek

DIGITÁLIS KÉPKIDOLGOZÁS

Legyen a legjobb árú és a legjobb minőségű!

-25%

9 X 12 cm 20 Ft

13 X 17 cm 28 Ft

10 X 15 cm 20 Ft

15 X 20 cm 28 Ft

15 X 25 cm 35 Ft

15 X 30 cm 42 Ft

GLIWI SZOFTVEREK

DM: HA SOK KÉPET RENDELÜNK, JELENTŐS KEDVEZMÉNYEKET ÉRHETÜNK EL

DM: HA SOK KÉPET RENDELÜNK, JELENTŐS KEDVEZMÉNYEKET ÉRHETÜNK EL

DM: HA SOK KÉPET RENDELÜNK, JELENTŐS KEDVEZMÉNYEKET ÉRHETÜNK EL

DM: A DM JAVA ALKALMAZÁSÁVAL KÉNYELMESEN TUDJUK KIVÁLASZTANI A KÉPEKET

tartalmazzák a felvételeinket. A könyv összeállításakor egy speciális programot kell használni.

Képek árai 9×12: 27 Ft 13×17: 55 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 279 Ft

KÉPTÁR

Az egyik legrégebbi online képtároló szolgáltatás képkidolgozást is kínál. Az általunk vagy mások által feltöltött képekből lehet kiválogatni azokat, amelyekről papírképet szeretnénk. A **KÉPTÁR**-at (kep.tar.hu) csak akkor használhatjuk képek tárolására, ha előtte regisztráltuk magunkat. Ez érthető is, hiszen így tudjuk később rendezni, bővíteni vagy éppen törölni albumainkat.

Aki azonban csak képeket szeretne kidolgoztatni, a **Képrendelés regisztráció nélkül** lehetőséget is választhatja. Érdekes módon ez a link is ugyanannak a német szolgáltatónak egy kicsit más kinézetű oldalára vezet, mint ahova a DM-től jutottunk. Itt is a böngészőből egy Java applettel vagy egy önálló programmal választhatjuk ki, tölthetjük fel és rendelhetjük meg a képe-

lített rendelést CD-n is le lehet adni. Aki a **KÉPTÁR**-on tárolni is szeretné képeit, annak a **KÉPTÁR** oldalán kell regisztrálnia magát. Ezután webböngészőből vagy FTP programmal töltheti fel a képeit. A feltöltött képekből lehet azután papírképeket rendelni.

Sajnos a képek kiválasztása, kosárba tétele nem magától értetődő folyamat, így első próbálkozásra kicsit nehézkes. A kész képek átvételehöz itt is a korábban már említett, ezernél is több üzlet szerepel. Hához szállítást is lehet kérni. A vállalási határidő 3 munkanap.

A képek ára itt egy kicsivel magasabb, és itt is lehet különböző fényképes ajándéktárgyakat rendelni, bögrét, alátétet, naptárt vagy kispárnát.

Képek árai 9×12: 33 Ft 13×17: 62 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 287 Ft
(hához szállítással 757 Ft)

DigiFot

Ezt a szolgáltatást csak úgy tudjuk igénybe venni, ha a www.digital-kepkidolgoz

tünk meg. Ezután következik a képek feltöltése, amit az alkalmazás automatikusan elvégz. A megrendelés véglegesítéséhez be kell jelentkezni. Ha még nem regisztráltuk magunkat, most megtehetjük, mert ennek hiányában nem fogadják el a megrendeléseinket. Ennél a regisztrációnál adhatjuk meg azt is, hogy melyik DM boltban szeretnénk átvenni a kész képeket. A megrendítés után kapunk egy e-mailt rendelésünkről. Ez tartalmazza a rendelés számát, amelynek alapján legkésőbb három nap múlva átvehetjük a képeket.

A **Drogerie Markt** egy ingyenes programot is kínál, amelyet ha letöltünk, a számítógépünkön, online kapcsolat nélkül tudjuk összeállítani rendelésünket. Elég akkor az internethez kapcsolódnunk, amikor készen vagyunk a válogatással és a méret-, illetve darabszám megadással. A programmal a kész megrendelést CD-re is írhatjuk. Ezt a CD-t azután már csak le kell adni valamelyik DM boltban.

A DM-nél a hagyományos papírképek mellett különleges fényképes ajándékokat is rendelhetünk. Saját képeinkkel díszített bögre, maci, póló, kártya, egéralátét, naptár, poszter található a kínálatban. A legújabb ajánlatuk a **Fotókönyv**. Ez egy olyan keménykötésű vagy spirálkötésű könyv, amelynek oldalai az általunk összeállított sorrendben, méretben és elrendezésben

DM: SOK FÉNYKÉPES AJÁNDÉK KÖZÜL VÁLASZTHATUNK

DM: SOK FÉNYKÉPES AJÁNDÉK KÖZÜL VÁLASZTHATUNK

DM: SOK FÉNYKÉPES AJÁNDÉK KÖZÜL VÁLASZTHATUNK

Fotonet.hu

FOTONET ONLINE ÁRUHÁZ IS KÍNÁL KÉPELŐHÍVÁST

FOTONET ONLINE ÁRUHÁZ IS KÍNÁL KÉPELŐHÍVÁST

ket. Annak ellenére, hogy a **KÉPTÁR**-tól úgy indultunk, hogy regisztráció nélkül szeretnénk képeket rendelni, a feltöltés után itt is meg kell adni adatainkat, e-mail címünket, és csak ezután tudjuk megerősíteni a megrendelést. A két teljesen hasonló rendszer közötti alapvető különbség az, hogy itt kisebb írószer-, illatszert- és ajándékboltok szerepelnek az átvételekhez listáján, összesen több mint ezer. Itt is le lehet tölteni egy önálló programot, és az offline összea-

DIGIFOT: KÜLFÖLDRŐL SZÁLLÍTTJA A KÉPEKET

DIGIFOT: KÜLFÖLDRŐL SZÁLLÍTTJA A KÉPEKET

DIGIFOT: KÜLFÖLDRŐL SZÁLLÍTTJA A KÉPEKET

FOTOLAND: A FELTÖLTÉSHEZ HASZNÁLHATÓ MEGOLDÁSOK

FOTOLAND: A FELTÖLTÉSHEZ HASZNÁLHATÓ MEGOLDÁSOK

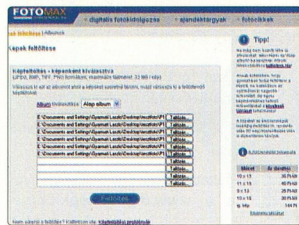
FOTOLAND: A FELTÖLTÉSHEZ HASZNÁLHATÓ MEGOLDÁSOK

zas.com oldalról letöltjük a képkiválasztó/megrendelő programjukat. A 6 Mbájtos szoftver első indításakor kell elvégezni a regisztrációt, amely nevünk, címünk, telefonszámunk, jelszavunk megadásából áll. Az itt beírt e-mail címre fogunk kapni egy levelet, amelynek megerősítése zárja le a regisztrációs folyamatot. A rendelő program most már saját azonosítónkkal indíthatjuk el. Indulás után az interneten keresztül frissülnek az árak, így mindig pon-

tosan láthatjuk, hogy a kiválasztott képek és méretek mennyibe fognak kerülni. A **DigitFot** központja Szlovéniában van, így ne lepődjünk meg, ha kezdetben idegen nyelvű weboldal jelenik meg a program bal oldali ablakában, ahol később majd a képeink között böngészhetünk. A kiválasztott képeknek egyszerre is megadhatjuk a méretét, de utólag, egyenként is beállíthatjuk azt, ugyanúgy, mint a darabszámokat. Ezt követi a rendelés véglegesítése és a képek feltöltése.

A FOTOMAX WEBS MEGRENDELŐ FELÜLETE

Ha a feltöltés túl sok időt venne igénybe, akkor ennél a megrendelőprogramnál is vásárolhatjuk, hogy az összeállított megrendelést CD-re írjuk, és azt küldjük el. Ezt a postaköltséget a szolgáltató fizeti, pontosabban le fogja vonni a megrendelés árából.

Az elkészült papírképeket postai utánvétellel kapjuk meg, ami 999 forint többletet jelent. hiszen külföldről érkezik majd a csomag. Ezt azonban megspórolhatjuk, ha egyszerre sok képet rendelünk, és ezek együttes ára meghaladja a 6900 forintot (vagy ha személyesen vesszük át a fotókat Lendván).

Képek árai: 9×14: 29 Ft 13×19: 39 Ft
Megrendelésenkénti házhoz szállítás: 999 Ft

MédiaCenter

A www.mediacentrum.hu főoldalán a *Digitális Fotókielgözo*gásra kattintva tudjuk elkezdni a rendelést. A képeket feltölthetjük egy JavaScript varázslóval vagy egy külső FTP programmal. Mindenekelőtt azonban itt is szükség van a regisztrációra, de ezt nem kell e-mail válasszal megerősíteni. Ha a varázslót választjuk, akkor egyesével kell kijelölni és feltölteni a képeket. Mindegyiknél meg kell adni a darabszámot és a méretet. Ezt később módosíthatjuk, és egyenként megnézhetjük a képeket, amelyekről na-

gyított kértünk. Az utolsó lépésben, a megrendelés elküldése előtt még látnuk egy összesítő, árákat is tartalmazó táblázatot, amelyből még törölhetünk képeket. Ezután

KÉPTÁR: A BOLTI ÁTVÉTEL MINDIG OLCSÓBB, MINTHA FUTÁRT KERÜNK

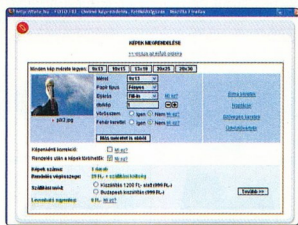

FOTO-HU: A MÉRETEK ÉS A PAPIRTÍPUS BEÁLLÍTÁSA

már csak azt kell kiválasztani, hogyan szeretnénk hozzájutni a fotókhoz. A futár vagy a postai utánvétel 900 forint többletet jelent, de Budapesten két helyen személyesen is átvehetjük a képeket, akkor megrendelésenként 190 forintot kell még fizetni.

Abban az esetben, ha sok képet szeretnénk feltölteni, érdemesebb az FTP lehetőséget használni. Ilyenkor kapunk egy ideiglenes FTP hozzáférést a szolgáltató szerveréhez. A képeket egy megadott könyvtárszerkezet szerint kell feltölteni, mert ebből fogja tudni a rendszer, hogy az adott fotókat milyen méretben szeretnénk kézzhez kapni. Ha egy képből több méretet is szeretnénk, akkor sajnos többször kell feltölteni, különböző könyvtárakba. Ez bizony körülményes megoldás és fölösleges adatforgalom.

Képek árai: 9×13: 35 Ft 13×17: 39 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 190 Ft

FotoMarket

A www.fotomarket.hu is ugyanazt a rendszert használja, mint amit az előbb bemutatott MediaCenter. Ez egyben azt is jelenti, hogy mindkét helyen használhatjuk ugyanazt a bejelentkezési nevet és jelszót. Ha még nincs ilyenünk, akkor itt is regisztrációval kezdődik a rendelés. A rendelés teljes menete is megegyezik a két rendszerben. HTML felületen, JavaScript varázslóval vagy külső FTP programmal lehet itt is feltölteni a képeket. Az árák is azonosak, azonban innen különböző fényképes ajándéktárgyakat is rendelhetünk. Arra is van mód, hogy letöltsünk egy saját gépjármű fotó rendelés-összeállító programot, amely

FOTOMARKET: SOK HASONLÓ MEGRENDELŐ-PROGRAMMAL TALÁLKOZHATUNK AZ ONLINE FOTÓELŐHÍVÁST KÍNÁLÓ CEKÉKNEL

azután feltölti vagy CD-re írja az adatokat. A képek egy munkanap alatt elkészülnek, és futárral, postai utánvétellel vagy személyes átvétellel (ugyanazon a két budapesti helyszínen) juthatunk a képekhez. A Windows XP-t használók egy hitelesítés után közvetlenül rendelhetek fotókat a Képek mappából.

Képek'árai: 9×13: 35 Ft 13×17: 39 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 190 Ft

FotoMAX

az *eBolt* üzemeltette szolgáltatást a www.fotomax.hu címen érhetjük el. Itt is az elmaradhatatlan regisztrációval kell kezdeni. A képeket egy webes felületről tölthetjük fel egyesével vagy többlet tömörítve. A rendelés összeállításához itt is letölthetünk egy önálló programot. A rendelés kitöltésekor különböző törzsvásárlói és egyéb kedvezményt is megadhatunk. Egy megkötés is van: a minimális rendelési összeg 600 forint. Ennél a szolgáltatónál igazán bőséges a rendelhető fényképes ajándékok kínálata. Még olyan különleges-

freeweb.hu tar.hu alvissza.hu interweb.hu keresés atvisszaél:

Gyere statisztika:
 = 143028 felhasználó
 = 256002 gáléria | 11927912 kép
 = 526k Gbyte Tár

piacháló

KÉP KERESÉS WEB TOPLISTA KÉP TOPLISTA TÁR.HU

REGISZTRÁCIÓ | 2006. január 3.

Képrendelés regisztráció nélkül
 Ha csak a saját képeidet szeretnéd előhívni, és nem akard őket galériába rendezni, megteheted!

Tár.hu regisztráció

Felhasználó Csak Látó

- képrendelés, ajándéktárgyak rendelése
- saját képgalériák, 1 Gbyte tárhelytel
- e-mail postafiók (IMAP, POP3 és WEB-es víruszárta levelezés, IMAP, POP3 és WEB-es eléréssel)
- saját WEB-tárhely, 100 MByte-os, PHP4 futtatási lehetőséggel, FTP-eléréssel

A látogatók nem tudják szerezni megrendelni, csak más feltehetően képeiből rendelhet!

Ez a regisztráció azoknak éleményes ajándékot nyújt, akik web-tárhelyet, csak más feltehetően képeiből rendelhetnek hozzájárulni, po

LOGIN:
 JELSZÓ:

Efellejtett jelszavak...

TÁR.HU KÉP.TÁR
 FOTÓPÁLYÁZAT LEVÉLTÁR

Kép.Tár menü
 Fotópályázat
 Munkatér

A KÉP.TÁR SZOLGÁLTATÁSÁT A KÉPEK TÁROLÁSÁRA IS HASZNÁLHATJUK

seget is találunk a listában, mint az ehét papírra készült fénykép, amellyel például tortát lehet díszíteni. Az ingyenes extra szolgáltatások közül a matt, a szepia, a fekete-fehér, illetve a fehér szegélyes kép előhívását választhatjuk. A kész képek kiszállítása postai utánvétellel futtató történet, 540, illetve 720 forintért. Ha azonban személyesen vesszük át a képeket az eBolt budapesti üzletében, akkor nincs további költség.

Képek árai: 9x13: 29 Ft 13x18: 77 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 0 Ft
 (minimális rendelés 600 Ft)

Fotexnet

A **Fotexnet (www.fotexnet.hu)** főoldaláról a **Ringfoto Fotóelőhívás** linkeket kattintva, hogy eljussunk a rendelési oldalra. Ez nem is olyan könnyű feladat, ha átsiklunk a Ringfoto logója felett (jobb szélső hasábján). A grafika miatt ugyanis nem kereshető se a cég, se a szolgáltatás neve! A képrendeléshez ugyanazt a nevet és jelszót kell használni, mint amit az egész Fotexnet áruházban, így ha ott még nem regisztráltunk magunkat, most kell megtennünk. A képeket egyesével lehet feltölteni és mappába rendezni. Itt hosszabb ideig tárolni is lehet a fotókat, és azt is be lehet állítani, hogy mások is megnézhessék a felvételeket. A megrendelt képeket csak postai utánvétellel kaphatjuk meg, ennek ára 690 forint. A felvételeket megrendelés előtt egy kicsit szerkeszthetjük is, beállíthatjuk a képkivágást és a színeket. Nevet adhatunk nekik, leírást fűzhetünk hozzájuk, és még forgathatjuk is azokat.

Képek árai: 9x13: 35 Ft 13x18: 70 Ft
Megrendelésenkénti szállítási díj: 690 Ft

Fotoland

A **www.fotoland.hu** címen található szolgáltatás a regisztráció, illetve bejelentkezés után három módszert ajánl a képek fel-

DIGITÁL, KÖNNYEN KEZELHETŐ FELÜLETEN VÁLOGATHATJUK KI A KÉPEKET

töltésére. Webfelületről egyesével vagy egy nagyobb tömörített állományban is feltölthetjük a képeket, és használhatunk külső FTP programot is. Bármelyik lehetőséget választjuk, visszaköszön a MediaCenter vagy a FotoMarket oldalain megismert kezelő/feltöltő felület.

Az egy munkanap alatt elkészülő képeket csak személyesen vehetjük át két budapesti üzletben. Ennek előnye, hogy az előhívást nem terhel semmilyen többletköltség. További előnye, hogy nincs minimális rendelési határ, így ezzel a szolgáltatással akár egyetlen képet is gyorsan elő tudunk hívni.

Képek árai: 9x13: 35 Ft 13x18: 65 Ft
Megrendelésenkénti alapdíj: 0 Ft

Foto.hu

A **www.foto.hu** oldalon is csak az tud rendelni, aki regisztrálta magát. Talán ez az a szolgáltatás, amelyik a legtöbb olyan lehetőséget felkínálja, amit elvárhatunk egy online üzlettől.

A képek feltöltését elvégezhetjük egyesével, vagy több képet becsomagolva is küldhetünk. Itt is van mód az FTP-n keresztüli feltöltésre, de akár elektronikus levél csatolt állományként is továbbíthatjuk a fotókat. Aki szeretné megtakarítani a hosszadalmas feltöltési időt, egyszerűen CD-re írhatja a képeket. A CD bontóján kell

RÖNMARKET: NAGY MENNYISÉGŰ MEGRENDELÉSNEK ÉRDEMES FTP SZERVERT HASZNÁLNI

feltüntetni a képek méretét. A lemez bevihetjük a szolgáltató budapesti üzletébe, de azt is kérhetjük, hogy 600 forintért egy futárt küldjenek érte.

A kezdő fotósok sok hasznos tanácsot kaphatnak az innen elérhető Fotókönyvből, amely részletesen tárgyalja a hagyományos és digitális fényképezés legfontosabb tudnivalóit.

Aki azonban például nem szeretne a vakuum készült felvételeknél előforduló vöröses szemek korrigálásával bajlódni, a Foto.hu képenként 15 forintért azt is elvégezheti helyette. A rendelhető fényképek ajándéktárgyak között kereset képeket, naptárt és üdvözlőkártyát is találunk. A képeket legkésőbb a megrendelést követő második munkanapon szállítja a futár. Más szállítási módot nem lehet választani, de 2500 forint feletti megrendelésnél Budapesten ingyen kapjuk meg a képeket. A Foto.hu az elérhetőség terén is példamutató. Az elektronikus levél és telefon mellett **MSN** és **Skype** címet is találhatunk a weboldalon.

Képek árai: 9x13: 29 Ft 13x18: 65 Ft
Megrendelésenkénti szállítási díj: 999 Ft

Előnyök és hátrányok

Az online fényképrendelés egyik előnye, hogy kényelmes, hiszen nem kell elmenni a boltba, hogy leadjuk a rendelésünket. Legfeljebb a kész képekért kell elballagni, ha a kiválasztott rendszer nem kínál házhöz szállítást.

A hátránya mindössze annyi, hogy nagy mennyiségű vagy nagy méretű digitális képek feltöltése meglehetősen hosszú időt vehet igénybe. A mai fényképezőgépeknél már nem ritkák a 3–5 Mбайt képfájlok. Ráadásul a leggyakoribb internetkapcsolatok aszimmetrikusak (ADSL, kábel), azaz a feltöltési sebesség jóval kisebb, mint a letöltési. Így akár órákba is telhet, mire minden kép felkerül a szerverre. Ennek a hátránynak a kiküszöbölésére alkalmazzák a legtöbb szolgáltatónál a CD-s rendelési módot. ■

Conexpert internetgyorsító

Mindenki azt hajtogatja, hogy csak széles sávon boldogulhatunk, mert a modemés hozzáférés kökorszaki. Igen ám, de mit kezdünk, ha lakóhelyünk messze esik az ADSL és kábel szolgáltatóktól, van viszont vonalas és mobiltelefonunk? Most megtudhatjuk!

Szerző: Köhler Zsolt

Gyors internet modemen? Igen!

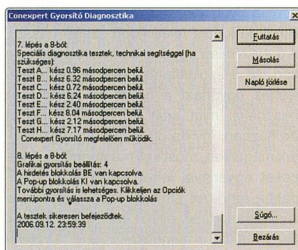
➔ Miért gondoljuk vajon azt, hogy csak széles sávú internet-hozzáféréssel élet az élet, amikor a valóban széles sávot igénylő szolgáltatások még meg sem jelentek igazán? A modem túl lassú, ez igaz. Letölteni is kell, mert az hozzá meg a boldogságot. Ám nincs mindenkinek szüksége naponta új programokra, filmekre, zenékre – viszont friss információkra, elektronikus alapú ügyintézésre, levelezésre igenis szüksége van. Ehhez nem kell más, mint egy analóg modem vagy egy GPRS-es mobiltelefon és notebook.

Gyorsítsunk!

Jó lenne, ha a drágán mért kapcsolati időt vagy adatmennyiséget a lehető legkisebbre tudnánk leszorítani. Ehhez szoftveres adattömörítő és szűrőprogramokat használhatunk, de szóba jöhetnek a Windows beállításait optimalizáló programok is. Utóbbiaként éppen csak mérhető sebességnövelést tapasztalhatunk, előbbieket pedig úgy optimalizálnak, hogy a felesleges adatok egy részét mégis letöltik. Ez ma, az egyre trükkösebb hirdetési ablakok megjelenésével egyre kevésbé hatékony, hiszen azt, amit nem tud kiszűrni, letölti.

Nem így a *Conexpert* gyorsító programja, amely ugyan tartalmaz egy Internet Explorer alatt működő reklámszűrőt, ám ha valami mégis átcsúszna rajta, azt hatékonyan tömöríti. A weboldalak html állományait láthatóan optimalizálja, hiszen a böngészőben eredetileg más sorrendben lennének meg a kis ablakok, ezenkívül a megjelenő képek színmélységét is erőteljesen csökkenti, ezáltal a gyors tömörítés még hatékonyabb. A rendszer a POP3 szervereken lévő levelek letöltését is gyorsítja: igen hatékonyan tömöríti a szövegeket, és a csatolt képeket is kezeli.

Ahhoz, hogy a programot használni tudjuk, a www.conexpert.hu oldalon regisztrálnunk kell magunkat (a szolgáltatás mindenki számára egy hetes próbaidőt ad), majd le kell töltenünk az alig két és fél megabájtos programot. A PC újraindítása után beállítja az Internet Explorer proxyját a *localhost:8080*-as címre, a többi böngészőnél ezt nekünk kell megtennünk (az Opera esetében ezt az *Eszközök/Beállítások/Haladó/Hálózat/Proxy kiszolgálók*

A TELEPÍTÉS ÉS A HÁLÓZATI KAPCSOLAT FEL-
ÉPÜLÉSE UTÁN FUTTASSUK LE A DIAGNOSZTI-
KÁT

Egy hónap ingyenes próbaidő!

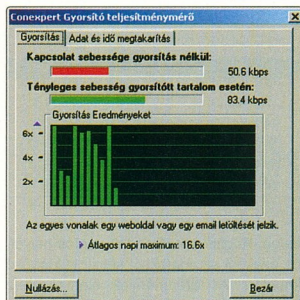
A Computer Panoráma olvasói egy egész hónapos díjmentes próbaidőhöz jutnak, nem csupán hét naposhoz! Ha felkeltettük érdeklődésed, akkor ezen a linken regisztráld: www.conexpert.hu/computerpanorama

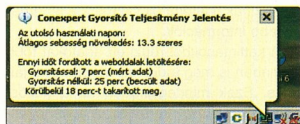
alatt tehetjük meg, ahol a *http* sorba kell beírunk ezt a címet).

Ezzel készen is vagyunk, az internetre csatlakozás után a *Conexpert Gyorsító* menüjéből válasszuk a *Diagnosztika...* és *Futtatás* opciókat. Ha minden rendben lezajlott, akkor a gyorsítás jól fog működni, ha nem, akkor nyugodt szívvel fordulhatunk a cég hotline vonalához, ahol készségesen segítenek. Úgy látjuk, hogy a program beállításra a legegyszerűbb, több időt fogunk eltölteni a modem, és még többet a GPRS alapú kapcsolat beállításával.

Felvetődhet a kérdés, hogy ha a rendszer minden meglátogatott honlapot tömörít és tárol a gyorsabb elérés érdekében, felhasználható-e az adatbázisa arra, hogy minket kövessen. Nos, a *Conexpertre* is

A TELJESÍTMÉNYMÉRŐ FUNKCIÓ PONTOS ÉRTÉKEI MEGADJÁK, MEKKORA ELEMELTI SÁVSZÉLESSÉGEN INTERNETEZÜNK

A CONEXPERT GYORSÍTÓ IDÓNKÉNT JELENTÉST TESZ A HATÉKONYSÁGÁRÓL

vonatkozik a személyes adatok kezelését szabályzó törvény, adatainkat csak bűncselekmény alapos gyanúja esetén fogja kiadni hivatalos szervnek, mind minden más szolgáltató. Adataink tehát biztonságban vannak, megnyugodhatunk.

Azok a piszkos anyagiak

A szolgáltatást ingyen is kipróbálhatjuk, majd előfizetést vásárolhatunk 3, 6 vagy 12 hónapra, és az 1800, 2880 illetve alig 5000 forintos, áfát is tartalmazó díjak egészen reálisak. (Egy hónapos előfizetés egyelőre nem rendelhető.) Fizetni sokféle módon lehet, a legegyszerűbb SMS-ben,

de aki nem a telefonszámlája terhére szeretné ezt elvégezni, banki átutalással vagy csekkben fizethet.

A modem hozzáférés ma már ingyen van, ekkor csupán időt takarítunk meg, a GPRS adatforgalom után viszont fizetnünk kell – az éves előfizetésre fordított kiadás néhány hónap alatt megtérül. Fontos, hogy a gyorsítás az internetszolgáltatótól függetlenül is minden esetben működik.

Eredmények

Ha ennek a módszernek egyáltalán nem volna haszna, természetesen nem is írnanék róla. A CP tesztlabor szokása, hogy mindig, mindenhol és mindent kipróbál, így most is elvégezte a méréseket, 56k modem és mobiltelefonos/GPRS adatkapcsolattal. A mérést a programra hagyatkozva is elvégezhetjük, amely kijelzi a letöltött és a tömörített adatmennyiséget, ezek arányát és a gyorsítással megtakarított időt. Minél többet használjuk, annál jellemzőbb lesz a (pénc-, idő-) megtakarítás aránya.

Szemléletes példaként a CP honlapját, egy webes fórumot, és az OTP honlapját

ELSO RÁNÉZÉSRE SEMMI KÜLÖNBÉG: FELÜL A TÖMÖRÍTETTEN, KÖZÉPEN A KÖZEPSESEN, ALUL AZ ERŐSEN TÖMÖRÍTETT KÉP

töltögettek le a helyi gyorsítótár (cache) kapcsolása vagy állandó törölgetése mellett. A méréseket az egyik leggyorsabb böngészővel, az Operával végeztük, de átgugrottunk az Internet Explorerre is. Az eredmények egyébként iménti állításunkat igazolták: az Opera több mint 25 százalékkal gyorsabb társánál.

Modemes kapcsolatnál (*Datanet*) közepes tömörítési szinten körülbelül tíz, maximális tömörítéssel huszonöt százalékos időmegtakarítást érhetünk el, ez természetesen függ a megtekintett oldal tartalmától. A tömörítés alapbeállítása azért nem maximális, mert ekkor a cég szerverei több időt töltenek a tömörítéssel, mint ahogy az adat lecsordogálna a gépünkre. Ilyen esettel azonban nagyon ritkán találkozhatunk, például az OTP nyitó oldalán esetén.

A mobiltelefonos kapcsolat (*Pannon*) névleges adatsebessége (36 kbit) kisebb a

Hogyan telepítsük?

Modem Sok PC-ben még mindig van modem, és jó esetben a meghajtó programjai is fent vannak. Ha nem lennének, akkor a gyári telepítőlemezről tegyük fel őket, ha pedig nincs meg a lemez, akkor a *Standard 56k* modemet telepítsük, majd ellenőrizzük a modem tulajdonságlistájának *Diagnosztika* fülén, hogy a gép kommunikál-e a modemmel. Hozzunk létre új modemes kapcsolatot a *Hálózati helyek/Új kapcsolat létrehozása* menüpontjával, és írjuk be a betárcsázás telefonszámát, a felhasználói nevünket és a jelszavunkat.

Mobil A GPRS kapcsolat beállításra már nem ilyen egyszerű. Először is kell a PC-kapcsolat a telefonunkhoz. Ez lehet adatkábel, infravörös vagy Bluetooth-alapú. A telefont össze kell kapcsolnunk a számítógéppel (infránál csak a notebook vévő részéhez tesszük, a tálcán pedig egy új ikonnak kell megjelennie; Bluetooth esetén párosítanunk kell a notebookkal), és aktív kapcsolat mellett telepítenünk kell a telefon modem szoftverét. Ennek beszerzése a legnehezebb, sok telefonhoz csak a pimaszul drága adatkábellet együtt kapjuk meg.

Ha a modem működik, még nem aktív, aktiválni a mobil szolgáltatók kapcsolatát létesítő programjával lehet. Ehhez a *T-Mobile Communicator Center*, a *Pannon Click&Connect* és a *Vodafone ConnectNow* szükséges (két utóbbit letölthető a cégek honlapjáról), amelyek telepítés után felismerik a mobiltelefon modemjét, és használatba is veszik. Nem kell tehát a hálózati helyek ablakban új kapcsolatot létrehozni, ezekkel a programokkal tudunk fellépni a hálózatra. Sok helyen elakadhatunk, például az infrapont nem írDA, hanem InfraRed üzemmódban van, vagy a Bluetooth nem hajlandó telefonunkat párosítani. A türelmes próbálkozás végül meghozza gyümölcsét, a korlátok nélküli internetezést.

modemnél, ennek ellenére sokkal gyorsabban hozta be az oldalakat, a gyorsító használatakor pedig akár a tizedére is csökkentette a letöltéshez szükséges időt. Méréseink szerint a letöltésre szánt idő és adatmennyiség közel 80 százalékat takarított meg a gyorsító használatával, ami csakúgyan elismerésre méltó teljesítmény. ■

Kattintásérzékelő: Clickdensity

A weboldalak üzemeltetői egyre kíváncsiabbak a látogatottsági adatokra. Van, aki csak azt szeretné tudni, hányan nézték meg az oldalait, azonban egy új szolgáltatás ennél sokkal részletesebb és látványosabb információkkal is szolgál.

Szerző: Gyarmati László

Forró nyomon

Amikor valaki elkészít egy weboldalt, és feltölti azt az internetre, az a célja vele, hogy másoknak is megmutassa termékeit, szolgáltatásait, gondolatait, fényképeit. Természetesen, hogy kíváncsi arra, "érdekel-e valakit az alkotása". A hagyományos csatornáknál ezt könnyű lemérni. Csak figyelni kell, hányan mennek be az üzletünkbe, hányan látogatnak el a kiállításunkra, vagy hányan vásárolják meg a könyvünket. Az interneten is figyelni kell a virtuális látogatókat, ehhez azonban különböző szoftveres eszközökre van szükség. Sok fizetős és ingyenes szolgáltatás létezik er-

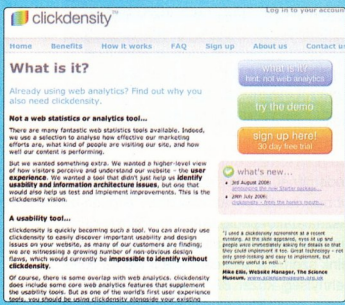
re a célra, amelyek általános vagy részletes adatokkal szolgálnak a weboldal látogatóiról. Embe szolgáltatások közös tulajdonsága, hogy táblázatokban, számokban és grafikonokban mutatják a statisztikákat. A legtöbbször azonban szakember van szükség ahhoz, hogy megértsük, mit is takarnak ezek az információk.

Látványos nyomok

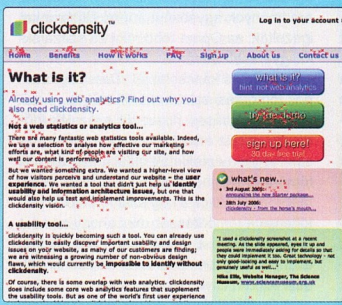
A *clickdensity* (www.clickdensity.com) szakít ezekkel a hagyományos látogatótérképek mérésekkel. Helyette inkább azt figyeli, hová és hányan kattintottak az adott ol-

dalon. Rögzíti a kattintások pontos helyét, és ezekből az adatokból készíthet különböző képeket. Az eredmények elemzéséhez nincs szükség szakemberre, csak rá kell nézni, és azonnal láthatjuk, melyek az oldalunk "legforróbb" területei, azaz mely hivatkozásokra kattintottak a legtöbb esetben látogatók számára a legérdekesebb információk.

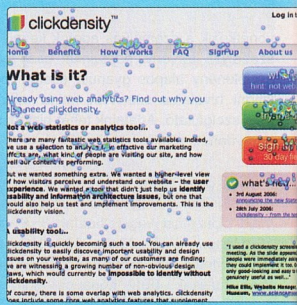
A kattintásokból rögzített adatokat több formában is meg tudja jeleníteni a szolgáltatás. Ezek mindegyikében az a közös, hogy a képek úgy kerülnek rá a weboldalra, mintha átlátszó írásvetítő fóliát helyez-

AZ EREDETI MINTAOLDAL

A KATTINTÁSI TÉRKÉPET TARTALMAZÓ FÓLIA

A HÓTERKÉPET TARTALMAZÓ FÓLIA

Tipppek Pontos jelentés

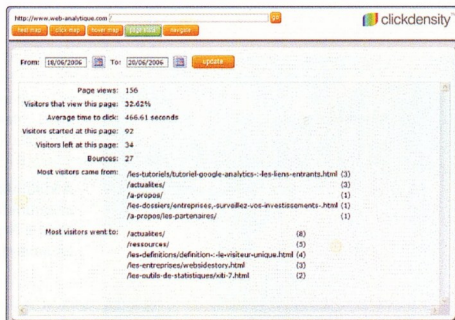
Aki nem tudja elképzelni, a gyakorlatban is megnézheti, hogyan működik a szolgáltatás. A minta nem más, mint a clickdensity saját oldalai. Ezen kiválaszthatjuk, hogy milyen térképen szeretnénk látni, és beállíthatjuk a különböző szűrési feltételeket is. A jelentés ablakának jobb felső sarkában található csúszkával lehet beállítani a hő- vagy kattintási térképet tartalmazó réteg átlátszóságának mértékét, attól függően, hogy az oldal eredeti tartalmát vagy az adatokból generált képet szeretnénk-e hangsúlyosabban látni.

Azonnal látható, hogy a webes látogatottsági statisztika ilyen módszerrel való feldolgozása egyetlen ábrán is sokkal több információt szolgáltat, mint egy több oldalas, számból álló jelentés. Arról nem is beszélve, hogy a hotépkép minden informatikai képzettség nélkül is tökéletes érthető, szemben a számsorokkal, amelyek pontos jelentéséhez a rendszergazda vagy a webmester segítségét kell kérni.

Jobb célzás

A kattintások pontos helyét mutató click map elemzése sok hasznos adattal szolgál. Ha például azt látjuk, hogy nemcsak egy adott hivatkozáson van sok kattintás, hanem bőven egy a körülötte lévő területre is, akkor valószínűleg nagyobb feliratot vagy gombot kell oda elhelyezni, mert az egérrel nehéz eltalálni a linket.

Hasonlóan tanulságos, ha azt látjuk, hogy az oldal alsó felén jóval kevesebb kattintás van. Ez azt jelzi, hogy a látogatók nagy része kisebb képernyőfelbontást használ, mint amire mi terveztük az oldalt, így ami alul van, az nála csak akkor látszik, ha görgeti a lapot. Erre azonban sokan nem veszik a fáradságot, így nem is érik el az ott „rejtőzködő” információkat.

HAGYOMÁNYOS
WEBSTATISZTIKA IS
ELÉRHETŐ

KÜLÖNBÖZŐ
CSOMAGOKRA
FIZETHETÜNK ELŐ

nénk rá. Így egyszerre látszik maga az oldal és a kattintási adatokból generált kép. Az adatok megjelenítési módjai közül a leglátványosabb a *heat map*, amely hotépképre hasonlít, csak itt annál melegebb egy terület, minél többször kattintottak rá. Aki kíváncsi a kattintások pontos helyére, az a *click map*et is választhatja. Ilyenkor

kis keresztek mutatják, hova klikkeltek a látogatók. A clickdensity legnagyobb előnye más webstatistikákkal szemben, hogy míg azok csak a kattintásokat számozzák, addig itt a „nem kattintásokat” is látjuk. Pontosan megtudjuk, melyek azok a hivatkozások, témák, amikre nem, vagy csak kevesen kattintottak.

Szűrt adatok

Az új megközelítés mellett a rendszer a hagyományos webstatistikákat is elkészíti. Ezekhez azonban nemcsak közvetlenül férhetünk hozzá, hanem különböző szűrési feltételekkel is válogathatunk közülük. A hő- és kattintási térképek azután már csak azokból a látogatási adatokból készülnek, amelyek megfelelnek a feltételeknek. Így például meghatározhatjuk, hogy csak milyen kezdő és befejező dátum közötti adatokra, vagy milyen operációs rendszerrel használó látogatókra vagyunk kíváncsiak.

5 perces előkészítés

A látványos webelemzés és mérés előkészítése pár percet vesz csak igénybe. Első

Sign up

Step 1 of 3 Choose your package

It only takes five minutes to sign up and you can unsubscribe at any time.

Payment is processed using WorldPay's secure payment service.

	Free!	Starter	Standard	Plus	Premium	Custom
Price per month	Free!	£2.50	£50	£100	£200	£200
Clicks stored	5,000	10,000	250,000	1,000,000	5,000,000	5,000,000
Sites	1	1	1	5	10	10
Number of pages	1	Unlimited	Unlimited	Unlimited	Unlimited	Unlimited
Heat Maps	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Click Maps	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hover Stats	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Web Stats *	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Visual Click Stream *	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	<input type="button" value="select"/>	<input type="button" value="select"/>	<input type="button" value="select"/>	<input type="button" value="select"/>	<input type="button" value="select"/>	<input type="button" value="select"/>

lépésben regisztrálni kell magunkat. A folyamatos mérés fizetés szolgáltatás, azonban harminc napig ingyenesen próbálthatjuk, hogyan is működik ez a saját oldalunkon. Adataink megadása után kapunk egy pár soros Javascript kódot, amelyet be kell másolnunk a megfigyelti kívánt oldalunk HTML kódjába.

Ezzel készen is vagyunk, már csak néhány nap múlva meg kell látogatni a clickdensity weboldalát, ahol bejelentkezés után látathatjuk az oldalainkhoz tartozó mérésből generált képeket. A HTML kódba beépített Javascript nem lassítja az oldalunk működését, és a látogatók előtt teljesen észrevehetetlen. A szolgáltatást különböző hívás díjas csomagokban lehet megrendelni. Ezek alapvetően abban térnek el egymástól, hogy egy hónap alatt legfeljebb hány kattintást rögzítenek. A legolcsóbb csomag 2,5 fontba kerül (kb. ezer Ft), és 10 ezer kattintás adatait őrzi meg, a legdrágább 200 font (81 ezer Ft), és 5 millió kattintást tárol. Az ennél nagyobb látogatottságot elérő oldalaknál egyedi árazást alkalmaznak.

Képfelismerő kereső

A különleges internetes keresőkről már írtunk előző számunkban. Akkor színre, hangulatra kereshettünk. Most a Riya rendszert mutatjuk be, amely képes felismerni, ki (vagy mi) van a fényképeken.

Szerző: Gyarmati László

Tudom már, ki vagy!

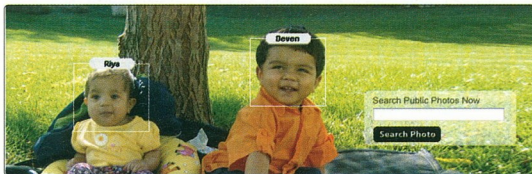

Részben keresőrendszer, részben pedig fényképek online tárolója a Riya (www.riya.com). Más hasonló szolgáltatásokkal ellentétben itt nem lehet egyszerűen feltölteni a képeket, hanem külön alkalmazás gondoskodik az előfeldolgozásról.

Portrék

A Windows és Macintosh gépeken használható feltöltő program első használata előtt regisztrálni kell magunkat a Riya rendszerében. Ez ingyenes, és főleg arra szolgál, hogy azonosítani lehessen a feltöltőt, és olyan fotókat is tárolhassunk a rendszerben, amelyeket nem kívánunk megosztani a nyilvánossággal.

A bejelentkezés után a feltöltő alkalmazásnak meg kell adni, hol találja azokat a képeket, amelyeket a Riya rendszerében szeretnénk tárolni. Maga a feltöltés elég időigényes, ugyanis közben a program elemzi a képeket, és címkékkel látja el azokat a területeket, ahol arcokat vél felfedezni. Ezt egy kis ablakban látjuk is: megjelenik a teljes fotó és azok a kis képek, amelyek arcokat ábrázolnak. Az így feldolgozott anyag kerül azután a tároló rendszerbe. Ha már minden felvett feltöltöttünk, bezárhatjuk az alkalmazást, és a munkát webböngészővel folytathatjuk.

A RIYA FEJLESZTŐI SAJÁT GYERMEKEIKEN TESZTELTEK A RENDSZERT

Adatvédelem

A képek feltöltésekor meghatározhatjuk, hogy azok mindenki számára elérhetők legyenek-e, vagy csak mi nézhessük meg őket. A publikus fotók megjelennek a Riya rendszerében, és azokat mindenki megtalálhatja, akinek a keresési feltételei megegyeznek a fotó tulajdonságaival. A privát felvételeket azonban csak azok láthatják, akiknek a képek feltöltője, tulajdonosa erre engedélyt ad.

Jó pap holtig tanul

Csak akkor tudja a Riya felismerni a személyeket, tárgyakat, ha megtanítjuk rá. Nekünk kell megmondani, kit vagy mit ábrázol a fotó. A felismerés későbbi pontossága attól függ, hogyan tanítottuk meg a rendszert. Pár kép alapján ne várjunk csodákat, az oldal létrehozói azt ajánlják, hogy legalább 1000 képet használjunk a tanítási szakaszban.

Azonosítás

Amikor belépünk a saját képeinket tartalmazó weboldalra, kezdődhet a tanítás. A rendszer megmutatja azokat a képeket, amelyeken nem tudta azonosítani a személyeket. Eleinte sok ilyen kép lesz, azonban ahogy nő a feldolgozott fotók száma, úgy fog egyre több arcot önállóan is azonosítani. Persze előfordulhat, hogy téved, de ilyenkor pár egérkattintással ki tudjuk javítani ezt a hibát. Másik gyakori eset, hogy a képeken olyan személyek is látszanak, akiket nem ismerünk.

Nincs más dolgunk, mint az ilyen arook körüli keretet és címkét ki-törölni. Amikor készen vagyunk a tanítással, a személyekhez rendelt nevek címkéként fognak megjelenni a rendszerben, és már kereshetünk is rájuk. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha például 30-40 képen azonosítottuk egyik gyermekünk arcát, akkor a névre keresve olyan fotók is megjelennek, ahol a gyermek egy iskolai osztályfényképen szerepel. Amikor a képekre helyezett címkékre és keretekre húzzuk az egeret, már olvashatjuk is a rajtuk szereplő személyek nevét.

Címkék minden mennyiségben

A Riya rendszer az arookra helyezett címkéken (tag) számos más rendszerezési, illetve visszakeresési lehetőséget is kínál. Ezek egy része automatikusan kerül a képek mellé, a hozzájuk tartozó adatokból képződnek. Ehhez felhasználja a fájl létrehozási adatait és a digitális fényképek EXIF adatait is. Így például gyorsan ki-

The screenshot shows the Riya search interface. On the left, there are filters for 'Show Only', 'People', 'Albums', 'Tags', and 'Album'. The main area displays a grid of photo thumbnails. A larger, detailed view of a photo of Penelope Cruz is shown in the foreground. Below the photo, the text 'KERESÉS PENELOPE CRUZ PORTRÉJA ALAPJÁN' is visible.

The screenshot shows the Riya search interface with a search for 'mami "spanish girl"'. It displays a grid of photo thumbnails. A larger, detailed view of a photo of a young girl is shown in the foreground. Below the photo, the text 'TÖBB EZER KÉP KÖZÖTT IS GYORSAN MEGTALÁLJUK A KERESETT SZEMÉLYT' is visible.

TÖBB EZER KÉP KÖZÖTT IS GYORSAN MEGTALÁLJUK A KERESETT SZEMÉLYT

The screenshot shows the Riya search interface with a search for 'mami "spanish girl"'. It displays a grid of photo thumbnails. A larger, detailed view of a photo of three people is shown in the foreground. Below the photo, the text 'EGY FOTÓN TÖBB SZEMÉLYT IS FELTUD ISMERNI A RENDSZER' is visible.

EGY FOTÓN TÖBB SZEMÉLYT IS FELTUD ISMERNI A RENDSZER

kereshetjük a publikus képek közül azokat, amelyek egy adott fényképezőgép-típussal készültek. Az EXIF adatokhoz hasonlóan automatikus címkéként kerül a képekhez a készítés időpontja is. Ez a későbbiekben arra lesz jó, hogy dátum alapján is kereshetünk a saját, illetve a nyilvános képek között. A *Time* feliratra kattintva megjelenik egy naptár, ahol kiválaszthatunk egy dátumot, és az akkor készült képeket láthatjuk. Elképzelhető, hogy egy naphoz egyetlen felvételt sem tartozik – az ilyen dátumok halványabban jelennek meg a naptárban.

Van még egy érdekes címkézési, rendszerezési lehetőség, amikor a felvétel készítésének földrajzi helyét is megadjuk. Alapértelmezésben ez a címke üres, de a szerkesztési utasításra kattintva beírhatjuk, melyik ország melyik városának melyik utcáján készült a foto. Az információt két módon is felhasználhatjuk. Egyfelől például a keresésnél megadhatjuk, hogy a Budapesten vagy a Washingtonban készült saját és publikus képekre vagyunk-e kíváncsiak. Másrészt a *Location* feliratra kattintva megjelenítjük a *Google Map* speciális változatát, amelyen kis ikonok jelzik a Föld ama pontjait, ahol felvételeket készítettünk.

A képeket itt is megoszthatjuk másokkal – amint ez szokásos az internetes albumrendszerek esetén. Ennek a legegyszerűbb módja, ha nyilvánossá tesszük a fotókat. Persze gyakori, hogy nem az egész világnak, hanem csak néhány ismerősünknek, barátunknak akarjuk megmutatni a képeket. Ilyenkor a kiválasztott albumot vagy felvételt elküldhetjük elektronikus levélben, vagy feltehetjük a legnépszerűbb blogrendszerekbe.

A jövő útjain

A szavak nélküli keresés egyre népszerűbb az interneten. Ennek részben az az oka, hogy az internetes tartalmak is változnak. Korábban nagyrészt szöveges információkat lehetett elérni a világhálón, azonban a sávszélességek és a tárolóterületek rohamos növekedésével egyre több a multimédia tartalom. Ezek között pedig nehéz a hagyományos módokon keresni. Az új eljárások még csak kísérleti jelleggel üzemelnek, de már jól mutatják, hogy a jövőben meg fognak változni a keresőrendszerek és algoritmusok.

Kultúra a világhálón 4.

Az internet bővelkedik zenei témájú oldalakban. A komolyzene rajongóinak sem kell nélkülözniük, hiszen szép számmal akadnak nekik szóló oldalak, ahol a legfrissebb programok, kritikák és más írományok között böngészhetnek. Cikkünkben a magyar nyelvű komolyzenei oldalakra látogatunk el, s bemutatjuk azok kínálatát.

Szerző: Kelemen Orsolya

Komolyzenei útmutató

Reméljük, messze vannak még azok a hideg esték, amikor az ember azért tölt órákat internetes bökláslással, mert nincsen kedve kimozdulni otthonról. Ha valaki azért ül a gép elé, hogy zenei programot keressen magának – most elsősorban a komolyzenére, operára, jazzre gondolunk –, biztosan talál érdeklődésének megfelelő koncertet, csak aztán nem árt vigyázni, nehogy egy-egy kritika, életrajz vagy érdekes hír böngészése közben lemaradjon a tervezett programról...

Komolyzenei portálok

Internetes kirándulásunkhoz kiindulópontként szolgál a zenekedvelők által bizonyára jól ismert **fidelo.hu**. A 2002 őszén létrehozott klasszikus, jazz és világhzenei portál legfontosabb célja, hogy híreivel és állandóan bővülő adatbázisaival ellássa a zenerajongókat minden olyan információval, amely megkönnyíti a zene világában való tájékozódást.

A főoldalra lépve rögtön feltűnik, hogy az aktuális rövidhírek címei különböző színűek, találunk narancs, piros és zöld címetet: a klasszikus és kortárs, a jazz, a nép- és világhzene, illetve az opera, operett és musical műfajokhoz tartozó írásokat különböző színekkel választják el egymástól. Tehát ha valaki kifejezetten csak egyik műfaj iránt érdeklődik, és a főoldalon kategóriát választ, pusztán az adott műfajhoz tartozó hírek és cikkek kerülnek a szeme elé.

A zenei hírek mellett a *Visszhang* menüpontban a közelmúlt koncertjeiről találunk rövidebb-hosszabb kritikákat, és kritikai írások vannak a *Nézőtér* rovatban is, ahol megjelenhet bárki, aki egy koncert vagy operaelőadás után úgy gondolja, hogy van mondani-valója a hallottakról, és a szerkesztők közölhetőnek tartják írását.

A zenei programokról és eseményekről a *Koncertek* alatt tájékozódhatunk, ha külön nem állítjuk be a keresőben a várost, a helyszínt és az időpontot, az adott napra vonatkozó koncertprogramot láthatjuk időrendben. Ha időben kiválasztjuk magunknak a meghallgatni kívánt koncertet, akkor lehetőségünk van jegyrende-

Legális zeneletöltési oldalak

Komolyzenei szekcióval is rendelkezik a legális letöltést kínáló oldalak többsége. Az alábbi lista ezek közül a leg-nagyobbakat tartalmazza.

Zeneáruház: www.zenearuhaz.t-online.hu

Apple iTunes Music Store:

www.apple.com/itunes/

MP3Tunes: www.mp3tunes.com

BuyMusic: www.buy.com/buymusic

Tesco: www.tescodownloads.com

Walmart: www.walmart.com/music

Magnatune: www.magnatune.com

Amazon: www.amazon.com

Download: music.download.com

Fontosabb hangversenyzenekarok nevei és oldalai

Budapesti Fesztiválzenekar:
www.budapestifestivalzenekar.hu
 Nemzeti Filharmonikus Zenekar: www.filharmonikusok.hu
 Szombathelyi Szimfonikus Zenekar:
www.savaria-symphony.hu
 MÁV Szimfonikus Zenekar: www.mavzenekar.hu
 Pannon Szimfonikusok: pannonfilharmonikusok.hu
 Szegedi Szimfonikus Zenekar: www.symph-seged.hu
 Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar:
www.telekomzenekar.hu
 Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar:
www.dohnanyiorchestra.hu
 Danubia Szimfonikus Zenekar: www.danubiazzenekar.hu

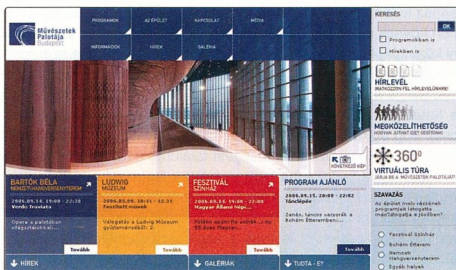
lére is. A *Magazin* menüpontban azokat az interjúkat és portrékat olvashatjuk, amelyek a *Fidelio* papíron megjelenő műsorújságjában általában rövidített formátumban szerepelnek.

A portál igen komplex adatbázissal rendelkezik, a zeneszerzők mellett megtaláljuk számos hazai és külföldi előadó élettrajzát, több oldalon sorakoznak az együttesek is, amelyek nincsenek különösebben csoportosítva, ábcérendben találjuk őket a klezmer zenekaroktól a vonóségyeseken át a kórusokig. Az adatbázis mellett komoly tematikus linktárat találunk, ahonnan eljuthatunk az előadók, zenei szervezetek, hangversenyrendezők, kiadók és fesztiválok legnagyobb hazai és nemzetközi portáljaira.

Az oldal sok szempontból interaktív, a regisztrált felhasználók saját oldalakat készíthetnek maguknak, és levelezhetnek a fidelio.hu segítségével. Aki pedig fórumokon szeretné a világ elé tárni a véleményét, topikot indíthat, és véleményt mondhat, hozzáfűzést tehet az oldalon megjelenő hírekhez, kritikákhoz is, illetve adott topikban a főszerkesztőnek és a webfejlesztőnek is adhat tanácsokat, ötleteket az oldal működésével kapcsolatban.

Az oldalon mindig ott szerepelnek a napi aktuális évfordulók, és lehet játszani: a zeneszerzőkkel, előadókkal kapcsolatos kérdésekre válaszolók koncertjegyet, könyveket nyerhetnek. Az oldalon megtalálható a neves zenetörténész, *Pándi Marianne* hetvenes éveiben megjelent négykötetes művének online változata, a *Hangversenykalauz*. Itt olvashatjuk egyfelől a zeneszerzők élettrajzait, másfelől a kamaraművek, zongoraművek, zenekari művek részletes elemzéseit, zeneszerzők szerint csoportosítva.

A fidelio.hu mellett említést kell tenni az 1998 óta működő momus.hu-ról is, amely a világ első internetes komolyzenei magazinjának vallja magát. A főoldalon kissé szokatlan módon nem a hírek jelennek meg, hanem az aktuális kritikai írások operákról, lemezekről, koncertekről. Az esszé és tanulmány rovatban hosszabb lélegzetvételű írások szerepelnek, egy másik menüpontban interjúkat olvashatunk a jazz- és komolyzenei élet kiemelkedő szereplőivel. Az oldal jobb oldalán az olvasó szavazhat az év eseményére, kiadványára, az év személyére, és voksolhat például arra is, hogy mit tart 2006-ban legproblematisusabbnak a Magyar Állami Operaházban. A szavazás jelenlegi állása szerint az olvasók nagy leginkább a vezetők személyével vannak problémái.

A MŰVESZETEK PALOTÁJÁNAK OLDALA, A MUPA.HU

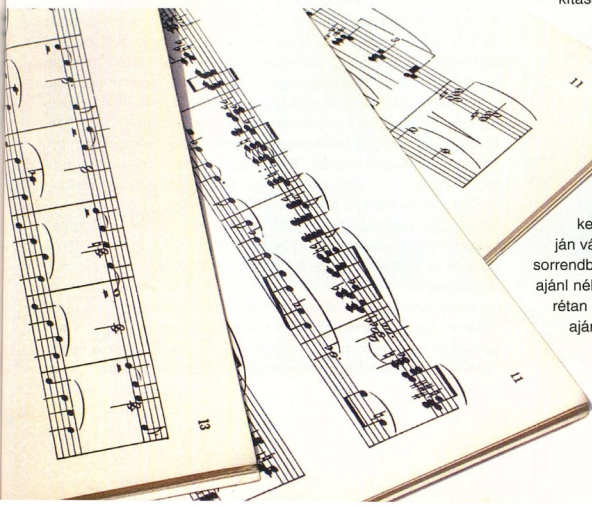
Zenei folyóiratok a neten

A legismertebb két zenei szaklap, a *Muzsika* és a *Gramofon* egyaránt rendelkezik internetes oldallal, de mindkét folyóirattal kapcsolatban elmondható, hogy internetes portáljuk elsődleges célja az lap online közlése, nem törekszenek internetes közösség kialakítására.

A komoly múlttal rendelkező Muzsika online változatát a muzsika.net címen találjuk. Az aktuális számnak csupán a tartalomjegyzéke szerepel, de a korábbi számok cikkeit online is olvashatjuk.

Az archívum 1998-ig visszamenőleg tartalmazza a lapszámokat, és igen jól használható keresővel és repertóriummal rendelkezik. A szerkesztők kíváncsiak ugyan az olvasók véleményére, de azt csak egy adott kérdőívre válaszolva, levélben mondhatjuk el, az oldal fórummal nem rendelkezik. Van fotogaléria is, bár érdekes kérdés, hogy mi alapján válogatták a fotókat, tehát miért pont ezek, miért pont ilyen sorrendben szerepelnek. És van linkajánló is, mely figyelmünkbe ajánl néhány zenekart, egy-egy hangverseny szervezőt, és konkrétan egy zeneművészt; vagyis elmondhatjuk, hogy ez a kis ajánló közel sem a teljesség igényével készült.

A papíron igényes formátumban megjelenő *Gramofon* magazin sem az internetről toborozza olvasótáborát. A

A BARTÓK EMLÉKHÁZ OLDALÁN FOLYAMATOSAN SZÓL A ZENE

gramofon.hu oldal archívumában 2004 nyaráig szemlélhetjük a lapok tartalomjegyzékét, ugyanis a cikkek innen nem érhetőek el, ehhez külön meg kell nyitnunk az archívumot, ahol ugyan időrendben követik egymást a különféle írások, de elég nehéz tájékozódni közöttük, hiszen gyakorlatilag egymás után ömlesztve szerepelnek, bármiféle csoportosítás nélkül. Ha a koncertumot pontot választjuk, a **fidelio.hu** koncertbőngészőjéhez jutunk. Jó ötlet, hogy a katalógus felsorolja a nagyobb internetes hanglemezkiaadókat, csak épp egy-egy, a linkek között szereplő kiadó magyar oldalain elsősorban könnyűzenei katalógus találunk, a komolyzenei CD-k közötti válogatások – ha nem pusztán a legfrissebb kiadványokra vagyunk kíváncsiak –, a kiadó nemzetközi oldalát ajánlatos felkeresni. Ez az oldal sem mondható interaktívknak: az olvasó kritikai megjegyzéseket itt is csak a szerkesztőségnek írt levelében fűzhet az olvasottakhoz.

Koncerthelyszínek, programok

A **www.mupa.hu** címen találjuk a tavaly megnyitott *Művészetek Palotájának* honlapját, amely sajnos nem mindig működik tökéletesen, e cikk írásának pillanatában többször próbálkoztam utána sem érhető el. Működőképes állapotában nézelődve találunk érdekeseket az épületről, virtuális túrán vehetünk részt, szavazhatunk, hogy az épület mely részlegét látogatjuk a leggyakrabban.

A programokhoz nem könnyű eljutni, ki kell választani

az adott helyszínt, utána elolvashatjuk ennek leírását, és csak újabb kattintással találjuk meg az aktuális programokat. A MűPA előtti időszak legnevesebb koncerthelyszíne, a *Zeneakadémia* hivatalos honlapján (**zeneakademia.hu**) mint oktatási intézmény szerepel, tájékozódhatunk az intézmény tanszékeiről, tanáiról, a felvételeikről, és a hallgatók innen érhetik el az egyetemi adminisztrációs rendszert. Az épületben rendezett koncertek programját megtaláljuk ugyan, de az elkövetkezendő napok programjának bőngészéséhez is sok-sok kattintásra van szükség.

Az **opera.hu** oldalán a „klasszikus” információk mellett (repertoár, társulat, bemutatók, műsorkeletárrium) jó, hogy van rövid összefoglaló a magyar operajátszás történetéről, viszont az új bemutatókról szóló rovatban a tervezett szerposztást és a rendezők nevét nem tüntették föl. Az oldalnak nincs idegen nyelvű változata, ha angolul akarunk híreket az Operáról, egy másik oldalra jutunk, egy jegyrendelő portálra, ahol az Operán kívül több színházba is vehetünk jegyet.

A budapesti komolyzenei programfüzet, a *Koncertkalendárium* is elérhető a világhálón (**koncertkalendrium.hu**). Az aktuális koncertek mellett itt is vannak hírek, van linkajánló, és van fotóalbum is, ahol például az előadók fotói átlag szerint listázzák, de nem mondhatni, hogy az anyagok frissek, mert az utolsó feltöltés ideje az oldal szerint 2002.

Efvorduló lévén emlékezünk meg itt is *Bartók Béláról*, akiről a **www.bartokmuseum.hu** címen találunk hasznos információkat, az oldal azonban valójában a *Bartók Emlékház* honlapja. A linkek között azonban életrajtot, a zeneszerzőről szóló könyveket, műlistát, ám a linkek nagy része angol nyelvű oldalakra kalauzoz bennünket.

Ha valaki az internet segítségével szeretne zenei, például rádió-ot hallgatni, érdemes próbálkoznia a **radio.hu** oldalán, de a fidelio.hu-n több külföldi rádiócsatorna elérhetősége is megtalálható, letöltési útmutatóval együtt. A CD-ket keresőgölknek, ahogy fentebb jeleztük, a – magyar kiadók kivételével – inkább a nemzetközi oldalakat ajánljuk, ugyanakkor, ha zenei témájú könyvet, folyóiratot, vagy épp kötött szeretnének vásárolni, mindenképp érdemes felkeresni a **vivace.hu** online zenei antikváriumot. Bartók Béláról például 31 kiadványt találunk, melyet azon nyomban meg is rendelhetünk.

Zárásképp egy külföldi oldal: a külföldi oldalakat bőngésző zeneszkekné ajánljuk a **musicalchairs.info** oldalt, ahol nemzetközi versenyekről tájékozódhatunk, hangszert vehetnek, de állást is kereshetnek, ha épp külföldi zenekarokban szeretnének játszani.

FIDELIO.HU, A ZENERAJONGÓK OLDALA

**Legyen a feladat
akár egyszerű, akár komplex...**

...nálunk megtalálja a megfelelő eszközt.

„Minden program csak annyit ér, amilyen sikeres az implementációja. Számunkra a LIBRA Szoftver több évtizedes tapasztalata, illetve a bevezetést végző szakértők empátiája volt a döntő érv.”

Hambalkó Imre
ügyvezető-tulajdonos
Ham-Bell Kft.

 Részletes esettanulmányok:
www.mve.hu/sikertortenet

LIBRA Szoftver: testre szabott vállalat-irányítási rendszerek, egyedi kiszolgálással kis- és középvállalatoknak is.

Libra Szoftver Zrt.

1113 Budapest, Karolina út 63.
Tel.: 372-3333 • Fax: 372-3189
e-mail: info@mvc.hu • www.mvc.hu

LIBRA
SZOFTVER

ITmédiaBOLT

Több legyen egy csapásra!

• Lapkiadónk valamennyi aktuális és régebbi kiadványa megvásárolható!*

• Fizessen elő egyszerűen és gyorsan magazinjainkra!

• Legyen az elsőik között, akik hozzájutnak a legfrissebb számítástechnikai magazinokhoz!

Jöjjön el hozzánk Ön is! Megéri!

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.

(a MagiComp üzletében)

Tel.: (1) 374-0322, Fax: (1) 888-3499

Nyitva: hétfőtől péntekig: 8–20,

szombaton: 10–16, vasárnap: zárva

*Egyes régebbi lapszámok csak korlátozott mennyiségben vagy készlet hiányában egyáltalán nem kaphatók!

CP Computer
PANORÁMA

CHIP

IT-BUSINESS

PC GURU

PLAY!

aktuális és korábbi lapszámok • könyvek • különszámok • előfizetés

Számítógép-elérés mobiltelefonról

SoonR

Biztos mindenki előfordult már, hogy nem volt számítógépe közelében, amikor szüksége lett volna az ott tárolt fontos adataira, fájlra. Egy mobiltelefonon futtatható alkalmazással azonban bárhol is el tudjuk érni komputerünket és adatainkat. Lekérdezhetünk egy címet, telefonszámot, egy találkozót időpontját, elolvashatunk egy dokumentumot, megnézhetünk egy képet, de azt is megtehetjük, hogy tetszőleges e-mail címre elküldjük valamelyik fájlt.

Szerző: Gyarmati László

Aki rendszeresen dolgozik számítógéppel, már nem tud hosszabb ideig meglenni fájljai nélkül. Összetalálkozik az utcán rég nem látott ismerősével, de nem tudja megmutatni neki kisfia fényképeit, mert azok a számítógépén vannak. Vidéken vagy külföldön van, amikor munkatársainak szüksége lenne egy fontos levélre, de az egyedül csak az ő számítógépén van meg. A leggyakoribb eset pedig az, amikor egy telefonszáma vagy címe lenne szükségünk, amelyet természetesen a számítógépünkön tárolunk.

Tömörített PC

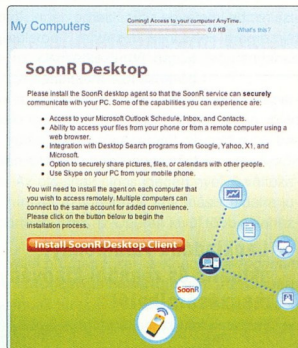
A SoonR fejlesztői a fentebb említett esetek mindegyikére tudnak megoldással szolgálni, és még számos egyéb lehetőséget kínálnak, amellyel úgy érezhetjük, mindig a zsebünkben van az asztali számítógépünk.

A SoonR rendszer lényege, hogy a már csaknem mindenki zsebében ott lapuló mobiltelefonnal tudjuk elérni otthoni vagy munkahelyi gépünket és az azon található állományokat. Ehhez két összetevőre van szükség. Az egyik egy program, amely a számítógépen fut, és lehetővé teszi, hogy távolról hozzákapszólódjunk a komputerhez. A másik a mobiltelefonban található böngészőprogram és abban egy adott wapolád címe. Ha betöltjük ezt a bizonyos oldalt, egy menürendszerben találjuk magunkat, amelynek egyes utasításaival a távoli számítógépen böngészhetünk, kereshetünk. Mindez a SoonR szerverén keresztül zajlik, ezért regisztrációra van szükség az első használat előtt. Ez a regisztráció többek között abból áll, hogy a megadjuk, milyen állományokhoz szeretnénk távolról hozzáférni, illetve annak a mobiltelefonnak a számát, amelyről majd használni szeretnénk a szolgáltatást. Ezeket az adatokat később módosíthatjuk, folyamatosan változtathatjuk, melyek azok a mappák, amiket a mobilról is szeretnénk elérni. A telefonszámra pedig azért van szükség, mert a regisztráció után egy SMS üzenetben kapjuk meg annak az oldalnak a címét, amelyen keresztül kapcsolódhatunk a PC-nkhez. Ez tehát nem azt jelenti, hogy csak egy adott telefonról tudjuk használni a rendszert, hiszen a kapott wápcímét beírhatjuk bármely telefon böngészőjébe.

Teljes felügyelet

A SoonR azt is megengedi, hogy több asztali, távoli számítógépet érjünk el. Ehhez mindössze arra van szükség, hogy mindegyik gépen fusson a SoonR alkalmazás. A telefonról a gépeken beállított neveket fogjuk látni, amelyek közül kiválaszthatjuk, melyiket szeretnénk elérni. Mivel a távoli elérés egy internetes felületen keresztül zajlik, ezért az sem jelent gondot, ha a gépek között vegyesen vannak Windows és Macintosh rendszerek.

A SOONR DESKTOP TARTJA A KAPCSOLATOT A TELEFONUNKKAL

ség az első használat előtt. Ez a regisztráció többek között abból áll, hogy a megadjuk, milyen állományokhoz szeretnénk távolról hozzáférni, illetve annak a mobiltelefonnak a számát, amelyről majd használni szeretnénk a szolgáltatást. Ezeket az adatokat később módosíthatjuk, folyamatosan változtathatjuk, melyek azok a mappák, amiket a mobilról is szeretnénk elérni. A telefonszámra pedig azért van szükség, mert a regisztráció után egy SMS üzenetben kapjuk meg annak az oldalnak a címét, amelyen keresztül kapcsolódhatunk a PC-nkhez. Ez tehát nem azt jelenti, hogy csak egy adott telefonról tudjuk használni a rendszert, hiszen a kapott wápcímét beírhatjuk bármely telefon böngészőjébe.

Now For Mac!

Any Mac
Spotlight Support

Download Mac Beta
DOWNLOAD

Already a member? Log In Here
Need help? Go to the Exam - watch demo videos

MÁR A MACINTOSH-HASZNÁLÓK IS IGÉNYBE VEHETIK A SOONR-T

Beállítások

A SoonR számítógépen futó alkalmazásának beállításai között kell megadni, hogy milyen könyvtárakhoz szeretnénk távolról hozzáférni. A további beállítási lehetőségek attól függenek, hogy milyen operációs rendszer alatt használjuk a programot. Windows esetében engedélyezhetjük az Outlook adatainak elérését, így távolról is ellenőrizhetjük beérkező elektronikus leveleinket, és láthatjuk a határidőnaplójunkat, címjegyzékünket. Ha a PC-n használunk valamilyen desktop keresőt (Google, Yahoo, X1, MSN), akkor a telefonon keresztül is végigkérlehetjük a teljes számítógépet. A Macintosh-használók az OS X-be beépí-

Kapcsolat GPRS-en keresztül

A SoonR rendszerének használata közben nincs szükség hagyományos mobil hívásra, mert minden kommunikáció az adatsatormákon zajlik. A GPRS hálózaton keresztül kapcsolódunk a szolgáltatás szerveréhez, illetve a saját asztali számítógépünkhöz. Ez azt is jelenti, hogy az átvitt adatok mennyisége után kell fizetnünk, attól függetlenül, mennyi ideig kapcsolódunk a PC-nkhez. Ez az adatmennyiség pedig nagyon csekély, hiszen a legtöbb esetben csak a könyvtárak és fájlok listája, előnézeti képe érkezik meg a mobilunkra.

tett Spotlight keresőhöz férhetnek hozzá a telefonjukról.

Távoli fájlképek

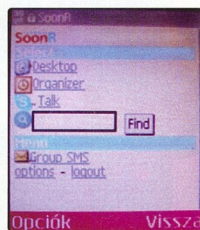
Amikor a telefon böngészőjében megtaláljuk a távoli számítógépen azt a könyvtárat, amelyre kíváncsiak vagyunk, megjelenik annak tartalma. Az állományoknak látjuk a nevét, a kiterjesztését és a méretét. Sőt, ha képfájlokról van szó, akkor azok kis előnézeti képe is megjelenik a kijelzőn. Szöveges dokumentumok esetén külön utasítással azoknak is lekérhetjük az előnézeti képet vagy a teljes dokumentum PDF formátumba konvertált képet. A fényképeknél is választ-

A TÁVOLI GÉPEN TÁROLT FOTOK ELŐNÉZETI KÉPEIT IS LÁTHATJUK

A SOONR FŐOLDALA EGY TELEFON KIJELZŐJÉN

EGYSZERRE TÖBB CÍMZETNEK IS KÜLDHETÜNK SMS-T

Nemcsak mobilról

A SoonR szolgáltatásai nem csak mobiltelefonnal használhatók. Egy böngészőprogrammal bármilyen asztali vagy mobil számítógépről el tudjuk érni a felhasználónévünk és jelszavunk segítségével azt a gépet, amelyiken a SoonR program fut. Minden pontosan úgy működik, mintha a telefon böngészőjét használnánk. Kereshetünk az állományok között, a kiválasztottat pedig meg tudjuk nézni és elektronikus levélben el tudjuk küldeni.

Arról már volt szó, hogy egy telefonnal több számítógépet is elérhetünk. Azonban ez fordítva is igaz: egy számítógép adataihoz több telefonról is hozzáférhetünk. Erre a legjobb példa, amikor egy munkahelyi gép dokumentumait többen is elérjük. A SoonR-ben be lehet állítani, hogy a rendszer figyelje bizonyos fájlok, könyvtárak változásait. A változásokról pedig e-mail vagy SMS figyelmeztetést kaphatunk. Így nem kell rendszeres időközönként hozzákapszolódnunk a számítógéphez, hogy megnézzük, felkerült-e már rá egy fontos levél vagy fénykép.

Folyamatos fejlesztés

A SoonR folyamatosan és nagyon gyors ütemben fejlődik. A legújabb szolgáltatások között találjuk a csoportos SMS-

KOMMUNIKÁCIÓ

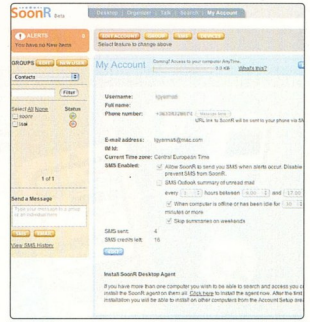
küldést és a Skype-elérést. Mit tudnak ezek? A SoonR-en belül létrehozhatunk egy címjegyzéket, amelyben felsoroljuk ismerőseink, barátaink nevét, elektronikus levélcímet és mobiltelefon-számát. A nevek közül összeállíthatunk csoportokat, például amelyekben családtagjaink vagy munkatársaink szerepelnek. Ezeknek a csoportoknak küldhetjük a csoportos SMS-t, amelyet azonnal megkap minden csoporttag. Az SMS feladójaként pedig saját mobiltelefon-számuk fog megjelenni.

A másik érdekes megoldás a Skype használata mobilról. Ehhez szükség van egy SkypeOut-előfizetésre is, mert az igaz, hogy a SoonR szolgáltatása ingyenes, a Skype hálózaton kívüli hívásai azonban nem. Amikor a telefonban a SoonR oldaláról a *SoonR Talk*-ot választjuk, láthatjuk Skype partnereinket és pillanatnyi elérhetőségüket. Minden online partnerünkkel írásos vagy hangos beszélgetést kezdeményezhetünk. Chateléskor az összes

A LEGELTERJEDTEBB DESKTOP KERESŐKEL MŰKÖDIK EGYÜTT A PROGRAM

üzenetváltás adathálózaton zajlik, ezért ennek ára elenyésző. Amikor valamelyik ismerősünkkel élőszóban szeretnénk beszélni, akkor a SoonR egy SkypeOut hívást indít a mobiltelefonunkra és azt összeköti partnerünkkel. Ilyenkor sajnos a magyarországi mobil hívásra érvényes tarifát számlázza a Skype.

SMS ÜZENETBEN KAPJUK A FIGYELMEZTÉSEKET, HA VÁLTOZIK VALAMI A TÁVOLI GÉPEN

Az eddig felsorolt SoonR szolgáltatások ingyenesek. A további fejlesztések között olyan fizetős megoldások is szerepelnek, amelyekkel akkor is el lehet éri a számítógépünk, amikor az éppen nincs bekapcsolva, a biztonsági másolat a SoonR szerverén számítógépünk legfontosabb adatairól és az olcsó VoIP hívások. ■

Klubrádió

- Már kilenc frekvencián, az ország területének közel 50 % - án, és az interneten keresztül is hallható a Klubrádió!
- Negyedóránként hírek, közlekedési hírek, időjárás-jelentés
- Interaktív, tematikus magazinműsorok szakértő vendégek és a hallgatók közreműködésével

Budapest 95.3	Esztergom 98.1	Keszthely 92.2	Hallgasson bele! www.klubradio.hu Vélemények... Hírek
Ajka 88.8	Gyöngyös 88.9	Pápa 92.7	
Balatonfüred 91.8	Kecskemét 97.7	Veszprém 90.6	

Bánya

Gyakorlat teszi a mestert

Aki rendszeresen számítógépezik, tudja, hogy mindig érhetik az embert meglepetések. Látszólag minden ok nélkül jön egy rejtélyes hibaüzenet, lefagy a program, elvesznek adatok stb. Nem árt tehát résen lenni.

Típek, trükkök rovatunk meglehetősen ekkléktikusra sikeredett – és ezt most dicséretnek szántuk. Kezdi a sort egy cikk, amelyből kiderül, hogyan tehetjük kezeesebbé, biztonságosabbá levelezőrendszerünket, amely számtalan esetben gépünk legsebezhetőbb pontjának bizonyulhat.

Fotósuli sorozatunk mostani részében a tájképfotózás rejtjelmeibe avatjuk be olvasóinkat, akik többek között megtudhatják a cikkből, hogyan kell kiválasztani a megfelelő fotótémát, és megismerkedhetnek az aranymetszés szabályaival.

A PC használata közben számtalan hiba léphet fel, némelyiket például hangjelzés adja tudtunkra. A számítógép karbantartásáról szóló cikkünkben kiderül, hogyan szüntethetők meg a leggyakrabban fellépő hibák, és hogyan vehetjük elejét az ilyesfajta meglepetéseknek.

Az Internet Explorer használatának egyik kellemetlen velejárója, hogy a böngészőprogram teleírja a lemezt ideiglenes fájlokkal. Az átmeneti tároló törlése azonban nem is olyan egyszerű feladat. A cache-takarítás minden felhasználónak elemi érdeke, hogy visszanyerje általa az elveszett helyet a merevlemezén. Ebben segítenek a cikkünkben szereplő fogások.

Egyre több DVD-író van forgalomban. Cikkünkben összegyűjtöttük a DVD-írókkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, hogy mindenki a lehető legtöbbet hozhassa ki ezekből a meghajtókból.

Gyakran kerülhetünk abba a helyzetbe, hogy logót kell terveznünk magunknak vagy a vállalkozásunknak. Számtalan rajzolóprogram van, amely alkalmas erre a feladatra, ám mind közül talán a CorelDraw X3 kínálja a legprofibb eszköztárat. Feltétlenül érdemes megismerkedni vele.

Számtalan új információt vonultat fel a nagy dokumentumok kezeléséről szóló összeállításunk második, befejező része. Aki velünk tartott, alighanem jó eséllyel bírkózhat meg a szakdolgozatírás nem éppen könnyű feladatával.

Bánya Ferenc

TIPPEK, TRÜKKÖK

10 TIPP A LEVELEZŐKHOZ	
Levéltitkok	110
DIGITÁLIS FOTÓSULI 7.	
A tájképfotózás rejtjelmei	112
MEGELŐZŐ KARBANTARTÁS	
Övök kezében	116
TAKARÍTÁS ÖT LÉPÉSBEN	
Felesleges fájlok törlése	119
DVD-ÍRÓK	
Korongozó kiskaté	120
CORELDRAW X3	
Készítsünk egyedi logót!	122
ÖSSZETETT DOKUMENTUMOK	
A WORDBEN 2.	
Kódfejtés	124

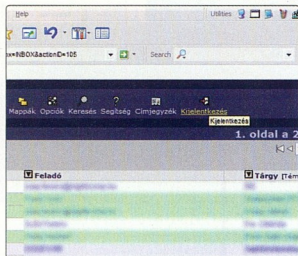
Levéltitkok

10 tipp a levelezőkhöz

Bejövő leveleink már hegyekben állnak, és a hatalmas masszából örületes munka kiválogatni a fontosakat? A következő tippeket használva nem csak gyorsabban találjuk meg leveleinket, de azt is elkerüljük, hogy illetéktelenek férjenek hozzá postáládánkhöz.

➔ 1 Lépünk ki teljesen

Fontos, hogy elektronikus leveleinket naponta ellenőrizzük, a jelszavunkat pedig – különösen, ha nem csak otthon használjuk – rendszeresen változtassuk. Közhelynek

hangzik, mégis fontosak ezek a teendők ahhoz, hogy levelezésünk biztonságos maradjon. Különösen a webes levelezők (pl.: freemail, citromail stb.) biztonságát növelhetjük meg azzal, ha a böngésző ablakának bezárása előtt kilépünk a rendszérből. Amennyiben csak a böngészőt zárjuk be, akkor egy ideig szabadba tesztük leveleinket mások számára is, ami egy netkávészóban, az iskolában vagy az irodában egyaránt kellemetlen lehet.

2 Automatikus rendezés

Amint belépünk virtuális postáládánkba, szembesülhetünk azzal, hogy a beérkező levéláradat között nehéz rendet tenni, és sajnos csak idő és feladó szerint rendezhetjük az anyagainkat.

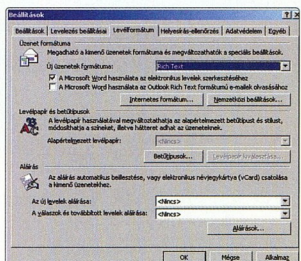
Szerencsére egy kis munkával rendet tehetünk a legkaotikusabb postafiókban is.

A legjobb megoldás, ha témák és feladók szerint mappákat hozunk létre, leveleinket pedig ezekbe válogatjuk szét. Így később egyszerű lesz megtalálni egy, akár hónapokkal ezelőtt kapott levelet is, még akkor is, ha a feladóra nem emlékszünk pontosan. Persze a válogatást egy kis ügyességgel automatikusan is elvégezi a rendszer. Ehhez használjuk a levelezőprogramba épített *Szabály* varázslót, amely a leveleket beérkezésükkor a megfelelő könyvtárba mozgatja át. Ne sajnáljuk azt a kis időt, amely a szabályok létrehozásához kell, később még ennél is többet takarítunk meg vele. A levelezőprogram újratelepítéskor fellépő bonyodalmaktól sem kell félnünk, ezek a szabályok a levelekhez hasonlóan exportálhatók és importálhatók.

3 Állítsuk be levelező-programunkat

Az Outlook, az Outlook Express, és különösen az ingyenes e-mail kliens programok nem mindig úgy működnek, ahogyan szeretnénk. Ezért bizonyos mértékig személyre szabhatjuk levelezőnk kinézetét. Például

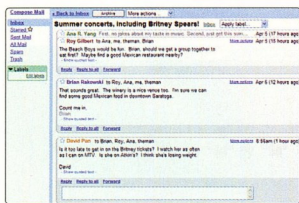

amikor a beérkező leveleket dátum szerint sorba rendezzük, megjeleníthetjük a címzett e-mail címét is (a fejléc helyi menüjében válogathatunk), így azonnal láthatjuk, hogy személy szerint nekünk küldött vagy általános, sok címre elpostázott hírlévelelről van-e szó. Egyes programok HTML, mások sima szöveg (TXT) formátumban küldik a levelet, ám ha tehetjük, mi magunk állítsuk be ezt is. Ha van módunk választani, az univerzális, vírusoktól mentes, formázást és színeket is tároló, igen kompakt RTF formátumot válasszuk.

4 Téma szerinti csoportosítás

A levelek témák szerinti csoportosítása nem újdonság, ám létezik egy ennél is fejlettebb levélkezelési mód, amelyet a

webes Gmail mutatót be. Amikor egy levelet három partnerünknek küldjük körbe, a rá érkező válaszokat a 'kliens' egyetlen egy levélbe helyezi, így a levélváltásokat, különösen, ha sok részből állnak, még könnyebb visszakeresni és később elemezni. Várható, hogy a következő hónapokban, években az asztali levelezőprogramokba is beépítik ezt a nem csak irdoi környezetben hasznos funkciót.

5 Hatékony levélkeresés

A bejövő postában való keresés olyan, mint az internetes kutakodás: ha túl általános keresőszót adunk meg, amelyet a levélben kell megkeresnie a programnak, akkor túl sok találatot kapunk, míg ha speciális vagy túl hosszú szóval próbálkozunk, akkor egyáltalán nincs eredmény.

Szerencsére egyre több webmail szolgáltatás (pl. Yahoo) kínálja a levelek tartalmában történő, egyébként elég erőforrásigényes keresést, amelyet eddig csak a PC-n futó kliensek használhattak.

6 Csak az egyedi hírlevelekre fizessünk elő

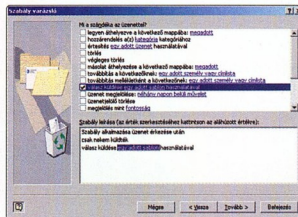
Csak olyan hírlevelekre fizessünk elő, amelyek az online világban kiharcolták maguknak az elismerést. Jó néhány reklám hírlevél küldésére szakosodott cég a megrendelő címét más, hasonló beállítottságú marke-

tingcégeknek is továbbküldi, természetesen pénzért. Többnyire onnan ismerjük meg az ilyen cégeket, hogy egy szimpla regisztrációhoz hírlevelet is szólnak a nyakunkba – ez persze nem általános ismertetőjel.

7 Ha nyaralni mennénk...

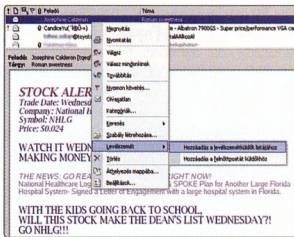
Ha hosszabb időre elhagyjuk a munkahelyünket, és nincs lehetőségünk a postaládánkat megnézni, ne hagyjuk, hogy megérkezésünkor a nyakunkba zúduljon a levéláradat! Több webes és PC-s levelező program szolgáltatása közt megtalálható az au-

tomatikus válaszadó (auto-responder) funkció, amely minden bejövő levélre küld válaszol. A válasz tartalma függhet a feladótól, de a levél tartalmától is. Ennek beállítása nem gyerekjáték, de ha sikerül, nagyon profin hat, és magunk is megkímélhetjük az első munkanap levélzöngétől.

8 Használjunk spamszűrőket

Gyakran tapasztaljuk, hogy a kéretlenül érkező, többnyire reklámokat tartalmazó levelek tucatcsáng érkeznek postafiókunkba, ha pedig a tárhely megtelik, a fontos levelek bizony visszapatannhatnak a feladóhoz. Ne legyünk naivak, és ne nagyon bízzunk a levelek lemondását felajánló lehetőségeknek, ugyanis ezekkel sokszor magát a spam küldőjét tájékoztatjuk arról, hogy „élő” címre ment a levele. A spametől csak egyfelékeppen szabadulhatunk meg, meghozza a levelezőszerveren, vagy a levelezőprogramban működő spamszűrővel. Ez tartalom és feladó alapján szűri a leveleket, a nekvivánatosakat törli, vagy a spam könyvtárba helyezi. Mivel az elemzés különösen az első hetekben még sokat téved, a leveleket ne töröljük. Sok program

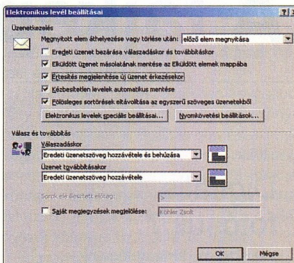
intelligensen alkalmazkodik levelezési szokásainkhoz, és mivel mi magunk is taníthatjuk, idővel jelentősen javul a szűrési hatékonysága.

9 Használjuk nyugodtan a mintaleveleket

A levelekre történő válaszadás sok időtnek elrövel, ráadásul a válasz hibátlanúsága aktuális hangulatunktól és fáradtságunktól is függhet. A mintalevelek arra szolgálnak, hogy a választ gyorsan és pontosan el tudjuk küldeni. A fejleceit és az aláírást praktikus előre elkészíteni, így ennek begépelésével sem kell majd a jövőben fáradnunk.

10 Speciális képességek

Nem mindegyik levelezőkliens egyforma: az egyik színes és látványos sablonokat kínál, a másik a spamek ellen küzd hatéko-

nyan, vagy a napi teendőinket könnyíti meg. Természetesen olyan is létezik, amelyik mindent tud, de nem árt tájékozódni a program sűgőjában az extra szolgáltatások beállításáról. Ezekkel sok időt és fáradságot megspórolhatunk.

www.aqua.hu

A számítástechnika univerzuma

ASUS - GEMBIRD - VIEWCON

márkájú vezeték és vezeték nélküli átviteltechnika az Aqua Computernél!

Bluetooth, Infra, WLAN és vezeték nélküli eszközök széles választéka!

Attraktív árak – garantált minőség!

Bélvárosi üzlet Tel.: (06-1) 322-46-58 • Pótus Center Tel.: (06-1) 414-10-94 • Budai üzlet Tel.: (06-1) 279-11-86 • Mammut-Fény utcai Piac Tel.: (06-1) 345-41-71 • E-mail: info@aqua.hu

A tájképfotózás rejtelsei

Digitális fotósuli 7.

Utazásaink, kirándulásaink során számtalan lélegzetelárlító tájat, panorámát pillantottunk már meg, amelyet abban a pillanatban szeretünk volna megörökíteni az utókor számára. Sorozatunk mostani részében bemutatjuk olvasóinknak a tájképfotózás néhány hasznos technikáját, s mellette bemutatjuk az örök vita tárgyát képező aranymetszés szabályát is.

Szerző: Szincskák László

Sorozatunk előző részében bemutattuk a portré- és családfotózást, ám arról sem feledkeztünk meg, hogy az előbbieket mellett a tájképfotózás az egyik legkedveltebb – és az egyik legnehezebb – fotóműfaj. Gondoljunk csak bele, hogy megigéző tájakon járva azt az élményt kellene visszaadni a fotónkon, amelyet mi éreztünk abban a lenyűgöző pillanatban. Valószínűleg mindenkiel megesezt már, hogy otthon újra megtekinti a képeit, s keresni kezdi azt a csodás tájképet, amelyet pedig egészen biztosan elkészített, de „mégsem talál”. Végül csak rábukkan, de az a részlet, amiért akkor lelkesedett, már nem hozza lázba.

Járjunk akár a gemenci ártéri erdőben, a Balaton körüli dombokon, vagy a Bükk-hegység magaslatain, úgy kell megjeleníteni ezt az egyszeri, összetett élményt, hogy hazatérve, a képválogatás során ne váljon érdektelemné ugyanaz a fotó. Ez pedig nem egyszerű feladat.

Milyen gépet használjunk?

Megfelelő minőségű tájképet szinte bármelyik digitális fényképező tud produkálni. Természetesen mindenkinek más a „megfelelő”. Tény, hogy a legegyszerűbb digitális géppel is csodálatos képeket lehet készíteni, ha a fotós hajlandó egy pillanatra azonosulni a témával, s kívánni a legkedvezőbb fényviszonyokat.

A legtöbb tájképfotót nagy látószögű optikával készítjük, ilyenkor egyben a legnagyobb mélységélességre törekszünk, hiszen az előtéről a háttérig mindent szeretnénk megmutatni. Persze a zoomobjektívnek is nagy szerep jut, hiszen sokszor csak egy távoli részletet szeretnénk megjeleníteni. Ilyenkor érdekes játékot eredményez a szűkebbre vett mélységélesség, amely a háttér elmosásával még jobban kiemeli a fő motívumot.

Tájképhez digitális gépünk érzékenységet állítunk a lehető legkisebbre, mert így a képnek jobb felbontása és színvisszaadása

sa lesz. Érdeemes a legnagyobb képméret használni, ez nagytitánál, a részletek minél szebb megjelenítésénél hasznos.

Hogyan válasszunk témát?

A kérdés elsöre egyszerűnek tűnik, de ha belegondolunk, ez alapvetően meg fogja határozni a képkészítés sikerét. A digitális fotózással kacérkodók mindenre exponálnak, ami egy kicsit is felkelti az érdeklődésüket. Ez korántsem baj, ha egy tanulási folyamat első lépcsőjének tekintjük, s a későbbiek során megtanulunk a gépünk „szemével” látni.

Így megkímélhetjük magunkat az olyan képek tucatjaitól, amelyeket később már magunk sem találunk érdekesnek. A pillanat hevében a legtöbben olyanok vagyunk, mint a gyerekek: nyitottak a világra, amelyben minden érdekes. Izgalmasnak tűnik egy magányos fa, egy kavics, egy sárguló levél. Ám ahhoz, hogy ez a kép később is maradandó élményt nyújtson, érdemes figyelni néhány szempontra.

Amikor témát „vadászunk”, általában nem szokványos, hanem érdekes, meglepő részletre koncentrálnak. Egy magányosan álló tanyaépület a pusztában, egy kanyargó patak vagy ösvény, a viharfelhők közül kibukkanó napsugarak, a tenger hullámainat

megettőriz sziklaszirt mind-mind fotózásra vár. Csak tőlünk függ, hogy az észrevett témákból számunkra is maradandó fotó készül-e, vagy csak szokványos dokumentumkép.

Hegyek, hegyláncok fotózásánál nagyon látványos hatású a hajnali kőd és a párák levegő, hiszen az egymás mögötti hegyvonulatok „elvesznek” a messzeségben. A tengerparti fotózás is sok érdekes lehetőséget kínál, ha felfedezzük benne az érdekességet, és nem csak egy homokos partot ábrázol „képeslapfotót” készítünk. Képünk részévé tehetünk egy lábnyomot, egy halászó madarat, egy fasort, vagy a part távoli részén sétálókat.

Érdekes hatású a hullámok fotózása, amint a sziklafalnak rohanva milliónyi víz-cseppre robbannak szét. Ilyenkor használjunk rövid expozíciós időt, hogy „megfagyasszuk” a levegőben a vízcseppeket. Hosszabb expozícióval a víz áramlását tehetjük érzékletesebbé – de ügyeljünk a bemondulás veszélyére, ezért rögzítsük gépünket állványra.

Az esőben fotózott tájak is érdekes hatású produkálhatnak attól függően, hogy milyen expozíciós idővel fényképezünk. Ha ez nagyon rövid, akkor az előbbi „megfagyást” tapasztaljuk, ha viszont kicsivel hosszabb időt adunk meg, akkor csíkot húznak a levegőben sokkal dinamikusabbá téve felvételünket. Érdekes próbálkozni a különféle beállításokkal.

Kedvelt fotótéma a viharos égbolt fotózása is. Ilyenkor a felhők rajzolata, a rajtuk átszűrődő, esetleg áttörő fény drámai hatású eredményezhet.

Ha erdőben járunk, általában kevesebb fény áll a rendelkezésünkre. Ilyenkor kénytelenek vagyunk a digitális gép érzékenységét nagyobbra állítani, vagy szükség esetén állványt használni. A fénymérőnk is könnyen becsaphat minket, ha egy sötét fatörzsről mérjük a fényt – ilyenkor a környezetet könnyen túlexponáltta válhat.

Ugyanígy megrétfálhat minket egy havas táj fotózása, hiszen a csillogó, visszautkröző hó szintén becsaphatja fénymérőnket, alulexponáltta téve képünket.

A fenti esetekben törekedjünk arra, hogy a fénymérőnk ne a szélsőségesen világos és sötét képrészletekből vegyen mintát, mert ez könnyen tönkreteszti az igéretes felvételt.

Figyeljünk a fényekre

A tájfotó készítésénél meghatározó a megvilágítás, hiszen a különböző napszakokban más és más képét mutatja ugyanaz a táj. Előfordulhat, hogy egy hegyvonulat csak egyetlen időintervallumban mutatja meg a szépségét, mert később már folya-

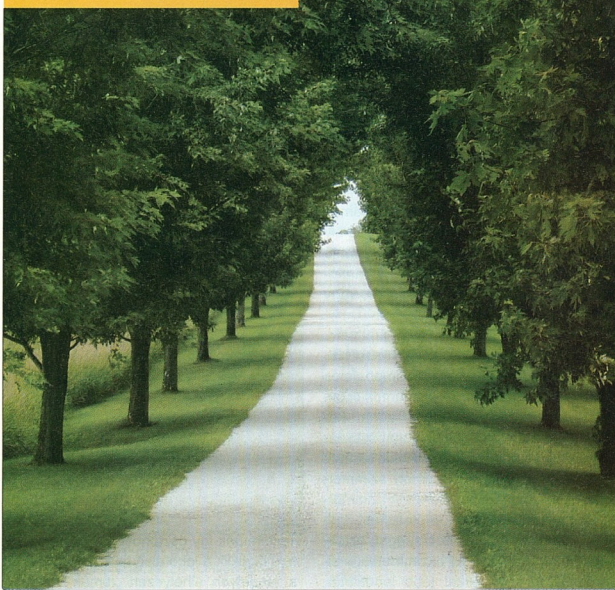

AZ ELLENFÉNY KIEMELI A PÁLMAFÁKAT

A VIHAROS ÉGBOLT HÁLÁS TÉMA: A FELHŐK RAJZOLATA DRÁMAI HATÁSÚ

A TÁVOLBA VEZETŐ UT IRÁNYÍTJA TEKINTÉSTÜNKET

TIPPEK, TRÜKKÖK

matosan árnyékba borul. Ugyanígy viselkedhet például egy folyó jobb, illetve bal partja, hiszen míg az egyik oldal reggel csodálatos fényekben fürdők, a másik oldal árnyékban várakozik. Délutánra természetesen fordul a történet, számunkra azonban az a kérdés, hogy tudunk-e várni a megfelelő körülményekre.

A tájot készítéséhez általában a kora reggeli és a késő délutáni fényviszonyok a legmegfelelőbbek. Ilyenkor a napsugarak

zelítős portréfotózásnál még megállhatja a helyét, tájképfotózásnál már aligha.

Egy kép sokkal érdekesebbé tehető, ha ki-mozdítjuk a középpontjából a témánkat, a kép széleit is „felhasználjuk”. Másféleképpen megfogalmazva képünk sikere döntően azon múlik, hogy mi kerül a képre – és mit hagyunk le róla –, valamint hogy ezt hová helyezzük el.

Klasszikus kompozíciós eszköz az úgynevezett megvezető vonalak alkalmazása, ennek tipikus példája a távolba vezető út

irányultságot, dinamizmust rejt magában, ugyanakkor megalkotása sokkal több figyelmet igényel, s persze így több a hibázási lehetőség is.

Kompozícióknk tervezésekor érdemes figyelnünk néhány olyan apróságra, amelyek befolyásolják képünk összehatását. Ezeket az információkat szándékosan nem nevezük szabályoknak, inkább csak iránymutatóknak, hiszen egy adott témát éppúgy elnyomhatnak, mint erősíthetnek.

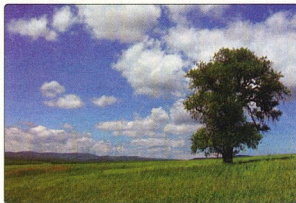
A TENGERPART IS IRÁNYÍTJA TEKINTETÜNKET

KEDVELT FOTÓTÉMA A FELHŐK KÖZÖTT ÁTTÖRŐ FÉNY

HEGYEK, HEGLYÁNCOK FOTÓZÁSÁNÁL NAGYON LÁTVÁNYOS A HAJNALI KÖD VAGY A PÁRÁS LEVEGŐ

SOKKAL ÉRDEKESEBB A KÉP, HA A FŐ TÉMÁT NEM A KÖZÉPPONTBA HELYEZZÜK

A NAPLEMETE MINDIG HÁLÁS TÉMA

A TÁVOLABBI SZÉNABÁLÁK EGYRE KISEBB MÉRETE MÉLYSÉGÉRZETET AD KÉPÜNKHÖZ

hosszabb utat tesznek meg a légkörben lebegő párcseppek és porrészecskék között, s így a spektrum rövidebb hullámhosszában, vagyis a kék színtartományban jobban szórják a fényt. Ezért a vörösek kerülnek túlsúlyba, s sokkal melegebb hatású képeket készíthetünk. Az alkonyatkor készített felvételeken minden egy kicsit sárgás és narancsos árnyalatot kap. (Érdeemes áttekinteni a sorozatunk korábbi részeit, amelyben a fényekkel és megvilágítás kérdéseivel foglalkoztunk.)

Komponáljuk meg a képet

Gyakori hiba, hogy az általunk csodálatosnak ítélt témát nem egyszerűséggel a kép középpontjába helyezzük. Mondván, abból nem lehet gond, így biztosan nem maradhat le semmi a képről. Ez a megkö-

vetés vagy vasúti sín pár. Ezek a vizuális elemek olyan képzetelbeli irányt jelölnek ki, amely érdekesebbé teszi a képünket. Hasonló hatást válthat ki egy folyó kanyargó partvonal, egy magasba törő sziklacsúcs, vagy akár egy kidőlt fa iránymutatása is.

Perspektíva és aszimmetria

A perspektíva is hatásos kompozíciós elem, hiszen a távolabbi objektumok csökkenő mérete mélységérzetet adhat képünkhez. Képünk megalkotásánál összességében a különböző kompozíciós elemek egyensúlyára törekszünk, amely szimmetrikus és aszimmetrikus is lehet. A szimmetria megalkotása kisebb erőfeszítést igényel, kevesebb hibalehetőséggel, szolidabb dinamizmussal. Az aszimmetrikus elrendezés mindig sokkal több lendületet,

ilyen hatás lehet, hogy a képmező szélein lévő tárgyak, témák jelentősebbnek tűnhetnek, mint a középpontban levők, az aszimmetria megjelenése miatt. Ugyanakkor egy szabályos alakú forma szintén jelentősebbnek tűnhet, mint egy szabálytalan. Gondoljunk csak arra, hogy egy magányosan álló épület a távolban sokkal jobban odavonzza a tekintetet, mint egy ugyanolyan távolságban lévő szabálytalan szikla. A telített színű képi elemek mindig „előrébb lépnek”, vagyis közelebbinek érezzük őket, mint a hasonló, de telítetlen színűeket.

Érdeemes figyelembe venni azt a szabályosságot, hogy a nyugati kultúrkörben balról jobbra szokás olvasni, s fentről lefelé. Tekintetünk így ösztönösen a bal felső sarokból siklik a jobb alsó felé, ezért az ezen a tengelyen elhelyezett „témák” hangsúly-

A következő rész tartalmából

Sorozatunk újabb részében az épületotázás technikáját ismertetjük. Sokan hiszik, hogy a modulatlan épületek megjelenítése könnyű feladat. Pedig nem így van, a perspektíva kérihelhetetlen törvényei a mi képeinken is érvényesülnek. Cikkünk-ből megtudják, hogyan s miért „dülöngélnék” egyes épületek a képeinken, s megmutatjuk, miként korrigálhatjuk ezt a jelenséget akár utólag is.

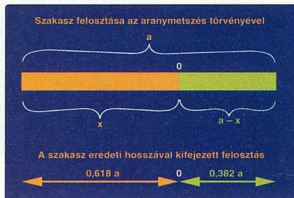
lyos szerepet kapnak. Figyeljük meg, hogy a nyomtatott reklámok elkészítői mennyire ügyelnek erre az irányultságra. Távol-keleti barátainknak azonban nem biztos, hogy meggyőzőző lesz az így komponált fotónk.

A rejtélyes aranymetszés

Már az ókori görög kultúrában is ismerték az aranymetszés szabályszerűségét, és „divina proportio”-ként, azaz isteni arányként tisztelték. Pithagorasz és tanítványai hozták először összefüggésbe a geometriai harmóniát a szépségben rejlő harmóniával. Szerintük a valóság matematikai alapokon nyugszik, s az aranymetszésben a létezés egy alaptörvényét vélték felfedezni. Az aranymetszés törvénye szerint valamely szakaszt akként osztunk két részre, hogy a kisebbik rész úgy aránylik a nagyobbik részhez, ahogy a nagyobbik rész az egész szakaszhoz. Ezek alapján a szakaszarányok: $(a-x):x=x:a$. Így $x=0,618a$.

Érdekes, hogy az aranymetszés nem csak misztikus geometriai és matematikai összefüggést határoz meg, hanem a természetben is megtalálható kapcsolatot fejez ki. Ezért nevezhették az ókori görögök az aranymetszést a természetből elcsúszott törvényyszerűségnek. Egyes növények fejlődésénél ugyanis az új hajtások sarjadása, a termés elhelyezkedése mind-mind ezt az „isteni arányt” követi. Az állatvilágban is fellelhetők ilyen arányok, mint például a nautilus névű csigáé házának jellegzetes metszete.

Az aranymetszés arányai természetesen felfedezhetők számos ókori épületen, középkori és reneszánsz képzőművészeti alkotáson, és máig is alkalmazzák olyan területeken, mint például a tipográfia és a fényképészet. Szép számmal akadnak ellenzők is, akik azt kérdik: ha ez az arány tényleg „isteni”, mi van azokkal a dolgokkal, amelyek nem ez alapján szerveződnek, épülnek fel?

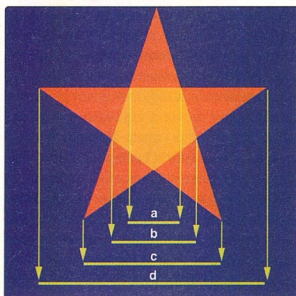
EGY SZAKASZ FELOSZTÁSA AZ ARANYMETSZÉS SZERINT

Az aranymetszésnek olyan súlya van, mint egy természeti törvénynek, de több van benne, mint egyszerű rejtélyesség. Egy ilyen törvény jellemző alapja a formák tudatos és ésszerű kialakításának.

Megállapították például, hogy a „legtökéletesebb” görög épületeknél, mint például a Parthenonnál, apró eltérések vannak az „igazi” arányoktól. Ebből arra a következtetésre jutottak, hogy ha ismerünk egy aránytörvényt, és attól kis mértékben eltérünk, úgy még szebb, még dinamikusabb hatást fogunk elérni.

Számunkra az aranymetszés törvény-szerűségéből az az arány érdekes, amely megközelítőleg egyharmad-kétharmad arányban oszt fel egy szakaszt. A fotósok körében ez a lebutított szabály vált ismertté – harmadolási szabály néven –, amely a képkompozíciók elrendezésében többeképpen segítségünkre lehet.

A harmadolási szabály elvben nagyon egyszerű. Képzeltben harmadokra osztjuk a kép területét két vízszintes és két függőleges vonallal. Így kapunk kilenc területet, négy csomóponttal, amely kompozícióknak vezetője lehet. Ezt a szabályt különböző módokon lehet alkalmazni, számos esetben utólag is fel lehet fedezni egy képen, azonban mindenkit óva intünk attól, hogy csupán ez legyen képeink kompozíciók alapja.

A CSILLAGÖTSZÖG VETÜLETEINEK ARÁNYA SZINTÉN AZ ARANYMETSZÉS TÖRVÉNYÉT KÖVETIK

CHIP

IT READY

- 06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
- www.chipmagazin.hu, www.itmediabolt.hu
- terjesztes@vogelburda.hu

TIPPEK, TRÜKKÖK

Nincs internetkapcsolat

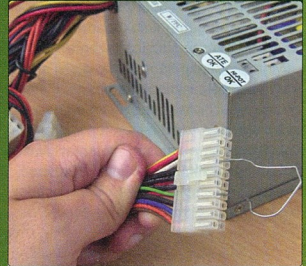
A KÁBELEK ELLENŐRZÉSE UTÁN A MODEM ÉS A ROUTER, ESETLEG A PC ÚJRAINDÍTÁSA ÁLTALÁBAN MEGOLDJA A PROBLÉMÁT

Beragad a billentyűzet

SOHA NE FELEDKEZZÜNK MEG A BILLEN-TYŰZETEK, EGEREK TISZTASÁGÁRÓL!

Nem kapcsol be

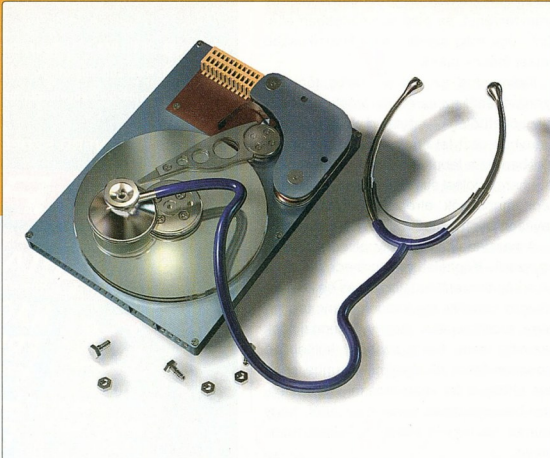

A TÁPEGYSÉG ELLENŐRZÉSE SZÉTHAJTOTT GEMKAPOCCSAL: EGY FOGYASZTÓT SE CSATLAKOZTASSUNK

Óvó kezekben

Megelőző karbantartás

Megmutatjuk, hogyan akadályozhatjuk és szüntethetjük meg a PC használatából eredő tipikus hibákat, amelyek a legtöbb számítógépnél előfordulhatnak.

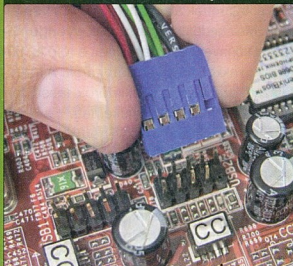
Mi a különbség a természeti csapás és a PC-probléma között? Szinte semmi: egyik sem látható előre, és mindegyik bármikor meglepetésszerűen bekövetkezhet.

A számítógépben lévő, különböző gyártóktól származó alkatrészek együttese önmagában is garancia arra, hogy problémák egész sora zúduljon ránk. Amikor ilyenrel találkozunk, munkahelyünkön a rendszergazdákat, otthon barátokat, esetleg szervizesekeket bízunk meg a hiba elhárításával. A hibától függően ők akár másodpercek alatt is megigazítják a kábeleket a gépben, vagy „titkos” mozdulattal javítanak meg működésképtelen alkatrészeket. Csak ekkor jövünk rá igazán, hogy ezeket a fogásokat mi is tudhatnánk, és a munkahely kivételével (ahol csak a rendszergazda nyúlhat a gépbe) sok időt és pénzt takaríthatunk meg velük.

Cikkünk a számítógépekkel kapcsolatos legáltalánosabb, olykor elhallgatott problémák felderítésében nyújt segítséget. Ha számítógépünk még garanciális, és még zárjegy is található rajta, ne alkalmazzuk az alább leírtakat, ezekkel a garancia érvényét veszti. Annak letelte után viszont még jól jöhet!

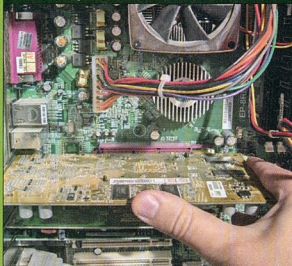

Nem működik az USB-port

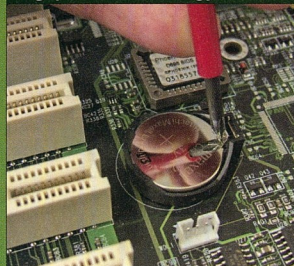
A NEMZETI TRIKOLOR, 5V, D-, D+, A FÖLD TOVÁBBRA IS FEKETE

A PC sípol, nem indul el

A PC VGA KÁRTYÁVAL, MEMÓRIÁVAL ÉS PROCESSORRAL INDUL CSAK EL – AZ ELLENŐRZÉST A VIDEOKÁRTYÁVAL KEZDJÜK

A gép csak F1-re megy tovább

A BIOS „CMOS CHECKSUM FAIL” HIBAÜZENETE AZ EZON HALÁLÁT JELZI – CSERÉJÉHEZ PATTINTSUK KI A RÖGZÍTŐFÉLET

Hozzávalók

Ákár egy orvosnak, nekünk is szükségünk van egy PC-elsőségi csomagra, amelyet a garázsban, gardróbában található szerzőmókból állítunk össze.

- Philips (keresztélű) csavarhúzó a ház kinyitásához és a kártyák kiszereléséhez;
- Tiszta, nem hulló, nem műszálas törőlkendő;
- Puha fejű, tiszta ecset, esetleg sűrített levegő vagy porszívó;
- Anatómiai csipesz a jumperek könnyű leszedéséhez;
- Kis méretű PVC-vágó kés;
- Szilikon vagy ezüsttartalmú hővezető paszta;
- Sok türelem és magabiztosság.

Mielőtt elkezdenénk...

Néhány alapszabály, amelyet minden esetben be kell tartanunk:

- Kezünk tiszta és száraz legyen.
- A számítógéphez csak kikapcsolt állapotban, a hálózatról leválasztott tápegység mellett nyúljunk.
- Jól megvilágított helyen dolgozzunk, ha kell, a PC-t asztali lámpával is világítsuk meg.
- Műszálas ruha nélkül dolgozzunk, és egy villamos földet (a PC házát, radiátort) szerelés előtt érintsünk meg.

Nincs internetkapcsolat

Mielőtt a szolgáltató telefonos ügyfélszolgálatán lévőkhöz töltenék ki a dűhünket, először a mi oldalunkat ellenőrizzük.

Elfordulhat, hogy a sokszor csatlakoztatott hálózati kábel (amelynek végén RJ-45 típusú csatlakozó van) érintkezése bizonytalanná válik, a rögzítő fül elfárad, így könnyen kiold a csatlakozó. Ezt egy pár alkalommal elhajlíthatjuk, de utána biztosan le fog törni, ezért a kábelünkre bármelyik PC boltban kérjünk új csatlakozót.

Ha a router és a modem tápcsatlakozójának kihúzása, majd visszadugása után egy-két percen belül sem áll helyre a kapcsolat, hívjuk az ügyfélszolgálatot!

Beragad a billentyűzet gombja

A billentyűzet és az egér az, amellyel nap mint nap közelebbi kapcsolatba kerülünk, még rendszeres kézmosás mellett is rakódik rájuk valamennyi zsír és por. Ez önmagában még nem lenne baj (higiénés problémák oka azért lehet, különösen a „közös lő”, az irodai számítógépek billentyűzete), tisztaságukra különösképpen ügyeljünk! A billentyűzet fölött elköltött ebéd, chips vagy szendvics jótékony hatással van a gombok beragadására. Takarításkor nyugodtan porszívózzuk ki a billentyűzetet, csak a lestrapált darabokról esik le a gomb, hibát nem okoz.

A beragadó gombot egy csavarhúzóval pattintsuk ki (a nagyobb, Enter, Shift, Space gomboknak egy merevítőjük is van, ezekre vigyázzunk), majd tisztítsuk meg a gomb mozgó felületeit enyhe mosószeres vízzel, alkohollal vagy speciális tisztítószerez. A túl tiszta gombok nyikorgását nagyon vékony rétegben gépolajjal vagy a közkedvelt WD40-nel szüntethetjük meg.

A merevítő gombok visszahelyezéséhez sok-sok türelemre lesz szükségünk, segítségképpen az alattuk lévő gombokat is el-távolíthatjuk!

A számítógép nem kapcsol be

Ha szünetmentes áramforrást vagy ehhez hasonló védőáramkört használunk, ellenőrizzük azon az olvadóbiztosítót és a viszszejelő lámpákat. Előbbi kioldadása esetén csak azonos áramértékűt és sebességet (pl. lomha) tegyünk, bemutatás után bármelyik elektronikai boltban kaphatunk ilyet. A számítógép tápegysége többnyire nem indul el, ha a rajta lévő készülékek tönkrementek. A tápegység hibáját úgy ellenőrizhetjük, hogy az alapláról lehúzott ATX csatlakozó zöld és egy fekete érintkezőjét rövide zárjuk, majd bekapcsoljuk a tápegységet. Ha a ventilátor forog, és nincs amperszag, a tápegység szinte biztosan működik.

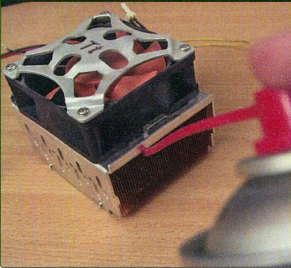
Ellenőrizzük még a bekapcsoló gomb alaplapon lévő csatlakozóját, de ha az alaplapi érintkezők rövide zárást után és az alaplapi házából kiserelt állapotában sem hajlandó elindulni, netán az alaplapi folyamatosan sípol, akkor sajnos az alaplapon hibás, forduljunk szakemberhez.

Nem működik az USB port, ismeretlen eszköz a buborékban

Egyes nagy sebességű USB eszközök, mint a pendrive és az MP3-lejátszó felismerése bizonytalan van nem lehetséges

Folyamatosan sípol

A HŰTŐBORDARÓL LESZERELHETJÜK A VENTILÁTORT A TISZTÍTÁS IDEJÉRE, DE A SÜRÍTETT LEVEGŐ HASZNÁLATA GYORSABB ÉS JOVÁL HATÉKONYABB

akkor, ha a PC előlapi kivezetéséhez csatlakoztatjuk őket. Ez azért van, mert a hozzá tartozó kábel minősége gyenge, illetve a csatlakozás bizonytalan. A készülék sebességének meghatározása az adatvonalakon mért ellenállással történik, így ha bizonytalan az alaplapi csatlakozás, a felismerés sem lehetséges. Az is előfordulhat, hogy néhány másodpercre felismer a számítógép az eszközt, majd megszakad a kapcsolat, és ez ismétlődik.

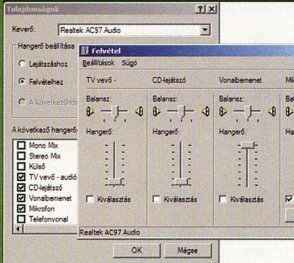
Ilyenkor az alaplapi csatlakozót kell leszednünk, majd újra csatlakoztatunk. Ha ez nem segít, akkor másik kábelt, előlapi kivezetést kell választanunk. Ha a gépünk egy notebook, akkor a teljes áramtalanítás, az akkumulátor időleges kiszedése segíthet.

A számítógép sípol, de nem indul el, nincs kép

A diagnosztikai jelek a hiba okára utalnak, az egy hosszú és három rövid a videokártya rossz csatlakozását jelzi, akár a kártya és az alaplap, akár a monitor között. Jellemzően a PC szállítása után jelentkezik a hiba. Csavarozzuk ki a kártya rögzítő csavarját, és vegyük ki az alaplapból (AGP-nél húzzuk el a foglalat végén lévő rögzítőfület). Pamut ronggyal töröljük át az érintkezőt, esetleg egy puha radírral tisztítsuk le mindkét oldalát. A tiszta csatlakozójú kártyát tegyük vissza az alaplapba, és ellenőrizzük, hogy a csatlakozó mindenütt tökéletesen illeszkedik-e, nem ferde-e a kártya. Ha kell, a hátlapi lemezt kissé meg is hajlíthatjuk, ha rögzíteni tudjuk.

Folyamatos rövid sípolások a memória hibájára utalnak, ezeket szintén vegyük ki,

Nem működik a mikrofon

A HANGERŐSZABÁLYZÓBAN JÓL BEÁLLÍTOTT JÓ HELYRE CSATLAKOZTATOTT ÉS BEKAPCSOLT MIKROFONNAK MŰKÖDNI KELL – HA NEM, CSERÉRE ÉRETT

majd helyezzük vissza. Hiba esetén csak egy modullal próbálkozunk, végül reseteljük a CMOS-t: a hálózatról leválasztott gép alaplapi CMOS Clear jumperét pár másodpercre helyezzük 2-3 állásba, majd vissza 1-2-re, az eredeti helyére. Ha a gép ezután sem kapcsol be, forduljunk szakemberhez. Ha bekapcsol, állítsuk be a BIOS értékeket az alaplap kézikönyve alapján.

Késik a PC órája, bekapcsoláskor a gép csak F1-re megy tovább

Különösen az öt-hat évnél idősebb alaplapoknál fordul elő, hogy az alaplapi elem, amely leggyakrabban CR2032 típusú, lemerül. Ekkor késik az óra, és az alaplap még a BIOS-beállításokat is elfelejti. Áramtalanítsuk, majd nyissuk ki a PC házat, és keressük meg az elemet! Pattintuk ki a foglalatból – ebből több variáció is létezik. Ha tudjuk, töltsük fel (3V Lithium), egyébként vegyünk másikat, és tegyük a foglalatba. A számítógép elindítása után lépünk be a BIOS-ba (DEL), és állítsuk be az órát és legalább a BIOS-alapértékeket a *Load BIOS Default* opcióval. Ha a számítógép elindul a *Load High Performance Defaults* alkalmazása után, akkor minden rendben van, ha nem, akkor töröljük a CMOS-t.

A számítógép folyamatosan sípol

A szibrénázásra hasonlító hangjelzés a leggyakrabban a processzor ventilátorának elakadását jelzi, ekkor csupán másodpercek kérdése, hogy leljünk a processzorunk. Csalfa dolog a riasztás, ugyanis az

alaplapon a processzor hőmérsékletét melleknek ítéltve is sípolhatnak, ha a BIOS-ban a határérték alacsonyra (60 °C) van állítva. Melegebb processzorok gyenge hűtéssel könnyen felmelegednek e fölé is, különösen akkor, ha a ventilátor leáll. A fordulatszám-szabályozó ventilátorok lassú forgását a PC állónak is értékelheti.

Sokáig stabilan működő gépünk sípolásakor tegyük a következőket:

- Kapcsoljuk ki a gépet, szedjük le a hűtőbordát (ennek különféle típusai vannak), a szerelés általában egyszerű, de vigyázzunk, ne törjünk le semmit.
- Tisztítsuk le a hűtőborda alját, hogy ne kenjen össze semmit.
- Csavarozzuk le a ventilátort, majd az ecsettel tisztítsuk le a hűtőbordát is – ezután vissza is szerelhetjük.
- Porszívóval is tisztíthatjuk, de finoman fogjuk le a ventilátort, mert a magas fordulatszám tönkretesz a csapágyat.
- Tegyük a hűtőborda aljára egy kevés hővezető pasztát. Ha ezt alapul, akkor vigyázzunk, ne kerüljön a processzorra túl sok, mert rövidzárlatot okozhat!
- Helyezzük vissza a hűtőbordát a processzorra, és mozgassuk meg, hogy a hővezető paszta eloszoljon, növelve a hűtés hatékonyságát.

Nem működik a mikrofon

Ha nem tudunk hangot felvenni, vagy a beszéletgőttársunk nem hall minket, akkor lehet, hogy az alábbiak jelentik a megoldást:

Ellenőrizzük, hogy a mikrofon helyesen van-e csatlakoztatva a hangkártya rózsaszín, régebbi hangkártyákon vörös jack aljzatához, és az esetleg rajta lévő be van-e kapcsolva.

Nyissuk meg a hangerőszabályzót a tálcán lévő hangszórón való dupla kattintással. Ha itt nem lenne ikon, akkor a *Start menü/Programok/Kellékek/Szórákozás/Hangerőszabályzó* programot indítsuk el!

- Kattintunk az *Opciók* menüre, és válasszuk a *Tulajdonságok* opciót.
- Jelöljük be a *Felvitelhez* pontot, alatta jelöljük meg a mikrofont.
- Az ablakot bezárva a hangerőszabályzó felvételi módba kapcsol, itt alul a mikrofont válasszuk, és állítsuk be a maximálisnál kicsit alacsonyabb felvételi szintet.
- Bezárva, majd ismét kinyitva a hangerőszabályzót, a mikrofont lejtászkor engedélyezzük, ha fejelgaltatót, tiltuk, ha asztali mikrofont használunk. ■

Felesleges fájlok törlése

Takarítás öt lépésben

Legyen akármeckora merevlemezünk, előbb-utóbb biztosan megtelik. A kapacitás jó részét az Internet Explorer ideiglenesen használt állományai és az internetböngésző gyorsítótára foglalják el. A felesleges fájlokat az alábbi lépések segítségével törölhetjük.

Cookie avagy süti

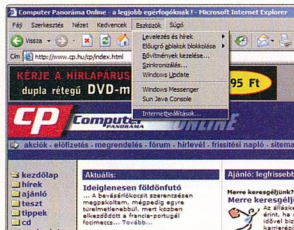
Ez egy kis szöveges állomány, amely egyes weboldalak meglátogatásakor töltődik le a gépünkre, és ott is marad mindaddig, amíg le nem jár. Ez lehet néhány óra, de akár néhány hónap is. A süti segítségével a weboldalak megtudják, mikor látogatunk oda utoljára, de akár a böngészési szokásainkat is kideríthetik.

Előzmények

Ezek tárolása nem foglal sok helyet, de egy oldal címét még hónapok múltán is visszanyújthatjuk, ha lenyomjuk a Ctrl+H billentyűkombinációt.

Mi az a Cache?

A böngésző gyorsítókönyvtárában lévő átmeneti állományok az eddig meglátogatott oldalainkról letöltött fájlok, a böngésző gyors működésének érdekében egyedileg átvéve. Lehet, hogy egy, többé már nem látogatható honlapról letöltött adatokat megtaláljuk a böngésző Cache könyvtárában. Ez még akár előny is lehet, de a sok kisméretű fájl egyre több helyet foglal el a merevlemezünkön, sokszor feleslegesen.

- 2 Maga a törlés nagyon egyszerű: kattintsunk az **Általános** lapon a **Cookies-k törlése**, **Fájlok törlése**, és lejebb, az **Előzmények törlése** gombra. Ez utóbbi foglalja a legkevesebb helyet, tehát ha a régen látogatott oldalak listáját vissza szeretnénk nézni, akkor ezt ne töröljük.

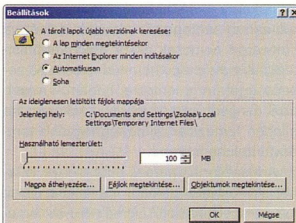

- 3 Az előzmények törlése biztonsági okokból is indokolt, például amikor privát honlapokat publikus webterületeken nézegetjük. Hasznos, ha az Előzmények megőrzése opció értékét 60-90 napra emeljük. A törlés és beállítás módja más böngészőkben is hasonló. Az Opera alatt például az **Eszközök** menü, **Beállítások** ablak **Haladó** fülén, az **Előzmények** és **Sütik** menüpontnál törölhetjük a kérdéses fájlokat, de ezt a műveletet a program kilépéskor, automatikusan is el tudja végezni.

- 1 Nyissuk meg az Internet Explorert, majd az **Eszközök** menüben az **Internetbeállítások** ablakot. Ugyanezt a funkciót **Vezérlőpult** aól is elérhetjük.

- 4 Ahhoz, hogy a későbbiekben se kelljen törölgötnünk a felesleges fájlokat, kattintsunk a **Beállítások** gombra.

- 5 Állítsuk be azt a tárterületet, amelyet az átmeneti állományok tárolására engedélyezni szeretnénk: az alapértelmezett érték akár 600-700 megabájt is lehet, holott 100-200 megabájt is bőven elég.

DVD-írók

Összegyűjtöttük a DVD-írókkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, hogy mindenki a lehető legelőbbet hozhassa ki a meghajtókból.

Szerző: Higyed Gábor

Korongozó kiskaté

Firmware

A DVD-írók esetében gondosan ügyelni kell arra, hogy mindig a legújabb *firmware*-t használjuk. A meghajtók ugyanis a firmware-ben tárolják, hogy az egyes lemeztípusok megírásához milyen írási stratégiát kell használni. Értelemszerűen az írás minősége a helyesen megválasztott írási stratégia függvénye (is). Mivel a gyártók folyamatosan finomítják a kalibrációs adatokat, s időről időre újabb lemezek kerülnek a támogatott típusok közé, a firmware-t nemcsak akkor érdemes frissíteni, ha a meghajtó nem tud maximális sebességgel írni a lemezre, hanem – a jobb írási minőség reményében – akkor is, ha minden lemezt a lehető legnagyobb tempóval tudunk megírni.

A frissítésnek persze más előnye is lehet. A *Verbatim* például már elkészült az 1.2-es specifikációjú *LightScribe*-os lemezekkel, amelyek elméletileg minden DVD-íróban használhatók. Így van ez a gyakorlatban is, de a régebbi *LightScribe*-os típusok esetében általában firmware-frissítésre is szükség van.

A frissítést nemcsak kézzel végezhetjük el! Több gyártó (*Samsung*, *LG*) ugyanis olyan szoftvert készítet, amely a tálcára ülve figyeli, vajon meghajtónk az aktuális miniszoftvert használja-e. Amennyiben nem, a program felajánlja, majd jóváhagyás után néhány perc alatt el is végzi a meghajtók firmware-ének az aktualizálását.

Nyersanyag

Azt, hogy egy meghajtó milyen lemezekkel kompatibilis, próbálgatással is kideríthetjük, de sokkal egyszerűbb, ha ellenőrizzük a gyártók honlapján a kompatibilis lemezek listáját.

Általános szabály, hogy a lemeztípusok gyakori váltása idővel megbosszulja magát: ha mindig a legolcsóbb korongot választjuk, jogesélyünk van arra, hogy néhány év múlva valamelyik no-name korongról nem tudjuk majd visszaolvasni az adatokat. Elméletileg a lemezek esetében 25 éves élettartammal számolhatunk. Mindig használjunk márkás lemezt (olyat, amelynek a gyártójáról már hallottunk), s maximum néhány típus között váltogassunk.

Figyelem!

A hibás firmware-frissítés a meghajtó működésképtelenségét okozhatja. A gyártók a hibás frissítésből eredő hibákra nem vállalnak garanciát, ezért a műveletet mindenki csak saját felelősségére végezze el! Az esetleges károkért kiadónk nem vállal felelősséget.

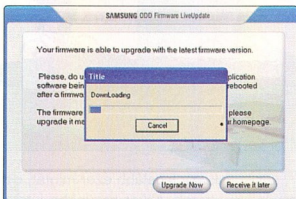

A LEGTÖBB MAI DVD-ÍRÓ MÁR A DVD-RAM LEMEZETEK IS KEZELI

Bulk vs. dobozos változat

A DVD-írók vásárlásakor érdemes 1–2000 forinttal többet fizetni a dobozos változattal, ezekhez ugyanis legális író alkalmazást kapunk. Ez általában a Nero aktuális verziója. *LightScribe*-támogatás a 6.6.0.8-as verziótól van, *LabelFlash* pedig a 7.0.8.2-es változattal használhatunk. Ahhoz, hogy a *LightScribe* működjön, a HP weboldaláról letölthető *LightScribe API*-t is telepíteni kell.

A FRISS FIRMWARE AZ ÍRÁS MINŐSÉGÉT IS JAVÍTI(HAT)JA

LightScribe, LabelFlash

Mindkét, egymással versenyző feliratkészítő technológiának egyaránt megvannak az apró trükkjei. Kezdjük a sort a *LightScribe*-bal! A technológia egyik hátrányként említhető, hogy a lemezek készített ábrák kontrasztaránya nem valami nagy. Ezen könnyen segíthetünk: mindösszesen arra van szükség, hogy a lemezek kétszer (esetleg háromszor) írjuk fel a rajzot. Nem kell agódnunk, az ábra nem fog elcsúszni, mert a DVD-író a második menet pontosan ott fogja kezdeni, ahol az elsőt. A normál és a dupla nyomatok között a különbség szemmel látható, a dupla- és a triplamenetes ábrák között viszont már nincsen olyan nagy eltérés. Ha a többszörös égetés mellett döntünk, a nyomatokat gyorsan egymás után készítsük el, hogy a spirális csúszódás hatását csökkentjük.

A *LabelFlash* esetében a minőségi beállítás kissé furcsa módon működik. A tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy felesleges a (papíron) legjobb minőséget beállítani, mert amellet, hogy a lemezek lassabban készülnek el, a lenyomatok minősége még rosszabb is lesz valaminek: a színárnyalatok egy része eltűnik.

Vegyük komolyan az ajánlott írási sebességeket

A DVD lemezeket maximum olyan tempóval égessük, amelyre tervezték. Ha azt tapasztaljuk, hogy egy 16x-os írás sokkal tovább tart 7 percnél, egy 8x-os égetés pedig 9 percnél (egyretegy lemezeknél

persze), akkor a DVD-író-lemez párosítása nem optimális. Próbálkozzunk firmware-frissítéssel, s ha ez sem segít, csökkentük az írás tempóját legalább egy fokkal. (Amint lehet, térjünk át más típusú DVD-re.)

Több olyan DVD-író is kapható, amely „minőségvesztés nélkül” képes egyes lemezekre a megadott tempónál gyorsabban írni. Az ilyen lehetőséget ne használjuk ki, különösen akkor ne, ha kétrétegű lemezt készítünk, vagy ha a meghajtóban olyan korong van, amelyet később asztali készülékben szeretnénk majd lejátszani.

Egyébként ha filmes DVD-t készítünk, amíg sem ajánlott 4x-es sebességnél gyorsabban dolgozni. Természetesen az audio-CD-k írásakor is jobb minőséget kapunk, ha lassabb tempót választunk. Sajnos a DVD-íróknál a 8x-os, ritkábban a 16x-os tempó a legkisebb kiválasztható beállítás.

Tárolókapacitások

A DVD-R, DVD-RW, DVD+R és DVD+RW lemezekre a névleges kapacitás ellenére (amely 4,7 GB-ot) 4480 MB-nyi adat fér el. A DVD-RAM lemezekre ennél is kb. 100 MB-nyit kevesebbet írhatunk fel. A kétrétegű változatok sem egészen dupla capaci-

A BITSETTINGGEL A LEGTÖBB ASZTALI LEJÁTSZÓ MEGTÉVESZTHETŐ

tást kínálnak: a 8,5 GB-ot a valóságban 8170 MB-ot tárolására elegendő. (A jelenség oka természetesen az, hogy a gyártók a kapacitások megadásakor a váltószámként nem az 1024-et, hanem az 1000-et használják.)

BitSetting (Book-Type)

A DVD+R, DVD+RW és DVD+R DL lemezek esetében nagyobb kompatibilitásra számíthatunk, ha használjuk a *BitSetting* szolgáltatást. A *BitSetting* értelmében a DVD-író a fenti lemezekbe azok valódi kódja helyett a DVD-ROM azonosítóját írja bele, hogy a PC-s és az asztali készülékek egyaránt nyomott lemezeként azonosítsák.

További tippek

A párhuzamos interfészre kapcsoltatott DVD-írókat lehetőség szerint külön IDE csatornán használjuk. Ha erre nincs mód, akkor kerüljük az olyan helyzeteket, amikor a „szomszédos” merevlemezről vagy DVD-olvasóról írunk ki DVD-re adatokat.

A meghajtók életkora lemezen kifejezve kb. 6–800 db, ez átlagos használat mellett 3–4 évet jelent. Vegyük figyelembe, hogy a meghajtók nem azonnal, hanem fokozatosan „romlanak el”. Az olvasó életének végéhez közeledik, ha egyre lassabban írja meg/olvassa vissza az adatokat.

Több gyártó a belső meghajtók mellett külső egységeket is készít. Ezeknek a többnyire USB portra csatlakoztatható modelleknek a belső része általában egy normál belső PC-s meghajtó, amelyet egy egyszerű 5,25 colos külső házba bújttattak. Érteleszerűen az azonos családba tartozó külső és belső változatok teljesítménye nem tér el egymástól.

A DVD-írók rendszerint 12–16x-os olvasási sebességre képesek, ám ez nem feltétlenül jelent előnyt. Ha ugyanis felmet nézünk, vagy éppen a nyaralás képeit olvassuk vissza, zavaró lehet a meghajtó állandó zúgása, vagy pedig az, ha a drive folyamatosan felpörög, majd néhány megabájtnyi adat beolvasása után ismét leáll. Szerencsére a Nerohoz jár egy apró segédprogram (*Nero DriveSpeed*), amellyel ez jól szabályozható.

A *BitSetting* csak a pszos lemezekkel használható (legalábbis csak azokkal van értelme). Ahhoz, hogy az opció valóban meg is jelenjen a Nero-ban, kompatibilis firmware-re van szükség. Ilyet pedig nem minden gyártó ad ki!

A lemezkódra vonatkozó beállítást a Nero *CD-DVD Speed* programjával ellenőrizhetjük és változtathatjuk meg az *Extra* menü *BitSetting* pontja alatt.

A beállításokat a Nero programján belül is elvégezhetjük, de itt csak általánosságban: a *Ctrl+R* billentyűkombinációt lenyomva jelenik meg az az ablak, amelynek bal alsó sarkában találjuk a kérdéses beállítási lehetőséget. Válasszuk ki a DVD-ROM opciót, a felugró ablakot pedig okézzuk le. (A beállítás alatt a meghajtóban ne legyen DVD lemez.)

Készítsünk egyedi logót!

CorelDraw X3

Bizonyára mindenkivel előfordult már, hogy egy szép logót szeretett volna készíteni. Aki hallott a vektorgrafikus programokról, ilyenkor clipart-gyűjtemények után kezd el kutatni a neten. Pedig van más megoldás is, ezt mutatjuk be lépésről lépésre.

Szerző: Szincsik László

AZ EREDETI FOTÓNKRÓL A PAINT PROGRAMBAN LESZEDJÜK A HÁTTERT, S MEGKAPJUK A KIINDULÓ KÉPÜNKET

Egy-két napos kitaró kereséssel már-már ráakadunk a számunkra megfelelő clipartokra, de valahogy egyik sem az igazi. Ilyenkor felmerül bennünk az a gondolat, hogy mi lenne, ha mi magunk alkothatnánk meg a logókat.

Vektorizáljuk fotónkat

De hogyan kezdjük neki, ha nincs grafikus-i vénánk, és mégis rajzolni szeretnénk? Erre a feladatra tökéletes megoldás a

CorelDraw X3 grafikai programcsomag, amelyben megtalálható a *Paint* képszerkesztő és a *Draw* vektorgrafikus rajzoló-program, számos kiegészítővel, mint például a *Trace* és a *Capture*.

Feladatunkban kerékpáros túraszervező vállalkozásunknak alkotunk logót. A néven sokat gondolkoztunk, s végül megszületett a *Bikeforce Outdoor* név. Egy kerékpáros képnek mindenképpen lennie kell a logóban.

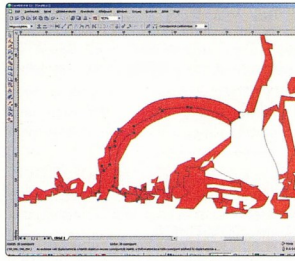
Átnéztünk már legalább ezer mintát, de egyik sem tetszett. Akkor eszünkbe jutott, hogy a legutóbbi túránk alkalmával szuper képeket fotóztunk, amelyeket talán fel tudunk használni a logóban. Hogyan is? A bitmapes képünket átalakítjuk vektorossá. Erre tökéletes megoldás a *Corel* programcsomag *Trace* nevű modulja, amely immár a *CorelDRAW* részeként, a korábbi verziókhöz képest sokkal jobb eredményt produkál.

A fotónkon elég sok szín található, s nekünk végeredményben csak egyetlen színre lenne szükségünk. Ezért egy kicsit besegítünk a *Trace* modulnak. A fotónkról a *Paint* programban leszedjük a hátteret, amennyire lehetséges. Egyszerűen a kijelölés paranccsal szelektáljuk a színátmenetes részeket és töröljük őket. Így megkapjuk a kiinduló képünket.

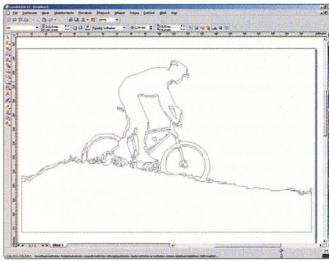
A vektorizálásról azért annyit érdemes tudni, hogy csodákra ő sem képes. A vektorizálható kép minősége és tartalma nagyon fontos a megfelelő eredményhez. A mi esetünkben gyakorlatilag a körvonalra van szükségünk, ezért alakítottunk már az eredeti képünkön. Nagyon részletgazdag képeket viszont nem érdemes vektorizálni, mert a rengeteg kis képrészlet túl bonyolult alakzatot eredményez, feleslegesen komplikálva a munkánkat. Az ilyen fotókat hagyjuk meg a képfeldolgozó programok számára.

A VEKTORIZÁLT FORMÁNKNAK A KÖZEPES, 50-ES SIMTÁS ADTA A LEGJOBB MEGKÖZELÍTÉST

A BICIKLI HÁTSÓ KERKE ELÉGGE KAOTIKUSNAK TŰNIK

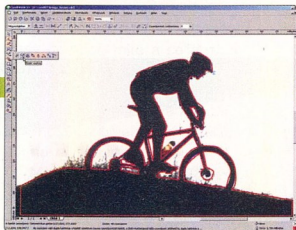
A VALÓS VEKTORIZÁLT VONALAINK

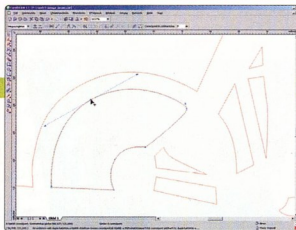
A VIRTUÁLIS RÉSZTÖRLŐ FUNKCIÓVAL ELTŰNTETJÜK A ZAVARÓ VONALAKAT A HÁTSÓ KERÉKBŐL

Ha szeretné logóját elkészíteni a *CorelDraw* csomag legújabb, magyar változatával, küldje el nevét, címét, e-mail címét és telefonszámát erre a címre: nyeremeny@vogelburda.hu és megnyerheti a szoftvercsomagot!

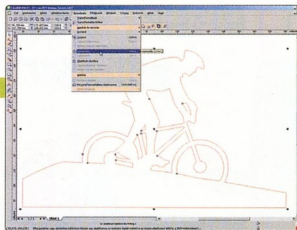

A MEGRAJZOLT KERÉKPÁR BÉZIER-GÖRBÉJÉT A JOBB AZONOSÍTHATÓSÁG MIATT MEGVASTAGÍTOTTUK. A HÁTTERBEN AZ EREDETI KÉP LÁTHATÓ

A BÉZIER-GÖRBÉK SEGÍTSÉGÉVEL ALAKÍJTUK KI A VÉGSŐ FORMÁKAT. AZ EGYSZERŰ ERINTŐVONALAK MEGFOGÁSÁVAL KÖNNYEDÉN MÓDOSÍTHATJUK A GÖRBÉKET

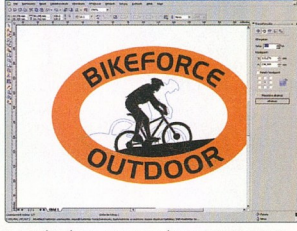
A JAVÍTOTT VÉGSŐ KÖRVONAL OBJEKTUMAIT A KOMBINÁLÁSI FUNKCIÓ SEGÍTSÉGÉVEL ÖLVSZUK ÖSSZE, EZ A KITÖLTÉS MIATT SZÜKSÉGES

A PROGRAM EGYIK LEGKELLEMESEBB FUNKCIÓJA A SZÖVEG GÖRBÉRE ILLESZTÉSE

AZ 'OUTDOOR' FELÍRAT IS EGY-KETTŐRE A HELYRE KERÜLT

A KERÉKPÁR ALAKZATOT ÚGY FORGATJUK EL, HOGY FOLFELÉ TARTSON A BICIKLISTA

A következő lépésben érdemes a Trace program különböző beállításait próbálkozni, a minél jobb grafikus megjelenésért. Minél nagyobb részletgazdagságot adunk meg, annál több sarokpontból állnak majd a vonalaink. Ez több ezer pontnál már eléggé zavarossá teheti a későbbi szerkesztést. A *simítás* opcióval az adott vonalak nyomkövetését lehet beállítani.

A logó megalkotása

A vektorizálás eredményét jóváhagyva azonnal láthatóvá válik a rajzfelületen a kerékpár alakzatunk. Az ilyenkor megjelenő csoportot szétszedjük, és megnézzük a valós körvonalakat, s azt, hogy hány objektumból készült el a képünk. Most látjuk,

LOGÓNK SZÍNÉT TETSZÉS SZERINT TUDJUK KIVÁLASZTANI

hogy a körvonalak sajnos még több objektumból állnak. A következőkben ezt kell darabjaira bontani a *szétbontás* funkció segítségével. A jobb áttekinthetőség miatt célszerű valamilyen eltérő kitöltést adni az objektumoknak, hogy könnyebben azonosíthassuk és szerkeszthessük őket. Mi a piros színt választottuk.

Most használjuk az 12-es verzió óta elérhető virtuális résztörő eszközt, amelynek segítségével kitörölhetjük a zavaró vonalakat. Ilyenkor, ha kitörölünk egy vonalat, az esetleg felbont egy zárt objektumot, s ilyenkor azonnal kitöltés nélkülivé válik. Ne ijedjünk meg, a végén a számunkra fontos vonalakat ismét egyetlen alakzattá olvashatjuk össze.

Kitartó munkánk végén egyetlen körvonallunk lesz csak. Aki úgy érzi, hogy a Trace funkció nem hoz megfelelő eredményt számára, az használhatja a program Bézier-görbe rajzoló eszközét, amelylyel ugyanazt az eredményt érhetjük el.

Kombinált részletek

Kész kerékpárunk körvonala több részletből áll, ezért ha a kitöltést szeretnénk adni neki, azt tapasztaljuk, hogy minden beszíneződik. A színezés előtt így *kombinálni* kell az összes kijelölt alakzattal, aminek eredményeként a belső részletek kivágyódnak a teljes alakzattól.

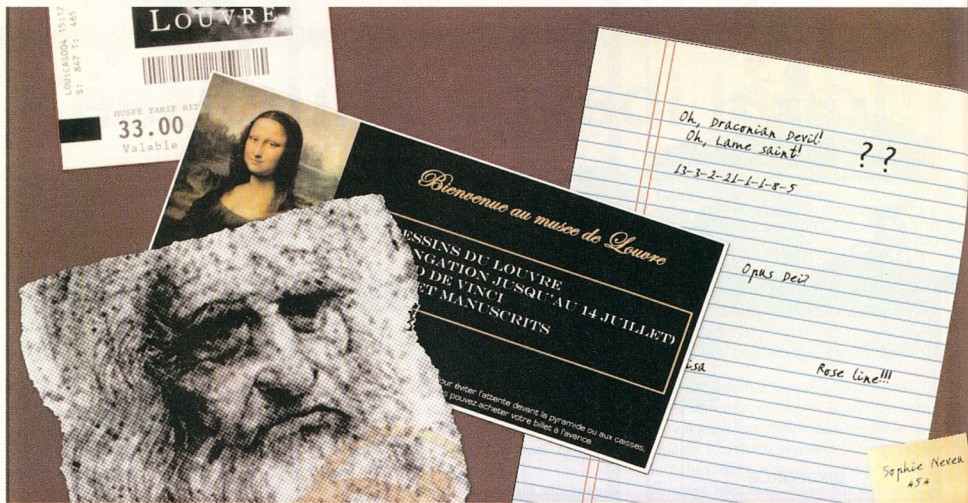
A *körvonal* rajzoló segítségével először megrajzoljuk ellipszisünket. Az ellipszis gyűrű megalkotására a *kontúr* eszközt használjuk, amelynek értékeit a menüben is pontosan megadhatjuk, vagy csak egyszerűen az egér mozgatásával vizuálisan rögzíthetjük a pontjait. A létrejött kettős ellipszisünket össze kell *kombinálni*, hogy gyűrűvé válhasson s kitöltést adhassunk neki. Most itt narancsszínű kitöltést választottunk neki.

A logónk alapmotívuma után el kell készítenünk a feliratot, amelyet illesztünk rá az elkészített ellipszisére. A következő lépésben felírjuk a BIKEFORCE feliratot. Ezután a *szöveg illesztése nyomvonalra* menüpontot használva azonnal láthatóvá válik a felirat körvonala a leendő helyzetében. Ez a megjelenítés nagyon megkönnyíti a munkánkat, hiszen az egérrel a megfelelő pozícióban kell csak elengedni az objektumot, s máris kész a begörbített felirat. Ezután nincs más dolgunk, mint a felirat másik részét is a kiválasztott görbére illeszteni.

A következő feladat egy külső gyűrű készítése a felirat gyűrű köré, amelyet szintén a *kontúr* eszköz segítségével rajzolunk meg. Utolsó lépésként tetszőlegesen színezzhetjük, és örülhetünk az így elkészült egyedi logónknak.

TIPPEK, TRÜKKÖK

Kódfejtés

Összetett dokumentumok a Wordben 2.

Az eredetileg szövegszerkesztésre szánt Microsoft Word program annyi szolgáltatást tartalmaz, hogy használatához már-már „pilótavizsga” kell... Sorozatunkban egyes jól elrejtett funkciókra világítunk rá, elősegítve ezáltal a nagy méretű dokumentumok – jelesül szakdolgozatok – hatékonyabb kezelését.

Szerző: György György

Már az előző részben utaltunk rá, hogy a Word számos kényelmi szolgáltatása csak speciális kódokkal, megfelelő alapsmeretek birtokában érhető el. A bemutatott funkciók közül néhányan a dokumentum arculataért felelősek, míg mások a ciklikusan ismétlődő robotmunka alól mentenek fel bennünket.

Élőfej és élőláb

Élőfejnek és élőlábunk nevezük azokat az objektumokat, amelyeket a lapok tetején és alján, az érvényes margó területén hozunk létre. Itt olyan információk – oldalszám, dátum, a készítő neve, fejezetcím, grafikák, logók stb. – helyezhetők el, amelyek minden oldalon meg fognak jelenni – az érvényes szövegblokk felett vagy alatt!

A beillesztett elemek ennek megfelelően lehetnek statikusak – logó, cím, szerző stb. – és dinamikusak – oldalszám, fejezetcím –, utóbbiak tartalma a szövegünk méretétől és tartalmától függ.

Az élőfej/élőláb üzemmód bekapcsolása a *Nézet* menüpont *Élőfej és élőláb* opciójával lehetséges. Ekkor az aktuális oldal felső részén – ha a nyomtatási nézetben vagyunk – megjelenik egy szürke kerettel határolt terület és a hasonló elnevezésű eszköztár. Most csak írjunk ide valamit, majd az eszköztár *Bezárás* gombjával lépünk ki a funkcióból. A beírt „valami” a képernyő felső részén halványan látszani fog. Ha most átváltunk *Nyomtatási képre*, az eredményt minden oldalon láthatjuk.

A korábbi beírás továbbyszerkesztésé-

hez vagy javításához egyszerűen klikkeljünk kétszer az adott területre, és folytathatjuk a műveletet. És máris eljutottunk az első problémához, az esztétikus megjelenéshez. Az oldalszám formázása még egyszerű, de ahhoz, hogy a szöveg a jobb szélen, az oldalszám pedig középen jelenjen meg, már trükköket kell bevételn.

A legegyszerűbb trükk az összetett élőfejeknél vagy élőlábaknál a táblázat használata! Egyszerűen szúrjunk be egy megfelelő sor- és oszlopszámú táblázatot – *Táblázat/Beszúrás/Táblázat* – és annak megfelelő rubrikáiba helyezzük a kívánt objektumokat. Esetünkben szúrjunk be egy 1 soros és 3 oszlopos táblázatot, a jobb oldali cellába írjuk bele a szöveget, és válasszuk a jobbra zárást. Ezután álljunk a

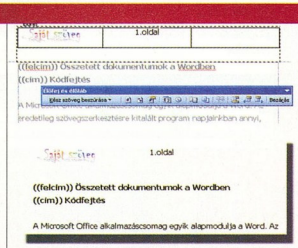
kurzorral a középső cellába, és nyomjuk meg az eszköztáron az **Oldalszám beszűrés** gombot, mire a cellában megjelenik az aktuális érték – ezt pedig állítsuk **Középre záras** pozícióba. Zárjuk be a feladatot, majd ellenőrizzük a hatását. Látni fogjuk, hogy az objektumok az általunk kívánt formában jelennek meg.

Mint már utaltunk rá, az élőléjve és az élőlábba számtalan információt rögzíthetünk, azonban két esetet külön is meg kell említeni:

Amennyiben azt szeretnénk, hogy a páros és páratlan oldalakon eltérő legyen a felirat, akkor azt külön-külön kell megtervezni. Például ha a korábban említett szöveget mindig a lap szélén szeretnénk látni, akkor a következőket kell tennünk:

→ Lépjünk be a funkcióbba a **Nézet** menü **Élőfej és élőláb** pontjával.

→ kattintsunk az eszköztár **Oldalbeállítás** ikonján, majd abban az **Elrendezés** lapon jelöljük be a **Páros és páratlan eltérő** opciót. (Itt adhatjuk meg azt is, ha az első oldal is különbözik a többitől, például azon nincs felirat.)

MINDEN OLDALON ELHÉLYEZHETÜNK ÉLŐFEJ-T VAGY ÉLŐLÁBAT IS

HA AZT SZERETNÉNK, HOGY AZ ÉLŐFEJ VAGY AZ ÉLŐLÁB ELTÉRŐEN JELENJEN MEG, KAPCSOLJUK BE A „PÁROS ÉS PÁRATLAN ELTÉRŐ” OPCióT

→ Álljunk az első oldalra, és készítsük el az élőléjvet (élőlábat) a páratlan oldalnak megfelelően. Figyelem! A páratlan mindig a jobb oldali lap! Tehát ezen a táblázat jobbra széles cellájába írjuk a megjelenítendő szöveget.

→ Kattintsunk az eszköztár **Következő megjelenítése** jelű ikonján, mire a következő páros oldalhoz jutunk. Készítsük el ezen is az élőléjvet (élőlábat) de itt a bal oldali cellába tegyük a szöveget. (Ezért is előnyös, ha táblázatba foglaljuk a megjelenítendőket, mert így egyetlen mozdulattal másolhatjuk át az egészet a másik lapra.)

Ezután az élőláb vagy az élőléjv szimmetrikusan fog elhelyezkedni.

Ugyancsak fontos lehet, hogy a dokumentumunk különböző részein eltérő tartalommal bírjon az élőléj (vagy élőláb). Például arra is szükség lehet, hogy az élőléjben az aktuális rovatcím (alcím stb.) szerepeljen.

A megoldás szerencsére egyszerű, elég egy **Szakaszörést** beilleszteni, a **Beszűrés** menüpont **Töréspont/Szakaszörés/Uj oldal** szekvenciával. Ha ezt megtettük, akkor az új szakasz élőléjv vagy élőlábat szabadon megváltoztathatjuk, annak tartalma csak az adott szakaszon belül lesz érvényes.

Amennyiben a fejezetcímét szeretnénk megjeleníteni, akkor az is így tehető meg: ha megtörtént a szakaszolás, és az alcímek a múlt számunkban bemutatott módon lettek kijelölve, akkor az élőléj vagy élőláb megfelelő pozíciójába a **Beszűrés/Hivatkozás/Kereszthivatkozás** menüszekeciával illeszthetjük be az aktuális címet vagy fejezetszámot.

Tárgymutató

Műszaki, tudományos vagy kulturális témájú dokumentumoknál nem lehetünk meg úgynevezett tárgymutató nélkül. Ez az a szövedet, amely általában a dokumentumok végén, abcérendben tartalmazza a fontosabb szavakat, kifejezéseket a megfelelő oldalszámmal egyetemben, esetleg kereszthivatkozás jelzéssel, magyarázatokkal. A Wordben nagyon egyszerűen készíthetünk efféle felsorolást.

→ Jelöljük ki a szót vagy szövegészrt.

→ Nyomjunk **Alt+Shift+X** billentyűket.

→ A felbukkanó ablakban ellenőrizzük a főbejegyzést, és ha szükséges, írjuk be az albejegyzést is.

→ Állítsuk be a megjelenítés jellegét: az aktuális oldalszámmal az az érték fog szerepelni, ahol a kijelölés van; a **Lásd még** tétel után írhatunk egy másik kifejezést, ekkor nem az oldalszám, hanem ez a szöveg jelenik meg. Még a könyvtelzőkhöz is

hozzákapcsolhatjuk a bejegyzést, ilyenkor az az oldalszám generálódik, ahol az adott könyvtelzőtartalom elhelyezkedik.

Különleges jelentősége van az albejegyzésnek! Itt egy további magyarázat adható meg, ami akkor előnyös, egy kifejezés (például termékek, szervezetek stb. neve) nagyon sok helyen fordul elő, és szeretnénk azokat elkülöníteni.

Például ha sokszor használjuk a Microsoft Office kifejezést, akkor az albejegyzéseknél jelölhetjük, hogy a Wordről, Excelről vagy éppen a PowerPointról van-e szó az adott oldalon.

A tárgymutató létrehozása ezután már a tárgymutatóknál vagy ábrajegyzéseknél megismert módon történik:

→ Álljunk a megfelelő helyre a kurzorral, ez a legtöbb esetben az utolsó oldal.

→ Válasszuk ki a **Beszűrés** menü **Hivatkozás** pontjának **Tárgymutató és tartalomjegyzék** sorát.

→ Itt a tartalomjegyzékhez hasonlóan szabályozhatjuk a megjelenés formáját, majd létrehozhatjuk a tárgymutatót.

Érdekes hatást érhetünk el, ha a **Típusnál** a **Folytonos** opciót használjuk: ilyenkor egy-egy bejegyzéshez tartozó albejegyzések egymás után írónak ki a megfelelő oldalszámmal együtt, lényegesen kevesebb helyet foglalva, mintha mindegyik önálló sorban lenne.

Hiperlinkek, kereszthivatkozások

Természetesen mint a legtöbb windows alkalmazás, a Word is engedélyezi a hiperlinkek használatát. A következőkben azonban nem a funkció klasszikus értelmezéséről beszélünk (amikor is egy külső webhelyet linkelünk a dokumentumunkhoz), hanem a nagyméretű szövegterengben való navigálásról lesz szó.

A hiperlink és a kereszthivatkozás valószínűleg hasonló célokat szolgál, a legfontosabb eltérés közöttük, hogy utóbbi csak egy adott dokumentumon belül ugrásra alkalmas, de arra is ügyelni kell, hogy ugyan-csak az utóbbinál nekünk kell a megfelelő szövegkörnyezetet előkészíteni.

Használatuk roppant egyszerű, viszont feltételezi, hogy előzőleg precízen alcímteztünk, stílizáltunk a szövegben belül, illetve ha más név, de legalább könyvtelzőket elhelyeztünk az adott célponthoz.

Kereszthivatkozás beillesztése:

→ Tétélezzük fel, hogy a dokumentumunk megfelelően lett alcímelve és ellátva a megfelelő címsor-stílusbejegyzésekkel.

→ Álljunk a kurzorral a dokumentumunk egy olyan pozíciójába, ahol hivatkozni szeretnénk egy másik fejezetre.

TIPPEK, TRÜKKÖK

→ Írjuk ide például a „Lásd a fejezetet” szöveget.

→ Álljunk az „a” betű és a „fejezetet” közé a kurzorral, majd válasszuk a *Beszűrés* menüpont *Hivatkozás/Kereszhivatkozás* pontját

→ Esetünkben jelöljük ki a felbukkanó lapon a *Cimsor* opciót a *Hivatkozás* listából (hivatkozhatunk például könyvjelzőkre, lábjegyzetekre, ábrákra, táblázatokra stb.), majd a *Hivatkozás-beszűrés* listából a *Cimsor-szöveg* tételt (itt pedig választhatjuk a *cimsor* szöveget, számát, oldalszámot, relatív elhelyezkedést stb.). Ezután a megjelenő *cimsor* bejegyzések közül válasszuk ki a célnak megfelelőt, és a *Beszűrés* gombbal illesztjük a szövegünkbe a megfelelő alcím nevét. Ezután a dokumentumunkban a „Lásd a xxxx fejezetet” sor olvasható, ahol az xxxx tartalmazza a megjelölt cím/alcím nevét.

Amennyiben bejelöljük a *Hiperhivatkozás* opciót, akkor ugyanúgy is a megfelelő szöveggel. A link ugyan nem színeződik át és nem lesz aláhúzva, de ha a kurzorral föléje megyünk, akkor megjelenik a figyelmeztetés a Ctrl billentyű használatára!

A hiperlink használata viszont eltér az előzőektől: csak adott szövegrészekhez rendelhető hozzá. Nézzünk egy példát, amikor egy előzőleg könyvjelzőbejegyzéssel megjelölt pontra szeretnénk ugrni:

→ Jelöljük ki a megfelelő szót vagy szövegrészt, ahonnan ugrani szeretnénk.

→ A jobb egérgombbal előhívott – vagy a *Beszűrés* – menüből válasszuk a *Hiperhivatkozások* pontot.

→ A felbukkanó ablak bal szélén határozhatjuk meg az úgynevezett *Hivatkozási címet*, esetünkben a második ikonra, a *Dokumentum adott pontja* címűre van szükség.

→ Ekkor a lap középső részén különböző hivatkozásokat olvashatunk – *Dokumentum tetje*, *Cimsorok* stb. –, amelyek között megtaláljuk a *Könyvjelzőket* is. Egyszerűen jelöljük ki a megfelelő bejegyzést, és máris elkészítettünk egy dokumentumon belüli hiperlinket!

Természetesen a *Hiperhivatkozások* szolgáltatás akkor is nagyon előnyös, ha több különböző részből álló dokumentumcsoport elemei között szeretnénk kapcsolatokat létrehozni; például ebben az esetben a *Hivatkozási címnél* a *Létező fájl* vagy *weblap* opciót válasszuk, míg a célobjektumnak egy másik Word dokumentum. Ennek hatására, ha rákattintunk egy ilyen

hiperhivatkozásra, automatikusan megnyílik a kívánt dokumentum. Sajnos ennél a módszerrel nem lehetséges a másik dokumentumon belüli pozicionálás...

Táblázatok

A Word talán legjobb szolgáltatása – amelyet egyébként méltatlanul keveset használnak a felhasználók – a táblázatkezelés. Valószínűleg az Office másik „csúcs” alkalmazása, az Excel vonja el a figyelmet arról a tényről, hogy a Word táblázatkezelése roppant mód leegyszerűsített adott esetekben a felhasználók dolgát.

Ha a táblázatokra gondolunk, óhatatlanul egy számmal és matematikai képletekkel telezsúfolt mátrix jut elsőre az eszünkbe, pedig a táblázat egyben a precíz, esztétikus és látványos szövegpozicionálást, összeállítást is lehetővé teszi. Számos esetben, amikor valamilyen felsorolást kell készítenünk, egyszerűbb az életünk, ha táblázatra foglaljuk az egészet, mintha a tabulátorral, a sorközökkel meg a szövegbehúzással bibelölnénk. Ugyan-

szerűen begépeljük azt a megfelelő helyre, és elvégezzük a kívánt formázásokat. Ha azonban a fő szöveg változik, akkor az „magával ragadja” a listánkat is. (Nem beszélve arról a gyakran előforduló fatális esetről, amikor megváltoztatjuk a fő szöveg betűtípusát, méretét – elrontva ezzel a lista megjelenését is.)

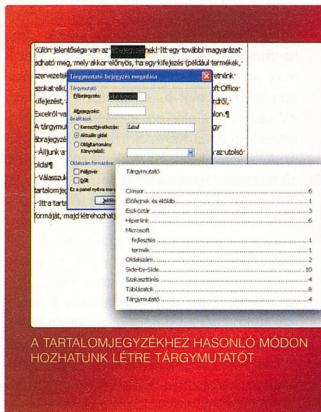
Egyszerűbb, ha az adott helyen beszúrunk egy megfelelő méretű táblázatot, és annak celláiba írjuk a lista elemeit. Ezután a táblázatot egyetlen gombnyomással kijelölhetjük, és az összes elemét végrehatjuk a formázást. Természetesen a táblázat minden eleme, sora, oszlopa egyidejűleg is formázható!

Kevesen tudják, hogy a Word táblázatai is alkalmasak matematikai, statisztikai stb. műveletekre, tehát egyszerűbb esetekben számításokat is végezhetünk a dokumentumunkon belül.

Dzslkzp1	Dzslkzp2	Összeg
1234	324	=SUM(LEFT)*#*#0"
3444	322	=SUM(LEFT)*#*#0"
1. Táblázat		

Dzslkzp1	Dzslkzp2	Összeg
123	333	456
344	322	666
467	1,03	

A TÁBLÁZATOKBAN EGYSZERŰ SZÁMÍTÁSOKAT IS VÉGEZHETÜNK

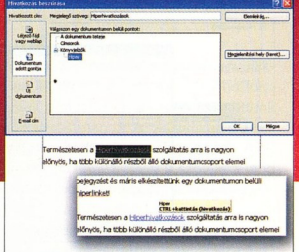

A TARTALOMJEGYZÉKHEZ HASONLÓ MÓDON HOZHATUNK LÉTRE TÁRGYMUTATOT

csak előnyös a táblázat alkalmazása akkor is, ha egy nagyobb szövegtengerbe szeretnénk különböző, szervesen összetartozó listákat behelyezni. Ebben az esetben a táblázatot egyetlen mozdulattal formázhatók, mozgathatók – függetlenül az őket befogadó szövegkörnyezettől!

Például, ha egy 10–20 oldalas szövegbe szeretnénk egy 10 sornyi összefüggő információt (emberek adatait, filmlistát stb.) elhelyezni, eljárhatunk úgy is, hogy egy-

PERHIVATKOZÁSSAL NEM CSAK KÜLSŐ OBJEKTUMOT KAPOSOLHATJUK ANYAGUNKHOZ, HANEM KÜLSŐT RÉSZBŐL A SZÖVEG FONTOS RÉSZÉIHEZ.

A Wordben több módon is létrehozhatunk táblázatot:

→ A *Táblázat* menüpont *Beszűrés/Táblázat...* pontjával. Ekkor megadhatjuk az induló sor- és oszlopszámot is.

→ A *Táblázat* menüpont *Táblázat rajzolása* pontjával. Ilyenkor az egérrel jelöljük

Következő számunk 2006. november 2-án jelenik meg.

Az aktualitásból eredő változtatás jogát szerkesztőségünk fenntartja.

CÍMLAPSZTORI – Vásároljunk okosan

Novemberi számunk címlapsztorija már a karácsonyi ajándékozás jegyében készül, hiszen bármennyire is hihetetlen, lassan elkezdhetünk gondolkodni a meglepetéseken. Összeállításunkban ajándékokat ajánlunk, mégpedig ár és kategória szerint, így ha éppen nem jut eszükbe, hogy mivel tudnának örömet szerezni a számítógépes játékokra rákattant csemetének, a zenebolond barátoknak vagy a DVD filmeket gyűjtő rokonoknak, tőlünk konkrét tippeket kapnak – leírásokkal és árrakkal. Megnézzük azt is, mit és hol érdemes vásárolni, bemutatjuk az internetes vásárlás technikáját, a hitel lehetőségeket, és persze a jótállás kérdését is boncolgatjuk.

IT-szótárak a weben

Gyakran ütközünk olyan számítástechnikai kifejezésekbe, rövidítésekbe, amelyek pontos jelentését nem ismerjük. Ez nem csoda, hiszen hétről hétre új kifejezésekkel és „titkosított” rövidítésekkel gyarapszik az informatika amúgy is bőséges szókincse. Cikkünkben kiderül, hogyan leljük meg az informatikai szakkifejezések magyarázatát az interneten.

10 tipp online vásárláshoz

Akinek az online vásárlás kedvenc időtöltése lett, az már nem tud nélküle élni. Az online vásárlók egyik kedvenc áruja a szoftver – hiszen a programokat jóval könnyebb behozni az országbá, mint más termékeket. Tíz tippünk a biztonságos vásárlást segíti.

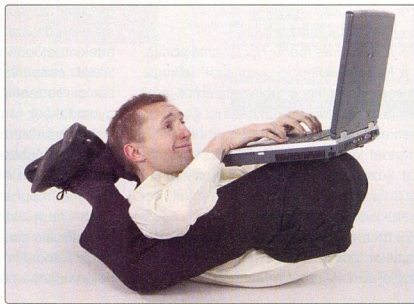

Internetes tévéadások

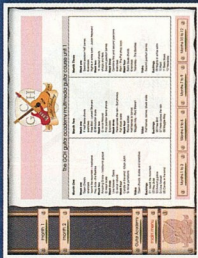
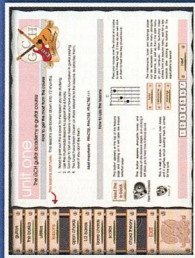
Ha elromlik a tévé, vagy a kábelszolgáltatónknál történik valami hiba, esetleg elmozdítja a szél a parabolaantennánkat, vagy egyszerűen csak a világ másik végén sugárzott adást szeretnénk nézni – a megoldás minden esetben a webtévé. Ma már több mint 1500 tévéadás közül választhatunk az interneten.

Notebook problémák

A notebook idén igazi slágercikk, ám a több száz modell közül nagyon nehéz kiválasztani a számunkra legmegfelelőbbet. Nehéz dönteni, mert az árak között akár többszáz ezer forint különbség is lehet, és mindig visszatérnek ezek a kérdések: Valóban jobb műszaki tartalommal párosul a magasabb ár? Szükségünk van egyáltalán a bravúros technikai megoldásokra? Tesztlaborunkban megvizsgáljuk a kapható modellek többségét, összeállításunk pedig remek eligazodási lehetőséget jelent vásárlás előtt.

MULTIMÉDIA SZOFTVER: Guitar Academy SE

A Guitar Academy SE használatához két dologra lesz szükségünk: gitárra és angol tudásra. Ha ezek megvannak, már semmi sem ment meg tőlünk, attól, hogy megtanuljunk gitározni, akár elektronikusan, akár akusztikus hangszereken. A Guitar Academy áttekinthető, látványos felületen segíti a tanulást, kihasználva a számítógéppel nyitottá tenné a lehetőségeit.

Az SE verzió 8 leckét és persze az alapokat tartalmazza a kereskedelmi változattal, 48 leckéből, de ez bőven elegendő ahhoz, hogy alapszinten megtanuljunk gitározni, és megismerkedjünk a hangszerrel. A teljes verzió a <http://www.guitar-academy.com> címen vásárolható meg.

A program Windows és Macintosh (OS X) változatban is megtalálható lemezekben, és néhány extrát is tartalmaz (például gitártanulási programot).

A használatához szükséges kód:
1200-4701-0205-1905

Sok sikert kívánunk e nagyszerű hangszer használatához!

2006/10

GUITAR ACADEMY SE

A DVD-mel lehet:

A DVD mel lehet:

- Ashampoo WinOptimizer 2007 (Teljes verzió)

- Ashampoo Photo Commander 3.5 (Teljes verzió)

- AGAW Antispyam Servant (Teljes verzió)

- Ashampoo Firewall 1.0 (Teljes verzió)

- BackupDell 3.3 (Teljes verzió)

- Driver Genius 5.3 (Teljes verzió)

Találj Interaktív multimédia magazin

- Menedzser szoftver
- Sosemfele és Sajgó vára
- Ez is Budapest
- Filmismertető
- Egy rapper - Nabilis

Computer
PAULORAMA

Guitar Academy SE

A CP.hu ajánlja

Hasznos holmik: tesztek, tippek, fórum

Oldalunk a tesztlaborunk friss és korábbi anyagait is megtalálhatják, így itt olyan cikkeket is előlaphatnak, amelyekről esetleg régebbi számainkban lemaradtak. Amennyiben még régebbi megjelenésekre kíváncsiak, akkor a Teszt menüponton belül a Hardverteszt és a Szoftverteszt archívumban érdemes szétnézniük, ahol összességében több száz cikkünk anyagából válogathatnak.

Azok, akik nem boldogulnak egy szoftverrel, például felgyorsítanak a Windows rendszerüket, hasznos Word vagy Excel praktikákkal ismerkednének meg, azoknak a Tippek mappában szolgálunk hasznos tartalommal. A Tippek archívumban az elmúlt számok leghasznosabb mesterfogásait gyűjtöttük össze, így itt jó eséllyel találhatnak megoldást a problémáikra.

Amennyiben problémái vannak, vagy egyszerűen csak szeretné megosztani örömet vagy bánatát másokkal, akkor weboldalunk fórumain biztosan talál társakat. Oldalunkon találni kifejezetten szoftveres, illetve hardveres fórumokat, de a Computer Panorámával és a kiadvól kapcsolatos kérdéseiket, véleményeiket is megírhatják itt.

Olvasói rovat – avagy Zsola válasza

A weboldal egyik legnépszerűbb szolgáltatása az Olvasói rovat, ahol hardver- és szoftverguru tesztlaborvezetőnk, Köhler Zsolt orvoslja olvasóink ügyes-bajos problémáit. Ha Önnek gondja van a gépével, és nincs, aki segítsen, akkor forduljon hozzá.

Computer Panoráma – az újság

Oldalunkon leírhatják véleményüket és javaslatukat a Computer Panoráma magazinral kapcsolatban, így segítségünkre lehetnek abban, hogy a lehető legjobb újságot készítsük el Önöknek.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XVII. évfolyam 10. szám

Főszerkesztő: Fülöp Norbert (nfulop@vogelburda.hu)
Főszerkesztő-helyettes: Ambrus András (ambrus@vogelburda.hu)
Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc (fbanyai@vogelburda.hu)
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt (zskohler@vogelburda.hu)
Olvasószerkesztő: Kudella Magdolna (mkudella@vogelburda.hu)

Rovatvezetők:

hardver: Hígyed Gábor (ghigyed@vogelburda.hu)
szoftver: Nákovics László (lnakovics@vogelburda.hu)
kommunikáció: Gyarmati László (lgyarmati@vogelburda.hu)
CD-/DVD-tartalom: Nákovics László

Cimlap: Szűcs Richárd

Grafika: Szincsik László

Marketing: Gál Tamás Telefon: 888-3454, e-mail: tgal@vogelburda.hu

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (henryke@henryke@vogelburda.hu)

Szerkesztőség: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

Telefon: 888-3411, fax: 888-3499

E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu

Kiadó: Vogel Burda Communications Kft.

Felelős kiadó: Carsten Gerlach ügyvezető igazgató

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. Telefon: 888-3470

Lapigazgató: Gajdos Barna, telefon: 888-3494

E-mail: bgajdos@vogelburda.hu

Kereskedelmi igazgató: Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407

E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu

Terjesztés: ☒ 1426 Budapest, Pf.: 339

Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499

www.itmedialabolt.hu E-mail: terjesztas@vogelburda.hu

Előfizetés DVD-melléklettel	Éves Féléves
	13 920 Ft 7 470 Ft

Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
 Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága
 1088 Budapest, Orczy tér 1.

HIRDETÉSFELVÉTEL	
hirdetési igazgató: Tasnádi Rózsa	rtasnadi@vogelburda.hu Tel.: 888-3443, tel./fax: 888-3495
médiareferens: Bálint Sámuel	sbalint@vogelburda.hu Tel.: 888-3451
Kuba Ilona	ikuba@vogelburda.hu Tel.: 888-3428
Szendrey Szilvia	szendrey@vogelburda.hu Tel.: 888-3455
online-referens: Pái Attila	apai@vogelburda.hu Tel.: 888-3491

■ **Előfizetés:** az ügyfélszolgáltatásnál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu; faxon: 303-3440

További információ: 06-90-444-444

MATESZ print-audit

Magyarországi példányárait és Matesz Hírlapját

Á Computer Panorámát a Magyar
 Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ)
 adatai alapján

■ **A Computer Panorámát készítette:**

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerző jog védi. Másolások bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Mozik rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közölünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékoknak részvételi által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hírdetéseket a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

Cenzor igazgatói megengedések
enőtitulós-e
<http://www.enoitulos.hu>
 Információs háttérünk szemelvénye

SZÁMOK-SZÁMALK IDŐUTAZÁS

ÖREGDIÁK-TALÁLKOZÓ AZ 1971 - 1993 KÖZÖTT VÉGZETTEKNEK!

Kedves egykori diákjaink és tanáraink!

A 40 éves múltra visszatekintő SZÁMALK Zrt. 35 éve adta ki az első bizonyítványokat SZÁMOK név alatt, ezért ebből az alkalomból öregdiák-találkozót szervezünk.

A rendezvény célja, hogy közösen felidézzük a múltat, kedves emlékeinket, és hogy egymásra találhassanak a rég elveszett osztálytársak és tanárok.

A rendezvény időpontja és helyszíne:

2006. november 9.

SZÁMALK Oktatási és Informatikai Zártkörűen működő Részvénytársaság,
Budapest, 1115 Etele út 68.

Ízelítő a programkból:

Meglepetés videóval köszöntjük vendégeinket, majd a cég egyik alapító tagja üdvözli a diákokat és a tanárokat. A program szakmai „EMLÉKÜLÉS”-sel kezdődik, melynek célja a számítástechnikai szakképzés, oktatás történeti áttekintése. Az előadások keretében az informatika és az informatikai szakmák fejlődését, jelenét és jövőjét mutatják majd be neves szakemberek. Ezután Önöké a főszereplő!

A rendezvényről további információkat a

<http://www.szamalk.hu/jubileum>

oldalunkon talál.

**Jelentkezni és érdeklődni a jubileum@szamalk.hu e-mail címen,
vagy a 203-03-04/6220-as telefonszámon lehet.**

Várjuk szeretettel!

Multifunkciós Otthoni Fotóstúdió

Canon
Fotópapír

PIXMA
Multifunkciós készülék

Otthoni
Fotóstúdió

www.canon.hu/pixma

you can
Canon